

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Efterkommere

Afd.
B

efter
Christen Poulsen Dahlgaard, 1827-1904,
gårdejer i Galtrup by og sogn
og
Ane Marie Clausdatter Lassen, 1831-1912.

EFTERSLÆGTEN AFDELING B

Christen Poulsen Dahlgaard eller Dalgaard, 1827-1904, ejer af Smedegård i Galtrup by og sogn, og hustru Ane Marie Clausdatter Lassen, 1831-1912, samt deres efterkommere.

Provst Filtenborg (1) fortæller, at "Christen Dahlgaard i Galtrup blev til forskel fra sin Broder af samme Navn (se afd. A) kaldt Bitte Kren Dahlgaard, de var dog begge små og lignede hinanden meget, men begge selvstændige nok". Da sognefoged Christen Balle i Galtrup døde 1864, hjalp broderen i Vestergård i Tødsø ham til denne gård, senere kaldet Smedegård. "Christen Dahlgaard i Galtrup havde også Handelsblod i Årerne, allerede som ganske ung var han Kræmmer og handlede med Knapper og Hægter o.s.v. Ligesom Forældrene handlede han med Uld og Skind, siden opkøbte han Smør og Lam, saa købte han Tørveskifter, og som ældre Mand handlede han stadig med Kreaturer. - Sammen med sin gode, gudfrygtige Hustru havde han et godt Hjem".

Christen Poulsen Dahlgaard - eller Dalgaard - var født 28. maj 1827 i Erslev by og sogn, søn af gårdmand Poul Christensen Dalgaard og hustru Kirsten Marie Jensdatter (Filtenborg) i Erslev; faddere ved hans dåb var gårdmand Peder Maigaards kone Maren Mikkelsdatter af Skallerup, faderens fader Christen Poulsen, gårdmændene moderens broder Christen Jensen Dalgaard (eller Filtenborg) og Anders Mikkelsen Filtenborg, og ungkarl Mads Mikkelsen Kirk, alle af Erslev.

Christen Poulsen Dalgaard, husmand og particulier i Galtrup by og sogn, døde 10. marts 1904, 76 år gammel.

Ungkarl Christen Poulsen Dahlgaard, 30 år, indsidder (lejehusmand) og småhandler i Galtrup, blev gift 9. marts 1858 i Galtrup med pigen Ane Marie Clausdatter, hjemme hos faderen Claus Larsen i Galtrup; forlovere var gårdmændene Christen Boll (Chr. Madsen Boll, gdj. i Tøving, gift med brudens morster Johanne Nielsdatter) og Niels Jensen af Galtrup (gift med brudgommens søster Karen Marie), begge m.f.p. (med ført pen).

Ane Marie Lassen (eller Clausdatter Lassen) var født 2. april 1831 i Galtrup by og sogn, datter af gårdmand Claus Lassen (eller Larsen) og hustru Kirsten Nielsdatter i Galtrup; faddere ved hendes dåb var gårdmand Christen Balle af Galtrup (i den nuv. Smedegård), husmand Mads Nielsen ibidem (samme sted), smeden Hans Nielsen af Tøving, pigen Maren Nielsdatter ibidem (alle tre søskende til barnets mor) og Sidsel Marie Larsdatter af Sønder Dråby (vel en faster).

Ane Marie Clausdatter Lassen døde 27. januar 1912 i Galtrup, 80 år gammel.

Ane Maries far Claus Lassen eller Larsen, der ejede Bukhaves gård i Galtrup, var født 1799 i Sdr. Dråby og døde 1858 i Galtrup: han var søn af husmand Lars Thøgersen i S. Dråby og hustru Anne Clausdatter.

Ane Maries mor Kirsten Nielsdatter var født 1798 i Sundby, datter af Niels Hansen, 1767-1814, smed i Sundby, senere i Galtrup, og hustru Maren Madsdatter (Kjellergaard), 1770-1844. Af Kirstens søskende skal nævnes den yngre bror Hans Nielsen Smed, 1803-1869, smed i Tøvring og senere ejer af Krings-

holm i Karby, der var far til amtsrådsmedlem Niels Hansen, Østergård i Tøving, og Jens N. Hansen på Kringsholm, direktør for Thisted Amts Brandkasse. - Kirstens yngste søster Maren Nielsdatter, 1812-1887, blev med sin mand Thor Andersen, 1815-1883, husmand i Erslev, senere i Torup, Skallerup sogn, stammor til slægten Thorsen og mormor til højskoleforstander Lars Bækhoj, Ollerup.

Ane Marie og Chr. Dahlgaard havde fra 1859 til 64 den lille gård lige øst for Morsø Ungdomsskole, som nu ejer den. Gården, der var en udstykning fra Ane Maries fødehjem, Bukhaves gård, fik Chr. Dahlgaard skøde på 18. februar 1859, læst 5. marts (2); ejendommen bestod af parcellerne 4d på 4 skpr. 1 fjkr. 1/4 alb. hartkorn, 3d på 5 skpr. og 11b på 4 skpr. 2 fjkr. 1 3/4 alb. ialt 1 td. 5 skpr. 3 fjkr. og 2 alb. hartkorn, og købesummen var fastsat til 950 rdlr. rigsmønt samt en årlig aftægtsydelse til sælgeren, svigermoderen Kirsten Nielsdatter bestående af 6 skpr. rug, 12 skpr. byg af en årlig værdi af 10 rdlr., der for fem år udgjorde 50 rdlr., så købesummen blev på ialt 1000 rdlr. rigsmønt. - Aftægten blev udslettet 21. marts 1863.

Samtidig (3) udstedte Chr. Dahlgaard en panteobligation på 1000 rdlr. med 1. prioritet i gården til svogeren Lars Clausen; udslettet 3. september 1859.

1. september 1859, læst 3. sept. (4), udstedte gårdmand Christen P. Dahlgaard i Galtrup en obligation på 500 rdlr. rigsmønt med 1. prioritet i gården på 1 td. 5 skpr. 3 fjkr. 2 alb. hartkorn til den anden svoger Niels Clausen; udslettet 21. marts 1863.

Gårdmand Jens Nielsen Kallerup i Ø. Jølby solgte ved skøde af 18. marts 1861, læst 23. marts (5), til Chr. Dahlgaard i Galtrup parcellen 2k af Ø. Jølby på 2 skpr. 3 fjkr. 1 3/4 alb. hartkorn for 300 rdlr. rigsmønt; denne parcel, der blev lagt til den lille gård i Galtrup, lå langs ejendommens hidtidige sydskel.

I 1864 overtog Christen Dahlgaard den store gård ved Galtrup kirke, som slægten Balle da havde haft i mere end 125 år. Gården er senere blevet kaldt Smedegård efter den smedie, der har ligget lige ved kirkegårdsdiget, hvor Chr. Dahlgaards kones morfar Niels Hansen jo havde boet. Efter at han havde købt den knap 8 tdr. hartkorn store gård, må han have solgt den mindre gård.

Christen Dahlgaard, der var sognefoged, overdrog på sine ældre dage Smedegård til sønnen Klaus; selv var Chr. Dahlgaard vist ejer af et hus eller husmandssted ved sin død.

Arvingerne efter fhv. sognefoged Christen Poulsen Dalgaard i Galtrup, død 10. marts 1904, afgav 16. april samme år (6) en erklæring om at enken Ane Marie Klausdatter måtte hense i udskiftet bo; børnene var da:

- 1 møller Poul Christensen Dalgaard, Gug mølle ved Ålborg.
- 2 Kirsten Kristensen Dalgaard gift med gårdejer Jens Knudsen i Skallerup.
- 3 gårdejer Klaus Christensen Dalgaard i Galtrup.
- 4 Kirsten Marie Christensen Dalgaard gift med gårdejer Ole Jespersen i Fjaltring.
- 5 Karen Marie Dalgaard gift med gårdejer Ingv. A. Spanggaard i Tødsø.

Noter:

- 1 Slægtsbog for sognedegn Sejer Olesen Leth og hustru ved P. Filtenborg, 1938, s. 178.
- 2 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1857-59, B.35.C-SP.17, fol. 504.
- 3 Sst., fol. 506.
- 4 Samme 1858-61, B.35.C-SP.18, fol. 83.
- 5 Sst., fol. 553.
- 6 Morsø herreders skifteprotokol 1902-07, B.35.C-5627, fol. 389.

Christen Poulsen Dahlgaard og hustrus børn: I-VII.

Christen Poulsen Dahlgaard

Anne Marie Claudatter Lassen

I. POUL CHRISTENSEN DAHLGAARD

er født den 8. september 1858 i Galtrup sogn, og han døde samme sted den 8. oktober 1858.

II. POUL CHRISTENSEN DAHLGAARD

er født den 24. september 1859 i Galtrup by og sogn, og han døde den 26. marts 1929 i Stevnstrup. Han blev gift første gang den 18. november 1887 i Erslev med Maren Larsen Leegaard. Hun er født den 9. maj 1862 i Frøslev by og sogn som datter af gårdejer Lars Christian Nielsen Leegaard og hustru Johanne Mortensen, og hun døde i Ødsted. Han blev gift anden gang (1912 i København?) med Alfrida Kristine Marie Christensen. Hun er født den 29. marts 1886 i Visse i Nøvling sogn som datter af smedemester Niels Andreas Christensen og hustru Anna Kirstine Mølkjær, og hun døde den 14. december 1978 i Stevnstrup.

Bosat: Stevnstrup, Langå.

Poul Christensen Dahlgaard nævnes 1887-88 som mejeriejer og mejerist i Fjaltring by og sogn ved Lemvig, og 1890 til 1895 nævnes han som gårdejer i Vodstrup i Tødsø sogn på Mors, og derefter nævnes han fra før 1903 til efter 1906 som møller i Gug i Sdr. Tranders sogn syd for Ålborg, hvor han i 1910 var gårdejer. Derefter boede han som købmand på Bogø og Samsø, og sidst var han bosat i Stevnstrup. Mens han boede på Samsø havde han et teglværk, og han var tillige indehaver af et autoreparationsværksted, der blev overtaget af sønnen Christen August Dalgaard.

Børn: II.A.-II.F.

II.A. CHRISTEN AUGUST DALGAARD

er født den 24. august 1888 i Fjaltring, og han døde den 14. oktober 1973 i Ødsted. Han blev gift den 4. maj 1923 i Svenstrup med Magdalene Kirstine Nielsen, der er født den 31. januar 1895 i Drastrup i Frejlev sogn ved Ålborg som datter af savskærer Niels Ole Nielsen og hustru Ane Kirstine Madsen.

Bosat: Ribevej 37, Ødsted, 7100 Vejle.

Christen August Dalgaard, døbt Kristen, havde som ung en mindre gård i Gug ved Ålborg. Han blev siden uddannet som mejerist og lærte også som automekaniker. Han rejste en del rundt og tilså faderens forskellige virksomheder, og 1923 overtog han faderens autoreparationsværksted i Ødsted, som han drev til sin død.

Børn: II.A.1.-II.A.6.

II.A.1. ROBERT DAHLGAARD

er født den 9. september 1917 i Svenstrup. Han blev gift den 2. september 1950 i København med Rigmor Marie Pedersen, der er født den 12. december 1927 i København som datter af typograf Holger Johannes Pedersen og hustru Ellen Johanne Christensen.

Adresse: El Romeral 81, Alfaz del Pi, Alicante, Spanien.

Kraks blå bog 1978: Realeksamen 1934; ingeniør i elektroteknik 1944; uddannelse som industrikonsulent u. handelsministeriets produktivitetsudvalg 1953-55, driftsingeniør ved A/S Levin Larsen & Jensen 1944-45; driftsleder ved A/S SP. Wodskou 1945-51, ved General Motors International A/S 1951-53; industrikonsulent i Dansk Arbejdsgiverforening 1956, forstander ved Dansk Arbejdsgiverforenings kursusejendom Egelund 1962-77.

Børn: II.A.1.a.-II.A.1.b.

II.A.1.a. EVA MARIE DAHLGAARD

er født den 27. juli 1951 i Hvidovre. Hun blev gift i Søllerød med Jens Thomsen, bankbestyrer, født den 23. december 1947 på Frederiksberg, død den 9. december 1972, søn af møbelhandler Gunnar Viggo Thomsen og hustru Dana Hansen.

Bosat: Gartnervej 21A, 3060 Espergærde.

Eva Marie Dahlgaard er cytolaborant.

Datter: II.A.1.a.1)

II.A.1.a.1) MARIA LOUISE THOMSEN

er født den 2. november 1975 i Hørsholm.

II.A.1.b. HELLE VIBEKE DALGAARD

er født den 26. marts 1956 i Risbjerg sogn i Hvidovre.

Bosat: Kolllelevbakken 3C, 2830 Virum.

Helle Vibeke Dalgaard tog realeksamen 1973 fra Ny Holte skole og studentereksamen fra Ny Holte gymnasium 1976. Hun blev færdiguddannet som laborant på Bispebjerg hospital 1979.

II.A.2. STELLA DALGAARD

er født den 15. oktober 1923 i Stagstrup. Hun blev gift den 28. januar 1972 i USA med Niels Jensen, der er født den 25. marts 1911 i Gerding som søn

af gårdejer og hotelejer Regner Jensen og hustru Inger Marie Pedersen.

Bosat: Søndergårde, 9500 Hobro.

Stella Dalgaard gik i skole i Ødsted og Vejle, hvor hun tog realeksamen. Hun blev kontoruddannet på et advokatkontor i Vejle og havde derefter i nogle år ansættelse på Danske Lloyd og fik senere eget agentur. I nogle år var hun sekretær for skovrideren i Palsgård statsskovdistrikt. I 1958 rejste hun til USA, hvor hun arbejdede i restaurationsbranchen.

Niels Jensen lærte bagerfaget i Ålborg og havde forretning forskellige steder, ligesom han en tid var chefkonditor på "Marienlyst". En tid var han ansat ved Oscar Davidsen. I 1956 rejste han til Canada, hvor han drev restaurant, og 1960 tog han til USA, hvor han havde forskellige forretninger, sidst konditori i Solvang i Kalifornien.

II.A.3. VILLY DALGAARD

er født den 18. juni 1925 i Ødsted.

Bosat: Højgårdsvej 45, 8362 Hørning.

Villy Dalgaard er svejser.

II.A.4. INGA DALGAARD

er født den 17. december 1926 i Ødsted.

Bosat: Ribevej 37, Ødsted, 7100 Vejle.

Inga Dalgaard blev efter skolegangen uddannet som ekspeditrice, var først i en boghandel og fik senere ansættelse i Fona i Vejle, hvor hun har været i en årrække.

II.A.5. LISSIE DALGAARD

er født den 5. marts 1931 i Ødsted. Hun blev gift den 3. januar 1960 i Ødsted med Carl Egon Andersen, der er født den 8. juni 1935 i Drengsted i Døstrup sogn i Sønderjylland som søn af lærer Carl Chr. Andersen og hustru Helga Rasmussen.

Bosat: Næsbygårdsvej 46, Næsby, 5270 Odense N.

Lissie Dalgaard gik i skole i Ødsted og lærte derefter som dameskrædder. Hun har haft egen systue og har desuden været tilskærer på en konfektionsfabrik.

Carl Egon Andersen blev uddannet indenfor manufakturbranchen i Skærbæk, og 1956 til 1973 var han ansat på en konfektionsfabrik i Ejby, hvor han først var på lageret og siden var produktionsplanlægger. Han fik derefter ansæt-

telse som disponent på en anden fabrik og fik derpå ansættelse som ekspedient og gardinmontør i et boligmonteringsfirma.

Børn: II.A.5.a.-II.A.5.c.

II.A.5.a. KIM TOMMY DALGAARD ANDERSEN

er født den 26. august 1960 i Ejby.

II.A.5.b. BJARNE DALGAARD ANDERSEN

er født den 10. juni 1963 i Ejby.

II.A.5.c. BRIAN DALGAARD ANDERSEN

er født den 17. september 1970 i Ejby.

II.A.6. TAGE DALGAARD

er født den 26. august 19.. Han er anlægsgartner.

Bosat: Fuglekærvej 91, Kolt, 8361 Hasselager.

II.B.

JOHANNE MARIE DAHLGAARD

er født den 28. november 1890 i Vodstrup i Tødsø sogn, og hun døde den 21. september 1967. Hun blev gift den 24. maj 1910 i Sdr. Tranders med Chr. Emanuel Elholm, der er født den 13. juli 1880 i Vamdrup som søn af møller Andreas Elholm og hustru Kirstine Marie Cassø.

Bosat: Nr. Tranders, senere Herning.

Chr. Emanuel Elholm nævnes som skrædder i Vejgård i Nr. Tranders sogn, og 1913 boede familien på Nr. Trandersvej i Vejgård sogn; senere skal familien havde boet i Herning.

Datter: II.B.1.

II.B.1.

GERDA ELHOLM

er født den 27. april 1913 i Vejgård. Hun døde barnløs ved en trafikulykke i 1973.

II.C.

LAURITS KRISTIAN DAHLGAARD

er født den 14. april 1892 i Vodstrup i Tødsø sogn. Han blev gift den 5. maj 1920 i Andst med Kathrine Kylling, der er født den 8. juli 1896 i Ørbyhage i Vonsbæk sogn som datter af fisker og landmand Klaus Kylling og hustru Karoline.

Bosat: Reinholdts Bakke 53, 6640 Lunderskov.

Laurits Kristian Dahlgaard blev uddannet ved landbruget og var som ung godsforvalter på "Villemstrup" i Nordjylland. Senere var han bestyrer på forskellige større gårde i Sønderjylland, og 1920 købte han en gård i Andst, som han havde til 1964. Efter at have afhændet gården bosatte ægteparret sig i Lunderskov.

Kathrine Kylling kom efter skolegangen ud at tjene og havde plads på forskellige gårde indtil giftermålet.

Børn: II.C.1.-II.C.3.

II.C.1.

HELGA DAHLGAARD

er født den 29. marts 1923 i St. Andst. Hun blev gift den 28. november 1943 i St. Andst med Kristian Hansen Nissen, der er født den 31. januar 1915 i Hejls som søn af Hans Lauritsen Nissen og hustru Maren Marie.

Bosat: Egholt, 6640 Lunderskov.

Kristian Hansen Nissen er landmand.

Børn: II.C.1.a.-II.C.1.b.

II.C.1.a. JYTTE DAHLGAARD NISSEN

er født den 8. juni 1950 i Lejrskov. Hun er gift med Bent Ekhardt Nielsen, der er født den 21. august 1944 i Egtved som søn af landmand Henry Ekhardt Nielsen og hustru Elvira Kristine Ditlevsen.

Bosat: Egeparken 61, 6051 Alminde.

Jytte Dahlgaard Nissen tog realeksamen og blev derefter bankuddannet. Hun er bankassistent.

Bent Ekhardt Nielsen blev uddannet ved landbruget og havde et ophold på Dalum landbrugsskole. Værnepligten aftjente han i Holstebro. Han drev en selvstændig virksomhed som handelsmand med smågrise, kreaturer samt landbrug.

Barn: II.C.1.a.1)

II.C.1.a.1) UDØBT BARN

født den 16. februar 1979.

II.C.1.b. NANCY NISSEN

er født den 13. juli 1956 i Lejrskov.

Bosat: Kongeåvej 18, Foldingbro, 6650 Brørup.

Nancy Nissen tog realeksamen 1973 og studentereksamen fra Grindsted gymnasium 1976. Hun fik ansættelse på Kolding sygehus den 1. januar 1977 (hospitalslaborant).

II.C.2. POUL DAHLGAARD

er født 1929 i Andst. Han er portør, gift med Else og har 2 børn.

Bosat: Kirkevej 6, 6640 Lunderskov.

II.C.3. INGA DAHLGAARD

er gift med maskinarbejder Kaj Persson og har 1 barn.

Bosat: 6640 Lunderskov.

II.D. ANNA KIRSTEN DAHLGAARD

er født den 17. juli 1911, og hun døde den 17. juli 1971. Hun blev gift den 19. juli 1936 i Randers med lærer Børge Hartmann, der er født den 30. juni 1912.

Børn: II.D.1.-II.D.2.

II.D.1. POUL-HENRY HARTMANN

er født den 13. juni 1937 i Sct. Mortens sogn i Randers. Han blev gift den 28. marts 1969 i Gladsaxe med Anne Nørgaard, der er født den 12. juni 1944 på Frederiksberg som datter af handelsgartner Knud Nørgaard og hustru Inger Heden.

Bosat: Aprilvej 15, 2730 Herlev.

Poul-Henry Hartmann er viceskoleinspektør, og Anne Nørgaard er lærer.

Børn: II.D.1.a.-II.D.1.b.

II.D.1.a. RIKKE HARTMANN

er født den 1. maj 1970 i Gentofte.

II.D.1.b. RUNE HARTMANN

er født den 31. januar 1972 i Gentofte.

II.D.2. FRIDA HARTMANN

er født den 20. marts 1940. Hun er gift med tandlæge Jørgen Lætgaard.

Bosat: Elmekrogen, Hareskoven.

II.E.

NIELS ANDREAS DALGAARD

er født den 14. august 1918 i Munke Bjergby på Sjælland. Han blev gift den 24. oktober 1942 i Bjerregrav med Mette Andersen Smed, der er født den 30. marts 1917 i Bjerregrav som datter af tømrermester Peder Andersen Smed og hustru Marianne Nielsen.

Bosat: Solbjergvej 97, Ø. Hurup, 9560 Hadsund.

Niels Andreas Dalgaard lærte tømrerfaget i Langå, og 1961 startede han egen forretning i Stevnstrup, hvor han drev virksomhed til 1976, da han bosatte sig i Ø. Hurup, hvor han fortsatte som tømrermester. Hans hobby er fiskeri.

Mette Andersen Smed gik i skole i Bjerregrav og tjente derefter som husassistent indtil giftermålet. Hun har senere fået arbejde som afløser i en børnehave.

Søn: II.E.1.

II.E.1.

POUL DALGAARD

er født den 18. juni 1944 i Krstrup. Han blev gift den 9. maj 1966 i Randers med Jonna Sass Støvring Jensen, der er født den 27. maj 1946 i Randers som datter af arbejdsmand Hans Støvring Jensen og hustru Hella Sass Hvass.

Bosat: Solbjergvej 97, Ø. Hurup, 9560 Hadsund.

Poul Dalgaard fik folkeskoleuddannelse og blev derefter udlært som tømrer.

Jonna Sass Støvring Jensen har i en årrække virket som syerske på en fabrik i Randers. Ægteparret er separeret.

Søn: II.E.1.a.

II.F.1.a.

RENE SASS DALGAARD

er født den 13. september 1966 i Stevnstrup.

II.F.

THORVALD KJELLERUP DALGAARD

er født den 18. juni 1924 i Alken. Han blev gift den 15. april 1954 i Randers med Inge Stæhr, der er født den 14. juli 1932 i Randers som datter af lagerarbejder Anders Stæhr og hustru Petrine Dahl.

Bosat: Stationsvej 3, Stevnstrup, 8870 Langå.

Thorvald Kjellerup Dalgaard tog præliminæreksamen i Randers og lærte derefter elektrikerfaget. Senere tog han installatøreksamen. Han har siden 1962 drevet installationsforretning i Stevnstrup. Han er medlem af repræsentantskabet for Elro.

Inge Stæhr gik i skole i Randers og blev derefter uddannet som tilskærer.

Børn: II.F.1.-II.F.2.

II.F.1.

ROBERT STÆHR DALGAARD

er født den 23. februar 1955 i Randers. Han er stud. tekn.

II.F.2.

JANNE DALGAARD

er født den 11. december 1959 i Århus. Hun er kontorassistent.

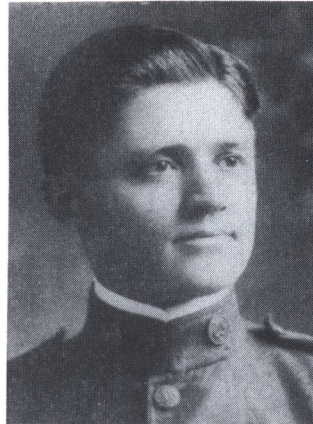
III. Kirsten Christensdatter Dahlgard og Jens Knudsen med børn:
(stående fra venstre, Helga, Kresten, Knud og Maren.)
(siddende fra venstre, Jens, forældrene, Sarah og Mitte)

III. Maigård i Skallerup

III.A. Knud Poulsen Knudsen

III.C. Kristen Dalgaard Knudsen

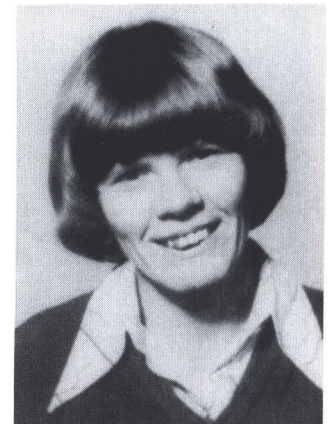
III.D. Ane Marie (Mitte)
Dalgaard Knudsen

III.D. Jens Norge Kristiansen

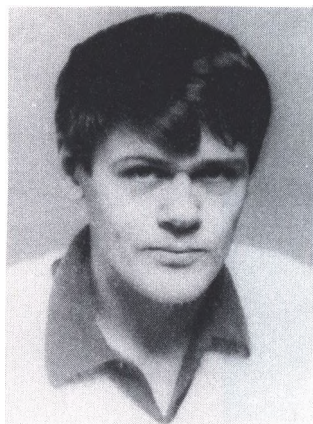
III.D.1. Vera og Henry Hovgaard Nielsen

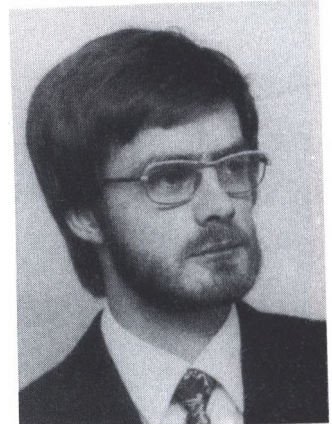
III.D.1.a. Ane Marie Hovgaard
Nielsen

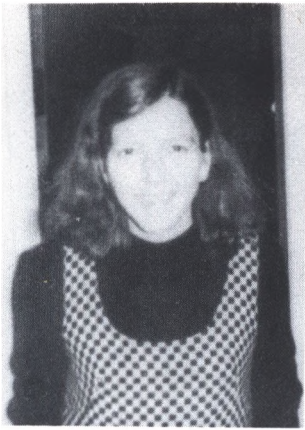
III.D.1.b. Ingelise Hovgaard
Nielsen

III.D.1.b. Finn Blaabjerg Sørensen

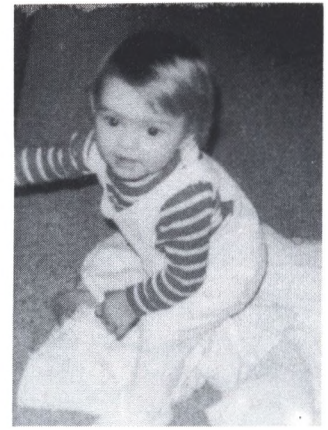
III.D.1.d. Jens Peter Hovgaard
Nielsen

III.D.1.d. Helle Tange Christensen

III.D.1.d.1) Morten Tange Hovgaard Nielsen

III.D.1.d.2) Kristine Hovgaard Nielsen

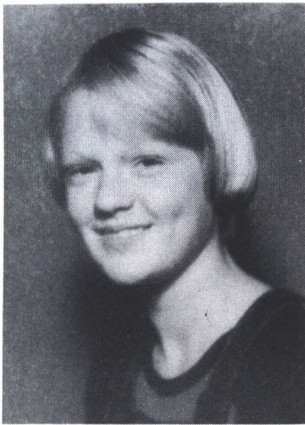
III.D.1.e. Hans Ole Hovgaard Nielsen

III.D.2. Harald Knudsen Norge Kristiansen og hustru

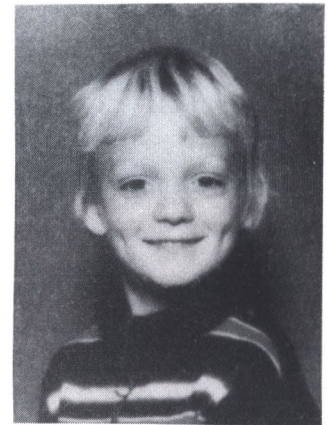
III.D.2.a. Lillian Pilgaard og Niels Henrik Albrektsen

III.D.2.a.1) Majbrit Albrektsen

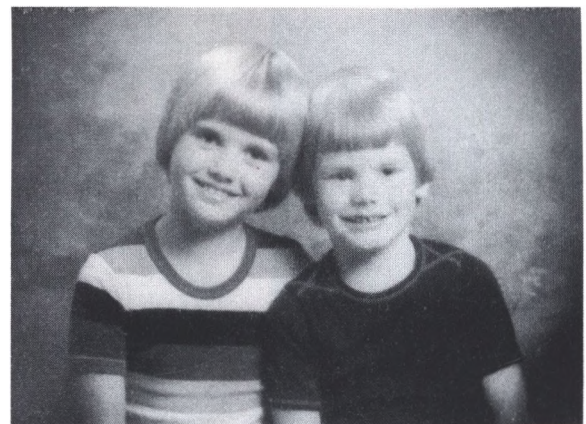
III.D.2.a.2) Anette Albrektsen

III.D.2.a.3) Kim Albrektsen

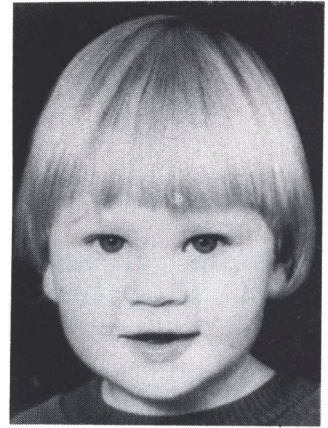
III.D.2.b. Kirsten og Hugo Axel Schrøder

III.D.2.b.1)-2) Pia og Tim Norge Schrøder

III.D.2.c. Birgit Norge og
Mogens Jensen

III.D.2.c.1) Jesper Norge Jensen

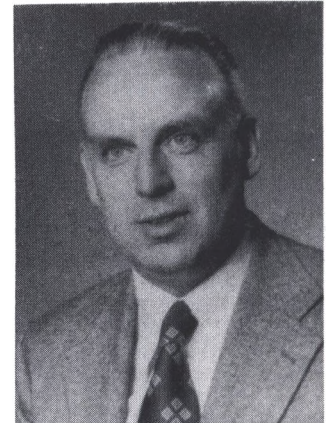
III.E. Helga Dorthea Knudsen

III.G. Sara Magdalene og Ingvarrdt Pedersen

III.G.1. Jens Dalgaard Pedersen

III.G.2. Kristoffer Dahlgaard

III. KIRSTEN CHRISTENSDATTER DAHLGAARD

er født den 6. marts 1862 i Galtrup by og sogn, og hun døde den 10. eller 11. juli 1924 i Vordingborg og blev begravet på Ansgars kirkegård i Ø. Jølby.

Hun blev gift den 31. marts 1882 i Galtrup med Jens Knudsen. Han er født den 12. april 1848 i Flade som søn af husmand Knud Poulsen og hustru Maren Mikeldatter, og han døde 19.. i Skallerup.

Bosat: Skallerup.

Kirsten Christensdatter Dahlgaard bosatte sig efter mandens død i Vordingborg, hvor hun drev pensionat. Hun beskæftigede sig også med ejendomshandel.

Jens Knudsen blev uddannet ved landbruget og var forpagter af præstegården i Skarum, Alsted. Fra senest 1883 var han ejer af Ny Majgård i Skallerup sogn. Det fortælles, at han gav sig af med helbredelse af dyr og enkelte gange også helbredelse af mennesker.

Børn: III.A.-III.G.

III.A. KNUD POULSEN KNUDSEN

er født den 22. april 1883 i Skallerup sogn, og han døde 1965 i København.

Knud Poulsen Knudsen var udlært som skibstømrer og rejste som ganske ung til USA. Han arbejdede en tid som skibstømrer i Alaska og var også en tid guldgraver. Senere var han også farmer, men på sine ældre dage forlod han USA og bosatte sig i København, hvor han døde som 82-årig.

III.B. MAREN KIRSTINE KNUDSEN

er født den 15. juni 1885 i Skallerup sogn. Hun var gift med Niels Ole Nielsen, der er født den 6. april 1879 i Ganløse som søn af musiker Ole Nielsen og hustru Ane Margrethe Nielsen.

Dansk mejeristat (1931) oplyser, at Niels Ole Nielsen var elev på Ferslev og Horns herreds A/M. Han gennemgik Ladelund mælkeriskole 1901-1902 og var mejerist på A/M i Tamdrup, Lystrup, Bredsten, Allershøj og Kirkedal. I årene 1905-1911 var han bestyrer på A/M Bækkelund ved Hundslund, og derefter blev han bestyrer af andelsmejeriet "Nutiden" i Nr. Alslev.

I ægteskabet var der 2 børn, bl.a. datteren Esther, gift Sværke.

III.C.

KRISTEN DALGAARD KNUDSEN

er født den 4. november 1887 i Skallerup. Han rejste til USA som ung og virkede som forretningsmand og musiker. Han drev en ret stor musikskole, og familien oplyser, at han blev gift med en amerikaner, men ægteskabet var barnløst.

III.D.

ANE MARIE DALGAARD KNUDSEN

er født den 29. juni 1890 i Skallerup sogn, og hun døde den 5. juli 1936 i Gjøel sogn. Hun blev gift den 28. december 1912 i Galtrup med Jens Norge Kristiansen. Han er født den 9. august 1892 i Sejerslev by og sogn som søn af Ole Kristian Kristiansen og hustru Anine Mortensen, og han døde den 13. december 1970 i Brovst.

Bosat: Arentsminde.

Ane Marie Dalgaard Knudsen, kaldet Mitte, sad i 13 år lænket til sin sygestol, men til trods herfor bevarede hun sit lyse sind. Hun var stærkt engageret i frimenigheden.

Jens Norge Kristiansen lærte bagerfaget og var bagermester i Ø. Assels og senere i Ø. Jølby på Mors. Herfra flyttede familien til Arentsminde i Vendsyssel, hvor han også havde bageri. I 1922 solgte han forretningen og købte gård på Gjøel, og denne gård havde han til 1940, da han vendte tilbage til Arentsminde, hvor han købte en anden gård. Efter Ane Marie Dalgaard Knudsens død giftede han sig med en pige fra Vendsyssel.

Børn: III.D.1.-III.D.2.

III.D.1.

VERA KNUDSEN NORGE KRISTIANSSEN

er født den 14. november 1913 i Ø. Assels. Hun blev gift den 9. august 1942 i Sdr. Dråby med Henry Hovgaard Nielsen, der er født den 25. november 1915 i Sejerslev som søn af snedkermester Peder Hovgaard Nielsen og hustru Ingeborg Jensen.

Bosat: Mågevej 34, 7900 Nykøbing M.

Vera Knudsen Norge Kristiansen gik i skole i Arentsminde og på Gjøel. Hun arbejdede ved husgerning hjemme til sit 23. år, og derefter blev hun uddannet som tandtekniker. Efter giftermålet hjalp hun til i mandens virksomhed.

Henry Hovgaard Nielsen blev efter skolegangen udlært som snedker hos faderen, og han havde et ophold på Haslev håndværkerskole. I 1942 startede han møbelfabrik i Tarm og flyttede 1944 virksomheden til Nykøbing M., hvor han drev fabrik til 1977, da han måtte holde op på grund af sygdom.

Børn: III.D.1.a.-III.D.1.e.

III.D.1.a.

ANEMARIE HOVGAARD NIELSEN

er født den 25. maj 1943 i Tarm.

Bosat: Kaj Munks Vej 34, 8260 Viby J.

Anemarie Hovgaard Nielsen bestod realeksamen i Nykøbing M. og læste derefter til merkonom i Århus. Hun blev uddannet som revisor og er reg. revisor.

III.D.1.b.

INGELISE HOVGAARD NIELSEN

er født den 26. december 1944 i Nykøbing M. Hun blev gift den 6. juli 1968 i Nykøbing M. med Finn Blaabjerg Sørensen, der er født den 27. oktober 1944 i Nykøbing M. som søn af bestyrer Erling Blaabjerg Sørensen og hustru Vita Juul Jacobsen.

Bosat: Sct. Laurentiivej 149, 9990 Skagen.

Ingelise Hovgaard Nielsen tog realeksamen i Nykøbing M. 1961 og kom derefter på gymnasiet i Nykøbing M., hvor hun bestod studentereksamen 1964. Derefter var hun 1 år som vikar i Struer og læste derpå ved Silkeborg seminarium, hvor hun tog lærereksamen 1968. Hun har siden haft ansættelse som lærer i Skagen.

Finn Blaabjerg Sørensen tog realeksamen i Nykøbing M. 1961 og lærereksamen fra statsseminariet i Ribe 1968. Han fik samme år ansættelse i Skagen og har siden 1978 været ved Hedeboskolen. Han har været lærerrådsformand i en årrække og er formand for lærerkredsen.

III.D.1.c.

KAREN-MARGRETHE HOVGAARD NIELSEN

er født den 30. august 1946 i Nykøbing M. Hun blev gift den 26. juni 1971 i Nykøbing M. med Jens Ole Jørgensen, der er født den 1. juli 1944 i Ø. Jølby som søn af dyrlæge Mogens Jørgensen og hustru Ragnhild Olesen.

Bosat: Klosterskovvej 215, 9870 Sindal.

Karen-Margrethe Hovgaard Nielsen er børnehaveklasseleder, og Jens Ole Jørgensen er skovfoged.

III.D.1.d.

JENS PETER HOVGAARD NIELSEN

er født den 18. januar 1949 i Nykøbing M. Han blev gift den 3. august 1975 i Ø. Assels med Helle Tange Christensen, der er født den 2. juni 1949 i Nykøbing M. som datter af Viggo Tange Christensen og hustru Ebba Johanne Jeppesen.

Bosat: Lærkevej 17, 7900 Nykøbing M.

Jens Peter Hovgaard Nielsen bestod realeksamen og blev derefter bankuddannet, hvorefter han læste til civiløkonom på handelsskolen i Århus. I 1977 bestod han juridisk embedseksamen på Århus universitet, var en tid som fuldmægtig hos advokat E. Astrup i Brødstrup, og siden den 1. oktober 1978 har han haft ansættelse hos landsretssagfører J. Thesbjerg i Nykøbing M.

Helle Tange Christensen tog studentereksamen, og efter at have opholdt sig

et par år i udlandet læste hun til lærer ved Skive seminarium. Hun har siden 1970 været ansat på Nykøbing M. folke- og realskole.

Børn: III.D.1.d.1)-III.D.1.d.2)

III.D.1.d.1) MORTEN TANGE HOVGAARD NIELSEN

er født den 14. august 1966 i Esbjerg.

III.D.1.d.2) KRISTINE HOVGAARD NIELSEN

er født den 5. november 1976 i Nykøbing M.

III.D.1.e. HANS OLE HOVGAARD NIELSEN

er født den 22. februar 1957 i Nykøbing M. Efter at have bestået studentereksamen i Nykøbing M. optog han tandlægestudiet i København.

III.D.2. HARALD KNUDSEN NORGE KRISTIANSEN

er født den 21. maj 1917 i Ø. Jølby. Han blev gift den 25. november 1946 i Langeslund med Anna Kirstine Pilgaard, der er født den 14. juli 1926 i Halvrimmen i Brovst sogn som datter af landmand Jens Chr. Pilgaard og hustru Else Marie Frandsen.

Bosat: Voerbjergvej 100, Lindholm, 9400 Nørresundby.

Harald Knudsen Norge Kristiansen fik folkeskoleuddannelse. Han lærte landbrug hjemme på sin fødegård, og 20 år gammel tog han ud som landvæsenselev, hvorefter han tjente hos moderens fætter på Mors. I 1945 købte han en gård i Arentsminde og havde denne til 1953, da han købte en gård i Lindholm. Han har senere solgt jorden fra og har haft anden beskæftigelse.

Anna Kirstine Pilgaard gik i skole i Sønderøksø og tjente derefter som husassistent indtil giftermålet. Efter en tid som hjemmegående husmoder fik hun arbejde på eternitfabrikken

Børn: III.D.2.a.-III.D.2.c.

III.D.2.a. LILLIAN PILGAARD KRISTIANSEN

er født den 28. december 1945 i Halvrimmen. Hun blev gift den 17. april 1965 i Lindholm med Niels Henrik Albrechtsen, der er født den 21. september 1943 i Nørresundby som søn af Aage Albrechtsen og hustru Maja Rosenskjold.

Bosat: Dronningensgade 14A, 9400 Nørresundby.

Lillian Pilgaard Kristiansen er fabriksarbejder, og Niels Henrik Albrechtsen er specialarbejder.

Børn: III.D.2.a.1)-III.D.2.a.3)

III.D.2.a.1) MAJBRIIT ALBREKTSSEN

er født den 5. september 1965 i Nørresundby.

III.D.2.a.2) ANNETTE ALBREKTSSEN

er født den 19. december 1966 i Nørresundby.

III.D.2.a.3) KIM ALBREKTSSEN

er født den 20. september 1969 i Nørresundby.

III.D.2.b. KIRSTEN NORGE KRISTIANSEN

er født den 29. januar 1948 i Arentsminde. Hun blev gift den 11. maj 1968 i Langeslund med Hugo Axel Schrøder, der er født den 2. juli 1944 i Ålborg som søn af arbejdsmand Eno Schrøder og hustru Gerda Teisner.

Bosat: Vejruplund 13, 5290 Marslev.

Kirsten Norge Kristiansen blev efter skolegangen uddannet som ekspeditrice i manufakturbranchen og arbejdede ved dette fag indtil giftermålet.

Huggo Axel Schrøder blev uddannet indenfor skibsprovianteringsbranchen og havde en tid Thisted skibshandel, som han solgte i 1967, hvorefter han købte Odense skibshandel, som han stadig driver.

Børn: III.D.2.b.1)-III.D.2.b.2)

III.D.2.b.1) PIA SCHRØDER

er født den 14. december 1969 i Odense.

III.D.2.b.2) TIM NORGE SCHRØDER

er født den 16. april 1972 i Odense.

III.D.2.c. BIRGIT NORGE KRISTIANSEN

er født den 5. oktober 1956 i Lindholm. Hun blev gift den 10. juli 1976 i Vodskov med Mogens Jensen, der er født den 17. april 1952 i Vodskov som

søn af autoopretter Jens Peter Jensen og hustru Anna Kristensen.

Bosat: Schleppegrellsgade 80, 9000 Ålborg.

Birgit Norge Kristiansen bestod realeksamen 1974 og havde derefter forskelligt arbejde, bl.a. en tid som husassistent, ligesom hun arbejdede 1½ år som hjemmehjælper. Hun har desuden haft arbejde som kassedame. Derefter gennemgik hun uddannelse til sygehjælper.

Mogens Jensen bestod teknisk forberedelseseksamen og lærte derefter blikkenslagerfaget.

Søn: III.D.2.c.1)

III.D.2.c.1) JESPER NORGE JENSEN

er født den 31. maj 1977 i Ålborg.

III.E. HELGA DORTEA KNUDSEN

er født den 22. november 1892 i Skallerup, og hun døde 1967. Hun var gift med Magnus Johannes Madsen, der er født den 9. november 1893 i Vemmelev som søn af mejeribestyrer Sofus Madsen og hustru Ane Marie Jensen.

Bosat: Vemmelev.

Helga Dorthea Knudsen var lærer i Sdr. Dråby på Mors, da hun i 1940'erne giftede sig med Magnus Madsen.

Magnus Johannes Madsen bestod præliminæreksamen fra Slagelse realskole 1910 og lærte mejerifaget på A/M i Bringstrup, Østbirk samt "Nutiden" på Falster. Han var en tid mejerist på Vemmelev A/M, og 1916-1917 var han elev på Dalum mælkeriskole. Han var mejeribestyrer på skolens mejeri 1918-1921 og blev derefter mejeribestyrer i Vemmelev. Han var en tid medlem af bestyrelsen for venstrevælgerforeningen og var tillige revisor i brugsforeningen.

III.F.

JENS DALGAARD-KNUDSEN

er født den 21. januar 1895 i Skallerup, og han døde 1968 i Ringkøbing. Han blev gift den 21. oktober 1927 med Ester Møller Kristensen, der er født den 3. maj 1905 i Blåhøj som datter af sognepræst Jens Møller Kristensen og hustru Alvilda Overgaard.

Bosat: 6950 Ringkøbing.

Kraks blå bog 1967: Lærereksamen (Vordingborg) 1917; student (privat dimit.) 1919; cand. jur. 1924; lærer ved Københavns kommunale skolevæsen 1917-20; sagførerfuldmægtig i Kolding 1924, sagfører 1928; landsretssagfører i Ringkøbing s.å.; offentlige sager 1928-65; auktionsleder fra 1934. Medlem af kredsbestyrelsen for 9. sagførerkræds 1938-47 (formand 1939-43 og i 1947); forstander for Ringkøbing museum fra 1941; formand for museumsforeningen i Ringkøbing, for værgerådet 1932-33, for Ringkøbing ligningskommission 1933-36 og for erhvervenes fællesråd i Ringkøbing 1934-41; medlem af byrådet fra 1943, borgmester 1958-67; formand for Ringkøbing skolekommission 1943-62, for ungdomsskolenævnet 1943-58; medlem af amtsskolerådet 1946-50 og 1954-58; medlem af bestyrelserne for Jydsk arkæologisk selskab til 1964, Fjordvang landboskole, Ringkøbing turistforening og forskellige aktieselskaber; medlem af fredningsplanudvalget for Ringkøbing og Ribe amter til 1966 m.v.

Søn: III.F.1.

III.F.1.

KNUD DALGAARD-KNUDSEN

er født den 30. marts 1932 i Ringkøbing. Han blev gift den 27. december 1959 i Ringkøbing med Lone Mogensen, der er født den 22. december 1938 i Højmark som datter af uddeler Axel Mogensen og hustru Karen Overgaard.

Bosat: Mylius Erichsens Vej 13, 6950 Ringkøbing.

Kraks blå bog 1978: Student (Tarm) 1950; cand. jur. (Århus) 1956; advokat 1959. Formand for bestyrelsen for Ringkjøbing museum fra 1968; medlem af Ringkøbing byråd fra 1970, formand for kulturudvalg 1970-74, for tekn. udvalg 1974-78; medlem af bestyrelsen for Den selvejende institution Wormianum, foreningen af auktionsledere i Danmark, Fjordvang ungdomsskole m.fl.

Børn: III.F.1.a.-III.F.1.d.

III.F.1.a.

FRANTS DALGAARD-KNUDSEN

er født den 15. september 1960 i Ringkøbing.

III.F.1.b.

JESPER DALGAARD-KNUDSEN

er født den 30. januar 1963 i Ringkøbing.

III.F.1.c. KIRSTEN DALGAARD-KNUDSEN

er født den 3. februar 1965 i Ringkøbing.

III.F.1.d. KAREN DALGAARD-KNUDSEN

er født den 13. september 1974 i Ringkøbing.

III.G. SARA MAGDALENE KNUDSEN

er født den 22. juni 1898 i Skallerup, og hun døde den 14. oktober 1974 i Søborggård. Hun blev gift den 8. november 1924 i Vordingborg med Ingvar Pedersen. Han er født den 13. oktober 1896 i Vordingborg som søn af tømrer Jens Peder Pedersen og hustru Karen Marie Kristoffersen, og han døde den 18. januar 1964 i Søborggård.

Bosat: København.

Sara Magdalene Knudsen fik folkeskoleuddannelse (friskole), og en tid hjalp hun moderen i dennes pensionat, hvorefter hun lærte syning hos en fru Heller.

Ingvar Pedersen tog realeksamen fra Vordingborg realskole og blev derefter elev på kæmnerkontoret. Værnepligten aftjente han 1917-18. I 1924 fik han ansættelse på en signalfabrik i København, og sidst i 1920'erne drev han forretning med radio m.m. på Østerbro i København. En tid var han værkfører på et mekanisk værksted og blev derefter overmontør ved tyveri- og brandalarm. Fra 1942 havde han ansættelse på låsefabrikken Ruko.

Børn: III.G.1.-III.G.3.

III.G.1. JENS DALGAARD PEDERSEN

er født den 11. september 1925 i Hellerup, og han døde i marts 1927 samme sted.

III.G.2. KRISTOFFER DAHLGAARD

1964 navneændring fra Kristoffer Dalgaard Pedersen, født den 5. juli 1927 i Fredens sogn i København.

Bosat: Torasvej 1, Søllinge, 5750 Ringe.

Kristoffer Dahlgaard tog realeksamen 1944, kom i lære som elektromekaniker og blev udlært 1949. Han aftjente værnepligten ved artilleriet og hjemsendtes som løjtnant. I 1954 dimitteredes han som el-ingeniør. Fra 1961 blev han kompagnichef i hjemmeværnet. I 1954 fik han ansættelse ved A/S Titan og var her til 1966, var derpå ved Thrige-Titan A/S i Odense til 1974, og derefter drev han en tid selvstændig virksomhed, hvorefter han

1978 blev ansat ved Teknologisk institut ved uddannelsesprojektet i Ægypten. Han deltog 1946-1966 i terrænsports- og ungdomsarbejde i København. I 1966 købte han hus i Søllinge, var 1973 medstifter af borgerforeningen og 1975 medstifter af ungdomsklub samme sted.

III.G.3.

JØRGEN DAHLGAARD

29. februar 1964 fra Jørgen Dalgaard Pedersen, er født den 6. april 1929 i Grøndal sogn i København. Han blev gift den 28. marts 1964 i Dragør med Tove Schrevelius, der er født den 9. august 1928 i Allehelgens sogn som datter af skrædder Børje Schrevelius og hustru Hildur Bergqvist.

Bosat: Agerbækvej 22, 2650 Hvidovre.

Jørgen Dahlgaard bestod realeksamen 1945 og blev derefter uddannet som boghandlermedhjælper. Værnepligten aftjente han som infanterist 1950-1952. Han bestod HA på handelshøjskolen i København 1961. Han er konsulent.

Tove Schrevelius er kontorassistent.

Adoptivsøn: III.G.3.a.

III.G.3.a.

HENRIK DAHLGAARD

er født den 14. februar 1957 i København.

IV. Klaus Kristensen Dahlgaard

IV. Maren Jensen Mikkelsen

IV.A. Kristen Dalgaard

IV.A. Herdis Jensen

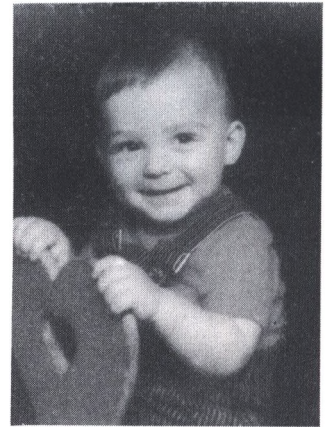
IV.A.1. Esther og Johannes Martinussen

IV.A.1.a. Karen Marie og Frede Østergaard samt Mette

Anette Dalgaard Martinussen

IV.A.1.b. Jeppe Dalgaard Yde

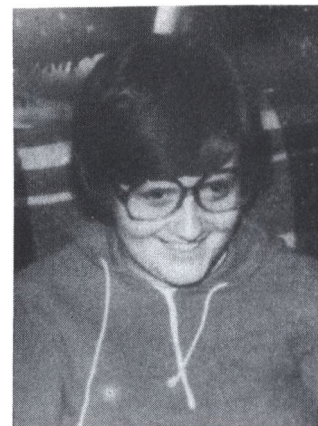
IV.A.1.c. Inger Dalgaard Martinussen

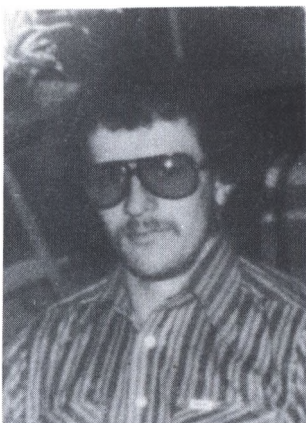
IV.B. Kristian Mikkelsen Dalgaard og hustru

IV.B.1. Henny og Klaus Dalgaard med barnebarn

IV.B.1.a. Lisbeth Dalgaard

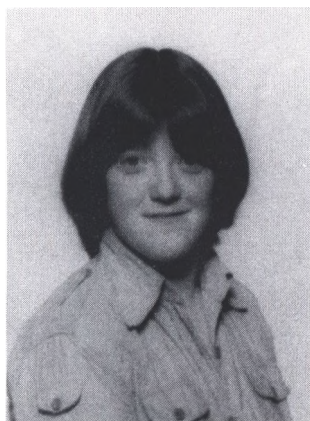
IV.B.1.a. Leif Nielsen

IV.B.1.a.1) Malene Dalgaard Nielsen

IV.B.1.b. Birgit Dalgaard

IV.B.1.c. Karen Marie Dalgaard

IV.B.1.d. Helge Dalgaard

IV.B.1.e. Kristian Dalgaard

IV.B.2. Astrid og Ludvig Klausen

IV.B.2.a.-d. Jørgen, Hanne, Lars og Elsebeth Dalgaard Klausen

IV.B.3. Maren og Thomas Andersen
Bugge med børn

IV.B.4. Svend Dalgaard med familie

IV.B.5. Nanna og Torkild Heide

IV.

KLAUS KRISTENSEN DALGAARD

er født den 23. november 1864 i Galtrup sogn, og han døde samme sted den 17. december 1944. Han blev gift den 7. oktober 1892 i Galtrup med Maren Jensen Mikkelsen. Hun er født den 20. marts 1865 i Gyldagergård i Tøving i Galtrup sogn som datter af gårdejer Christen Mikkelsen og hustru Ane Marie Christensen, og hun døde 1928.

Bosat: Smedegård, Galtrup.

I anledning af Klaus Dalgaards 70 års fødselsdag skrev redaktør Kr. Jespersen en artikel i Morsø Folkeblad, hvori det bl.a. hedder:
Gennem en årrække har han (Klaus Dalgaard) været den drivende kraft i en række foretagender, der vender ud mod offentligheden, taget del i de fleste af de møder, der er holdt om anliggender af vigtighed for øens økonomiske liv, ofte også stået midt i striden - men om manden selv er der sjældent eller aldrig blevet skrevet. Og det passer vel egentligt også Klaus Dalgaard bedst. Nogen popularitetsjæger er han ingenlunde, og alene det besvær, vi har haft med at fremskaffe et ordentligt portræt af ham, har bestyrket vor opfattelse af, at han helst holder sin person i baggrunden. Men på fredag den 23. november fylder han 70 år, og dette turde vel være en anledning til for en gangs skyld at drage Klaus Dalgaards personlighed frem. Thi omend den lever bedst, som lever skjult, har det jo i hvert fald ikke været Klaus Dalgaards lod. Men han har da sikkert også haft en stor tilfredsstillelse i at se, at de mange opgaver, han tog fat på, lykkedes, at de mange fælles foretagender, han var med til at sætte i gang, voksede og trivedes. Hvilket livsværk har han ikke at se tilbage på på sin 70-års dag! Klaus Dalgaard er født, opvokset og dybt rodfæstet her på Mors. Han er født i Galtrup og har kun en kort tid som ung været udenfor øen. Han var elev på en landbrugsskole på Sjælland og tjente en tid hos Anders Nielsen, Svejstrup Østergård, men bortset herfra har han levet hele sin tid midt på Mors, hvor hans vugge stod. Han overtog gården i Galtrup efter sin fader og drev den, indtil han for otte år siden afstod den til sønnen, Kristian Dalgaard, og selv flyttede op i den nye, mindre gård ved højskolen. Det var først og fremmest i sin egen bedrift, Klaus Dalgaard lagde sin dygtighed for dagen. Han viste, at han kunne styre sine egne sager, og derfor var det også altid med tryghed, andre senere betroede ham at styre deres. Man kan vel i høj grad betegne ham som en fremskridts-landmand, vel at mærke, når man ikke derved forstår en, der løber efter alt nyt, men en, der kun tilegner sig det gode af det nye og samtidig holder de gamle bondedyder højt i ære. Flid, nøjsomhed og sparsommelighed har ikke været tomme ord for ham. Klaus Dalgaard har prøvet disse simple levereglers bærekraft og taget dem med i alt, hvad han fik med at gøre. Han ved, at hvad der gælder i det små og for den enkelte, gælder også i det store og i den fælles husholdning. Alle de sager, han i tidens løb har fået med at gøre, har han passet på samme måde, som var det hans egne. Og har han end tit mødt modstand, vil alle vist erkende, at man vanskeligt kunne finde en mand, der mere samvittighedsfuld røgtede de hverv, der blev ham betroet. Kendsgerningerne viser også, at han ikke har taget fejl, når han overførte de sunde principper fra den private husholdning og den private bedrift til de mange fællesforetagender, han blev sat i spidsen for.

Næsten alt, hvad der er udført af landøkonomisk arbejde her på Mors i hans manddomstid, har Klaus Dalgaard været med i, hvad enten det har drejet sig om den hjemlige kreds eller om de foretagender, der omfatter hele øen. Enkelte af de mange hverv, han har haft, har han givet fra sig, men endnu står han i spidsen for flere af de største foretagender her på øen, således Morsø landboforening og Morsø andelssvineslagteri. Han har været formand for landboforeningen i ca. 30 år og for slagteriet siden dets oprettelse i 1913. Endvidere har han i en årrække været formand for eksportforeningen og for Morslands folkebank. Han har siddet i bestyrelsen for Jølby andelsmejeri i 30 år, deraf 22 år som formand, og er fremdeles formand for Galtrup-Ø.Jølby sparekasse. I mange år har han også været i bestyrelsen for De jyske landboforeninger. Dertil kommer, at han i 13 år har været sognerådsformand og i 17 år amtsrådsmedlem, og i denne egenskab er han medlem af sygehusinspektionen. Endelig skal det nævnes, at han efter Jens Hansen, Kringsholm, fik den betydningsfulde post som skyldrådsformand. Endda har vi næppe fået det hele med, men i hvert fald nok til at give et billede af, hvordan hans arbejdskraft er blevet taget i brug på næsten alle områder. Og det kan uden tvivl siges, at intet er blevet forsømt fra Klaus Dalgaards side for at røgte hvert enkelt af disse hverv med den største påpasselighed og omhu. Ikke blot hans evner og hans flid er her kommet ham til gode. Ved siden af den sejge og utrættelige energi har han haft en jernvilje, der overvandt de største vanskeligheder. Ofte er han stødt på modstand, ofte har han været udsat for hårde angreb, men sindig og rolig tog han mod alt, afvæbnede ofte den hårdeste kritik med et smil, og det slog sjældent fejl, at Klaus Dalgaard efter kampen stod som sejrherre. Men ikke som triumfator, det ligger ham fjernt. Thi først og fremmest søger Klaus Dalgaard altid at være den mæglende, han kæmper ikke for kampens skyld, hovedsagen for ham er at få den sag fremmet, som han nu tror på, og ofte kan han gøre det på en så kløgtig og skarpsindig måde, at han får sin vilje igennem, uden at man egentlig mærker, hvem der stod sig i kampen. Det er jo også et underordnet spørgsmål! --

I fjor fik han ridderkorset. Vi ved ikke, om han nogensinde har haft det i knaphullet, men han kan i hvert fald bære det med god samvittighed.-- Den 4. august 1928 bragte Morsø Folkeblad en artikel af pastor P.H. Petersen i Sdr. Jernløse ved Holbæk (fra 1904 til 1910 sognepræst i Galtrup-Ø.Jølby) i anledning af tre dødsfald på Mors, nemlig godsejer Stadelshustru på Ullerup, lærer Thomassen i Tøving og Maren Dalgaard, født Mikkelsen, i Galtrup. Det hedder her:

Fru Maren Dalgaard kan ligesom de andre betegnes som den trofaste. Heller ikke hende blev der givet lette livsvilkår. I ydre henseende skulle de vel være gode: at være husmoder i et godt og velstillet hjem. Men for hende kom det mere inde fra. Hun fik det tunge sind i gave. Hvad der for andre var let og overkommeligt, kunne for hende synes vanskeligt og svært. Men til gengæld kunne hun også forstå andre i deres vanskeligheder. Maren Dalgaard var god. Jeg er vis på, at hun i det stille har hjulpet mange, der trængte. Hun førte altid det gode hjertes sag. Og således fyldte hun godt pladsen i sit hjem og sin kreds og vil blive meget savnet der. For os vil hun være af dem, vi savner, når vore tanker går til Mors. Måtte Gud sende sin fred til alle Eder, der fik sorg - og måtte det gælde om de bortkaldte, at de må nå: Himlen, hvor øjet, som græder ej mer, Herren vor Gud i sin Herlighed ser.

Klaus Dalgaard var i 1897 under Morsø landboforening medlem af udvalget til oprettelse af et svineavlscenter, der da blev placeret hos Jens Kr. Østergaard i Sønder Mølle i Tødsø (gift med en kusines datter - se afdeling A II. B.). I 1898 fik Klaus Dalgaard selv et svineavlscenter. Også kvægavl interesserede ham. I 1899 var han blandt de ledende ved oprettelsen af øens første kontrolforening. Fra 1909, da han afløste fætter Thomas Dahlgård i Vestergård (afdeling A VIII.), til 1935 var Klaus Dalgaard formand for Morsø landboforening, der i 1938 udnævnte ham til æresmedlem. - Sammen med sønnen Kristen Dalgaard i Vestergård skrev han 1944 afsnittet om 1844-1900 i Morsø landboforening 100-års jubilæumsskrift. I bogen skrev planteavlskonsulent J. Gregersen Dal følgende stykke om Klaus Dalgaard:

Klaus Dalgaard havde ikke i forvejen deltaget nævneværdigt i landboforeningens arbejde og stod for så vidt fremmed derfor. Det varede dog ikke længe, før det stod alle klart, at i Klaus Dalgaard havde foreningen en meget dygtig leder, hvis mål det var at arbejde under reelle og solide forhold til bedste for hele øens landbostand.

Ved gennemlæsning af foreningens forhandlingsprotokoller kan man ikke undgå at forbaus over alt det, der skete indenfor landboforeningen hvert år i den lange årrække, som Klaus Dalgaard var formand. Stadig var der nye problemer at arbejde med; var noget blevet gennemført, havde han straks en ny opgave at tage fat på. Og tiden var jo netop sådan næsten alle årene, at nye opgaver myldrede frem.

Klaus Dalgaard havde en forunderlig evne til at lede en forhandling og dreje stemningen i den retning, som han anså for at være det bedste. - Altid rolig, altid vel forberedt og altid vel gennemtænkt blev planer om nye opgaver lagt frem for generalforsamlingerne. Tilhørerne så straks, at netop sådan var det bedst.

Jeg skal ikke her uddybe hans evner og virksomhed, for det første er Klaus Dalgaards betydning for landbruget og på mange andre områder så godt kendt, at en alt for lang opremsning vil virke trættende, for det andet ville han slet ikke selv sætte pris derpå, dertil er han alt for beskedent og fordringsløs.

Men det skal dog slås fast - for efterslægten - at med Klaus Dalgaards fratræden som formand for Morsø landboforening tog den afsked med een af dens allerdygtigste ledere, som havde den lykke at se det gro om sig til gavn for hans standsfæller. Hans eksempel vil tjene til vejledning for lange tider.-- Ja, lad så gå, at han også havde sin begrænsning, netop der, hvor han havde noget af sin styrke.

Jeg ved, at landboforeningen står Klaus Dalgaards hjerte nær, også siden han tog afsked med arbejdet. Det var sikkert en stor glæde for ham, da hans ældste søn, Kristen Dalgaard, Tødsø, blev valgt ind i bestyrelsen og overtog hvervet som formand.

Børn: IV.A.-IV.B.

IV.A.

KRISTEN DALGAARD

er født den 13. januar 1895 i Galtrup. Han blev gift den 20. maj 1921 i Vedsted kirke med Herdis Jensen, der er født den 16. juli 1894 i Kølvring i Åby sogn som datter af gårdejer John Christian Jensen og hustru Karen Marie Jensen.

Bosat: Vestergård, Tødsø, 7900 Nykøbing M.

Kristen Dalgaard og Herdis Jensen blev viiede af hendes ældre søsters mand Peder Pedersen, der fra 1911 til 1922 var sognepræst i Galtrup-Ø. Jølby og fra 1923 præst i Jetsmark-Hune.

Kristen Dalgaard karakteriseres i en omtale ved sin 60-års fødselsdag som en af den gamle, solide bondetype, der helst passer sin bedrift derhjemme. Det tilføjes, at han også har noget at fryde sig over, ikke mindst hans fine sortbrogede stambesætning, hvoraf der i tidens løb er solgt mange 1.klasses dyr. Det nævnes endvidere, at Kristen Dalgaard driver et mønsterværdigt landbrug, og hans evner er også blevet flittigt brugt udadtil, bl.a. på den betydningsfulde post som formand for Morsø landboforening, hvorfra han måtte trække sig tilbage på grund af sygdom. Sammen med faderen Klaus Dalgaard var han forfatter af afsnittet om tiden 1844-1900 i jubilæumskriftet for Morsø landboforening.

Datter: IV.A.1.

IV.A.1.

ESTHER DALGAARD

er født den 26. september 1927 i Fårtoft. Hun blev gift den 28. september 1948 i Tødsø med Johannes Martinussen, der er født den 9. oktober 1922 i Hvidbjerg som søn af gårdejer Poul Martinussen og hustru Anna Sørensen.

Bosat: Vestergård, Tødsø, 7900 Nykøbing M.

Esther Dalgaard gik i skole i Tødsø og var elev på Galtrup efterskole, ligesom hun havde et ophold på Ry højskole. Hun hjalp til hjemme på fødegården indtil giftermålet.

Johannes Martinussen fik folkeskoleuddannelse. Han blev uddannet ved landbruget, var elev på Asmildkloster landbrugsskole, og 1948 købte han en gård i Erslev, som han drev til 1957, da han overtog svigerfaderens gård, Vestergård, Tødsø. Han har været medlem af bestyrelsen for forskellige lokale foreninger.

Børn: IV.A.1.a.-IV.A.1.c.

IV.A.1.a.

KAREN MARIE DALGAARD MARTINUSSEN

er født den 10. juni 1953 i Erslev. Hun blev gift den 1. juni 1974 i Tødsø med Frede Østergaard, der er født den 25. april 1952 i Skarum i Alsted sogn som søn af gårdejer Peder Østergaard og hustru Ida Kortbæk Martinussen.

Bosat: Gl. Landevej 25, Tødsø, 7900 Nykøbing M.

Karen Marie Dalgaard Martinussen tog realeksamen og senere handelsskoleeksamen i Nykøbing M., hvorefter hun blev uddannet på postkontoret i Nykøbing. Hun er ansat på postekspeditionen i Ø. Jølby.

Frede Østergaard tog realeksamen i Nykøbing M. og senere handelseksamen samme sted. Han er bankuddannet i Morsø bank, hvor han fortsat har ansættelse.

Datter: IV.A.1.a.1)

IV.A.1.a.1) METTE ØSTERGAARD

er født den 20. september 1976 i Tødsø.

IV.A.1.b. ANETTE DALGAARD MARTINUSSEN

er født den 15. august 1956 i Erslev. Hun har været gift med Jens Peter Yde.

Bosat: Smedetoften 3, Tødsø, 7900 Nykøbing M.

Anette Dalgaard Martinussen tog realeksamen i Nykøbing M. og senere HF-eksamen og handelsskoleeksamen samme sted. Hun er uddannet som kontorassistent.

Søn: IV.A.1.b.1)

IV.A.1.b.1) JEPPE DALGAARD YDE

er født den 24. maj 1976 i Tødsø.

IV.A.1.c. INGER DALGAARD MARTINUSSEN

er født den 7. august 1961 i Tødsø.

IV.B.

KRISTIAN MIKKELSEN DALGAARD

er født den 25. januar 1898 i Galtrup sogn, og han døde den 10. august 1967 i Ø. Jølby. Han blev gift den 7. oktober 1924 i Tødsø med Helga Kjærgaard, der er født den 24. november 1899 i Skærlund i Brande sogn som datter af lærer Gravers Kjærgaard (Graversen) og dennes første hustru Frederikke Nikoline Hansen.

Bosat: Galtrup.

Kristian Mikkelsen Dalgaard var elev på Galtrup højskole og havde et ophold på Asmildkloster landbrugsskole. Han overtog fødegården Smedegård i Galtrup, hvoraf faderen dog beholdt en mindre del, som senere ejedes af Kristian Mikkelsen Dalgaards søn Klaus.

Efter Kristian Mikkelsen Dalgaards død skrev Morsø Folkeblad bl.a.:

Ved Kristian Dalgaards død har Mors mistet en af sine bedste mænd. Han havde i usædvanlig grad sine medmenneskers tillid, og der blev i vid udstrækning gjort brug af hans rige evner både på det landbrugsfaglige område og talrige andre steder.

Kristian Dalgaard lagde ikke skjul på, at han skyldte sit hjem umådelig meget - det gjaldt både barndomshjemmet og siden det hjem, han dannede sammen med sin dygtige hustru, Helga Dalgaard. Faderen, Klaus Dalgaard, var en af de foregangsmænd, der kom til at præge Mors i en rig udviklingsperiode, og det var smukt at se, hvordan sønnen, da hans tid kom, trådte i sin fars fodspor og fyldte det på smukkeste måde. Kristian Dalgaard var livet igennem tro mod de værdier af åndelig og materiel art, han overtog fra sine forældre. - Smedegård, som han overtog 1927, blev under hans ledelse ikke så lidt af en mønstergård. Navnlig på kvægavlens område nåede Kristian Dalgaard fine resultater, og det faldt da også helt naturligt, at en mand, der kunne styre sine egne sager så godt, fik betroet offentlige tillidshverv. I 1945 blev Kristian Dalgaard valgt ind i Morsland folkebanks repræsentantskab, som han var medlem af til 1967. Formandsposten i repræsentantskabet beklædte han fra 1950 til 1967. I 1949 overtog Kristian Dalgaard Martin Sørensen, Peterslunds plads i bankens bestyrelse, og også denne post beklædte han, til han i foråret i år trak sig tilbage på grund af sygdom. I mange år var Kristian Dalgaard medlem af Morsø landboforenings bestyrelse. Her beklædte han posten som næstformand fra 1943 til 59. Desuden var han medlem af landboforeningens planteavlssudvalg. Han var medstifter af og i mange år formand for SDM-kvægavlsforeningen, i bestyrelsen for fællesledelsen, formand for Ø.Jølby andelsmejeri i 20 år, og medlem af Galtrup-Ø.Jølby sogneråd i 12 år, heraf 7 år som kasserer. -- For et års tid siden overdrog Kristian Dalgaard "Smedegård", som har været i slægtens eje igennem flere generationer, til sønnen Klaus Dalgaard.

Børn: IV.B.1.-IV.B.5.

IV.B.1.

KLAUS DALGAARD

er født den 28. juli 1925 i Galtrup. Han blev gift den 1. juni 1954 i Ø.Jølby med Henny Krog Blaabjerg, der er født den 31. december 1933 i Ø.Jølby som datter af gårdejer Mads Østergaard Blaabjerg og hustru Karen Marie Krog.

Bosat: "Smedegård", Galtrup, 7950 Erslev.

Klaus Dalgaard fik folkeskoleuddannelse, var elev på Jebjerg efterskole samt på Galtrup højskole. Han blev uddannet ved landbruget, havde et ophold på Korinth landbrugsskole, og 1955 købte han en gård i Galtrup, som han drev til 1966, da han overtog "Smedegård", som han har moderniseret og udvidet. Han er medlem af bestyrelsen for landboforeningen og formand for kvægavlforeningen. Han er desuden medlem af forskellige lokale bestyrelser.

Henny Krog Blaabjerg fik folkeskoleuddannelse og var elev på Galtrup efterskole. Hun blev uddannet ved husgerning og havde et ophold på Århus husmoderskole.

Børn: IV.B.1.a.-IV.B.1.e.

IV.B.1.a. LISBETH DALGAARD

er født den 19. april 1955 i Galtrup. Hun blev gift den 25. juli 1975 i Galtrup med Leif Nielsen, der er født den 1. april 1953 i Sundby som søn af specialarbejder Henry Nielsen og hustru Gerda.

Bosat: Vesterled 12, Ø.Jølby, 7950 Erslev.

Lisbeth Dalgaard tog realeksamen i Nykøbing M. og tog derefter 1-årig handelsskoleuddannelse, hvorefter hun blev kontoruddannet ved Morsø kommune, hvor hun er assistent. Hun har gennemgået gymnastikinstruktøruddannelse og arbejder med gymnastik i fritiden.

Leif Nielsen fik folkeskoleuddannelse. Han er specialarbejder ved Phønix.

Datter: IV.B.1.a.1)

IV.B.1.a.1) MALENE DALGAARD NIELSEN

er født den 25. oktober 1977 i Nykøbing M.

IV.B.1.b. BIRGIT DALGAARD

er født den 20. november 1957 i Galtrup.

Bosat: Schleppegrellsgade 28, 8000 Århus C.

Birgit Dalgaard tog realeksamen i Nykøbing M. 1974 og HF-eksamen fra Morsø gymnasium 1977. Hun arbejdede derefter en tid som pædagogmedhjælper, hvorefter hun tog på højskole.

IV.B.1.c. KAREN MARIE DALGAARD

er født den 16. november 1962 i Galtrup.

IV.B.1.d. HELGA DALGAARD

er født den 10. februar 1966 i Galtrup.

IV.B.1.e. KRISTIAN DALGAARD

er født den 13. maj 1968 i Galtrup.

IV.B.2. ASTRID DALGAARD

er født den 27. april 1927 i Galtrup. Hun blev gift den 24. maj 1957 i Galtrup med Ludvig Klausen, der er født den 4. juni 1930 i Frøslev som søn af gårdejer Klaus Klausen og hustru Johanne Marie.

Bosat: Purup, Tødsø, 7900 Nykøbing M.

Astrid Dalgaard var elev på Galtrup efterskole og tjente derefter som husassistent i Ø.Jølby, i Højby på Fyn samt i Velling. I 1948 var hun elev på Frederiksborg højskole, hvor hun fik delingsføreruddannelse.

Ludvig Klausen blev uddannet ved landbruget og tjente bl.a. 3½ år i Erslev og 1½ år i Ø.Jølby. I 3 år var han bestyrer for moderen, og ved giftermålet overtog han gården Purup, der er på 35 tdr. land.

Børn: IV.B.2.a.-IV.B.2.d.

IV.B.2.a. JØRGEN DALGAARD KLAUSEN

er født den 22. maj 1958 i Tødsø. Han er elektriker.

IV.B.2.b. HANNE DALGAARD KLAUSEN

er født den 13. november 1960 i Tødsø.

IV.B.2.c. LARS DALGAARD KLAUSEN

er født den 11. januar 1964 i Tødsø.

IV.B.2.d. ELSEBETH DALGAARD KLAUSEN

er født den 27. juni 1967 i Tødsø.

IV.B.3. MAREN DALGAARD

er født den 29. december 1928 i Galtrup. Hun blev gift den 10. august 1952 i Galtrup med Thomas Andersen Bugge, der er født den 19. juli 1925 i Mariager som søn af murer Niels Bugge og hustru Sofie Andersen.

Bosat: Sdr. Bersholm, Bers, 7800 Skive.

Maren Dalgaard fik folkeskoleuddannelse og var elev på Galtrup efterskole. Senere havde hun ophold på Gråsten husholdningsskole og besøgte desuden Frederiksborg højskole. Hun har i nogle år været medlem af bestyrelsen for husmoderforeningen.

Thomas Andersen Bugge blev uddannet ved landbruget, var elev på Tune landbrugsskole og besøgte desuden Vallekilde højskole. I 1952 købte han en gård i Brund ved Thisted og havde denne til 1958, da han købte en gård i Dalby-neder. Denne havde han i 4 år, og derefter havde han en ejendom i Tøndering i 2 år, hvorefter han 1964 købte "Sdr. Bersholm".

Børn: IV.B.3.a.-IV.B.3.c.

IV.B.3.a. KAJ DALGAARD BUGGE

er født den 26. august 1954 i Brund. Han er chauffør.

IV.B.3.b. HANS DALGAARD BUGGE

er født den 20. februar 1957 i Brund.

IV.B.3.c. HELLE DALGAARD BUGGE

er født den 22. december 1962 i Tøndering.

IV.B.4. SVEND DALGAARD

er født den 10. juli 1933 i Galtrup. Han blev gift den 15. juli 1961 i Vejstrup valgmenighed med Hanne Lise Ravn Kristensen, der er født den 2. august 1937 i Vejstrup som datter af gårdejer Helge Kristensen og hustru Astrid Ravn.

Bosat: "Ærendal", Gemalvej 17, Kirkeby, 5771 Stenstrup.

Svend Dalgaard gik i skole i Galtrup, var 1949-50 elev på Galtrup efterskole, besøgte 1953-55 Den Classenske agerbrugsskole "Næsgård" og var 1958-59 på Askov højskole. Han havde 1959-60 et landbrugsstudieophold USA, og indimellem har han været på forskellige landbrug. I 1961 overtog han "Ærendal", der er på 56 tdr. land, og 1972 overtog han desuden "Bleggården", der er på 78 tdr. land. I 1973 blev han valgt til formand for landboforeningen for Svendborg og omegn. Han er desuden medlem af bestyrelsen for De samvirkende

landboforeninger i Fyens stift og desuden formand for Svendborg andelssvine-slagteri, ligesom han er medlem af bestyrelsen for mejeriet m.m.

Hanne Lise Ravn Kristensen tog realeksamen i Svendborg 1954, var 1955-56 elev på Vejle husholdningsskole og besøgte 1958-59 Askov højskole.

Børn: IV.B.4.a.-IV.B.4.d.

IV.B.4.a. ASTRID DALGAARD

er født den 9. juni 1965 i Kirkeby.

IV.B.4.b. CHARLOTTE DALGAARD

er født den 18. juli 1967 i Kirkeby.

IV.B.4.c. VIBEKE DALGAARD

er født den 22. juli 1969 i Kirkeby.

IV.B.4.d. BIRGITTE DALGAARD

er født den 3. december 1975 i Kirkeby.

IV.B.5. NANNA DALGAARD

er født den 11. februar 1935 i Galtrup. Hun blev gift den 24. september 1960 i Galtrup med Torkil Heide, der er født den 21. april 1934 i Galtrup som søn af maskinhandler Eiler Heide og hustru Ingeborg Sønderby.

Bosat: Gyden 16, Bramdrup, 6000 Kolding.

Nanna Dalgaard gik i skole i Galtrup og Nykøbing M., hvor hun tog realeksamen. Hun var desuden elev på Geierhøjskolen i Sverige og gennemgik derefter sygeplejeuddannelse på kommunehospitalet i Århus. Hun er ansat på Kolding sygehus.

Torkil Heide gik i Ø.Jølby friskole og besøgte Galtrup efterskole, hvorefter han blev udlært som maskinarbejder. Efter militærtjeneste havde han et ophold på Frederiksborg højskole. Han sejlede en tid som maskinassistent med rederiet C.K. Hansen og frekventerede derpå maskinmesterskolen i Århus. Derefter var han ansat på DAKA i Lunderskov og kom derefter til Kolding vandværk.

Børn: IV.B.5.a.-IV.B.5.c.

IV.B.5.a. MORTEN HEIDE
er født den 24. august 1961 i Lunderskov.

IV.B.5.b. METTE HEIDE
er født den 12. februar 1963 i Lunderskov.

IV.B.5.c. KIRSTEN HEIDE
er født den 21. oktober 1964 i Lunderskov.

V. Kirsten Marie Kristensen Dahlgaard og Ole Jespersen med børn

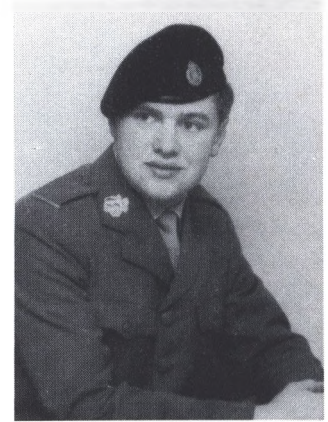
V.A. Mette Kathrine Jespersen

V.A. Jan Kuipers

V.A.1. Olgerd og Egidia Kuipers

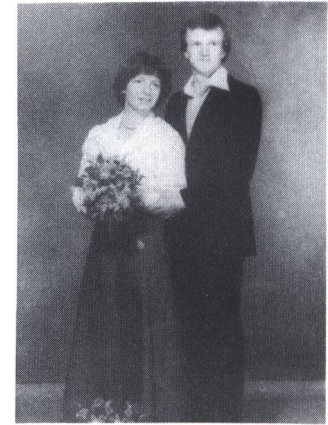
V.A.1.a. Jan Kuipers

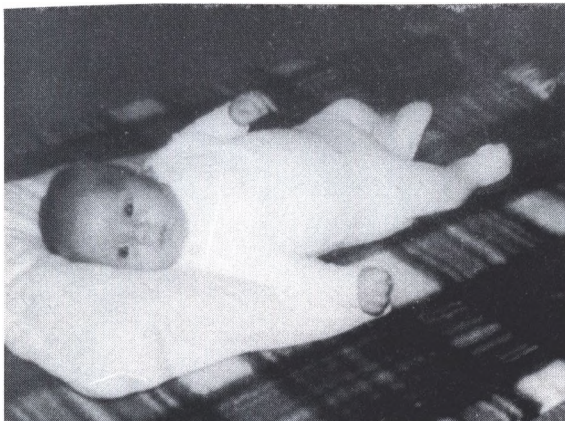
V.A.1.b. Birthe og Carsten
Christensen med børn

V.A.2. Ole Kuipers og hustru

V.A.2 b. Jørgen Kuipers og hustru

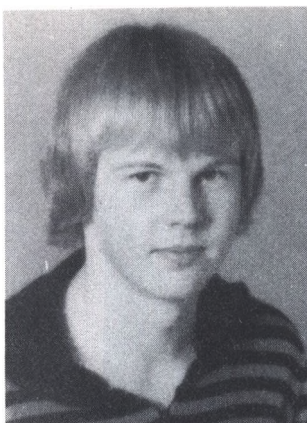
V.A.2.b.1) Morten Kuipers

V.B. Jesper Olesen Jespersen og hustru

V.B.1. Ole Jespersen og hustru

V.B.1.a. Jesper Jespersen

V.B.1.b. Christian Jespersen

V.B.2. Kristian Jespersen

V.B.4. Kirsten Marie og Jørgen Olesen

V.B.a.-e. Birgitte, Knud, Møjner, Mariane og Jenny Anneberg Olesen

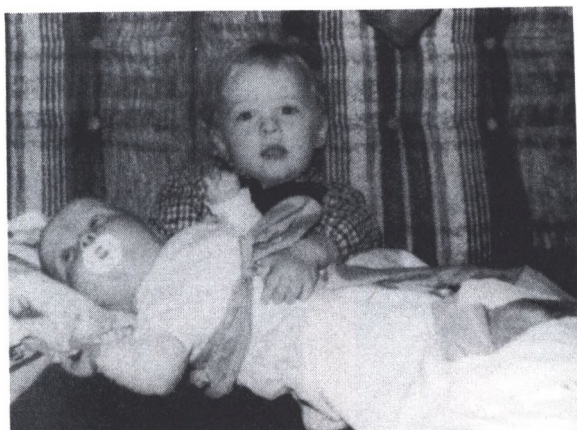
V.B.5. Holger Ib Jespersen og hustru

V.B.6. Inger og Bent Jespersen

V.B.6.a. Michael Jespersen

V.B.6.b.-c. Hans og Benny Jespersen

V.B.7. Jens Anneberg Jespersen med hustru og børn

V.C. Kristen Dalgaard Jespersen og hustru

V.E. og J. Theodora Marie og Andreas Evald Jespersen

V.G. Emma Louise Jespersen og Jens Kristian Nielsen

V.H. Olga Magdalene Jespersen og Ejnar Pinholt

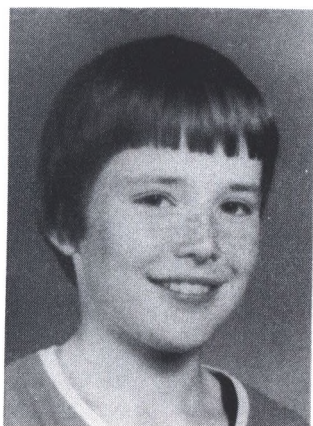
V.H.1. Johanne Kirstine og Christian Bech Poulsen med børn

V.H.2. Kirsten Marie og Bent Jensen

V.H.2.a. Flemming Pinholt Jensen

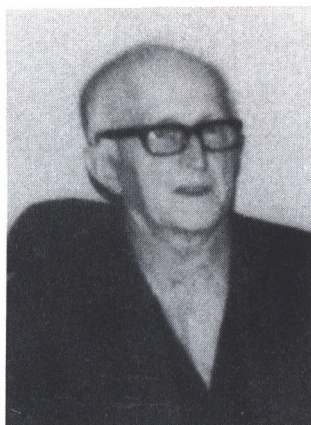
V.H.2.b. Claus Pinholt Jensen

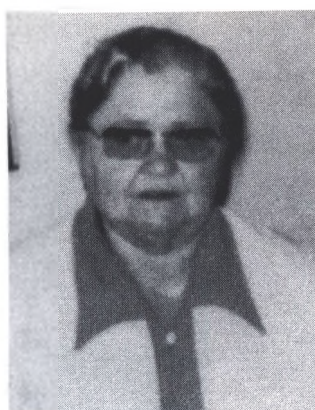
V.H.3. Ingrid og Tage Pinholt

V.H.3.a.-b. Søren og Helene Pinholt

V.K. Aage Frederik Jespersen

V.K. Anna Sørensen

V.K.1. Else og Henning Jespersen

V.K.2. Lelf Jespersen

V.K.3. Linda og Pauli Dybdahl Dantoft

V.L. Anna og Carl William Jespersen

V.L.1. Britta og Halger Kristensen

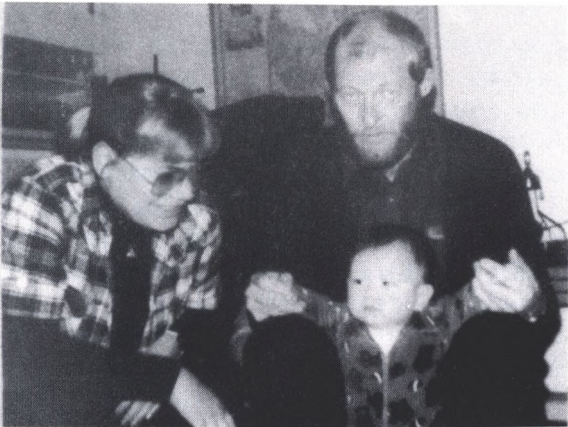
V.L.2. Tove og Elmer Steensgaard Paulsen

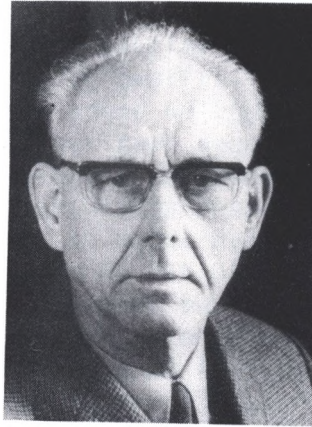
V.L.1.a. og V.L.2.a. Heidi Kristensen og Henrik Steensgaard Poulsen

V.M. Else Marie og Karl Christensen Sjørring

V.M.1. Steen Sjørring med hustru og barn

V.N. Edvin Anders Anton Lindquist

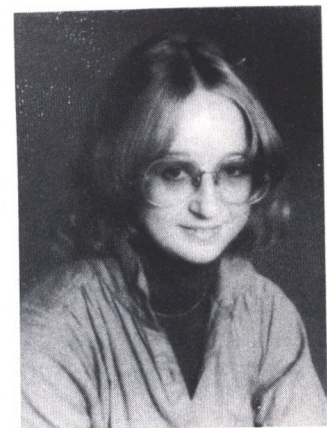
V.N. Hilda Elisabeth Jespersen

V.N.2. Ida Lindquist og Michael Barnwell med Michal

V.N.3. Ole Lindquist

V.N.3. Anette Kreutzer Kvist

V. KIRSTEN MARIE KRISTENSEN DAHLGAARD

er født den 21. maj 1867 i Galtrup, og hun døde den 23. juli 1915 i Kirkegård i Fjaltring sogn. Hun blev gift den 17. maj 1889 i Galtrup med Ole Jespersen. Han er født den 10. marts 1863 i Kirkegård i Fjaltring som søn af gård-ejer Jesper Olesen og hustru Mette Cathrine Jensdatter, og han døde den 13. september 1940 i Fjaltring.

Bosat: "Kirkegård", Fjaltring.

I anledning af Ole Jespersens 70-års fødselsdag bragte Lemvig Folkeblad en omtale, hvori det bl.a. hedder:
Strandfoged Ole Jespersen, Fjaltring, som fredag den 10. marts fylder 70 år, er en mand, der er kendt og højagtet ikke blot i sit sogn, men langt i Syd og Nord på Den jyske vestkyst. Hans fader, Jesper Olesen, som blev over 90 år, var strandfoged og gennem et langt åremål opsynsmand i Det jyske redningsvæsen. Ole Jespersen tog både Strandfogedgård og tjenesten i redningsvæsenet i arv efter faderen, og han har med ære røgtet disse hverv gennem mange år. Ole Jespersen er ret en type på den sindige, stoute vestjyde, en stilfærdig, forstående og hjælpsom mand overfor andre, grundsolid i alt, hvad han har haft med at gøre, venlig og gæstfri. Han er en mand, som med flid og dygtighed har taget del i sit sogns anliggender. I ikke mindre end 18 år har han været medlem af Fjaltring-Trans sogneråd, i godt 4 år var han formand. Endvidere har han været medlem af menighedsrådet gennem mange år; han er sognefoged, direktør i Fjaltring-Trans sparekasse, forbjergere, alt vidnesbyrd om, at han er og har været en mand, hvem meget er betroet. Ud over de mange pligtarbejder, som gennem det offentlige liv er blevet lagt på ham, har han været en stærkt interesseret mand i kristelig og national henseende. Han har, siden Den sønderjyske forening blev stiftet her på egen efter Genforeningen, støttet denne sag på forskellig måde.--
I et interview i anledning af Ole Jespersens 75-års fødselsdag fortælles bl.a., at Kirsten Marie Kristensen Dahlgaard kom til Fjaltring som husbestyrerinde, men efterkommerne oplyser, at hun kom til Fjaltring som mejerske på mejeriet.
I nævnte interview oplyses det, at Ole Jespersens oldefar fik fæstebrev på "Kirkegård", da han giftede sig med kokkepigen på Ryssensten, hvor han selv var kusk.
I et værk om redningsvæsenet oplyses det, at Ole Jespersen var med ved 21 strandninger. 17 gange med redningsbåd og 4 gange med raketter. I alt har han været med til at redde 267 mennesker i land, og han blev dekoreret med Dannebrogskorset, og 1933 fik han Fortjenstmedaljen i sølv.
Det skal nævnes, at ejendommen kaldes "Kirkegård" i kirkebogen, medens Trap: "Danmark" benytter stavemåden "Kirkegård".

Børn: V.A.-V.O.

V.A. METTE KATHRINE JESPERSEN

er født den 2. april 1890 i "Kirkegård" i Fjaltring, og hun døde den 26. januar 1969 i Fjaltring. Hun blev gift den 28. januar 1919 i Fjaltring med Jan Kuipers. Han er født den 12. september 1892 i Groningen i Holland som søn af skibskaptajn Olgert Kuipers og hustru Pierterdina Tonnis, og han

døde den 8. oktober 1960 i Fjaltring.

Bosat: Fjaltring.

Efter Jan Kuipers død bragte en avis en omtale, hvori det hedder: Jan Kuipers har haft en usædvanlig livsskæbne. Han var født i Holland og var stadig hollandsk statsborger. Den 13. oktober 1916 strandede skonnerten "Anny" af Terneuzen, som Kuipers var fører af, på kysten ved Fjaltring. Alle de 5 ombordværende blev reddet ved hjælp af raketapparatet af redningsmandskabet fra Tuskjær redningsstation. Den unge kaptajn kom til at bo en tid hos strandfoged Ole Jespersen, og dette ophold førte til, at Kuipers et par år senere blev gift med strandfogedens datter. De bosatte sig i Holland et års tid, men derefter købte Kuipers, som indtil da havde sejlet med rederiskibe, selv et skib, som han sejlede med i flere år og havde hustru og børn med ombord.

I 1935 holdt han op med selv at sejle og bosatte sig i Fjaltring, og siden har han drevet rederivirksomhed og har gennem årene været ejer af forskellige skibe. Da Danmark blev besat den 9. april 1940, havde han et skib, som det lykkedes at få dirigeret til Holland - med besked om, at hvis også Holland skulle blive besat af tyskerne, skulle skibet gå til England. Det skete også, og skibet sejlede under engelsk flag, indtil det forliste i 1943. Nu ved sin død var Kuipers ejer af 2 fragtskibe, "Arizona" og "Jütland", der begge er indregistreret i Groningen og sejler i udenrigsfart. Skonnerten "Anny", som Kuipers strandede med ved Fjaltring i 1913, blev bjærget og sejler endnu, men under et andet navn. For et par år siden var skibet i Lemvig, og her havde Kuipers lejlighed til at aflægge besøg ombord i sit gamle skib.--

Børn: V.A.1.-V.A.3.

V.A.1.

OLGERT KUIPERS

er født den 31. januar 1920 i Fjaltring. Han blev gift den 8. november 1947 i Bøvling kirke med Egidia Kvistgaard, der er født den 6. maj 1924 i Dybe som datter af gårdejer Jacob Kvistgaard og hustru Hansine Brandborg.

Bosat: Øster Nørbyvej 1, Fjaltring, 7620 Lemvig.

Olgert Kuipers gik i skole i Fjaltring. Han blev uddannet ved landbruget og havde et ophold på Kærehave landbrugsskole. Han har siden 1947 været gårdejer i Fjaltring.

Egidia Kvistgaard gik i skole i Bøvling og havde efter skolegangen forskellige pladser ved husgerning indtil giftermålet.

Børn: V.A.1.a.-V.A.1.c.

V.A.1.a.

JAN KUIPERS

er født den 28. oktober 1948 i Fjaltring. Han er tømrer.

V.A.1.b. BIRTE KUIPERS

er født den 20. januar 1951 i Fjaltring. Hun blev gift den 15. maj 1971 i Fjaltring kirke med Carsten Christensen, der er født den 17. december 1949 i Øster Jebjerg som søn af specialarbejder Kresten Christensen og hustru Gerda Børsting Andersen.

Bosat: Kærmindevej 8, Jebjerg, 7870 Roslev.

Birte Kuipers gik i skole i Fjaltring og tjente derefter et par år som hus-assistent, hvorefter hun var på Salling ungdomsskole. Hun var en tid i køkenet på Salling ungdomsskole, og derefter arbejdede hun et års tid på Durup hvilehjem, hvorefter hun fik arbejde på Eva-fabrikken i Skive.

Carsten Christensen gik i skole i Jebjerg og var 1964-1965 elev på Egå efterskole. Han blev udlært som gartner og havde 1968-69 et ophold på havebrugsskolen Vilvorde. Bagefter aftjente han sin værnepligt ved dragonregimentet i Holstebro. Han har siden arbejdet på Skive kirkegård.

Børn: V.A.1.b.1)-V.A.1.b.2)

V.A.1.b.1) TORBEN KUIPERS CHRISTENSEN

er født den 26. oktober 1971 på Skive sygehus.

V.A.1.b.2) TOMMAS KUIPERS CHRISTENSEN

er født den 2. juli 1975 på Skive sygehus.

V.A.1.c. METTE KUIPERS

er født den 10. maj 1958 i Fjaltring.

V.A.2. OLE KUIPERS

er født den 29. maj 1921 i Groningen i Holland. Han blev gift den 7. august 1948 i Madum med Grethe Lisby Andreassen, der er født den 1. januar 1925 i Serup som datter af gårdejer Andreas Andreassen og hustru Dorthea Lisby.

Bosat: Estrupvej 2, Idum, 7500 Holstebro.

Ole Kuipers gik i skole i Fjaltring og var elev på Staby efterskole, hvorefter han blev uddannet som kommis i Fåre brugs. Senere var han på Andels-skolen i Middelfart, og 1948 blev han uddeler i Idum brugs, hvor han virkede til 1978.

Grethe Lisby Andreassen fik folkeskoleuddannelse og havde et ophold på Krabesholm højskole, hvorefter hun blev kolonialuddannet.

Børn: V.A.2.a.-V.A.2.b.

V.A.2.a.

POUL KUIPERS

er født den 22. november 1949 i Idum. Han er brugsuddeler, gift med Hanne og har 2 børn.

V.A.2.b.

JØRGEN KUIPERS

er født den 23. august 1953 i Idum. Han blev gift den 11. februar 1978 i Idum med Linda Jensen, der er født den 30. august 1954 i Struer som datter af bademester Max Jensen og hustru Ella Lis Petersen.

Bosat: Estrupvej 60, Idum, 7500 Holstebro.

Jørgen Kuipers tog realeksamen og blev derefter udlært som kommis i Idum brugs. Værnepligten aftjente han ved dragonregimentet i Holstebro 1973-74. Han fik derefter ansættelse hos revisor B.Bolvig.

Linda Jensen bestod 10. klasses eksamen fra Danmarksgades skole i Holstebro, tjente en tid som husassistent og blev derefter uddannet som klinikassistent hos tandlæge Bredahl i Holstebro.

Søn: V.A.2.b.1)

V.A.2.b.1)

MORTEN KUIPERS

er født den 1. december 1978 i Idum.

V.A.3.

DINA MARIE KUIPERS

er født den 17. juni 1924 i Fjaltring. Hun er gift med Ernst Nygaard og har 3 børn. Ægteparret bor i Lemvig.

V.B.

JESPER OLESEN JESPERSEN

er født den 8. oktober 1891 i "Kirkegård" i Fjaltring, og han døde den 5. marts 1971 i Fjaltring. Han blev gift den 6. marts 1928 i Fjaltring med Jenny Krista Anneberg Madsen. Hun er født den 8. oktober 1900 i "Vestergård" i Ramme som datter af gårdejer Christian Ladoga (Anneberg) Madsen og hustru Karen Jensen.

Bosat: Sdr. Tofting, Fjaltring, 7620 Lemvig.

Ved Jesper Olesen Jespersens død skrev Lemvig Folkeblad bl.a.:

Han havde boet i Fjaltring i hele sit liv, kun afbrudt af soldatertiden og genindkaldelse under 1. verdenskrig. I 1924 købte han Nr. Nørby, og i 1928 blev han gift med Jenny Anneberg fra Fjaltring. De købte i 1931 gården Sdr. Tofting, og her boede de indtil 1970, da de flyttede med sønnen Kristian Jespersen til gården Sdr. Skalkhøj, som han havde købt.

Jesper Jespersens retlinethed og pligtopfyldenhed og interesse for sognets anliggender bevirkede, at han blev betroet en række tillidshverv, som han røgtede med respekt for såvel store som små ting.

Jesper Jespersen var medlem af sognerådet 1933-43 og igen 1950-58 som kasserer. Han blev udnævnt til sognefoged i 1936 og virkede i embedet indtil 1968. Han blev efter 30 års tjeneste udnævnt til ridder af Dannebrog og hædret med sølvbæger. Han var også vurderingsmand for Den almindelige brandforsikring i årene 1944-69 og modtog en sølvpokal for lang og tro tjeneste for forsikringen. Desuden havde han været medlem af skolekommissionen, i bestyrelsen for Fjaltring mejeri og Dybe el-værk.

Jesper Jespersens interesser omfattede også fortiden og gamle ting, slægter og gårde, og han havde flere gange hjulpet Nationalmuseet, ligesom han af og til var i Landsarkivet i Viborg for at studere de gamle optegnelser.--

I 1977 producerede Statens filmcentral under titlen "Jenny" en film om Jenny Krista Anneberg. I en introduktion af filmen, der blev instrueret af Jon Bang Carlsen, gengives hendes levnedsskildring:

Erindringer fra en gammel kones levnedsløb.

Jeg er født 8-10-1900 som datter af gårdejer K. Ladoga Anneberg - Vestergård i Ramme - nr. 3 af en søskendeflok på 7 - 4 piger og 3 drenge - ved den sidstes fødsel døde min mor i 1916 -

Jeg kom i Ramme skole som syvårig og gik der i 7 år. Blev konfirmeret 1915, hvorefter jeg kom ud at tjene hos min faster, var på højskole 1921 i Haslev på Sjælland, tjente hos 2 lærere - var igen elev på Den nybyggede udvidede højskole 1924. Blev gift 6. marts 1928 med gårdejer Jesper Jespersen og bosat i Vester Nørby i Fjaltring. Fødte 11 fuldbårne børn - 4 af børnene døde få dage gamle efter fødslen - en søn døde som 16-årig efter operation på Lemvig sygehus 24. oktober 1950. Min mand døde 6. marts 1971 på Lemvig sygehus efter amputation af højre ben, 79 år gammel.

Min barndom og ungdom er jo levet i en tid, hvor der hverken var radio eller fjernsyn eller telefon - så vi fik mere brug for fantasi - samtaler og ikke mindst drømme end den generation der vokser op i dag. Det første jeg kan huske var som fireårig, da en lille søster døde. - Vi havde mange tjenestefolk hjemme, og de fortalte jo mange spøgelseshistorier om aftenen, når vi var ene hjemme. - Men jeg har altid været "udstyret" med et meget lyst sind og godt humør og tidlig barnetro, så jeg har aldrig været bange hverken for spøgelser eller mørk aften - min to år ældre søster og jeg var uadskillige i barndom og skoletid. - Vi var begge meget lære-

nemme - og let til leg og latter. Når jeg nævner drømme, er det ikke dem vi oplever i søvne, men en ung pige eller karl går jo med mange drømme. Når vi dengang valgte en livsledsager var det for hele livet - aldrig kunne vi tænke på skilsmisser eller papirløse ægteskaber, som der desværre er mange af nu om dage; jeg vil nødig dømme nogen, men har børnene bare et godt hjem og fast ståsted - ellers bliver de rodløse - og ikke mindst rastløse - jeg kan godt se på børnene nu, at de er mere frimodige - og kærlige anlagt - jeg tror også forældrene prøver at oplære dem i godhed og kærlighed - vi skulle jo være lydige.

Hvad har så båret een gennem et langt liv? Og mit svar vil altid blive -
- først min barnetro, der hjalp mig igennem en ung piges fristelser - uden erotiske forbindelser - til jeg mødte den mand, der blev min livsledsager og mine børns fader - selv om vi boede sammen (jeg kom som husbestyrerinde) til vi blev gift havde vi intet erotisk forhold før ægteskabet -

I mit ægteskab oplevede jeg både glæder og sorger. Den største glæde var, da jeg holdt mit første barn i mine arme og vi sammen takkede Gud for den store gave og vi sammen bar det til dåben og indlemmede det i Guds rige. Det tredje barn døde under fødslen, men jeg havde under mit højskoleophold fået den åndelige tro og ballast, der kunne sejre over døden. Af de 11 børn har vi 6 - jeg måtte endnu lægge låg på 4 kister - tre små samt en søn på 16 år. Vi lærer med tiden, at vi altid har glæden før sorgen - har vi ingenting at elske - har vi heller ikke noget at miste.

Sangen har også haft en stor plads i min daglige tilværelse - jeg kunne synge som ganske lille, og endnu som gammel synes jeg livet måtte mangle noget, hvis der ikke var sang til --

En rask tur til havet og en lille melodi er også en opstrammer. - Vi har mange salmer og uvurderlige sange - som skulle synges meget meget mere. Endnu en ting, der kan spille en stor rolle for et menneskes tilværelse er økonomien eller rettere sagt penge -- i vor barndom og ungdom måtte vi selv klare os med det vi tjente - i mit ægteskab som landmandskone var pengene også små; vi har altid lært - aldrig købe ind før pengene var der. Min mand havde mange betroede stillinger, men det var kun ganske lidt eller slet ingen løn.

Penge kan være skyld i både godt og ondt - penge kan gøre en mand til bedrager - hvis han ikke har lært at kende forskel på dit og mit - nu bor jeg hos een (af mine sønner) der er ugift og har en bondegård - han slider hårdt i det. Jeg hjælper på bedste måde - men i de sidste år har sygdom og gigt været lidt efter mig - men mine børn er alle i gode stillinger økonomisk set - og så må de også lære at være gode ved dem, de skal leve livet sammen med - vise deres børn et godt eksempel - det var altid min mands motto i opdragelsen.

Frie mænd - men bundet af æren og landets love !!!

Vis verden det ansigt, du ønsker at se igen!!

Jeg har levet et ualmindeligt skønt liv - altid godt humør - prøvet at tage alt fra bedste side og er færdig og rede til det sidste bud kommer - jeg skyndte mig med kort farvel i Sky til Dig at fare (Nr. 106 i salmebogen).

Jesper Olesen Jespersen og hustrus børn, der opnåede voksen alder, er i det efterfølgende betegnet V.B.1.-V.B.7.

V.B.1. OLE JESPERSEN

er født den 28. januar 1929 i Fjaltring. Han blev gift den 9. oktober 1960 i Ramme med Esther Olesen, der er født den 6. maj 1941 i Ramme som datter af gårdejer Christian Olesen og hustru Petrine Kreilgaard.

Bosat: Mosevej 2-4, Husby, 6990 Ulfborg.

Ole Jespersen fik folkeskoleuddannelse og var elev på Jebjerg efterskole. Han blev uddannet ved landbruget, var på Borris landbrugsskole, og 1956 købte han gården i Husby. I 1970 tilkøbte han desuden en naboejendom. Desuden har han et hus i Husby. Han har handlet en del med jord og fast ejendom, bl.a. sommerhusgrunde.

Esther Olesen gik i skole i Ramme og var på efterskole i Holstebro. Hun har virket som ekspeditrice i Lemvig og virker nu som legestueleder i Husby.

Børn: V.B.1.a.- V.B.1.b.

V.B.1.a. JESPER JESPERSEN

er født den 23. september 1961 i Husby. Han er landbrugsmedhjælper.

V.B.1.b. CHRISTIAN JESPERSEN

er født den 6. oktober 1969 i Husby.

V.B.2. KRISTIAN JESPERSEN

er født den 9. juli 1930 i Fjaltring.

Bosat: Sdr. Skalkhøj, Fjaltring, 7620 Lemvig.

Kristian Jespersen gik i skole i Fjaltring. Han tjente som landbrugsmedhjælper forskellige steder indtil 1966, da han overtog sin fædrengård. I 1970 købte han desuden Sdr. Skalkhøj i Fjaltring.

V.B.3. KNUD MOGENS JESPERSEN

er født den 22. marts 1934 i Fjaltring, og han døde den 24. oktober 1950 i Lemvig.

V.B.4. KIRSTEN MARIE JESPERSEN

er født den 15. november 1936 i Fjaltring. Hun blev gift den 3. september 1960 i Fjaltring med Jørgen Olesen, der er født den 29. september 1933 i Stadil som søn af gårdejer Meiner Marius Olesen og hustru Ane Marie Jørgensen.

Bosat: Stadilvej 34, Stadil, 6980 Tim.

Kirsten Marie Jespersen fik folkeskoleuddannelse og var senere i to perioder elev på Rønshoved højskole. Hun virkede i nogle år som lærer på Fyn og var senere i No indtil giftermålet. Hun virker som leder af Stadil legestue, og desuden er hun kirkesanger.

Jørgen Olesen fik folkeskoleuddannelse, var elev på Staby efterskole og besøgte desuden Rønshoved højskole. Han blev uddannet ved landbruget, var elev på Borris landbrugsskole, og værnepligten aftjente han i Ålborg og Viborg samt ved Det danske kommando i Tyskland. I 1960 blev han præstegårdsforpagter i Stadil. Han har været medlem af bestyrelsen for forskellige lokale foreninger og desuden medlem af sognerådet.

Børn: V.B.4.a.-V.B.4.e.

V.B.4.a. BIRGITTE OLESEN

er født den 12. august 1961 i Stadil.

V.B.4.b. KNUD MOGENS OLESEN

er født den 24. maj 1963 i Stadil.

V.B.4.c. MEJNER MARIUS OLESEN

er født den 18. marts 1965 i Stadil.

V.B.4.d. MARIANNE OLESEN

er født den 21. marts 1968 i Stadil.

V.B.4.e. JENNY ANNEBERG OLESEN

er født den 16. marts 1971 i Stadil.

V.B.5. HOLGER IB JESPERSEN

er født den 24. august 1938 i Fjaltring. Han blev gift den 11. december 1970 i Vildbjerg med Anna Grethe Jensen, der er født den 5. april 1951 i Vildbjerg som datter af gårdejer Karl Aage Jensen og hustru Magda Signe Andersen.

Bosat: L. Urlundvej 5, Tvis, 7500 Holstebro.

Holger Ib Jespersen gik i skole i Fjaltring. Han blev uddannet ved landbruget, afbrudt af militærtjeneste i Viborg 1958-1959, og efter militærtjenesten havde han et ophold på St. Restrup husmandsskole. Derefter havde han forskellige pladser ved landbruget indtil 1970, da han købte gården "Nørre-mark" i Tvis, som han havde et par år, hvorefter han købte "Lille Uhlund" i Tvis. Gården er genopført efter brand.

Anna Grethe Jensen gik i skole i Vildbjerg og Herning (10. klasse) og tog derefter handelseksamen, hvorefter hun blev bogholderiuddannet. Hun havde ansættelse ved en kartonnagevirksomhed i Herning. Hun er formand for husholdningsforeningen i Tvis.

V.B.6.

BENT JESPERSEN

er født den 9. januar 1940 i Fjaltring. Han blev gift den 22. februar 1975 i Hvirring med Inger Pedersen, der er født den 11. oktober 1941 i Tørring som datter af landmand Charles Pedersen og hustru Thora Madsen.

Bosat: Fabjergvej 107, Fabjerg, 7620 Lemvig.

Bent Jespersen gik i skole i Fjaltring, og senere havde han ophold på en landbrugsskole i Odense og besøgte desuden Ollerup gymnastikhøjskole. Han arbejdede en tid ved landbruget, og siden 1967 har han ejet Fabjerg savværk. Han producerede oprindeligt fiskekasser men gik senere over til produktion af paller. Han har virket som gymnastikleder. Værnepligten af-tjente han i Karup 1958-60.

Inger Pedersen gik i skole i Rask Mølle. Hun har i en lang årrække været køkkenleder på Hatting alderdomshjem.

Børn: V.B.6.a.-V.B.6.c.

V.B.6.a.

MICHAEL JESPERSEN

er født den 15. maj 1970 i Fabjerg.

V.B.6.b.

HANS JESPERSEN

er født den 17. juli 1975 i Fabjerg.

V.B.6.c.

BENNY JESPERSEN

er født den 17. maj 1977 i Fabjerg.

V.B.7.

JENS ANNEBERG JESPERSEN

er født den 15. januar 1942 i Fjaltring. Han blev gift den 12. september 1964 i Veng med Kirsten Andersen, der er født den 16. september 1940 i Hårby ved Skanderborg som datter af landmand Børge Andersen og hustru Bodil.

Adresse: Box 5043, Jedda, Saudi Arabia.

Jens Anneberg Jespersen lærte mejerifaget i Fjaltring, og derefter tog han HD i Kolding og blev økonomiingeniør. Han havde ansættelse forskellige steder indtil 1975, da han tog til Zambia, hvor han var regnskabsfører. Senere kom han til Saudi Arabia som mejeridirektør.

Kirsten Andersen blev som uddannet som korrespondent og havde i flere år ansættelse på Akselborg i København.

Børn: V.B.7.a.-V.B.7.b.

V.B.7.a.

LONE ANNEBERG JESPERSEN

er født den 9. august 1966 i Fredericia.

V.B.7.b.

FLEMMING JESPERSEN

er født den 26. juli 1971 i Århus.

V.C.

KRISTEN DALGAARD JESPERSEN

er født den 15. februar 1894 i Fjaltring, og han døde 1975 i Vinderup. Han blev gift den 17. oktober 1924 i Nees med Inger Kjær, der er født den 11. september 1899 i Nees som datter af Anders Kjær og hustru.

Bosat: Vinderup.

Kristen Dalgaard Jespersen lærte snedkerfaget i Lemvig og drev selvstændig virksomhed som snedkermester i Vinderup indtil sin død.

V.D.

ANE MARIE JESPERSEN

er født den 28. juli 1895 i "Kirkegård" i Fjaltring. Hun blev gift den 22. oktober 1920 i Fjaltring med Eskild Rækby Eskildsen, gårdejer i Nr. Rækby i Trans sogn, der er født den 14. februar 1885 i Trans sogn som søn af gård-ejer Mads Vrist Eskildsen og hustru Johanne Nielsen Nørby. Der var 3 børn i ægteskabet.

V.E. THEODORA MARIE JESPERSEN

er født den 7. februar 1897 i "Kirkegård" i Fjaltring.

Bosat: "Kirkegård", Fjaltring, 762o Lemvig.

Theodora Marie Jespersen gik i skole i Fjaltring og var senere elev på Vestbirk højskole. Hun tjente en tid som husassistent, men siden 1923 har hun været husholder på "Kirkegård". Hun har i en årrække været medlem af menighedsrådet.

V.F. MARY POVLINE JESPERSEN

er født den 14. september 1898 i "Kirkegård", og hun døde samme sted den 4. august 1899.

V.G. EMMA LOUISE JESPERSEN

er født den 20. februar 1900 i "Kirkegård" i Fjaltring. Hun blev gift den 25. marts 1927 i Fjaltring med Jens Kristian Nielsen. Han er født den 18. februar 1896 i Fjaltring som søn af møller Jens Kristian Nielsen og hustru Else Marie Ruby, og han døde den 9. februar 1972 i Fjaltring.

Bosat: "Møllegården", Fjaltring, 762o Lemvig.

Emma Louise Jespersen gik i skole i Fjaltring og var senere elev på Vestbirk højskole. Hun tjente som husassistent på forskellige gårde indtil giftermålet.

Jens Kristian Nielsen arbejdede som møllersvend på faderens mølle i Fjaltring indtil 1927, da han overtog den til møllen hørende gård, som han drev til sin død.

Børn: V.G.1.-V.G.4.

V.G.1. ELSE MARIE NIELSEN

er født den 18. august 1928 i Fjaltring.

Bosat: Sundsdahlvej 5, Ramme, 762o Lemvig.

Else Marie Nielsen arbejder som presser på en systue.

V.G.2. JENS OLE NIELSEN

er født den 24. maj 1930 i Fjaltring. Han er gift med Else og har 3 børn. Ægteparret bor i Fjaltring.

V.G.3. JØRGEN NIELSEN

er født den 10. juni 1932 i Fjaltring. Han blev gift den 5. september 1959 i Nordby på Fanø med Ella Mathiasen, der er født den 3. december 1938 i Nordby som datter af skibsfører Hans Mathiasen og hustru Marie Jessen.

Bosat: Hovedgaden 30, 6720 Nordby, Fanø.

Jørgen Nielsen arbejdede en tid ved landbruget, og 1949-1956 var han til søs, afbrudt af militærtjeneste ved søværnet. Han var 1956-1958 på Fanø navigationsskole, hvor han tog styrmands- og skibsførereksamen. Derefter sejlede han ca. 4 år som styrmand og virkede derefter som skibsfører indtil 1973. Den 1. januar 1974 overtog han Nordby tømmerhandel samt Carlsberg-depotet på Fanø.

Ella Mathiasen er uddannet som apoteksmedhjælper.

Børn: V.G.3.a.-V.G.3.d.

V.G.3.a. HANS KRISTIAN NIELSEN

er født den 5. marts 1961 i Nordby.

V.G.3.b. POUL ERIK NIELSEN

er født den 19. januar 1965 i Nordby.

V.G.3.c. JOHN NIELSEN

er født den 28. marts 1968 i Nordby.

V.G.3.d. ANNE MARIE NIELSEN

er født den 29. marts 1977 i Nordby.

V.G.4. KIRSTEN MARIE NIELSEN

er født den 19. november 1933 i Fjaltring. Hun blev gift den 26. marts 1959 i Fjaltring med Ove Stengade Lauritsen, der er født den 5. august 1934 i Østerbølle som søn af arbejdsmand Claus Stengade Lauritsen og hustru Clara Pedersen.

Bosat: Kogsbøllevej 31a, 5800 Nyborg.

Kirsten Marie Nielsen fik folkeskoleuddannelse og var senere på højskole samt idrætshøjskole, hvor hun fik uddannelse som gymnastik- og idrætsleder. Senere tog hun div. eksaminer i bogføring og databehandling. Hun

arbejder som omsorgsmedhjælper/hjemmehjælper.

Ove Stengade Lauritsen fik folkeskoleuddannelse og bestod senere handelsmedhjælpereksamen samt 1-årig handelseksamen. Han er desuden merkonom i regnskabsvæsen. Værnepligten aftjente han ved telegraftropperne. Han har i en årrække været ansat i brugsforeningsbevægelsen, heraf 12 år som uddeler, og de senere år har han været lagerchef for en større emballagevirksomhed i Odense.

Børn: V.G.4.a.-V.G.4.b.

V.G.4.a. DORTHE STENGADE LAURITSEN

er født den 10. marts 1960 i Bogense.

V.G.4.b. JANE STENGADE LAURITSEN

er født den 27. marts 1964 i Darum.

V.H. OLGA MAGDALENE JESPERSEN

er født den 14. maj 1901 i Fjaltring, og hun døde den 3. december 1975 i Bøvlingbjerg. Hun blev gift den 17. marts 1933 i Fjaltring med Ejner Stokholm Pinholt. Han er født den 8. august 1903 i Tørring ved Lemvig som søn af gårdejer Kjeld Kristen Kristiansen Pinholt og hustru Johanne Kirstine Stokholm.

Bosat:Fårevej 129, 7650 Bøvlingbjerg.

Olga Magdalene Jespersen gik i skole i Fjaltring. Hun arbejdede ved husgering hjemme til sit 17. år og havde derefter forskellige pladser som husassistent indtil giftermålet, bl.a. som husholder for broderen Jesper Jespersen, hvorefter hun blev husholder hos Ejner Pinholt.

Ejner Stokholm Pinholt gik i skole i Tørring. Han arbejdede ved landbruget hjemme til sit 17. år og lærte derefter tømrerfaget. Han havde et ophold på Haslev håndværkerhøjskole. I 1925 aftjente han sin værnepligt i Tønder. Derefter boede han en tid i Nr. Nisum, og 1930 købte han sammen med broderen "Galsgård" i Bøvlingbjerg, som de havde sammen et par år, hvorefter Ejner Pinholt blev eneejer. Han havde gården indtil 1965, da den blev overtaget af sønnen Tage Pinholt.

Børn: V.H.1.-V.H.3.

V.H.1. JOHANNE KIRSTINE PINHOLT

er født den 28. marts 1934 i "Galsgård" i Bøvling. Hun blev gift den 23.

oktober 1954 i Bøvling valgmenighed med Christian Bech Poulsen, der er født den 19. marts 1927 i Vejling i Dybe sogn som søn af gårdejer Niels Poulsen (Skalkhøj) og hustru Anne Bech Vejling.

Busat:Vejling, Vandborgvej 83, Dybe, 7620 Lemvig.

Johanne Kirstine Pinholt gik i Bøvling friskole. Hun arbejdede ved husgerning hjemme et par år og tjente derefter en tid i Bøvling, hvorefter hun var elev på Vesterlund ungdomsskole. Derefter var hun igen hjemme en tid og havde så plads som husassistent 1 år, hvorefter hun var elev på Røding højskole. Derefter var hun hjemme indtil giftermålet. Nu har været medlem af bestyrelsen for gymnastik- og ungdomsforening samt medlem af bestyrelsen for husholdningsforeningen.

Christian Bech Poulsen gik i skole i Dybe og Engbjerg. Han arbejdede ved landbruget hjemme et par år og kom derefter ud at tjene. Han var 1947-1948 elev på Rønshoved højskole, og efter højskoleopholdet tjente han 1 år på Sjælland og aftjente derefter sin værnepligt ved Livgarden. Han havde forskellige pladser til 1953, da han blev bestyrer af mosterens gård, og her var han til 1965, da han overtog gården "Vejling", som er en gammel slægtsgård. - Christian Bech Poulsen er formand for Lemvig-egnens svinekontrolforening. Han har været medlem af bestyrelsen for gymnastik- og ungdomsforeningen og har desuden i en årrække virket som gymnastikleder.

Børn: V.H.1.a.-V.H.1.c.

V.H.1.a. ERLING BECH POULSEN

er født den 14. juni 1955 i Dybe.

V.H.1.b. ARNE BECH POULSEN

er født den 28. august 1957 i Dybe.

V.H.1.c. BODIL BECH POULSEN

er født den 20. januar 1959 i Dybe.

V.H.2. KIRSTEN MARIE PINHOLT

er født den 29. januar 1936 i Bøvling. Hun blev gift den 1. september 1962 i Bøvling med Bent Jensen, der er født den 14. maj 1938 i Fakse som søn af brugsuddeler Christen Jensen og hustru Anna Marie Sørensen.

Bosat: Orenæsvej 5, 4700 Næstved.

Kirsten Marie Pinholt gik i Bøvling friskole og besøgte 1951 Vesterlund ungdomsskole. Hun lærte husgerning hjemme og havde et par pladser, bl.a.

på Den danske andelsskole ved Middelfart. Hun fik 1956-57 1-årig barnepleje-uddannelse i Herning og opholdt sig derefter 1 år i England, hvor hun var barneplejerske. Hun var derefter ansat på Roskilde amts- og byes sygehus i 3 år, og derpå havde hun indtil 1966 ansættelse ved sygehuset i Glostrup.

Bent Jensen gik i skole i Værløse og Fakse samt på Karise kost- og real-skole, hvor han bestod realeksamen samt præliminæreksamen. I 1956 fik han ansættelse som math ved flyvevåbnet og var tjenestegørende her til 1964, da han hjemsendtes som oversergent. Den 15. oktober 1964 blev han ansat ved politiet og fik fast ansættelse den 14. oktober 1966. Den 1. juni 1968 forflyttedes han til Næstved (politiassistent).

Børn: V.H.2.a.-V.H.2.b.

V.H.2.a. FLEMMING PINHOLT JENSEN

er født den 5. januar 1966 i Glostrup.

V.H.2.b. CLAUD PINHOLT JENSEN

er født den 7. marts 1968 i Glostrup.

V.H.3. TAGE PINHOLT

er født den 6. april 1939 i Bøvling. Han blev gift den 8. juli 1967 i Ølstrup med Ingrid Knudsen, der er født den 12. oktober 1943 i Ølstrup som datter af gårdejer Harald Kristian Knudsen og hustru Asta Elisabeth Krogh.

Bosat: Ny Galsgård, Fårevej 125, 7650 Bøvlingbjerg.

Tage Pinholt gik i Bøvling friskole og var derefter elev på Staby efterskole. Han blev uddannet ved landbruget, var elev på Lægård landbrugsskole og besøgte desuden Frederiksborg højskole. Værnepligten aftjente han 1959-60 i Nørresundby. Den 1. december 1966 overtog han sin fødegård.

Ingrid Knudsen gik i skole i Ølstrup og var senere på Brejninggård efterskole samt på Frederiksborg højskole. Hun har desuden været på Haslev håndarbejdsskole og har endvidere besøgt Ulfborg sy- og tilskærerskole. Hun virkede et par år som lærer på Lomborg ungdomsskole.

Børn: V.H.3.a.-V.H.3.b.

V.H.3.a. SØREN PINHOLT

er født den 20. juni 1970 i Bøvling.

V.H.3.b. HELENE PINHOLT

er født den 25. august 1973 i Bøvling.

V.J.

ANDREAS EVALD JESPERSEN

er født den 27. februar 1903 i "Kirkegård" (Kirkgård) i Fjaltring.

Bosat: "Kirkegård", Fjaltring, 7620 Lemvig.

Andreas Evald Jespersen gik i skole i Fjaltring og tjente derefter ved landbruget i forskellige pladser. Han havde et ophold på Borris landbrugsskole, og 1940 overtog han "Kirkegård". Han overtog samtidig hvervet som strandfoged og er tillige klitfoged.

V.K. AAGE FREDERIK JESPERSEN

er født den 3. juni 1904 i "Kirkegård" i Fjaltring. Han blev gift den 3. maj 1934 i Møborg med Anna Sørensen, der er født den 9. oktober 1906 i Møborg som datter af gårdejer Jens Sørensen og hustru Nicoline.

Bosat: Algade 33, Ramme, 7620 Lemvig.

Aage Frederik Jespersen gik i skole i Fjaltring. Han blev uddannet ved landbruget og havde et ophold på Borris landbrugsskole, hvorefter han havde forskellige pladser ved landbruget indtil 1933. da han købte gården "Vester Lisby" i Fjaltring, som han drev til 1973. Ægteparret købte derefter hus i Ramme. Han har været medlem af bestyrelsen for forskellige lokale foreninger og har desuden været medlem af sogneråd og menighedsråd.

Anna Sørensen gik i skole i Møborg og tjente derefter som husassistent indtil giftermålet.

Børn: V.K.1.-V.K.3.

V.K.1. HENNING JESPERSEN

er født den 6. oktober 1937 i Fjaltring. Han blev gift den 13. september 1969 med Else Jensen, der er født den 2. januar 1948 som datter af gårdejer Jens Chr. Jensen og hustru Anna Marie Døj.

Bosat: Straussvej 2, 7500 Holstebro.

Henning Jespersen gik i skole i Fjaltring og var senere elev på Danebod højskole. Han arbejdede en tid ved landbruget og var elev på Gråsten landsbrugsskole. Senere blev han udlært som maskinsmed og arbejder nu på et maskinværksted i Holstebro.

Else Jensen fik folkeskoleuddannelse og arbejder nu på et garnspinderi.

V.K.2. LEIF JESPERSEN

er født den 3. juli 1942 i Fjaltring.

Bosat: Godsbanevej 8, 7620 Lemvig.

Leif Jespersen gik i skole i Fjaltring og var senere på Rødding højskole. Han arbejdede ved landbruget i nogle år, hvorefter han begyndte som rutebilchauffør.

V.K.3. LINDA JESPERSEN

er født den 18. april 1947 i Fjaltring. Hun blev gift den 14. september 1972 i Fjaltring med Pauli Dybdahl Dantoft, der er født den 8. maj 1946 i Struer.

Bosat: Park Alle 61, 7600 Struer.

Linda Jespersen tog realeksamen i Bøvling og blev derefter uddannet i sparekassen i Lemvig. Hun er fuldmægtig i sparekassen i Struer.

Pauli Dybdahl Dantoft gik i skole i Struer. Han arbejder på slagteriet i Struer.

Søn: V.K.3.a.

V.K.3.a. SØREN DYBDAHL DANTOFT

er født den 12. juli 1978 i Struer.

V.L. CARL VILLIAM JESPERSEN

er født den 14. juli 1905 i "Kirkegård" i Fjaltring. Han blev gift den 13. december 1947 i Trans med Anna Norsgaard, der er født den 2. maj 1911 i Trans som datter af gårdejer Niels Norsgaard og hustru Kristine Jensen.

Bosat: Søtoft 8, 7620 Lemvig.

Carl Villiam Jespersen gik i skole i Fjaltring. Han arbejdede en tid ved landbruget og var elev på Borris landbrugsskole. Senere fik han uddannelse som kontrolassistent samme sted og arbejdede som kontrolassistent indtil 1935, da han købte en gård, som han havde til 1975, da han afhændede den og købte hus i Lemvig. Han var i 24 år medlem af menighedsrådet og var desuden medlem af sognerådet, ligesom han havde sæde i forskellige lokale bestyrelser.

Anna Norsgaard gik i skole i Trans og havde derefter plads som husassistent indtil giftermålet.

Børn: V.L.1.-V.L.2.

V.L.1. BRITTA JESPERSEN

er født den 14. december 1948 i Trans. Hun blev gift den 27. november 1971 i Trans med Holger Kristensen, der er født den 28. januar 1949 i Vandborg som søn af arbejdsmand Ejner Borg Kristensen og hustru Gerda Madsen.

Bosat: Nylund 49, 7620 Lemvig.

Britta Jespersen gik i skole i Trans og tjente derefter som husassistent indtil giftermålet.

Holger Kristensen tog realeksamen i Lemvig og blev derefter kontoruddannet på A/S Krejlers tømmerhandel i Lemvig, hvor han nu er disponent.

Børn: V.L.1.a.-V.L.1.b.

V.L.1.a. HEIDI KRISTENSEN

er født den 17. februar 1975 i Lemvig.

V.L.1.b. BO KRISTENSEN

er født den 27. april 1978 i Lemvig.

V.L.2. TOVE JESPERSEN

er født den 16. juli 1951 i Trans. Hun blev gift den 21. december 1974 i Trans med Elmer Stensgaard Poulsen, der er født den 3. oktober 1950 i Lemvig som søn af specialarbejder Peter Stensgaard Poulsen og hustru Mette Ravensbeck.

Bosat: Nylund 29, 7620 Lemvig.

Tove Jespersen tog realeksamen i Bøvling og blev derefter kontoruddannet på Krejlers tømmerhandel i Lemvig. I 5 år havde hun ansættelse på et sagførerkontor, hvorefter hun 1978 fik ansættelse på kommunekontoret i Lemvig.

Elmer Stensgaard Poulsen gik i skole i Lemvig. Han arbejdede ved fiskeri indtil 1977 og har siden arbejdet på A/S Cheminova i Harboøre.

Søn: V.L.2.a.

V.L.2.a. HENRIK STENSGAARD POULSEN

er født den 9. februar 1976 i Lemvig.

V.M.

ELSE MARIE JESPERSEN

er født den 6. januar 1907 i "Kirkegård" i Fjaltring. Hun blev gift den 7. februar 1937 i Fjaltring med Karl Christensen Sjørring. Han er født den 14. april 1908 i Hvorum som søn af gårdejer Gertnelius Christensen Sjørring og hustru Ane Kirstine Christiansen.

Bosat: Slotsgade 9, 7800 Skive.

Else Marie Jespersen fik folkeskoleuddannelse og var 1931 elev på Ollerup folkehøjskole. Hun virkede som håndgerningslærer i Thorsminde og senere i Gudumlund og Dølby.

Karl Christensen Sjørring tog lærereksamen fra Nr. Nissum seminarium og var derefter i 11 år lærer ved Thorsminde skole. Fra 1944 til 1949 var han lærer i Gudumlund, og derefter var han ansat i Dølby indtil sin død i 1956.

Søn: V.M.1.

V.M.1.

STEEN SJØRRING

er født den 18. oktober 1941 i Thorsminde. Han blev gift den 27. november 1971 i Gladsaxe med Maja Birgitta Eriksen, der er født den 26. september 1943 på Frederiksberg som datter af kaptajn Henrik Eriksen og hustru Gunna.

Bosat: Mølletoften 24, 2800 Lyngby.

Steen Sjørring tog præliminæreksamen i Balling og studentereksamen fra Viborg katedralskole, hvorefter han læste geologi ved Københavns universitet. Han modtog universitetets guldmedalje for sin afhandling om Istiden på Bornholm. Han er lektor ved Københavns universitet.

Maja Birgitta Eriksen er kontoruddannet, var i nogle år ansat ved Den grønlandske handel og blev derefter sekretær på universitetet.

Søn: V.M.1.a.

V.M.1.a.

KIM CHRISTIAN SJØRRING

er født den 2. januar 1977 i Korea.

V.N.

HILDA ELISABETH JESPERSEN

er født den 17. november 1908 i "Kirkegård" i Fjaltring. Hun blev gift den 7. marts 1943 i Fjaltring kirke med Edvin Anders Anton Lindquist, der er født den 22. februar 1905 i Horreby på Falster som søn af husmand August Lindquist og hustru Ida Eline Petterson.

Bosat: Ejbykørsvej 3, 2600 Glostrup.

Hilda Elisabeth Jespersen fik folkeskoleuddannelse og tjente derefter ved husgerning i forskellige pladser. Hun havde forskellige skoleophold og har undervist i håndarbejde, gymnastik og håndvævning. Hun var 1½ år på vævskole i Jebjerg. Hun har gennemgået delingsføreruddannelse i Ollerup.

Edvin Anders Anton Lindquist blev udlært som grovsmed på Falster. Han har været elev på Odder højskole og har desuden været på Hadsten håndværkerskole. Han arbejdede forskellige steder i landbysmedjer, var en tid på B & W og købte 1943 egen virksomhed i Ejby ved Glostrup. Han har i 25 år været medlem af bestyrelsen for den lokale smedemesterforening, heraf 15 år som formand. Han er udnævnt til æresmedlem.

Børn: V.N.1.-V.N.3.

V.N.1.

INGEBORG LINDQUIST

er født den 13.marts 1945. Hun er sundhedsplejerske og gift med lærer Lars Rudolf.

Bosat: Tranehusene 41, 2620 Albertslund.

V.N.2.

IDA LINDQUIST

er født den 6. september 1947 i Glostrup. Hun er gift med Michael Barnwell, der er født den 23. december 1947 i Rugby i England som søn af ingeniør Lenn Barnwell og hustru Joyce Gascone.

Bosat: Lundtoftevej 21o, 2800 Lyngby.

Ida Lindquist blev udlært som fotograf i 1967. Hun har arbejdet som reklamefotograf samt indenfor andre grene af faget, bl.a. på hospital. Hun interesserer sig for kvindepolitik.

Michael Barnwell blev udlært som fotograf i England og tog 1968 til Danmark, hvor han arbejder som fotograf i reklameafdelingen i et større firma. Han er musikinteresseret og er bestyrersesmedlem for stor musikforening i København.

Søn: V.N.2.a.

V.N.2.a. JEPPE LINDQUIST BARNWELL

er født den 2. maj 1978 i København.

V.N.3. OLE LINDQUIST

er født den 2. december 1950 i Glostrup. Han blev gift den 14. april 1973 i Glostrup med Anette Kreutzer Kvist, der er født den 3. marts 1951 på Frederiksberg som datter af direktør Erik Kreutzer Kvist og hustru Aase Nicolaisen.

Bosat: Brandsbjergvej 34, 2600 Glostrup.

Ole Lindquist tog realeksamen 1965, studentereksamen 1968 og blev 1973 dimitteret som civiløkonom fra handelshøjskolen i København. Han er disponent i et importfirma.

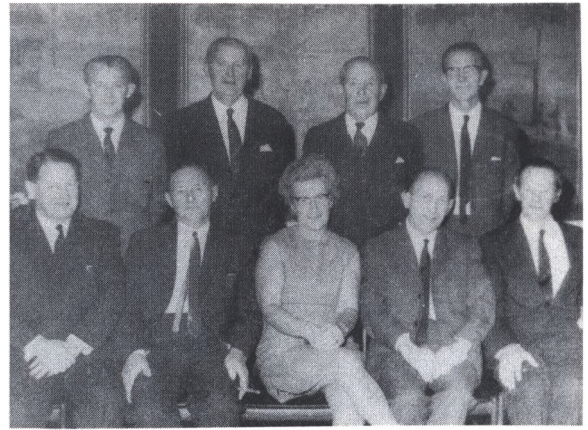
Anette Kreutzer Kvist tog studentereksamen 1970 og blev 1972 aut. lægesekretær. I 1979 bestod hun lærereksamen.

V.O. JENS THEODOR JESPERSEN

er født den 8. november 1910 i "Kirkegård" i Fjaltring, og han døde samme sted den 8. november 1910.

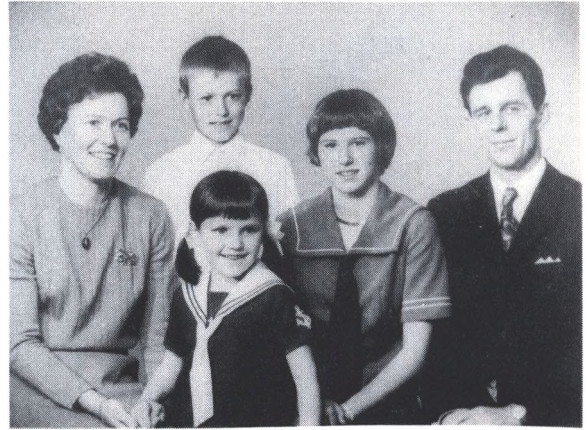
VI. Karen Marie Kristensen Dalgaard og Ingvar Spanggaard

VI. Karen Marie og Ingvar Spanggaards børn

VI. A. Anders Kr. Spanggaard og hustru

VI. A. 1. Kristen Dissing Spanggaard med hustru og børn

VI. B. Kristen Dahlgaard Spanggaard

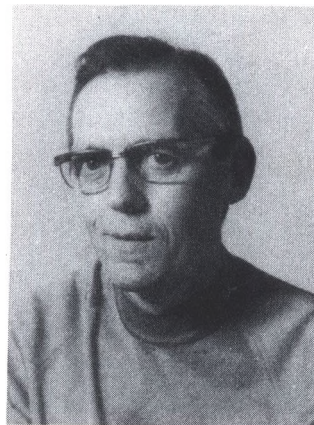
VI. B. Signe Mathilde Møller

VI. C. Karen Mortensen

VI. C. 1. Edith Spanggaard Mortensen

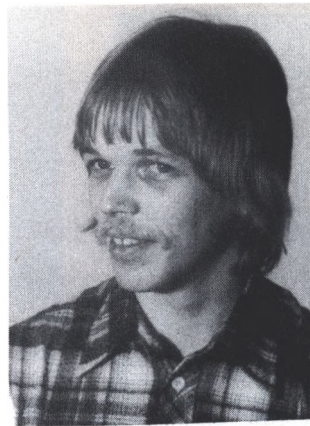
VI. C. 1. Svend Aage Krunderup

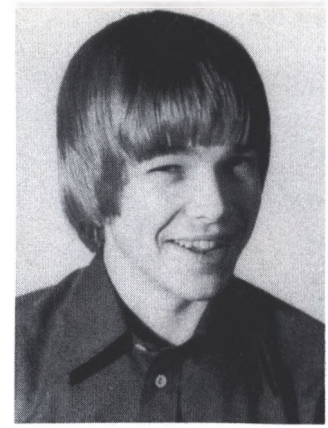
VI. C. 2. Ingrid Mortensen

VI.C.3. Else og Bøglid Andersen

VI.C.3.a. Ole Ronald Bøglid Andersen

VI.C.3.b. Kresten L. Bøglid Andersen

VI.C.3.c. Mogens Allan Bøglid Andersen

VI.D. Johannes Spanggaard

VI.D. Agnes Johanne Frandsen

VI.D.1. Kirsten Irene Spanggaard

VI.D.1. Evan Kallermann

VI.D.2. Karen Marie og Sjaerd Westerhof

VI.D.2.a. Berit Spanggaard Westerhof

VI.D.2.b. Vibe Spanggaard Westerhof

VI.D.3. Hans Ingvard Spanggaard

VI.E. Harald Spanggaard

VI.E. Mary Rasmussen

VI.E.1. Ib Spanggaard med familie

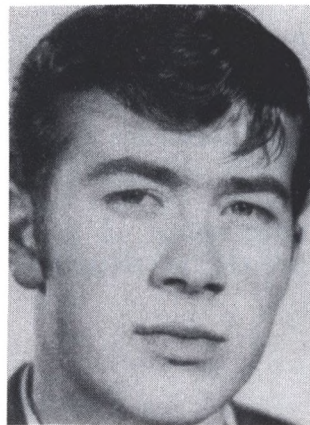
VI.G. Svend Aage Spanggaard med hustru og sønner

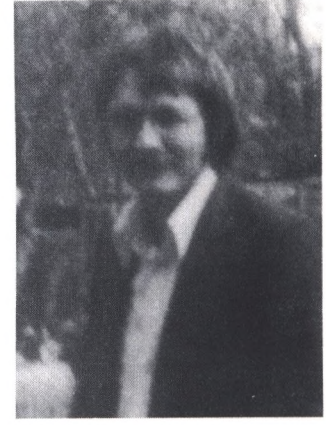
VI.H. Knud Georg Spanggaard med hustru

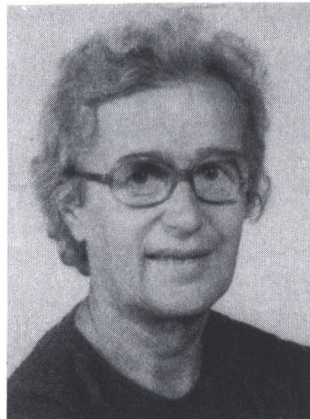
VI.H.1. Margit Grethe og Karl Arne Klitte med børn

VI.H.3. Sam Spanggaard

VI.H.4. Svend Erik Spanggaard

VI.K. Ester Theodora Spanggaard

VI.K. Oscar Dalgaard Graversen

VI.L. Samuel Spanggaard med familie

VI.

KAREN MARIE KRISTENSEN DALGAARD

er født den 6. februar 1870 i Galtrup sogn, og hun døde 1936 i Nykøbing M. Hun blev gift den 19. marts 1897 i Galtrup med Ingvar Spanggaard, der den 27. februar 1905 fik navneændring fra Andersen. Han er født den 27. november 1870 i Holler i Vester Vandet sogn i Thy som søn af Anders Christensen Spanggaard (Ramsgaard) og hustru Karen Madsen (Hove), og han døde 1952 i Nykøbing M.

Ingvar Spanggaard blev uddannet ved landbruget og var en tid ejer af "Smedegård" i Tødsø by, hvorefter han købte gården "Rolstrup" i Nykøbing landsogn, som han havde til o. 1919, da han bosatte sig i Nykøbing M., hvor han var købmand. Han var kreaturhandler under den 1. verdenskrig og havde indimellem forskellige gårde. Købmandsforretningen i Nykøbing drev han indtil 1944, da den blev overtaget af sønnen Svend Aage Spanggaard.

I anledning af Ingvar Spanggaards 70 års fødselsdag bragte Morsø Folkeblad en omtale, hvorfra citeres:

Efter at Ingv. Spanggaard var blevet gift med en søster til Klaus Dalgaard, overtog de unge mennesker "Smedegård" i Tødsø, som nu ejes af Poul Marti-nussen. Spanggaard var en dygtig landmand, der både var i besiddelse af arbejdsmod og fremsyn. Han har gennem årene haft en række gårde, således overtog han "Rolstrup" efter at have solgt "Smedegård". Senere har han ejet "Solvang", "Solbakken" og "Enggård" samt "Fredenshøj" ved Frueled. Derefter var han et par år forpagter af "Tagmarken" under grevskabet Birkelse, inden han kom til Mors igen og blev købmand i Nykøbing.

Ingv. Spanggaard har altid i hele sin færd været en støt og solid mand. Retfærd er det fremherskende karaktertræk hos ham, og hans stabile og retsindige egenskaber er kommet til anvendelse også udenfor den private be-drift. I mange år var Spanggaard således vurderingsmand i Morsø kreatur-eksportforening, og han er endnu forligsmægler, et hverv, som han udøver med stor omhu og loyalitet.

Siden Ingv. Spanggaard for en halv snes år siden ophørte med sin virksomhed ved landbruget, har han drevet sin købmandsforretning, som han passer med flid og interesse. --

Børn: VI.A.-VI.L.

VI.A.

ANDERS KRISTENSEN SPANGGAARD

er født den 12. januar 1898 i "Smedgård" i Tødsø, og han døde den 31. marts 1977 i Hjerik. Han blev gift den 31. maj 1929 i Frøslev med Agnete Dissing, der er født den 5. august 1899 i Lødderup som datter af gårdejer Christen Dissing og hustru Dorthea Kjær.

Bosat: Oddense, 7861 Balling.

Anders Kristensen Spanggaard blev uddannet ved landbruget og drev en tid "Solbakken" ved Nykøbing, hvorefter han købte "Kåstrupgård" i Lyby, der var på 150 tdr. land. Denne havde han fra 1944 til 1969, da den blev overtaget af sønnen Kristen Dissing Spanggaard. Han købte derpå en mindre ejendom i Hjerik og havde denne til sin død. Han var i sin tid medlem af

byrådet i Nykøbing M. og var også medlem af sognerådet i Oddense.

Agnete Dissing gik i skole i Frøslev og var senere på Galtrup højskole, ligesom hun havde et ophold på Askov højskole. Hun lærte husgerning og var på Hadsten husholdningsskole.

Børn: VI.A.1.-VI.A.2.

VI.A.1. KRISTEN DISSING SPANGGAARD

er født den 31. august 1931 i Nykøbing M. Han blev gift den 23. juli 1957 i Brøndum kirke med Tove Goul Justesen, der er født den 10. september 1934 i Grove i Brøndum sogn ved Skive som datter af gårdejer Michael Justesen og hustru Sofie Goul Nielsen.

Bosat: "Kåstrupgård", Lyby, 7800 Skive.

Kristen Dissing Spanggaard fik folkeskoleuddannelse og var senere elev på Askov sløjdscole, ligesom han besøgte Uldum højskole og Næsgård agerbrugscole. Efter landbrugsuddannelse overtog han 1957 en gård i Lem, som han havde til 1968, da han overtog "Kåstrupgård" i Lyby. Gården er ombygget efter brand i 1973.

Tove Goul Justesen fik folkeskoleuddannelse og var elev på Frederiksborg højskole. Hun lærte husgerning og var elev på Malling husholdningsskole. Inden giftermålet arbejdede hun som defektrice i Skive. Hun er medlem af skolenævnet.

Børn: VI.A.1.a.-VI.A.1.c.

VI.A.1.a. ANNE SOFIE SPANGGAARD

er født den 26. august 1958 i Lem.

VI.A.1.b. ANDERS SPANGGAARD

er født den 27. juni 1962 i Lem.

VI.A.1.c. HANNE SPANGGAARD

er født den 12. oktober 1967 i Lem.

VI.A.2. HANNE DORTHEA DISSING SPANGGAARD

der omkom ved en trafikulykke, var gift med gårdejer Mathias Støjberg, Hjerik ved Roslev. Der var 2 børn i ægteskabet.

VI.B. KRISTEN DAHLGAARD SPANGGAARD

er født den 23. oktober 1899 i Tødsø. Han blev gift den 4. juli 1931 i København med Signe Mathilde Møller. Hun er født den 7. marts 1900 i Brørup som datter af gårdejer Hans Jørgen Møller og hustru Hansine Mathiassen, og hun døde den 4. februar 1972 i København.

Bosat: Classensgade 19, 2100 København Ø.

Kristen Dahlgaard Spanggaard tog studentereksamen i Viborg 1918 og blev cand. mag. 1927 (dansk-fransk med tillægssag engelsk). Han bestod rigsdagsstenografprøve og turistførereksamen og blev 1920 stenografassistent i rigsdagen. Han blev korrektør samme sted 1932 og folketingsstenograf 1951. Han var tillige sekretær ved BT 1931-36 og virkede 1935-1940 som turistfører. Han var medlem af bestyrelsen for turistforeningen 1939-42, foreningen af folketingstjenestemænd 1941-59 og formand 1956-59, alliance française 1952-65, viceformand 1958-65.

Litt. virks.: Paris, Rejsehåndbog for danske turister (1949); Franske kursteder 1951; Paris og omegn 1954; overs. af fr. litt; kronikker og art. i tidsskr. om fr. emner.

Signe Mathilde Møller tog tandlægeeksamen 1923 og gjorde assistenttjeneste i Danmark 1923-36. Hun praktiserede som tandlæge i København fra 1937.

Datter: VI.B.1.

VI.B.1. KAREN MARIE SPANGGAARD

er født den 12. juni 1932 i København. Hun blev gift den 15. august 1959 i København med Erwin Lunderskov, der er født den 1. oktober 1932 i Samuels sogn i København som søn af chauffør Erik Lunderskov og hustru Paula Hansen.

Bosat: Tibberup Allè 37, 3060 Espergærde.

Karen Marie Spanggaard blev student fra Øregård gymnasium 1951 og cand. mag. i 1960 (engelsk, fr.). Hun havde et studieophold i Skotland 1956. Den 29. august 1960 fik hun ansættelse ved universitetets bibliotek I. afd, og den 1. august 1963 blev hun timelærer ved Helsingør gymnasium, adjunkt samme sted den 1. august 1964 og siden den 1. august 1975 har hun været lektor ved Helsingør gymnasium.

Erwin Lunderskov tog studentereksamen fra Statens kursus 1957 og HD i 1964. Han har haft forskellige studieophold, bl.a. i Schweiz og England 1961 og 1962, i 1975 var han i USA og 1977 på Harvard Business School, Boston. Erwin Lunderskov blev underdirektør i 1970 og siden 1978 har han været vice-direktør.

Børn: VI.B.1.a.-VI.B.2.

VI.B.1.a. ANDERS LUNDERSKOV

er født den 11. juni 1961 i København. Han er gymnasieelev.

VI.B.1.b.

LISE LUNDERSKOV

er født den 4. oktober 1965 i Helsingør.

VI.C.

KAREN SPANGGAARD

er født den 26. februar 1901 i "Smedegård" i Tødsø og hun døde den 9. januar 1959 i Nykøbing. Hun blev gift ca. 1925 i Nykøbing med Alfred Peter Mortensen, der er født den 28. november 1898 i Sejerslev by og sogn som søn af bagermester Niels Mortensen og hustru Kirsten Andersen.

Bosat: Nykøbing M.

Karen Spanggaard gik i skole i Tødsø og lærte senere syning. Hun havde en tid arbejde på et vaskeri i Nykøbing M.

Alfred Peter Mortensen var chauffør og virkede en tid som fabriksarbejder.

Børn: VI.C.1.-VI.C.3.

VI.C.1.

EDITH SPANGGAARD MORTENSEN

er født den 30. juni 1927 i Nykøbing M. Hun blev gift den 30. juli 1955 i Nykøbing M. med Svend Aage Krunderup, der er født den 11. september 1927 i Holstebro som søn af revisor Jens Peter Krunderup og hustru Louise Vistisen.

Bosat: Frejasvej 12, 7500 Holstebro.

Edith Spanggaard Mortensen gik i skole i Nykøbing M. Hun lærte vævning på Vævergården i Jebjerg og arbejdede en tid som assistent på væveskolen, og senere underviste hun på aftenskolen.

Svend Aage Krunderup gik i skole i Holstebro, og efter skolegangen blev han uddannet i herreekviperingsbranchen. Derefter blev han uddannet som væver og havde en tid ansættelse på Vævergården i Jebjerg. I 1953 kom han til Holstebro, hvor han fik ansættelse som bogholder på en konfektionsfabrik.

V.C.2.

INGRID MORTENSEN

er født den 9. februar 1929 i Nykøbing M.

Bosat: L.A. Ringsvej 16, 8270 Højbjerg.

Ingrid Mortensen er bankfuldmægtig.

V.C.3. ELSE MORTENSEN

er født den 3. juni 1930 i Nykøbing M. Hun blev gift den 23. oktober 1954 i Nykøbing M. med Bøgild Andersen, der er født den 1. september 1919 i Koldmose i Vendsyssel som søn af Chr. Snedker Andersen og hustru Dortha Marie Sørensen.

Bosat: Parkvej 20, 4293 Dianalund.

Else Mortensen er ekspeditrice, og Bøgild Andersen er værkstedsleder.

Børn: V.C.3.a.-V.C.3.c.

V.C.3.a. OLE RONALD BØGILD ANDERSEN

er født den 26. oktober 1955 i Tåstrup. Han er pottemager.

V.C.3.b. KRESTEN L. BØGILD ANDERSEN

er født den 6. januar 1960 i Dianalund.

V.C.3.c. MOGENS ALLAN BØGILD ANDERSEN

er født den 14. april 1961 i Dianalund.

VI.D. JOHANNES SPANGGAARD

er født den 23. december 1902 i "Smedegård" i Tødsø. Han blev gift den 22. september 1935 i Tjæreborg med Agnes Johanne Frandsen, der er født den 8. oktober 1904 i Tjæreborg som datter af skræddermester Laurids Frandsen og hustru Kristine Jensen.

Bosat: Marievej 20, 7900 Nykøbing M.

Johannes Spanggaard blev uddannet som møbelsnedker og lærte også som model-snedker. Efter nogle års ophold i USA blev han modelsnedker på jernstøberiet i Nykøbing M., hvor han havde ansættelse fra 1948 til 1968. Han var i en årrække kasserer i funktionærforeningen og var tillige revisor i snedkernes fagforening. Han har desuden været formand for Morsø fotoklub.

Agnes Johanne Frandsen gik i skole i Tjæreborg. Hun blev uddannet som ekspeditrice i Esbjerg og arbejdede derefter et par år i København, hvorefter hun tog til USA. Efter at være vendt tilbage til Danmark fik hun uddannelse som forskolelærer på Vejle seminarium og virkede en tid som lærer i Bredho.

Børn: VI.D.1.-VI.D.3.

VI.D.1. KIRSTEN INGE SPANGGAARD

er født den 6. februar 1937 i Nykøbing M. Hun blev gift den 9. oktober 1965 i Tødsø med Evan Kallermann, der er født den 18. september 1939 i Uggerslev som søn af statshusmand Edvard Kallermann og hustru Edith Holl Jensen.

Bosat: Askeengen 154, 2740 Skovlunde.

Kirsten Inge Spanggaard var elev på døveskolen i Fredericia og besøgte derefter væveskolen i Jebjerg. Hun er uddannet som tandtekniker og har i flere år arbejdet som montrice. Hun er nu omsorgsmedhjælper på hjemmet for døve i Gladsakse.

Evan Kallermann fik bl.a. undervisning på døveskolen i Nyborg og var senere på Sørslev efterskole samt på vanførehjemmet. Han blev uddannet som teknisk tegner og arbejdede 1961-1966 med tegnefilm hos Bent Barfod film. Siden 1967 har han været grafisk tegner på Danmarks Radio.

VI.D.2. KAREN MARIE SPANGGAARD

er født den 18. juli 1939 i Nykøbing M. Hun blev gift den 21. juli 1963 i Galtrup med Sjoerd Westerhof, der er født den 21. juli 1939 i Holland som søn af pastor Meindert Geert Westerhof og hustru.

Bosat: Ådalsvej 7, 8832 Skals.

Karen Marie Spanggaard er læreruddannet på seminariet i Silkeborg. Hun er ansat ved skolen i Skals.

Sjoerd Westerhof blev uddannet som bygningskonstruktør i Holland, og derefter var han en tid ansat på et ingeniørkontor i Silkeborg. Siden 1964 har han været ansat på et arkitektkontor i Viborg.

Børn: VI.D.2.a.-VI.D.2.b.

VI.D.2.a. BERIT SPANGGAARD WESTERHOF

er født den 22. juni 1964 i Nykøbing M.

VI.D.2.b. VIBE SPANGGAARD WESTERHOF

er født den 16. marts 1967 i Viborg.

VI.D.3. HANS INGVAR SPANGGAARD

er født den 15. december 1942 i Nykøbing M.

Bosat: Askevænget 45, 2830 Virum.

Hans Ingvar Spanggaard tog studentereksamen og blev derefter uddannet som laboratorietekniker på teknologisk institut i Århus. Han er ansat ved Danmarks tekniske højskole.

VI.E.

HARALD SPANGGAARD

er født den 20. september 1904 i "Smedegård" i Tødsø sogn. Han blev gift den 25. september 1930 i Sct. Mortens kirke i Randers med Mary Rasmussen. Hun er født den 9. maj 1906 i Sct. Mathæus sogn i København som datter af togfører Anders Rasmussen og hustru Hansigne Andersen, og hun døde den 16. november 1976 i Århus.

Bosat: Louisevej 36, 82220 Brabrand.

Harald Spanggaard fik folkeskoleuddannelse og lærte derefter landbrug hjemme, ligesom han en tid var beskæftiget på et større landbrug på Sjælland. En tid var han på Statens forsøgsstation i Askov. Fra 1930 til 1949 var han slagteriarbejder i Nykøbing M., og derefter blev han opsynsmand på Det offentlige slagterhus i Nykøbing, hvor han var til 1958. Derefter var han til 1974 ansat ved veterinærdirektoratet som tilsynsassistent på konserverfabrikken JAKA i Brabrand.

Mary Rasmussen fik folkeskoleuddannelse og virkede derefter nogle år som telefonist i Nykøbing M.

Søn: VI.E.1.

VI.E.1.

IB SPANGGAARD

er født den 16. juni 1937 i Nykøbing M. Han blev gift den 7. december 1963 i Tødsø kirke med Kirsten Mortensen, der er født den 29. november 1940 i Nykøbing M. som datter af grosserer Ejler Mortensen og hustru Gunhild Kvistborg.

Bosat: Skolebakken 17, 5800 Nyborg.

Kraks blå bog 1978: Student (Morsø gymnasium) 1956; premierløjtnant af reserven 1963; mag. art. (alm. og sammenlign. litteraturhistorie Århus universitet) 1966; adjunkt ved Århus akademi 1966, ved Viby amts-gymnasium 1967; kst. rektor ved sidstnævnte 1975; rektor ved Nyborg gymnasium og HF-kursus 1976. Medlem af Århus universitets studenterråd 1962-64.

Kirsten Mortensen tog studentereksamen fra Morsø gymnasium 1959 og blev cand. odont. fra Århus tandlægehøjskole 1965. Hun fik samme år ansættelse ved Århus kommunale børnetandpleje. I 1976 blev hun ansat ved Nyborg kommunale børnetandpleje.

Børn: VI.E.1.a.-VI.E.1.c.

VI.E.1.a. TINE SPANGGAARD

er født den 2. november 1966 i Århus.

VI.E.1.b. RIKKE SPANGGAARD

er født den 28. april 1969 i Brabrand.

VI.E.1.c. LOTTE SPANGGAARD

er født den 16. marts 1971 i Århus.

VI.F. ANE MARIE SPANGGAARD

er født den 7. marts 1906 i "Smedegård", og hun døde samme sted den 18. marts 1906.

VI.G.

SVEND AAGE SPANGGAARD

er født den 7. september 1907 i "Smedegård" i Tødsø sogn. Han blev gift den 12. november 1944 i Ovtrup med Else Iversen, der er født den 19. marts 1924 i Fjallerslev som datter af gårdejer Anders Chr. Iversen og hustru Andrea Bajer.

Bosat: Vestergade 26, 7900 Nykøbing M.

Svend Aage Spanggaard lærte kolonialfaget hos faderen og arbejdede derefter nogle år ved landbruget. I 1944 overtog han faderens forretning, som han drev til 1965.

Else Iversen fik folkeskoleuddannelse i Ovtrup og havde derefter plads som husassistent til giftermålet.

Børn: VI.G.1.-VI.G.2.

VI.G.1.

KNUD ERIK SPANGGAARD

er født den 13. august 1945 i Nykøbing M.

Bosat: Signesvej 14, 9800 Hjørring.

Knud Erik Spanggaard tog realeksamen i Nykøbing M. Værnepligten aftjente han ved flyvevåbenet i Karup. Han er bankuddannet i Den danske bank i Thisted og har senere været tjenestegørende i andre af bankens afdelinger.

VI.G.2.

ANDERS CHR. IVERSEN SPANGGAARD

er født den 21. marts 1958 i Nykøbing M.

VI.H. KNUD GEORG SPANGGAARD

er født den 23. maj 1809 i "Smedegård" i Tødsø. Han blev gift 1938 med Mathilde Nielsen, der er født den 1. maj 1914, datter af skovarbejder Marius Nielsen og hustru Signe, Næstved.

Bosat: Vemmetofte, 4640 Fakse.

Knud Georg Spanggaard arbejdede ved landbruget i hele sit liv og var i over 25 år røgter på "Vemmetofte hovedgård" (det adelige jomfrukloster).

Mathilde Nielsen var husjomfru på forskellige større gårde, sidst på "Vemmetofte hovedgård".

Børn: VI.H.1.-VI.H.4.

VI.H.1. MARGIT GRETHE SPANGGAARD

er født den 20. januar 1938 på Lolland. Hun blev gift den 12. august 1962 i Vemmetofte med Karl Arne Klitte, der er født den 17. marts 1938 ved Randers som søn af gårdejer Christian Klitte og hustru Nanna Krogh.

Bosat: Krogagervej 4, Enslev, 8983 Gjerlev.

Margit Grethe Spanggaard blev sygeplejeuddannet på Haslev sygehus og arbejdede ved faget indtil 1963.

Karl Arne Klitte lærte tømrerfaget og tog senere bygmestereksamen på håndværkerhøjskolen. Han er meget sportsinteresseret og er formand for håndboldforeningen i Enslev.

Børn: VI.H.1.a.-VI.H.1.d.

VI.H.1.a. LAJLA ANNETTE KLITTE

er født den 28. februar 1962 i Århus.

VI.H.1.b. GITTE MERETHE KLITTE

er født den 9. maj 1964 i Ikast.

VI.H.1.c. PIA KLITTE

er født den 16. oktober 1966 i Roskilde.

VI.H.1.d. KRISTIAN KNUD KLITTE

er født den 4. juni 1972 i Enslev.

VI.H.2. INGRID GERDA SPANGGAARD

er født den 24. april 1940 på Falster. Hun er bosat i Fakse. Hun har været gift og har 3 børn.

VI.H.3. SAM SPANGGAARD

er født den 30. juni 1947 i Vemmetofte.

Bosat: Fændediget 7, 4600 Køge.

Sam Spanggaard tog realeksamen 1964 og lærereksamen 1972. Han har siden august 1974 været lærer på Kirstinedalsskolen i Køge. Værnepligten aftjente han 1967-68.

VI.H.4. SVEND ERIK SPANGGAARD

er født den 10. januar 1955 i Vemmetofte.

Bosat: Vesterskovsvej 7, Vemmetofte, 4640 Fakse.

Svend Erik Spanggaard bestod 10.klasses statskontrolleret prøve 1972 og havde senere et ophold på Rødding og Ryslinge højskoler. Værnepligten aftjente han i Haderslev ved civilforsvaret. Han er HF-studerende og arbejder indimellem på Fakse bryggeri.

VI.J.

AKSEL SPANGGAARD

er født den 10. marts 1911 i "Smedegård" i Tødsø sogn og han døde den 14. november 1973 i Lyngby. Han blev gift den 28. december 1946 i Gentofte med Bodil Nielsen, der er født den 15. april 1923 i Tømmerup som datter af kontrolør Frederik Nielsen og hustru Kirstine Jacobsen.

Bosat: Torsvang 113, 2800 Lyngby.

Aksel Spanggaard tog realeksamen og senere højere handelseksamen fra Niels Brochs handelsskole. Han aftjente værnepligten og hjemsendtes som sekondløjtnant. Han tog ny-sproglig studentereksamen og var senere bl.a. ansat ved automobilimportfirmaet K.W. Bruun & Co. i København, hvor han først var bogholder og senere kontorchef. Efter krigen stiftede han tekstilindkøbsforeningen "Jytex", der fungerede til ca. 1950.

Bodil Nielsen tog realeksamen og senere ny-sproglig studentereksamen. Hun bestod erhvervsproglig afgangseksamen fra handelshøjskolen i København. Hun var i 17 år ansat som korrespondent på en maskinfabrik og blev senere ansat som oversætter i tolddirektoratet.

Børn: VI.J.1.-VI.J.2.

VI.J.1.

BIRGITTE SPANGGAARD

er født den 27. september 1947 i Gentofte. Hun er fysioterapeut og har været gift med Marlow Holdekiss, der er MA (master of Arts).

VI.J.2.

MIKAEL SPANGGAARD

er født den 12. december 1950 i Gentofte. Han er stud. mag.

VI.K. ESTER THEODORA SPANGGAARD

er født den 9. oktober 1912 på Rolstrup, Nykøbing M. Hun er gift med Oscar Dalsgaard Graversen, der er født den 1. maj 1910 på Fur som søn af fiskeeksportør Gravers Graversen og hustru Maren Christensen.

Bosat: Havnevej 4, 3300 Frederiksværk.

Ester Theodora Spanggaard bestod præliminæreksamen 1929 og kom senere i lære på et sagførerkontor, hvor hun var indtil giftermålet 1940.

Oscar Dalsgaard Graversen er uddannet i fiskeribranchen og var i flere år ansat i faderens virksomhed. Senere fik han ansættelse i Henning Priess's filial i Frederiksværk.

Børn: VI.K.1.-VI.K.2.

VI.K.1. GRAVERS GRAVERSEN

er født den 17. maj 1944 i Nykøbing M. Han er socialrådgiver.

Bosat: Skydebanegade 23, 1709 København V.

VI.K.2. BIRGITTE GRAVERSEN

er født den 3. juni 1946 i Nykøbing M. Hun blev gift den 12. juli 1969 i Lynæs med Thor West Nielsen, der er født den 6. juli 1948 i Balling som søn af købmand Vilhelm Nielsen og hustru Johanne Vestergaard.

Bosat: Højskolevej 13, 4534 Hørve.

Birgitte Graversen og Thor West Nielsen er højskolelærere.

Børn: VI.K.2.a.-VI.K.2.b.

VI.K.2.a. STINE WEST NIELSEN

er født den 24. marts 1972 i Kalundborg.

VI.K.2.b. MIKKEL WEST NIELSEN

er født den 15. juli 1976 i Kalundborg.

VI.L. SAMUEL SPANGGAARD

er født den 31. oktober 1914 på Rolstrup, Nykøbing M. Han blev gift den 25. august 1946 i Saltum med Ester Mouritsen, der er født den 5. februar 1925 i Sdr. Saltum som datter af gårdejer Peter Mouritsen og hustru Helga.

Bosat: Nederby, 7884 Fur.

Samuel Spanggaard gik i skole i Nykøbing M. og tog senere handelseksamen samme sted. Han har desuden været på Haslev højskole og besøgt Andelsskolen i Middelfart. Han drev købmandsforretning i Nykøbing M. fra 1946 til 1951, da han købte forretningen i Nederby på Fur. Forretningen er senere blevet ombygget og udvidet til supermarked. Han har deltaget aktivt i arbejdet indenfor ungdoms- og spejderarbejde og er bl.a. kirkesanger ved Fur kirke.

Ester Mouritsen gik i skole i Sdr. Saltum. Hun blev folkeskoleuddannet og var senere elev på Haslev højskole. Hun har i flere perioder været medlem af skolenævnet samt medlem af Sundsøre skolekommission.

Børn: VI.L.1.-VI.L.7.

VI.L.1. PETER SPANGGAARD

er født den 25. december 1948 i Nykøbing M. Han er gift med Marianne og har 1 barn.

Bosat: Erik Ejegods Gade 4, 1731 København V.

VI.L.2. PCUL SPANGGAARD

er født den 1. september 1950 i Nykøbing M. Han er dekoratør.

Bosat: Østerbølle, 9620 Ålestrup.

VI.L.3. ERIK SPANGGAARD

er født den 20. september 1952 på Fur. Han blev gift den 26. maj 1973 i Skive med Lisbeth F. Hansen, der er født den 28. december 1954 i Skive.

Bosat: Østergade 52, Jebjerg, 7870 Roslev.

Erik Spanggaard gik i skole på Fur og derefter i Selde, hvor han tog real-eksamen. Han var en tid på en møbelfabrik i Durup, hvorefter han lærte tømrerfaget på Fur. Efter militærtjenesten arbejdede han en tid som tømrersvend i Skive og var derefter en tid i Jebjerg. Han har købt en gård i Hestbæk.

Børn: VI.L.3.a.-VI.L.3.b.

VI.L.3.a. HENRIETTE SPANGGAARD

er født den 21. juli 1973 i Skive.

VI.L.3.b. MICHAEL SPANGGAARD

er født den 6. august 1976 i Skive.

VI.L.4. LISBETH SPANGGAARD

er født den 27. september 1952 på Fur. Hun er sygeplejestuderende.

VI.L.5. BIRTHE SPANGGAARD

er født den 22. marts 1956 på Fur. Hun er lærerstuderende.

VI.L.6. KIRSTEN SPANGGAARD

er født den 19. juni 1963 på Fur.

VI.L.7. MORTEN SPANGGAARD

er født den 28. maj 1965 på Fur.

VII. MAREN KRISTENSEN DALGAARD

er født den 10. november 1872 i Galtrup, og hun døde samme sted den 7. januar 1877.

Forslægt

Anetavle for brødrene
Christen Poulsen Dahlgaard, 1818-1884,
sidst ejer af Vestergård i Tødsø,
og
Christen Poulsen Dahlgaard, 1827-1904,
sidst ejer af Smedegård i Galtrup.

Udarbejdet og redigeret af
genealog Anton Blaabjerg

A R K I V A R B E J D E T

Interessen for nærværende slægtsbog samler sig vel naturligt nok først og fremmest om anetavlen, den del af bogen som omhandler forfædrene tilbage i tiden, og som er udarbejdet på grundlag af bevarede danske arkivalier. Muligvis er De tilfreds med det opnåede resultat, men en og anden finder måske resultatet mindre tilfredsstillende og synes at have givet sine penge dårligt ud.

Da disse divergerende opfattelser formodentlig skyldes et manglende kendskab til forskningsarbejdet på vore arkiver, skal vi her give en kortfattet redegørelse for arbejdets omfang og de kilder som benyttes.

I Danmark findes der fem statsarkiver, nemlig Rigsarkivet i København og de fire landsarkiver: København (Sjælland og de sydlige øer), Odense (Fyn), Viborg (Jylland til Kongeåen), og Åbenrå (Sønderjylland). I Rigsarkivet opbevares centraladministrationens arkiver (kongebreve, kancellikorrespondance, folketællinger etc.). mens landsarkiverne rummer de lokale embeders akter (kirkebøger og godsarkivalier etc.)

Når man første gang aflægger besøg på et arkiv, f.eks. Landsarkivet i Viborg, vil man sikkert blive imponeret over de enorme mængder håndskrevne bøger, der opfylder de mere end 30 km reoler. Hovedparten af disse arkivalier er skrevet med gotisk, en skrift der forekommer nutidsmennesker komplet ulæselig.

I tilslutning til arkivet findes en stor læsesal, hvor man dagen lang kan se folk sidde bøjet over arkivalierne, ivrigt optaget af at grave stof frem om de hedengangne. Side om side finder man amatøren, der endnu er så uøvet, at han må nøjes med at studere de nyere kirkebøger, den drevne amatør, som har brugt al sin fritid gennem mange år og har opnået et indgående kendskab til den gotiske skrift og arkivaliernes mangfoldighed og endelig den professionelle forsker, der kan spille på alle strengene - eksperten, fordi han kender alle mulighederne og kan udnytte dem til bunds. Fælles for alle tre kategorier er imidlertid, at de i deres forskning konstant støder på problemer og vanskeligheder. Størstedelen af deres tid går da også med undersøgelser, som giver negative resultater, men så meget større er forskerglæden, hvis løsningen på problemerne omsider foreligger.

Anetavlen i denne slægtsbog er udarbejdet af eksperten, som har lagt al sin professionelle kunnen og masser af tid i arbejdet. Er De skuffet over resultatet, så må De huske på, at det ikke er forskeren, der har svigtet Dem, men derimod de arkivalier, han har haft til sin rådighed.

Hvilke arkivalier, der i det væsentlige er tale om, skal i kort-hed omtales i det følgende.

Kirkebøgerne er slægtsforskerens vigtigste kilde. I Danmark ca.

1300 sogne har præsterne gennem tiderne i kirkebøgerne indført oplysninger om fødsel, dåb, konfirmation, vielse, død og begravelse. Kirkebogsindføring blev påbudt 1646, og i en snes tilfælde kan man i Jylland endog finde endnu tidligere førte kirkebøger, hvoraf den ældste er fra 1573 og stammer fra Hjortkær sogn i Sønderjylland. Dette betyder imidlertid ikke, at kirkebøger normalt findes fra 1646 og frem til idag. I ældre tider førtes kirkebogen kun i eet eksemplar, der som regel opbevarede i præstegården. Krige, plyndringer, brand, mus og rotter samt mangel på omtanke for disse arkivaliers betydning resulterede ofte i, at disse gik tabt. Normalt kan man sige, at kirkebøgerne er bevaret til midt i 1700-tallet, og alene i Nørrejylland findes der 50 sogne, hvor kirkebøgerne er gået tabt før 1814, det år hvor der blev påbudt dobbelt kirkebogsføring i samtlige sogne. Det skal nævnes, at ældre kirkebøger ofte er mangelfulde og tilfældigt ført.

Folketællinger fra 1787, 1801, 1834, 1848 og 1845 er gode hjælpemidler, dersom kirkebøgerne svigter. Især har man ofte gavn af tællingen 1845, da denne også giver oplysninger om fødesteder, mens de øvrige tællinger kun oplyser navn, alder, stilling, ægtefælle og hjemmeværende børn.

Tingbøger er en kilde, hvorigennem det nu og da lykkes at føre en slægt endnu flere led tilbage - ofte til 1500-tallet. I tingbøgerne er familieforholdet ofte indgående beskrevet og kan bekræfte f.eks. ejendomsforholdet på en gård, der er gået fra far til søn.

Trykte kilder omfatter f.eks. trykte stamtavler og anetavler, stater, købstadshistorie, sogne- og egnsbeskrivelse etc.

Med denne indledning har vi forsøgt kortfattet at fortælle lidt om arkivverdenen og de problemer, som møder slægtsforskeren, med det formål at give Dem et indblik i arbejdets omfang, og bibringe Dem en vis viden om slægtsforskning, hvilket muligvis vil være Dem til gavn, når De gennemlæser anetavlen.

OM HARTKORN, LANDGILDE, TROLOVELSE m.m.

Hartkorn var oprindelig fællesbetegnelsen for de afgifter, bønderne ydede i naturalier - landgilde - til godserne. De forskellige afgifter var i godsernes jordebøger angivet i forhold til 1 tønne rug eller byg, der var "hårdt" korn i modsætning til havre "blødt" korn.

Forholdene på de forskellige godser var afvigende, men normen for den almindelige beregning var:

1 td. rug eller byg.....	1 td. hartkorn
1 - gryn eller hvedemel.....	2 - -
1 - hvede eller ærter.....	1½ - -
1 - havre.....	½ - -
1 - humle.....	½ - -
4 læs enghø.....	1 skp.-
12 gæs.....	1 - -
1 tønne hartkorn = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album.	

Betegnelsen er i det følgende forkortet: td., skpr., fjdk., alb.

Ved enevældens indførelse 1660 indkaldtes jordebøgerne, og på grundlag heraf udarbejdedes en fælles jordebog for alle landets ejendomme, den såkaldte matrikel 1664, hvori ejendommene skyldattes i hartkorn.

Denne skyldsætning viste sig snart at være uretfærdig, idet ligningerne på godserne som nævnt var noget forskellig, og man påbegyndte derfor i 1681 udarbejdelsen af en matrikel baseret på jordens ydeevne - bonitering - der sattes i forhold til arealet og således angav det hartkorn, der skulle svares.

Ved boniteringen sattes agerjorden i klasse efter godhed. Enge, overdrev og skove takseredes efter det udbytte, de kunne frembringe, f.eks. antal læs hø, græsning, svins olden m.m.

Også mølleriet og enkelte andre erhverv blev inddraget heri og vurderedes efter indtægt, men enhedsbetegnelsen var stadig den samme: hartkorn. Trods mangelfuld opmåling og kortlægning var denne hartkornsskyldsætning i begyndelsen god og retfærdig, men da den i halvandet hundrede år blev benyttet som basis for grundskatten på landet, blev den på grund af jordens forbedring m.m. efterhånden mere og mere uretfærdig, hvorfor man i årene 1806-1822 udarbejdede Danmarks sidste matrikel, der dog først kom til at gælde fra 1844. Boniteringen var denne gang langt mere omhyggelig, og al agerjorden sattes i klasse fra 1 til 24. Af de bedste jorder beskattedes 6½ td. land (a 14.000 kvadratalen) til at yde 1 td. hartkorn. På Lolland og Falster gik der 9 4/5 td. land og i Ringkøbing amt 45 tdr. land til 1 td. hartkorn.

Vurderingen tog ikke hensyn til beliggenheden, hvilket i forbin-

bindelse med teknisk udvikling medførte, at de dårlige jorders værdi ved opdyrkning, transportanlæg m.m. steg stærkt, uden at dette medførte takstændring og følgelig heller ikke skatteforøgelse. Hartkornsskatten blev derfor utidssvarende, hvorfor man i 1903 vedtog loven om ejendomsskyld, hvilket betød en fuldstændig ophævelse af hartkornet som skattegrundlag.

I ældre dokumenter træffer man ofte betegnelsen "gæsteri", hvilken betegnelse dækker bondens pligt til at modtage jorddrottens folk, heste og hunde i indkvartering og underholde dem. Gæsteri havde endnu betydning under Christian III, men senere tabte det interessen for godserne og blev da i reglen afløst af en årlig afgift. Den regnes ikke - som regel - henhørende under den egentlige landgilde og blev derfor ikke sat i hartkorn. Hestegæsteri - pligt til at underholde hovheste - havde særlig betydning på kronens godser og blev ofte her afløst af en havreydelse.

Den i gammel tid omtalte "herlighed" betegner den ejendomsret til jordegods og de deraf flydende indtægter og rettigheder, som kronen ved love eller privilegier overdrog til private. Kronens herlighed over selvejere kunne overgå til private, der så kunne købe bondeskylden. Herligheden omfattede alle faste indtægter forstrandsret, lyngslet o.s.v. samt hoveri eller hoveriafløsning. Dernæst var herligheden de uvisse indtægter af stedsmål og sagefald (bøder) m.m. Endelig var myndigheden over vornede eller stavnsbundne en del af herligheden. Kronen kunne sælge eller overlade herlighedsrettigheder som birkeret eller patronatsret (kirke og deres gods) til private. Med herlighedsretten fulgte også pligten til at holde fæsterne i forsvar, rejse tiltale og opkræve skatter. Herligheden var dog ikke nøje afgrænset, men hertil må vistnok regnes håndfæstningernes bestemmelse om, at adelen måtte gøre sig sit gods lige så nyttigt som kongen. Ved salg til selveje kunne sælgerne forbeholde sig herligheden eller en del heraf, såsom - hvad der var almindeligt - retten til jagt og fiskeri.

I anetavlen forekommer betegnelsen trolovelse. Dette var en kirkelig handling, der før i tiden gik forud for den kirkelige vielse. Trolovelsen kendtes allerede i middelalderen og var en ægteskabsstiftende handling, men efterhånden fik den kirkelige vielse dog større og større betydning, og ved ordinans af 19. juni 1582 bestemtes det, at et ægteskab skulle fuldbyrdes af præsten. Før den kirkelige vielse blev foretaget, skulle der dog finde trolovelse sted i overværelse af præsten og fem andre personer. En sådan trolovelse var forpligtende for begge parter og kunne kun ophæves efter kongelig bevilling. Efter loven skulle præsten "alvorligen forbyde de trolovede personer at søge seng sammen før end de i kirke retteligen blive samlede", men blandt almuen overholdt man ikke denne lovbestemmelse, idet man bibeholdt den gamle opfattelse af trolovelsen som egentlig ægteskabsstiftende. I året 1799 blev trolovelsen helt afskaffet ved kongelig reskript af 4. januar, men trolovelsesskikken fortsatte dog og er i vore dage afløst af forlovelsen. Som et ydre tegn på trolovelsen bar den trolovede - tidligere kun hvis det var en mere fornem person

- en fingerring af guld, der blev anbragt på fjerde finger, "thi viise mestre og læger skriver, at der ganger en åre fra hjertet op til den fjerde finger".

Rigsdaler (fork. rdlr.) udmøntedes i Danmark fra 1537 til 1872. Den deltes oprindeligt efter lybsk møntfod i 3 mark a 16 skilling, men idet småmønten forringedes, gik der under Frederik II 4 mark og tilsidst fra 1625 6 mark på 1 rigsdaler "in specie" (speciedaler) d.v.s. en i eet stykke udmøntet. En speciedaler omveksledes 1873 med 4 kroner, mens 1 rigsdaler sættes til 2 kroner.

I 1618 indførtes kronen, der efterhånden betegnes slettedaler, lig med 4 mark, og under Christian V indførtes kurantdaler, der var lig med ca. $\frac{4}{5}$ speciedaler, og 1813 indførtes rigsbankdaler (lig med $\frac{1}{2}$ speciedaler). Denne mønt benævnes fra 1853 rigsdaler.

Anetavle for brødrene
Christen Poulsen Dahlgaard, 1818-1884,
sidst ejer af Vestergård i Tødsø,
og
Christen Poulsen Dahlgaard, 1827-1904,
sidst ejer af Smedegård i Galtrup.

Anetavlen for brødrene Dahlgaard er delt i to afsnit. Først behandles deres nærmeste forslægt med forældre, bedsteforældre, oldeforældre o.s.v.; derpå følger så en særskilt anetavle for brødrenes tip-oldeforældre Sejer Olesen Leth, 1711-1760, sognefoged for Galtrup og Øster Jølby med bopæl i Tøving, ejer af bl.a. Jølbygård og Filtenborg i Mellem Jølby, Solbjerg sogn, og hustru Ida Nielsdatter Lang, ca. 1710-1780.

Ved udarbejdelsen af brødrene Dahlgaards anetavle har nu afdøde provst Peter Filtenborgs imponerende værk: Slægtsbog for Sognefoged Sejer Olesen Leth og hustru Ida Nielsdatter fra 1938 været en uvurderlig hjælp.

- Provst Filtenborg, 1891-1977, var forholdsvis nært beslægtet med brødrene Dahlgaard, idet hans farfra sognefoged Mikkel Peter Filtenborg, 1838-1926, først ejer af fødegården Bassehave i Solbjerg, siden bosat i Erslev, var søn af brødrene Dahlgaards morbror Christen Jensen Filtenborg, 1796-1868, først bosat i Erslev, siden ejer af Bassehave; provstens far Christen M. Filtenborg, 1864-1931, sidst købmand i Ålestrup, var altså næstsøskendebarn til brødrene Dahlgaards børn.

Mange steder er således provst Filtenborgs karakteristisk af slægtens gamle anført som et meget vigtigt supplement til de gamle dokumenters ofte noget tørre oplysninger.

Om numreringssystemet i anetavlen gælder det, at mandspersoner har lige numre og hustruen det umiddelbart derefter følgende ulige nummer. Brødrene Dahlgaard betrages som nummer 1, deres far er nummer 2, moderen nr. 3, farfaderen nr.4 o.s.v. Iøvrigt henvises til den skematiske oversigtstavle.

karl Anders Pedersen Dahlgaard, 31 år, hjemme hos faderen i Erslev; forlovere var Peder Dahlgaard, husfæster i Erslev, og Christen Filtenborg, gårdmand i Erslev.

Anders Pedersen Dahlgaard, gårdmand i Erslev, døde 6. oktober 1837, 35 år gammel; han var født 7. september 1802 i Erslev by og sogn, søn af Peder Dalgaard og hustru Else Madsdatter.

- Peder Mikkelsen Dalgaard, c.1760-1834, skoleholder, husmand og tømrer i Erslev, var med sin hustru Else Madsdatter (Sandal), c.1767-1838, stamfar til den anden slægt Dal- eller Dahlgaard fra Erslev (se slægtsfor for familien Dalgaard, Slægtsarkivet, Viborg, 1978). Den nævnte Peder Dalgaard var født i den gamle gård Dalgård i Erslev på 3 tdr. hartkorn, som farfaderen Peder Mikkelsen havde fæstet i 1704; til denne slægt hører bl.a. snedkerne Peder og Kr. Dahlgaard i Erslev samt familien Korsgaard i Lødderup mejeri.

Både den nævnte familie Dalgaard og denne slægt Dahlgaard har navnet fra Dalgård i Erslev; Idet Poul Dahlgaards fødehjem på godt 1 td. hartkorn må være hovedparcellen af den gamle gård Dalgård på godt 3 tdr. hartkorn, der blev udstykket i 1780'erne eller 90'erne.

Provst Filtenborg (1) fortæller om Kirsten Marie og Poul Dahlgaard, at de "handlede med Kreaturer, Lam og Gæs, Huder og Skind og Uld (Ulden maatte rystes, da der var Folk, der kom Sand i den). Da Poul Dahlgaard døde af Lungebetændelse paa sin ældste Søns Konfirmationsdag, maatte Kirsten Marie gifte sig igen, efter Datidens Syn på Tingene, ... Kirsten Marie sagde siden, at hendes første ægteskab havde været saa lykkeligt, men hver Dag i det andet var en Plage.

Den ældste Søn fik Hjemmet, og hun flyttede (senere) med ham til Tødsø. De unge syntes, hun var en dejlig Kone, som de gerne besøgte i hendes Aftægtsstue."

Kirsten Marie og Poul Dahlgaard fik 7 børn, hvoraf kun 4 efterlod afkom. Børnene var:

1 Christen Poulsen Dahlgaard, 1818-1884, sidst ejer af Vestergård i Tødsø, se efterslægtens afdeling A.

2 Karen Marie Poulsdatter (Dahlgaard), født 27. april 1820 i Erslev, død 11. marts 1859 i Galtrup af slimfeber, 38 år gammel.
Hun blev gift 15. november 1844 med enkemand Niels Jensen, bols- eller gårdmand i Galtrup by og sogn, der første gang havde været gift med Karen Maries mors kusine Maren Jensdatter (Filtenborg), 1811-1844, fra Filtenborg i Solbjerg sogn.
Niels Jensen, ca. 1810-1889, senere gårdmand i Erslev og sidst husmand i Solbjerg, blev efter Karen Maries død gift tredje gang 1859 med Ane Dorte Pedersdatter (Boe) fra Ml. Jølby i Solbjerg sogn.
Karen Marie og Niels Jensen fik 6 børn, 2 sønner og 4 døtre, hvoraf 1 datter døde ugift; de øvrige 5 efterlod afkom.

3 Jens Poulsen Dahlgaard, født 12. juli 1822 i Erslev, død samme sted 11. juni 1844 af tæring (tuberkulose), knap 22 år gammel.

4 Karen Poulsdatter (Dahlgaard), født 17. oktober 1824 i Erslev, død samme sted 23. oktober 1891, 67 år gammel.

Hun tjente hos gårdmand Anders Christensen Majgaard i Skallerup by og sogn, da hun blev gift 4. oktober 1853 i Skallerup med Anders Madsen Boll, 1822-1919, gårdejer i Erslev by og sogn.

Karen og Anders Boll fik 3 døtre, hvoraf den ældste døde som lille; de 2 yngste efterlod begge afkom.

- 5 Christen Poulsen Dahlgaard, 1827-1904, sidst ejer af Smedegård i Galtrup, se efterslægtens afdeling B.
- 6 Karen Filtenborg Poulsdatter (Dahlgaard), født 11. januar 1830 i Erslev, død samme sted 27. november 1844 af tæring, knap 15 år gammel.
- 7 Sidsel Poulsen Dahlgaard, født 17. februar 1832 i Erslev, død 12. september 1851 hos broderen Christen Dahlgaard i Vestergård i Tødsø af tæring, 19 år gammel.
- Af de 7 børn døde altså 3 af tuberkulose 15, 19 og 21 år gamle.

Poul Christensen (Dahlgaard) fik skøde 5. januar 1818, tinglæst 2. november (2), på fødehjemmet i Erslev på 1 td. 2 skpr. 2 fjdk. 2 1/6 alb. for 295 rbdlr. navneværdi af faderen Christen Poulsen (Dahlgaard), der var ejer af stedet efter skøde af 14. juni 1794.

25. marts 1831, læst 9. april (3) udstedte Poul Christensen Dahlgaard en panteobligation på 200 rbdlr. sølv til Mikkel Jensen i Erslev med 1. prioritet i nævnte ejendom i Erslev.

Og samme år solgte Jens Mikkelsen i Erslev ved skøde af 24. juni 1831, læst 20. august (4), til Poul Christensen (Dahlgaard) og (svogeren) Christen Jensen (Filtenborg) en gård i Erslev på 3 tdr. 4 skpr. 3 fjdk. 2 1/4 alb. hartkorn for 800 rbdlr. sølv. - Samtidig tinglæstes købekontrakten af 26 marts 1830 vedrørende købet af gården, hvortil der hørte en besætning på 1 følhoppe og 3 kvier.

Ved skøde af 28. juni 1831, læst 20. august (5), solgte svogrene til smeden Niels Rasmussen af Erslev parcel nr. 2 af nævnte gård, nemlig 1 skp. 3 fjdk. 2 1/4 alb. hartkorn for 138 rbdlr. sølv.

- Denne parcel fik ved matrikuleringen 1844 matr. nr. 19c (6) og dens hartkorn blev forandret til 3 skpr. 1/4 alb., nemlig den nuværende Erslev kro.

Skifte efter Poul Christensen Dahlgaard i Erslev blev afholdt 17. maj 1833 (7) mellem enken Kirsten Marie Jensdatter, hvis lavværge var gårdmand Joseph Filtenborg af Ml. Jølby (enkens bror i Filtenborg) samt børnene:

1. Christen, 14 år.
2. Jens, 11 år.
3. Christen, 6 år.
4. Karen Marie, 12-13 år.
5. Karen, 9 år.
6. Karen Filtenborg, 3 år.
7. Sidsel, 1 år.

Som formynder for børnene nævnes afdødes søskendebarn husmand Anders Mikkelsen af Erslev (søn af afdødes fars ældre halvbror Mikkel Christensen i Skallerup; Anders blev kaldt Filtenborg og var gift første gang med Karen Jens-

datter (Filtenborg), der var søster til Poul Dahlgaards enke, se under ane 6-7).

På skiftet mødte gårdmand Mikkel Jensen af Erslev og fremlagde genpart af afdødes obligation på 200 rbdlr. sølv med 1. prioritet i stervbostedet (dødsboet) på 1 td. 2 skpr. 2 fjdk. 2 1/6 alb. hartkorn; Mikkel Jensen gav tilsagn om, at enken måtte overtage lånet.

Registreringen og vurderingen lyder (lettere normaliseret) således:

<u>I storstuen:</u>	rbdlr.	mark	skill.	sølv
1 rødmalet klædekiste	3	0	0	
2 hatte	1	0	0	
4 skjorter	1	2	0	
1 ulden nattrøje	0	0	12	
1 gammel kjole	0	1	4	
1 læder nattrøje	0	1	4	
2 par strømper	0	0	12	
1 ulden nattrøje	0	0	8	
1 hvid trøje	0	1	4	
1 par sribede bukser	0	1	0	
1 par skind do.	0	3	0	
1 sribet vest	0	0	8	
2 do.	0	5	0	
1 blå og 1 sribet vest	1	0	0	
2 do. do.	0	4	0	
1 sribet trøje	0	2	8	
1 rød nathue	0	2	0	
1 par blå bukser	0	4	8	
1 blå kjole	1	1	0	
1 par manskettes bukser (8)	1	3	0	
1 blå kjole	2	0	0	
2 par strømper	0	2	0	
2 tørklæder	0	2	0	
1 par støvler	0	2	0	
1 fyrretræs bord	0	3	0	
2 stole	0	4	0	

(På et sengested, vel indbygget alkove):

1 blåsribet overdyne	3	0	0
1 do. do. underdyne	2	0	0
2 hovedpuder	0	1	8
2 lagner	1	0	0
1 sæt sengegardiner	0	1	0
1 karaffel og glas	0	1	0

I dagligstuen:

1 fyrretræs bord og skammel (på et sengested)	1	2	0
1 sribet overdyne	1	2	0

1 sort do.	0	5	0
2 hovedpuder	0	3	0
1 stol	0	2	0
1 stue-ur med futteral	2	3	0
1 jern bilægger kakkelovn	12	0	0
noGLE flasker og noget te-tøj	0	1	0

I spisekammeret:

2 halvtønder	0	5	0
1 tønde og 1 fjerding	1	0	0
2 saltfjerdinger	0	2	0
1 haspetræ (9)	0	0	4
en del lerkar	0	1	0

I saltkælderen:

2 kar	1	2	8
1 smørkærne	0	1	8
1 par kværne	0	4	0
1 selde (10)	0	1	0
1 do.	0	1	0
1 kar	0	2	0
1 sold og 1 timse (11)	0	3	0

I køkkenet:

1 skorstensplade (12)	0	5	0
1 trefod og 1 ildklemme	0	2	0
4 spande	0	3	0
1 jernpande	0	2	0
5 sække	1	4	0
1 trug	0	0	8

I bryggerset:

1 kobber gruekedel	4	0	0
4 kar og 1 balje	1	3	0
1 svinkar	0	0	8

På loftet:

en del løb og kuber	1	0	0
1 spinderok	0	3	0
1 hørbrøde (13)	0	4	0
2 høle-drag med kroge (14)	0	3	0
1 par "vævler" (væve) med tilbehør	4	0	0

Udendørs besætning:

1 rød hest, 3 år	32	0	0
------------------	----	---	---

1 brun do., 3 år	30	0	0
1 broget ko	12	0	0
1 do.	11	0	0
1 hjelmet do.	10	0	0
1 broget ko	7	0	0
1 rød kalv	2	0	0
1 rød og 1 sortbroget ungnød	10	0	0
1 sort og 1 gråbroget ungnød	14	0	0
6 får	9	0	0
2 sæt hestedræt	1	3	0
2 gamle skovle og 2 grebe	0	3	0
1 do. og 1 do.	0	3	0
1 stige	0	1	0
1 sav	0	0	8
1 skærekiste med kniv	1	0	0
1 gammel drag (vel til høle) og 1 sold	0	0	8
1 plejl, 1 halvtræ (?) og 2 river	0	1	8
1 økse og 1 hugskammel	0	1	8
1 halv.... kalveskind og 1 løb	1	0	0
1 plov	4	0	0
1 harve	5	0	0
1 vogn med agsæt (15)	16	0	0
1 do. med lo møgfjæl	7	0	0
1 vandtrug	0	3	0
1 slibesten med jernaksel	0	1	8
en del nye træsko	3	0	0
1 hjulbøre	0	3	0
2 løb	0	0	12

Stervbostedet (stervbo = dødsbo, sterben (tysk`
for at dø) på 1 td. 2 skpr. 2 fjdk. 2 1/6 alb.
hartkorn; ejedes efter skøde af 15. januar 1818, og
blev vurderet med påhæftende aftægt til ialt 325 0 0
Desuden ejede afdøde efter skøde af 24. juni 1831
sammen med Christen Jensen en gård på 3 tdr. 4 skpr.
2 fjdkr. 2 1/4 alb. hartkorn, hvorfra 1 skp. 3 fjdkr. 2 1/4 alb. hartkorn
var solgt, så der tilbage var 3 tdr. 3 skpr. hart-
korn vurderet til 725 0 0

Summa	1293	0	4
Derfra blev halvdelen af den tilkøbte gård truk- ket med	362	3	0
Igen (boets samlede aktiver)	930	3	4
Boets passiver blev angivet således:			
Prioritets gæld efter fremlagt obligation	200	0	0
1 års rente	8	0	0
Løs gæld:			
til Christen Filtenborg i Nykøbing	50	0	0
til Hans Pedersens karl i Bjørndrup	50	0	0
til Christen Filtenborg i Erslev	40	0	0
til Joseph Filtenborg i Ml. Jølby	10	0	0
afdødes begravelse havde kostet	30	0	0
enken forbeholdt sig til begravelse ligeledes	30	0	0

skifteomkostninger (ialt)	26	0	3 1/5
Ialt	444	0	3 1/5

Efter at passiverne var fratrukket aktiverne blev der igen 486 rbdlr. 3 mk. sølv, hvoraf enken tilkom 243 rbdlr. 1 mk. 8 skill. Fra børnenes halvdel afgik arveafgift efter forordningen af 18. februar 1810 1 rbdlr. 1 mk. 5 skill. sølv, således at der til deling blev 242 rbdlr. 3 mk. sølv. enken forhøjede børnenes arv til 250 rbdlr. sølv, så der kunne blive 50 rbdlr. til hver af sønnerne og 25 rbdlr. til hver af døtrene. Børnenes arv blev stående i boet med 2. prioritet samt med 1. prioritet i halvdelen af den tilkøbte gård. Det blev bestemt at arvesummen blev stående uopsigelig og rentefrit til sønnerne fyldte 18 og døtrene 22 år. Når børnene forlod hjemmet, skulle de desuden hver have en forsvarlig fyrretræs klædeskiste med lås og nøgle.

Kirsten Maries anden mand Anders Pedersen Dahlgaard og (broderen) Mikkell Pedersen Dahlgaard, begge i Erslev, fik skøde 17. december 1834, læst 25. juli 1835 (16), på et kærskifte i Erslev kær på 2 skpr. hartkorn for 9 rbdlr. sølv af Lars Clausen Purup i Tødsø, som havde købt skiftet af brødrenes far Peder Dahlgaard ved skøde af 24. juni 1814.

Ved skøde af 21. juni 1835, læst 27. juni (17), blev Anders Pedersen Dahlgaard også ejer af svogeren Christen Jensen Filtenborg i Solbjergs halvdel af gården i Erslev på 3 tdr. 3 skpr. hartkorn (senere matr. nr. 19a og b) for 400 rbdlr. sølv. Købet blev financeret ved hjælp af 200 rbdlr. sølv, som Anders Pedersen Dahlgaard ved obligation af 27. juni 1835, læst samme dag (18), lånte af Christen Østergaard i Sillerslev (senere bosat i Nykøbing) med pant i gården. Samme år solgte Anders P. Dahlgaard imidlertid ved skøde af 9. august 1835, læst 5. september (19), den gamle ejendom på 1 td. 2 skpr. 2 fjdk. 2 1/6 alb. hartkorn, som Poul Dahlgaard og faderen Christen Dahlgaard havde ejet, for 400 rbdlr. sølv til Jens Nielsen Nørgaard fra Solbjerg.

- Ved matrikuleringen 1844, da ejendommens hartkorn blev forandret til 1 td. 2 skpr. 2 fjdk. 1/4 alb., fik den matr. nr. 23 (20).

5. september 1835, læst samme dag (21), udstedte Anders P. Dahlgaard en panteobligation på 250 rbdlr. sølv til Morsø herreders overformynderi, nemlig stedbørnenes fædrene arv.

Kirsten Marie Jensdatter, enke efter afdøde gårdmand Anders Dahlgaard i Erslev, udstedte 11. juni 1841, læst 26. november 1842 (22), en panteobligation på 100 rbdlr. sølv til aftægtsmand Peder Tøfting i Sundby med 3. prioritet i gården i Erslev på 3 tdr. 3 skpr. hartkorn næst efter 250 rbdlr. til overformynderiet og 200 rbdlr. til købmand Christen Østergaard i Nykøbing; obligationen blev udslettet 11. januar 1845.

15. juni 1841, læst 10. juli (23), udstedte husmand Mads Sørensen i Erslev arvefæsteskode til Anders Dahlgaards enke Kirsten Marie Jensdatter på "omtrent 6 skpr. sædeland der mod østen støder til køberens ejendom" for 50 rbdlr. sølv samt årlig 1 rbdlr. og 1 3/4 skpr. byg.

21. december 1843, læst 19. oktober 1844 (24), udstedte Kirsten Marie Jensdatter, enke efter gårdmand Anders P. Dahlgaard i Erslev, hvis lavværge var (broderen) sognefoged Christen Filtenborg (i Solbjerg), og sønnen ungkarl

Christen Poulsen Dahlgaard arvefæstede skøde til husmand Stephan Christensen af Erslev på halvdelen af et kærskifte på 2 skpr. hartkorn i Erslev kær for 60 rbdlr. sølv; mor og søn ejede kærskiftet efter skøder af 17. december 1834 og 16. august 1837.

Christen Poulsen Dahlgaard havde ved skøde af 16. august 1837, læst 16. december (25), købt halvdelen af nævnte kærskifte af stedfaderens bror Mikkel Pedersen Dahlgaard, der da boede i Frøslev, for 5 rbdlr. sølv.

Christen Poulsen Dahlgaard fik 7. april 1845, læst 26. april (26), skøde af moderen Kirsten Marie Jensdatter, enke efter afdøde gårdmand Anders Pedersen Dahlgaard, på hendes iboende gård af gammel hartkorn 3 tdr. 2 skpr. 3 fjdk. 2 1/4 alb. (egl. 3 tdr. 3 skpr.) og af nyt hartkorn 3 tdr. 7 skpr. 1 fjdk. 1 3/4 alb. (matr. nr. 19a og b), samt dertil 1 stk. brødagerjord på 6 skpr. land, der ejedes efter skøde af 15. juni 1841, læst 10. juli, samt endelig den halve del af et kærskifte på 2 skpr. hartkorn, der ejedes efter skøde af 16. august 1837, læst 16. december, alt for 1550 rbdlr. sølv, naturalieydelser til søskende for 90 rbdlr. og aftægt til sælgeren.

Samtidig (27) udstedte Christen Poulsen Dahlgaard en panteobligation på ialt 1040 rbdlr. sølv, nemlig 520 rbdlr. til broderen Christen, 18 år gl., 235 til søsteren Karen, 20 1/2 år, 235 til søsteren Sidsel, 13 år, og endelig 50 rbdlr. til moderen Kirsten Marie Jensdatter; udslettet 2. februar 1850.

Ligeledes samtidig (28) blev der oprettet aftægtskontrakt mellem Christen P. Dahlgaard og moderen Kirsten Marie Jensdatter, enke efter Anders P. Dahlgaard. - Bestemmelserne lyder:

1.

Arligen leverer jeg (sønnen) hende (moderen) 3 tdr. rug, 5 tdr. byg, godt, sundt, forsvarligt og velrenset korn, 2 tdr. kartofler, 1 1/2 skp. salt, 2 pd. humle, 4 pottes brændevin, 1 1/2 lispund (1 lispd. = 16 pd. = 8 kg.) fersk flæsk, 2 givede (fedede) gæs, 1 1/2 ol (1 ol = 4 snese = 80 stk.) sild, 1 ol flynder (flynder = rødspætter eller skrubber), 10 pd. tør torsk (klipfisk), 40 stk. ål, der skal veje 1 lispd., 2 karduser tobak, 10 læs skudtørv a 40 snese pr. læs og 1 læs fladtørv til 20 snese, hvilke tørv jeg graver, røgter, tilser og hjemkører i hendes aftægtsbolig, 1 lispd. smør, 1 1/2 lispd. ost, samt 3 rbdlr. rede sølv.

Rugen, byggen, kartoflerne, salt, brændevin, æggene, tobakken og pengene leveres majdag og mortensdag hver gang med det halve. Humlen, flæsken, gæssene, sildene, flynder, ål og ost leveres om efteråret. Torsken og tørvene om sommeren, smørret med 4 pd. den 1. dag i hvert kvartal.

Ligeledes leverer jeg hende hvert års mortensdag 4 pd. kaffebønner 4 pd. kandis-sukker, 2 pd. cikorie og 1/2 lispd. godt hør, samt daglig 2 pottes nysmalket mælk. - Hun er berettiget til at tage ulden af 3 får af gårdens fåreflok om foråret, hvilke hun selv udtager. Om efteråret tager hun 2 får af flokken, således at ejeren fratager et, hun tager det andet, jeg det tredje og hun det fjerde. Disse tvende får er hun berettiget til at tage ulden af og derefter slagte dem.

2.

For hende indretter jeg en aftægtsbolig i gården, der tilbygges vestre ende af våningshuset, bestående af 5 fag 3 alen pr. fag og våningshusets bredde; deri indrettes en stue på 2 fag med 2 sengesteder, i det ene fag gang og et kammer, og 2 fag indrettes til køkken og bryggers med skorsten. - Over de 3 fag, nemlig til gang, kammer og stue, skal være loft, og huset skal iøvrigt være forsynet med fornødne døre, vinduer og beslag, således at hun dermed i enhver henseende kan være tilfreds. - Boligen vedligeholdes af mig. Ved aftægtshuset indretter jeg for hende en haveplads, der indhegnes, 10 alen lang og 10 alen bred.

3.

Hun har fri adgang til stedets brønd, bageovn og bryggerkedel.

4.

Når hun indflytter i hendes aftægtsbolig medtager hun hvad bohavet hun måtte behøve, hvilket alt tilbagefalder efter hendes død til gårdens ejer med undtagelse af 2 senges klæder, hendes gangklæder, 1 jern bilægger kakkelovn og hendes væveredskaber, hvorover hun har rettighed til at disponere førend hendes død.

5.

I sygdoms tilfælde giver jeg hende fornøden opvartning og pleje.

6.

Såfremt fremmede skulle komme i besiddelse af gården, og min moder da bliver tilsinds at fraflytte samme, er gårdens ejer forpligtet til at levere hende samtlige i 1. post nævnte præstationer på det sted hun måtte tage ophold, når sådant ikke bliver udenfor Morsøe.

7.

Når hun ved døden afgår, bekoster jeg hendes begravelse efter egnens skik og brug.

8.

For det stemplede papir anslås aftægten årlig til 75 rbdlr. sølv, der for 5 år udgør 375 rbdlr. og begravelsen 25 rbdlr., ialt 400 rbdlr. sølv.

Til sikkerhed for ovennævnte kontrakts rigtige og nøjagtige opfyldelse i enhver henseende pantsætter jeg hermed med 1. prioritets panterrettighed min efter skøde af dags dato ejende gård i Erslev sogn og by beliggende med tilliggende jorder af hartkorn 3 tdr. 2 skpr. 3 fjdk. 2 1/4 alb. efter den nye matrikel 3 tdr. 7. skpr. 1 fjdk. 1 3/4 alb. med sæd og afgrøde.

I 1850/51 solgte Christen Dahlgaard gårdens hovedparcel på 1 td. 5 skpr. hartkorn til Arent Andersen, den kendte smed og konstruktør af den præmierede Morsø-plov, efter hvem ejendommen fik navnet Arentsminde.

Christen Dahlgaard overtog da Vestergård i Tødsø, hvortil han medtog sin gamle mor; i den anledning blev der oprettet ny aftægtskontrakt af 24. juni 1851, læst 8. august 1853 (29). Efter kontrakten, hvis ordlyd med hensyn til de årlige leverancer er afskrevet efter kontrakten fra 1845, skulle der til hende indrettes "aftægtsbolig i nørre ende af gårdens vestre hus 10 alen lang og husets vidde". Kontraktens kapitalsværdi på 400 rbdlr. sølv blev tinglyst med 2. prioritet næst efter 3000 rbdlr. i Vestergård i Tødsø på 9 tdr. 3 skpr. 3 fjdk. 1 alb. hartkorn.

Noter:

- 1 P. Filtenborg: Sognedegn Sejr Olesen Leths Slægtsbog, s.175.
- 2 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1818-25, B.35.C-SP.5, fol.35.
- 3 samme 1829-33, B.35.C-SP.8, fol.211.
- 4 sst., fol.249.
- 5 sst., fol.249b.
- 6 Morsø Nørreherreds matrikel 1844, B.35.C-242, fol.120.
- 7 Morsø herreders skifteprotokol 1829-36, B.35.C-255, fol.283b, samt tinglyst 12. september 1835 og indført i Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1833-37, B.35.C-SP.9, fol.207.
- 8 manskettes: forvanskning af det engelske bynavn Manchester; trykt bomuldsfløj, oprindelig vævet i Manchester, senere i København (Håndbog for danske lokalhistorikere v. Johan Hvidtfeldt, 1952-56, s. 360).
- 9 haspetræ: garnvinde (H.F. Feilberg: Ordbog over jyske Almuesmaal 1886-1914, bd. 1., s.562).
- 10 selde: sælde: rund halmkurv til at sigte mel og gryn ned i; brugtes også som dejtrug (Feilberg 3, s.721).
- 11 sold og timse: sold: såld: ramme - tit med svineskinds bund - til at skille korn fra avner og halm (Feilberg 3, s. 750); timse: håndsigte - især til rugmel (Feilberg 4, s. 803).
- 12 skorstensplade: metalplade i skorsten.
- 13 hørbrøde: redskab til knækning af stænglen, så fibrene løsnes (Håndbog v. Hvidtfeldt, s. 285).
- 14 høle-drag med kroge (spjarer): leskaft med påsat krumme pinde, der holder stråene oprette under mejningen (C. Schade: Bidrag til jydsk Idioticon, 1807, 1968, s. 46, 76 og 139).
- 15 afsæt eller afsæt: fading til vogn, vognkasse til stadskørsel (Schade: Idioticon, s.25).
- 16 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1833-37, B.35.C-SP.9, fol.184.
- 17 sst., fol.154b.
- 18 sst., fol.156b.
- 19 sst., fol.204.
- 20 Morsø Nørreherreds matrikel 1844, B.35.C-242, fol.120.
- 21 kilde 16-19, fol.204b.
- 22 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1842-44, B.35.C-SP.11, fol.149b.
- 23 samme 1837-42, B.35.C-SP.10, fol.502.
- 24 kilde 22, fol.553.
- 25 kilde 16-19, fol.520.
- 26 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1844-47, B.35.C-SP,12, fol.99.
- 27 sst., fol.103b.
- 28 sst., fol.104.
- 29 Morsø skøde- og panteprotokol 1851-53, B.35.C-SP.14, fol.388.

Ane 4 CHRISTEN POULSEN, kaldet DAHLGAARD

født 1762, død 1837.

Ane 5 MAREN POULSDATTER

født 1752, død 1830.

Christen Poulsen boede fra giftermålet 1788 til efter 1791 i Sundby sogn og by, hvor han vel var indsidder (lejemandsmand).

Fra 1794 var han ejer af en ejendom på 1 td. 2 skpr. 2 fjdk. 2 1/6 alb. hartkorn i Erslev by og sogn (den nuværende matr. nr. 23 ved hulvejen mellem kroen og vejen nordpå fra Erslev til Tøving); i 1818 solgte Christen Dahlgaard ejendommen mod aftægt til sønnen Poul Christensen Dahlgaard, se ane 2-3.

Ejendommen i Erslev må have været hovedparcellen af den gamle gård Dalgaard i Erslev på godt 3 tdr. hartkorn, som blev udstykket 1786/87 ved Erslevs udskiftning - eller lidt senere; så det er fra den ejendom slægten har fået sit navn.

Christen Poulsen var født 1762 i Skallerup by og sogn (i den nuværende Mårbjerggård), døbt 21. februar (dom. esto mihi), søn af Poul Christensen (Sundbye) og hustru Birgitte (Birthe) Nielsdatter; båret til dåben af Kirsten Christensdatter fra Solbjerg, faddere var Jens Murmester fra Solbjerg (murmester Jens Stephensen var gift med barnets nævnte faster Kirsten Christensdatter), Peder Madsen og Poul Sørensen, begge af Skallerup samt Kirsten Andersdatter af Skallerup.

Christen Poulsen, aftægtsmand i Erslev, døde 10. februar 1837, 74 år gammel.

Ungkarl Christen Poulsen blev gift 1788 i Sundby, trolovet 30. november, viet 19. december, med pigen Maren Poulsdatter; forlovere var Mikkel Christensen i Skallerup (ældre halvbror til brudgommen) og Jep Jensen i Sundby.

Maren Poulsdatter var født 1752 i Torupgård (nuv. matr. nr. 7) i Torup i Skallerup sogn, døbt 25. marts (festo annun. Mariæ), datter af Poul Chren (= Christensen) og hustru Anne Svenningsdatter; båret til dåben af Anna Poulsdatter af Solbjerg, faddere var Niels Bul (Boll) i Torup, Joseph Mortensen, Hans Christensen og Jens Mikkelsen, alle 3 af Skallerup, samt Marthe Sørensdatter i anneksgården (i Skallerup).

Maren Poulsdatter, aftægtsmand Christen Poulsens kone i ophold hos sønnen gårdmand Poul Christensen Dalgaard i Erslev, døde 10. november 1830, 81 år gammel.

Maren og Christen Poulsen, der altså begge var født i Skallerup sogn, tjente ved folketællingen 1787 i Sundby hos hans ældre halvbror Niels Christensen (Vester), født 1748, der i 1778 var blevet gift i Sundby med hendes ældre søster Margrethe Poulsdatter, født 1746; Maren Poulsdatter nævnes i 1780, 83 og 86 som fadderske hos dette par i Sundby.

Christen Poulsens skøde på stedet i Erslev på 1 td. 2 skpr. 2 fjdk. 2 1/6 alb. var dateret 14. juni 1794, men skødet er desværre ikke fundet indført i skøde- og panteprotokollen. Det er blot citeret i skødet af 5. januar 1818, læst 2. november (1), fra Christen Poulsen (Dahlgaard) til sønnen Poul Christensen (Dahlgaard), der skulle betale 295 rbdlr. navneværdi for ejendommen foruden aftægt til forældrene.

Ved overdragelsen af ejendommen blev der oprettet aftægtskontrakt af 5. januar 1818, læst 11. december 1820 (2) med følgende (normaliserede) ordlyd: Ved skøde af dags dato haver undertegnede Christen Poulsen i Erslev afhændet sin iboende sted og tilliggende ejendomme og besætning til sin søn Poul Christensen; men derhos er mellem dem oprettet følgende aftægtskontrakt.
- Hans søn Poul Christensen anskaffer Christen Poulsen og kone, når forlanges:

1.

Bekvem husværelse i stedet af en stue med 2de alkovesenge og en jern bilægger kakkellovn, samt forsvarlig ildsted til madlavning og rum til ilding (= ildebrændsel).

2.

Christen Poulsen udtager af stedets fåreflok 3 får, som fodres og græsses med ejerens egne får.

3.

Forskaffer dem daglig 2 potter nysmalket mælk.

4.

Forskaffer dem årlig 2 tdr. rug, 3 tdr. byg, 1½ skp. salt, 2 pd. humle, 8 potter brændevin, 1 lispd. flæsk, 2 givede (fedede) gæs, 1½ ol æg, 1 ol sild om efteråret og 2 ol do. om foråret, 10 pd. tør torsk, 6 snese ål, 12 pd. kardus-tobak, 6 læs skudtørv, 40 snese til læsset, og 1 læs fladtørv, 20 snese til læsset, som stedets ejer bjerger og skaffer i huset, samt fri adgang til ovn og bryggerredskaber.

Alt ovenmeldte tillægges Christen Poulsen og hustru, sålænge de lever, ihvo der end bliver ejer af stedet, og intet deri afgår for den sidste levende.

Aftægtens årlige beløb anslås til 40 rbdlr. navneværdi, som femdobbel regnet udgør 200 rbdlr. navneværdi, og husværelses indretning 10 rbdlr. navneværdi, ialt 210 rbdlr. navneværdi, skriver to hundrede og ti rigsbankdaler navneværdi.

Således er denne aftægtskontrakt imellem os kontrahenter oprettet, som med vore underskrifter og forsegling bekræftes i tvende vitterligheds vidners nærværelse.

Erslev den 5. januar 1818

Poul Christensen (L.S.) (L.S.= loci sigilli = seglets plads)

Christen Poulsen (L.S.)
 Til vitterlighed underskriver M. Kirk Mads Boll (L.S.)

Folketællingen 1801:Erslev by og sogn:

Christen Poulsen, 39 år, gårdmand.

Maren Poulsdatter, 50 år, begge gift 1. gang, hans kone.

Poul Christensen, 6 år,

Anne Christensdatter, 9 år, deres børn.

Sidsel Pedersdatter, 84 år, enke efter 1. ægteskab, inderste og almisselem.

Foruden sønnen Poul Christensen, født 1794 i Erslev, se ane 2-3, havde dette ægtepar blot datteren Anne Christensdatter, født 1791 i Sundby, død 1873 i Bjørndrup i Tødsø sogn; hun blev gift 1818 i Erslev med Hans Pedersen, gårdmand i Bjørndrup, født 1787 i Bjørndrup, død samme sted 1856, søn af gårdmand Peder Christensen og hustru Anne Jacobsdatter.

Anne og Hans Pedersen fik 7 børn, men kun 3 blev voksne, bl.a. sønnen Peder Christian Hansen, gårdejer i Bjørndrup, født 1822, død efter 1901, gift med Sidsel Christensdatter, ca. 1821-1901, datter af Margrethe og Christen Nielsen, husmand i Alsted; denne Peder Christian Hansen blev morfar til Peder Christian Hansen Gade og dennes søskende Ane og Hans Peter Gade, der alle 3 blev gift ind i Dahlgaard-slægten.

Noter:

1 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1818-25, B.35.C-SP.5, fol.35.

2 samme, fol.208.

Ane 6 JENS MADSEN FILTENBORG

født 1763, død 1825.

Ane 7 KAREN JOSEPHSDATTER

født ca. 1758, død 1833.

Jens Madsen Filtenborg, der var tømrer, boede fra giftermålet 1786 i Erslev by og sogn, hvor han fra 1790 til sin død 1825 var ejer af en ejendom på 1 td. hartkorn, nuværende matrikel nr. 24.

Ejendommens jord var delt i 2 næsten lige store parceller; Jens Filtenborg byggede på parcellen inde i byen på sydsiden af landevejen omtrent hvor vejen går nordpå mod Tøving - lige vest for sine svigerforældres ejendom.

Den anden parcel på landevejens nordside et stykke vest for byen udvidede svigersønnen Anders Mikkelsen, kaldet Filtenborg, og senere dennes enkes anden mand Anders Sørensen Krog; derude blev den gård bygget, som Krog-slægten ejede til 1970'erne.

Om Jens Madsen Filtenborg fortæller tip-oldesønnen provst Filtenborg (1), at han "lærte Tømmerhaandværket; hans eneste Fædrene Arv i 1775 bestod kun af Tømmerredskaber byggede sig en lille Gaard ved Erslev Mølle; Bygningerne er siden flyttet længere vestpaa. Det synes ved Flid og Dygtighed at gaa støt fremad for dem ... Datteren Kirsten Marie (Dahlgaard-slægtens stammor, se ane 2-3) omtalte ham som en streng Mand. Sine fire Sønner lærte han Tømmerhaandværket".

Jens Madsen Filtenborg var født 1. januar 1763 i gården Filtenborg, Ml. Jølby i Solbjerg sogn, søn af Mads Jensen (Bodum, Møller eller Filtenborg) og hustru Karen Sejersdatter (Leth); faddere ved hans dåb var Dines Sejersen, Mads Pedersen, Ide Nielsdatter på Jølbygård (barnets mormor) og Kirsten Marie Jensdatter.

Jens Madsen /: Filtenborg :/, bolsmand i Erslev, døde 24. september 1825; alderen angives ikke, men han må jo have været 62 år gammel.

Jens Madsen fra Filtenborg blev gift 1786 i Erslev, trolovet 11. december 1785, viet 13. januar 1786, med Karen Josephsdatter; forlovere var Peder Filtenborg og Joseph Christensen (henholdsvis hans stedfar og hendes far).

Karen Josephsdatter var født ca. 1758 i Erslev by og sogn, datter af Joseph Christensen og hustru Rebekka Pedersdatter (sognets kirkebog begynder desværre først 1767).

Karen Josephsdatter, enke efter tømrermand Jens Filtenborg, aftægtskone i Erslev, døde 18. december 1833, 78 år gammel.

Karen og Jens Filtenborg fik 9 børn, 4 sønner og 5 døtre, men heraf døde 3 døtre som børn. Af de resterende 4 sønner og 2 døtre efterlod alle sig afkom med undtagelse af den yngste datter Karen Jensdatter Filtenborg, 1802-

1827, der i 1826 var blevet gift med Anders Mikkelsen, kaldet Filtenborg, 1801-1833, der overtog hendes fødehjem; hans anden kone Anne Mortensdatter blev med sin anden mand Anders S. Krog stamforældre til slægten Krog fra Erslev.

Af Karen og Jens Filtenborgs 4 sønner skal blot nævnes sønnen Christen J. Filtenborg, 1798-1868, husmand og tømrer i Erslev, senere ejer af gården Bassehave i Solbjerg, hvis søn Mikkel Peter Filtenborg var farfar til provst M. Peter V.S. Filtenborg, 1891-1977, der i 1938 udgav Slægtsbog for Sogne-
degn Sejer Olesen Leth og Hustru Ida Nielsdatter samt deres Forslægt og Ef-
terslægt.

Ved skøde af 18. juni 1790, læst 21. juni (2), solgte Frantz Wogelius Steen-
strup til Nandrup for 99 rdlr. til Jens Madsen Filtenborg 1 td. af Højgårds
hartkorn i Erslev bestående af:

1.

Alsæd fald: Grobager neden for Kløvenhøj fra nordre side ned til sidst opkas-
tede mærker sønden på og så vidt som jorden i øster og vester strækker sig.

2.

Brødjord: fra øster side i Stensager til den nye opkast, jorden strækker sig
imellem lande- og markvejen i sønder og nær.

3.

Vangjord: Langager fald fra den gamle dige til det nye skel, jorden strækker
sig sønder og nær.

4.

Eng- og kærskifter, samt hede- og fælledskifter er ham udvist efter 1 td.
hartkorns størrelse.

21. juni 1790, læst 28. juni (3), udstedte Jens Madsen Filtenborg i Erslev
et pantebrev på 125 rdlr. til Mikkel Pedersen Krog i Vester Jølby med 1.
prioritet i stedet i Erslev på 1 td. hartkorn; pantebrevet blev udslettet 1.
juli 1793.

16. juni 1793, læst 1. juli (4), udstedte Jens Madsen Filtenborg i Erslev
pantebrev på 95 rdlr. til Peder Mikkelsen i Erslev med 1. prioritet i ste-
det på 1 td. hartkorn, samt i 1 jern kakkellovn til 10 rdlr., 2 køer hver til
7 rdlr.; dette pantebrev blev aflyst 8. juli 1799.

Disposition af 7. september 1825, læst 10. september (5), hvorefter Jens
Madsen Filtenborg og hustru Karen Josephsdatter med samtykke af deres myndi-
ge børn erklærede, at da børnene havde "erholdt fyldest for den arv dem en-
gang kan tilkomme", så skulle stedet i Erslev på 1 td. hartkorn tilhøre den
umyndige datter Karen Jensdatter.

Skifte efter Jens Madsen Filtenborg i Erslev blev afholdt 29. september 1825
(6) mellem enken Karen Josephsdatter og børnene:

Mads Jensen, myndig, Joseph Jensen, myndig, Christen Jensen, myndig, Sejer Jensen, myndig, Kirsten Marie Jensdatter gift med Poul Christensen Dahlgaard i Erslev, samt Karen Jensdatter, ugift.

Mads, Joseph, Christen og Sejer Jensen havde sammen med svogeren Poul Christensen Dahlgaard givet afkald på arv efter forældrene.

Registreringen og vurderingen lyder:

<u>(På et sengested):</u>	rbdlr.	mark	skill.	sølv
1 blåstribet overdyne	2	0	0	
2 hovedpuder	1	4	0	
1 par blågarns lagner	1	1	0	
1 dynevår	0	3	0	
1 blåstribet overdyne	2	0	0	
2 hovedpuder	0	5	0	
1 par lagner	1	0	0	
1 blåstribet underdyne	1	1	0	
1 bord	0	4	0	
1 skammel	0	2	0	
2 stole	0	3	0	
1 jern bilægger	12	0	0	
1 viseværk med futteral	3	0	0	
1 hængeskab	1	2	0	
1 sortstribet overdyne	1	2	0	
1 hovedpude	0	2	8	
1 par blågarns lagner	0	2	0	
1 hvid vadmels underdyne	0	4	0	
1 par kværne	0	3	0	
6 løb	0	4	0	
1 sæk	0	1	0	
2 solde	0	3	0	
1 gruekedel, $\frac{1}{2}$ td. rum	10	0	0	
1 skorstensplade	4	0	0	
2 kar med jernbånd	1	1	0	
1 balje	0	2	0	
1 par lysestager	0	5	0	
2 spande	0	2	8	
1 ildklemme	0	2	0	
2 røde køer	14	0	0	
8 får	12	0	0	
Stervbostedet af hartkorn 1 td., vurderet for	220	0	0	
Indavlet sæd og afgrøde	25	0	0	
	-----	-----	-----	
	320	5	0	
	-----	-----	-----	

Boet blev derpå overdraget enken, der lovede at betale skifteomkostningerne 15 rbdlr. 2 mk. $13 \frac{3}{5}$ skill. sølv; efter enkens død skulle boet ubeskåret tilhøre datteren Karen Jensdatter.

En ekstrakt af skiftet blev tinglæst 5. november 1825 (7).

Ved skøde af 1. juni 1827, læst 23. juni (8), overdrog Karen Josephsdatter, hvis lavværge var Jens Sandal af Erslev, og arvingerne Joseph Jensen, Mads Jensen, Christen Jensen, Sejer Jensen og Poul Dahlgaard, alle myndige arvindefter afgangne Jens Filtenborg i Erslev og senere afdøde datter Karen Jensdatter, til svogeren Anders Mikkelsen i Erslev, der havde været gift med den afdøde Karen Jensdatter, stedet på 1 td. hartkorn i Erslev for 45 rbdlr., sedler og følgende aftægt til Karen Josephsdatter:

Bekvem husværelse, en gang for alle, samt årlig: 2 tdr. rug, 4 tdr. byg, 1½ skp. salt, 2 pd. humle, 8 potter brændevin, 1 lisp. flæsk, 2 fede gæs, 1½ ol æg, 3 ol sild, 10 pd. tør torsk, 6 snese ål, 12 pd. tobak, 6 læs skudtørv a 40 snese og 1 læs fladtørv a 20 snese, samt 2 potter sødmælk daglig. Føder mig 2 får og græsser samme med affødninger, samt tillader mig at bage mit brød og brygge mit øl ved hans ovn og kedel.

De tvende får udtager jeg af gårdens fåreflok, og det fornødne indbo i mit værelse anskaffer Anders Mikkelsen mig på livstid, men efter min død tilhører samme ham igen.

Endvidere giver han mig en anstændig og sømmelig begravelse.

- For det stemplede papirs skyld anslås aftægten til 100 rbdlr. sølv.

Noter:

- 1 P. Filtenborg: Sogndegn Sejer Olesen Leths Slægtsbog, s. 159.
- 2 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1738-97, B.35.C-SP.2, fol.402b.
- 3 sst., fol.404b.
- 4 sst., fol.473.
- 5 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1825-27, B.35.C-SP.6, fol.99b.
- 6 Morsø herreders skifteprotokol 1825-29, B.35.C-254, fol.16.
- 7 kilde 5, fol.150.
- 8 sst., fol.472b og 474b.

vis folktællingen 1787 og dødsindførslen 1794, var efter alt at dømme datter af Niels Josephsen i Sundby, hvis far Joseph Mortensen var bror til Christen Mikkelsens nævnte mormor Johanne Mortensdatter fra Bjergby.

- Birthe/Birgitte Nielsdatter ses dog ikke født i Sundby sogn efter kirkebogens begyndelse 1719.

Birgitte Nielsdatter i Skallerup, Mikkil Christensens moder, døde 1794, begravet 22. december, 73 år gammel.

Folketællingen 1787: Skallerup by og sogn:

Mikkil Christensen, 41 år, gårdmand.

Kirsten Christensdatter, 31 år, hans kone, begge i 1. ægteskab.

Maren Mikkelsdatter, 5 år,

Anne Mikkelsdatter, 3 år, deres børn.

Birthe Nielsdatter, 69 år, enke efter 2. ægteskab, inderste, skrøbelig.

Johanne Poulsdatter, 32 år, ugift, mandens søster (halvsøster).

1 karl og 1 pige.

Birthe Nielsdatter fødte 8 børn, 2 sønner af 1. ægteskab, 3 sønner og 2 døtre af 2. ægteskab. 1 datter døde som barn, de øvrige senere skæbne fremgår af skiftet efter den ugifte søn Christen Poulsen, død 1796 (4).

Fra tjente Poul Christensen Sundbye som reservesoldat for Blidstrup gods under det nørrejyske nationale infanteriregiment med øvelsessted i Solbjerg (5). Ved sessionen 7. oktober 1750 over major von Bülow's kompagni slettedes Poul Sundbye som reservesoldat, da han 20. maj samme år havde fæstet en gård på etatsråd Klingenberg's gods (6).

Ejeren af Lund-Blidstrup (og Glomstrup) udstedte 3. oktober 1740 fæstebrev (7) til Christen Mikkelsen af Skallerup på den gård samme sted, som moderen Mikkil Christensens enke oplod for ham mod aftægt og "en skikkelig jordfærd", på 5 tdr. 1 skp. 1 fjdk. hartkorn mod en årlig landgilde af 9 rdlr.

Poul Christensen Sundbyes fæstebrev på samme gård (8) lyder:

Jeg Friedrich Christian v. Klingenberg til Lund, Glomstrup og Blidstrup, kongelig majestæts etatsråd, steder og hermed bortfæster til Poul Christensen, forhen værende soldat for mit gods under velbårne hr. major v. Bülow's allernådigste anbettede kompagni, en gård i Skallerup, som Christen Mikkelsen sidst iboede og fradøde, og enken Berthe Nielsdatter til hannem haver opladt og afstanden på de vilkår, at han ægter hende og sørger som en fader for hendes 2 små børns skikkelige opdragelse med underholdning, skolegang og hvad sig bør, samt i tiden er ansvarlig til den arvepart de efter skiftebrevets formeldning er tilfalden efter deres salig fader, som udi gårdens besætning består; hvilken gård udi nye matrikel står for hartkorn 5 tdr. 1 skp. 1 fjdk. bemeldte Poul Christensen sin livstid må have, nyde, bruge og i fæste beholde, når han deraf, foruden alle kongelige kontributioners (afgifter, skatter) betaling i rette tid og terminer, svarer mig årlig for landgilde og arbejde til hvert års mortensdag 9 rdlr. og 1 lam, samt forretter det sædvanlige arbejde med høbjergning i Blidstrup kær; ligeledes svarer Poul Christensen til salig Christen Mikkelsens søster Sidsel Mikkelsdatter årlig inden hvert års nytår, så længe hun lever, rug 4 skpr., byg 4 skpr., malt 4 skpr., samt føder hende 1 får, holder gårdens bygning, besætning og ejendom i forsvarlig stand og ej noget deraf til u-

pligt bruger, er mig og i min fraværelse min fuldmægtig hørig og lydig og ellers i øvrigt holder sig loven og kongelig allernådigste udgående forordninger i alle måder efterrettelig.

Højris den 2. marts 1750

Efter registreringen 14. november blev skifte foretaget 13. december 1764 efter Poul Christensen i Skallerup (9) mellem enken Birgitte Nielsdatter, hvis lavværge var (broderen) Jens Nielsen i Sundby, og børnene Christen i 14. år, Sidsel Poulsdatter, 11 år, Johanne Poulsdatter, 9 år, Anders Poulsen, 7 år, og Christen Poulsen, 3 år. Som formyndere nævnes Jens Stephensen i Solbjerg (gift med en søster til afdøde), Christen Poulsen Kjelde af Sundby (gift med en søster til enken) og Jens Mikkelsen i Skallerup.

Registreringen og vurderingen lyder (normaliseret):

Udi dagligstuen:

rdlr. mark skill.

1 stor fyrre bord med skuffe	1	0	0
1 fyrre skammel	0	0	8
1 jern kakkellovn	5	0	0
1 huspostil (10)	1	0	0
3 gamle bøger	0	1	0
1 gammel forklaring over Iobs bog	0	0	12
2 træstole	0	0	4
1 lygte	0	0	4
1 rivejern	0	0	2
10 stk. stentallerkener, brækkelig	0	0	10
5 stk. røde stentallerkener	0	0	8
2 gamle hollandske stenfade	0	0	8
6 røde stenfade	0	0	6
2 lange tallerkener (?)	0	0	2
20 lersætter (11)	0	1	0
4 sorte gryder	0	0	2

Sengeklæder:

(på den første seng)

1 sort olmerdugs dyne (12)	1	0	0
1 grå vadmels do. (13)	0	3	0
2 stk. hovedpuder	0	1	8
1 olmerdugs do. med overtræk	0	1	8
1 gammel grå hølslæde (14)	0	0	12

På den anden seng:

1 grå vadmels dyne	0	5	0
1 stribet hovedpude	0	0	4
1 do. med overtræk	0	0	12
1 grå vadmels underdyne	0	3	8
2 vadmels lagner	0	1	8

På vråsen (15):

1 gammel sort vadmels lagen	0	2	8
1 do. pude	0	1	0
1 sribet olmerdugs pude	0	0	6
1 gammel hølsklæde	0	1	8

I mellemstuen:

1 fyrre bord	0	1	0
1 jernpande	0	0	8
2 spinderokke	0	1	8
1 haspetræ (16)	0	0	4
1 lejde (17)	0	0	8
1 kærne og 1 flødebøtte	0	1	4
1 og 1 gl. fjerding	0	0	8
2 gamle øltønder	1	0	0
1 halvtønde	0	1	8
1 stor løb	0	0	10
2 lyngleer	0	2	4
2 par "karrer" (karter)	0	0	12

I vesterstuen:

1 liden fyrre halvkiste derudi:	1	0	0
1 par hørlærreds lagner	0	3	4
1 par do. pudevær	0	1	12
1 sengested, nagelfast derpå, nemlig:			
1 sribet olmerdugs dyne	0	4	8
1 blå og hvid bolster dyne (18)	0	5	4
2 bolster puder med overtræk	0	2	8
2 blårlærreds lagner	0	2	4
8 sække, onde og gode tilsammen	1	5	0

I "buured"(19):

1 dejnkar	0	1	8
2 ølkar	0	4	4
2 selder	0	1	4
3 grynløb	0	1	2
2 langløb	0	0	8
6 skålpund (20) hjemmeavlet hamp	0	1	8
1 stor løb	0	0	4
1 gammel egekiste derudi:	0	2	0
1-2 skålpund lød (21)	0	4	8
4 stk. solde	0	1	8
1 loftstige	0	0	12

På loftet:

4 løb	0	0	9
1 vugge og 1 garnvinde	0	1	2
Udi et skab:			
1 madkurv	0	0	3
1 hegle (22)	0	0	7
2 bagreb, 1 svøbereb og 1 knip tøj, tilsammen (23)	0	2	2

I stegerset:

1 bære-børe (24)	0	1	1
4 lergryder	0	0	4
1 ildklemme	0	0	5
1 rist	0	0	10
1 asketrug	0	0	2
1 loftstige	0	0	6
1 drav-tønde (25)	0	0	7
1 bære-såe (26)	0	1	2
1 asketrug	0	0	2
3 spande	0	1	8
1 kedel i grue på 1½ td. rum	4	0	0
1 par kværne i bing (27)	0	4	8
1 brændt kornskæppe	0	4	8
1 lang løb	0	0	3
2 gamle selder	0	0	8

I karlens kammer:

1 blå og hvid olmerdugs dyne, gammel	0	4	8
1 stribet bolster do.	0	3	4
2 hovedpuder med overtræk	0	1	6
2 gamle hælklæder	0	1	12
1 hørbrøde	0	0	2
1 fyrre skammel	0	0	5
2 høleer, 3 høle-drag og kroge dertil	0	3	0

Den salig mands klæder:

1 blågrå vadmels kjole
1 blå vadmels vest
1 stribet brystdug (28)
1 gammel skindvest
1 hvid vadmels vest
1 brun vadmels do.
1 par skindbukser
1 par sorte do. af vadmæl
2 par strømper
3 skjorter
6 halsklude
1 par gamle støvler
1 par gamle sko

1 gammel lue
 1 gammel hat
 1 par træsko

Hvilke specificerede faderens klæder blev med skifteforvalterens så og samtlige tilstedeværendes vilje og vedtægt overdragen denne kuld børn til deling efter loven, og hvorudi Jens Mikkelsen af Erslev tillige kontraherede for såvidt det ham som formynder på det første kuld børns vegne kunne anrøres og vedkomme.

Levende kreaturer:

1 sort hoppe, 11 år	11	0	0
1 brun do., 9 år	18	0	0
1 sort hest, 8 år	10	2	0
1 sort fiæder (?) næset	12	0	0
1 sort hesteføl	9	0	0

Køer:

1 sort grimet, 10 år	7	0	0
1 sort hjelmet, 8 år	8	0	0
1 sort broget do.	5	2	0
1 sort broget, 7 år	8	0	0
1 sort broget stud ungnød, 2 år	9	0	0
1 do. 2 årings kvie	2	2	0
2 sortbrogede studekalve	7	2	0
1 sortbroget kviekalv	2	0	0
16 stk. får og lam	8	0	0
4 stk. væddere, som er slette	2	4	0
1 galtgris, død (d.v.s. den må være død mellem det første registrerings- og forseglingsmøde og så vurderingsmødet).			

Vognredskab:

Udendørs:

1 beslagen vogn med haver (29) og behør	10	0	0
1 lang vogn med behør	4	0	0
1 gammel møgvogn med 2 beslagne hjul	2	0	0
8 møgfjæl - er vurderet med vognen			
1 gammel halv vogn	0	2	0
1 plov med behør	2	0	0
1 gammel bagplov	0	2	0
2 harver med 3/4 del jerntænder	3	2	0
4 jern grebe	0	3	0
1 skovl, 1 spade	0	1	0
1 skærekiste med kniv, gammel	0	4	0
3 gamle (?) river	0	0	12
2 forke	0	0	12
3 røgte-løbe	0	0	4
1 båndkniv, 1 økse, 1 sav, 1 hammer, 1 knivtang og			
1 navr (30)	0	2	0

1 slibesten med jernaksel	0	4	0
	-----	-----	-----
Stervboets indtægt	179	1	14

Udgifter og besværing:

Efter gårdens hartkorn 5 tdr. 1 skp. 1 fjdk. behøvedes til besætning:			
5 dygtige bæster (heste), som vel ikke skulle eragtes højere end 10 rdlr. stykket, men i denne tid overhovedet vil koste til brugbar stand 16 rdlr. stykket	80	0	0
1 fuldkommen vogn til kørsler og andet behøvende brug	10	0	0
1 læs-vogn med lejrer, stænger, reb og læsmand, samt dræt og tøj (31)	8	0	0
1 møgvogn med behør med fjæl og dræt	4	0	0
1 plov med tilbehør	2	4	0
2 harver med behøvende ståltænder	4	0	0

Avlen i gården blev anset for, at den knap og nap kunne strække til æde- og sædekorn, men slet intet videre, hvorfor det også dertil uden videre indtægt eller udgift blev henlagt.

Bygfæld:

lade og stald bestående af 10 bindinger fattes til nogenlunde reparation af tømmer for tag, 16 læs á 4 mk.	4	2	0
arbejds løn med tækning og ler-slåen med videre i ringeste	10	4	0
det østre hus bestående af 9 bindinger fattes i ringeste tømmer, tag og arbejds løn	5	0	0
	5	0	0

Rålingen (stuehuset):

til reparation 12 læs tag á 4 mk.	8	0	0
tømmer for ialt	8	0	0
loft, vinduer og døre for ringeste	1	4	0

kongelige kontributioner:

juli og oktober kvartals skatter samt medfølgende folkeskat m.v.	5	2	4
resterende landgilde	20	0	0
desuden januar, april, juli og oktober kvartal	11	1	1
tjenestefolkernes løn til der bliver indavlet igen:			
1 avlskarl	4	0	0
1 pige	3	0	0
1 høstkarl	2	0	0
Den salig mands begravelse	10	0	0

Jens Mikkelsen (i Skallerup) fordrede løs gæld	10	4	0
Jens Murmester i Solbjerg	5	4	0
skifteomkostninger (ialt)	3	0	8
	-----	-----	-----
udgifter ialt	226	2	5

Boet gav altså et underskud på 47 rdlr. 7 skill., hvortil kom, at Jeppe Mikkelsen i Erslev foreviste skifte sluttet 8. december 1749, hvorefter første kuld børn (2 sønner) havde deres fædrene arv på 48 rdlr. 2 mk. 9 skill. tilgode; enken fik boet overdraget og lovede at betale hver sit.

Noter:

- 1 hartkornsspecifikationer for Glomstrup 1754 i B.11-61, samme for Dueholm, Ørum og Vestervig amter 1788 nemlig B.11-69, fol. 371, samt Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1738-97, B.35.C-2, fol.361b.
- 2 Morsø Nørreherreds matrikel 1844, B.35.C-242, fol.158.
- 3 Ålborg bispearkiv: kgl. bevillinger til ingåelse af ægteskaber mellem beslægtede 1736-48, C.1-486, nr. 516.
- 4 Morsø herreders skifteprotokol 1794-1801, B.35.C-250, fol.126 og 130.
- 5 Hoved- og lægdsrulle for Dueholm, Ørum og Vestervig amter 1742ff, B.1.A-177.
- 6 Kompagniernes sessionslister 1709, 1720-71, B.1.A-181.
- 7 Lund-Blidstrup fæsteprotokol 1725-93, G.113-1, fol.34.
- 8 sst., fol.58.
- 9 Glomstrup skifteprotokol 1754-89, G.111-4, fol.92.
- 10 huspostil: bønnebog med læsestykker til årets forskellige dage og højtid-der.
- 11 lersætter: sættekar: sorte mælkefade af ler (Feilberg: Ordbog over Jyske Almuesmål, 1886-1914, bd. 3, s.730).
- 12 olmerdug: stof (opr. fra Ulm) med hør- eller bomuldstrend og ulden islæt (Håndbog for danske lokalhistorikere v. Hvidtfeldt, s.380).
- 13 vadmel: groft hjemmelavet heluldent stof (Håndbog v. Hvidtfeldt, s.503).
- 14 hølsklæde: Hylsklæde: uldent sengelagen (Feilberg 1, 718 og Håndbog v. Hvidtfeldt s.285).
- 15 vråseng: indelukket sengested (alkove) - oftest i husets udskud (Hånd- bog v. Hvidtfeldt s.130 og 514).
- 16 haspetræ: garnvinde (Feilberg 1, 562).
- 17 lejle: trædunk i tøndeform (meget kort) til at tage øl og lignende med på markarbejde i (Feilberg 2, 395).
- 18 bolster: linned-vævet underdynevår - stribet (Håndbog v. Hvidtfeldt s. 166).
- 19 bur: forråds-kammer (Håndbog v. Hvidtfeldt s.177).
- 20 skålpund: alm.pund på knap ½ kg. (Håndbog v. Hvidtfeldt s.427).
- 21 lød: farve til stof.
- 22 hegle: hørhegle: plade med lange ståltænder til "kartning" af hør (Hånd- bog v. Hvidtfeldt s.285).
- 23 bagreb, svøber: bagreb til høstvognens læs: svøber til hølæs i for- bindelse med læsetræ (læsmand) (Feilberg 1, 40 og 3, 695).
- 24 bærebære til transport af tunge ting.
- 25 drav-tønde: svinetønde eller affaldstønde (Feilberg 1, 201).
- 26 bæresåe (så): stort vand- eller mælkefad (Feilberg 3, 747).
- 27 bing: firkantet træramme - om f.eks. kværnstenene (Feilberg 1, 77).
- 28 brystdug: vestelignende ærmeløs mandstrøje (Feilberg 1, 129).
- 29 haver: sidestykker til vogn (Feilberg 1, 566).

30 navr: naver: bor til udboring af hjulnav (Feilberg 2, 674).

31 vogn med lejrer, stænger, reb og læsmand (læssetræ): lejrer var høstha-
ver (vognsider til kornkørsel), stænger var rammen over vognkassen, mens
læsmanden var træstangen, der blev bundet fast over læsset (Schade: Bi-
drag til et jysk Idioticon s.100).

Ane 10 POUL CHRISTENSEN, kaldet CHREN

født senest 1715, død efter 1753.

Ane 11 ANNE SVENNINGSDATTER

født 1715, død efter 1753.

Poul Chren (Christensen) nævnes fra giftermålet 1737 til 1752 som fæster - under herregården Ullerup - af den østlige halve del af Torupgård i Torup by i Skallerup sogn, nemlig den nuværende Bredkærgård, der ejes af Magnus Blaabjerg.

Hele Torupgård - gammel matr. nr. 6 - var på 11 tdr. 5 skpr. 2 fjdk. (1), så Poul Chrens del var på 5 tdr. 6 skpr. 3 fjdk. hartkorn. Fra 1753 nævnes Lars Pedersen Dalgaard fra Erslev som fæster af gården, som han i 1757 (2) fik fæstebrev på.

Poul Chren nævnes 1753 i Erslev by og sogn, da han nævnes i skiftet efter svogeren Christen Svenningesen i Tulsgård i Torup (3).

Poul Christensen, kaldet Poul Chren, var født senest 1715; men hans herkomst kendes desværre ikke. Han må på en eller anden måde være beslægtet med gårdens tidligere fæster Poul Jensen, ca. 1665-1734, og hustru Sidsel Poulsdatter, ca. 1667-1745, som i 1697 (4) fik fæstebrev på den pågældende halve del af Torupgård; Poul Jensen var født i Ejerslev sogn, hvis kirkebog desværre første begynder 1760, så fra dette sogn kan Poul Christensen altså udmærket have været. Da Poul Christensen blev gift 1737 var den nævnte Poul Jensens søn Jens Poulsen, ca. 1696-1740, fæster af den anden halve Torupgård, og svigersønnen Lars Clausen, ca. 1692-1761, gårdmand i Solbjerg, gift 1734 med Anne Poulsdatter, 1708-1752, forlovere.

Poul Christensen, der altså boede i Erslev 1753, må være død før dette sogns kirkebogs begyndelse 1767.

Poul Christensen af Torupgård blev gift 20. februar 1737 i Skallerup med Anne Svenningsdatter; forlovere var Jens Poulsen af Torup og Lars Clausen af Solbjerg.

Anne Svenningsdatter var født 1715 (i Tulsgård) i Torup, Skallerup sogn, døbt 23. juni, datter af Svenning Poulsen og hustru Kirsten Christensdatter; faddere var Niels Hald, Rasmus Pedersen, Niels Møller, Sidsel Poulsdatter og Sidsel Christensdatter.

Anne Svenningsdatter døde øjensynlig også i Erslev mellem 1753 og 67.

Anne og Poul Chren fik 7 børn mens de boede i Torupgård; børnene var Christen, født 1737, død 2 dage gammel, Kirsten, født 1738, Helle, født 1741, Christen, født 1743, Margrethe, født 1746, Karen, født 1749, og Maren, født 1752.

Kun døtrene Margrethe og Maren senere skæbne kendes; de blev begge gift i Sundby i henholdsvis 1778 og 1788 med henholdsvis Niels Christensen, kaldet

Vester, og dennes yngre halvbror Christen Poulsen, senere kaldet Dahlgaard, se ane 4-5.

Af Poul Chrens eftermand i gården Lars (Pedersen) Dahlgaards ovennævnte fæstebrev af 8. februar 1757 fremgår, at der af gården årligt skulle svares en landgilde på 5 rdlr. 2 mk. samt ydes hoveri bestående af 1 dags høstarbejde, 1 dag at slå hø med opbinder og river, pløjning af 1 td. havresæd og sammes nedharvning og udførsel af gødning på $\frac{1}{2}$ plovskifte foruden forskellige småkørsler og kornskiben.

Noter:

- 1 hartkornsspecifikation for Ullerup 1744 i B.11-65, samt de to afskrifter af matriklen 1688 Z.10-1 og 2, henholdsvis fol.195b og 307.
- 2 Ullerup fæsteprotokol 1695-1882, G.105-1, fol.52.
- 3 Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol 1749-59, B.1.A-133, fol. 109ff.

Ane 12 MADS JENSEN BODUM (BODDUM, MØLLER e1. FILTENBORG
født 1718, død 1775.

Ane 13 KAREN SEJERSDATTER LETH
født 1737, død 1812.

Mads Jensen Bodum fik 1754 fæstebrev på fødehjemmet vandmøllen Lilleris mølle i skoven ved Højris i Ljørslev sogn, hvis hartkorn var på 2 tdr. 5 skpr. 1 fjdk., nemlig 2 tdr. 1 skp. mølleskyld af malingen og 4 skpr. 1 fjdk. af jordtilliggendet, der i 1688 var på 3,9 tdr. land (1).

I 1758 forlod han møllen og fæstede svigerfaderen Sejer Leth til Jølbygårds ejendom Filtenborg i Ml. Jølby i Solbjerg sogn på 2½ td. hartkorn, som han i 1760 blev selvejer af ved svigerfaderens død. - I Filtenborg blev Mads Bodum kaldt både Møller og Filtenborg.

Til Filtenborg lagde han både ½ td. hartkorn i Ml. Jølby og ½ td. i Galtrup sogn, nemlig det nuværende Præstbrohus ved skellet mellem Galtrup, Ø. Jølby og Solbjerg sogne; men selve Filtenborg måtte han sælge, hvorpå han levede der til sin død som fæster.

Enkens anden mand Peder Winther købte Filtenborg til selveje og solgte den i 1791 til steddatterens mand Christen Jensen Kielde; Filtenborg ejes nu af Bendt Dinesen.

Mads Jensen Bodum var født 1718 i Lilleris mølle i Ljørslev sogn, døbt 17. juli (5. trinit.), søn af Jens Madsen (Bodum) og hustru (Maren Jensdatter); frembåren til dåben af fadepurspigen på Højris, faddere var præceptor (huslærer), Christen Mikkelsen, ridefoged, 2de lakajer og ladefogeden Malte, alle af Højris.

Mads Jensen Filtenborg døde 13. februar 1775, 62 år 2 mdr. og nogle dage (han var blot 56 år) gammel.

Galtrup sogne kirkebog oplyser, at 1754 den 25. august (11. trinit.) blev Mads Jensen Bodum af Lilleris mølle i Ljørslev sogn med sognedegnen Sejer Olesens datter Karen Sejersdatter Leth trolovet og copuleret (viet) den 4. oktober.

- Filtenborg fortæller (2), at Karen Leth ved trolovelsen blot var 17 ½ år, men hun viste sig som "en karakterpræget og livskraftig Kvinde; paa sin Trolovelsesdag 33 Aar senere (1787) fødte hun sin yngste Søn (hendes 12. fødsel), hvis Fadder var hans 31 aarige ældste Søster".

Karen Sejersdatter Leth var født 1737 i degneboligen i Tøving, Galtrup sogn, datter af sognedegn Sejer Olesen Leth og hustru Ide Nielsdatter Lang; præsten Peder Knudsen Gram skrev da:

Natten mellem den 26. og 27. januar gjorde degnen Sejer Olesens hustru Ide Nielsdatter barsel og fødte et pigebarn, som den 29. blev hjemmedøbt for svagheds skyld og kaldet Karen; dåben i kirken konfirmeret (bekræftet) 5.

epifani (10. februar), testes bapissim. (faddere, egl. dåbsvidner) mons. (3) Christian utfeld, ridefoged på Ullerup, min søn Johan Catharin Sølvær, madmoiselle Birgitte Marie Holst på Ullerup, Anne Olesdatter, degnens søster, susceptrice (gudmor) Susanne Elisabeth Stephansdatter Büxen, degnen i Tømmerby Søren Leths hustru.

Karen Zeiersdatter døde 8. juli 1812 i Filtenborg i Ml. Jølby i Solbjerg sogn, 77 år (egl. 75 år) gammel.

Karen Sejersdatter Leth i Filtenborg blev gift anden gang 28. juli 1775 i Solbjerg med Peder Andersen Winther; forlovere var Anders Winther, degn i Sundby og Solbjerg, og Ole Sejerssen i Tøving.

Peder Andersen Winter eller Winther var født 9. juni 1749 i Sundby degnebolig, søn af Anders (Sørensen) Winther, sognedegn fra Solbjerg og Sundby sogne, og hustru Anne Jensdatter Trap, fra hvis bror Niels Jensen Trap, sognedegn i Hvidbjerg og Lyngs på Thyholm, grundlæggeren af værket Traps Danmark kabinetssekretær Jens Peter Trap, 1810-1885, nedstammer.

Peder Andersen Vinther døde 13. oktober 1829 som almisselem i Redsted by og sogn, 78 år (egl. 80 år) gammel; han var blevet gift anden gang 3. april 1814 i Redsted med enken Anne Christensdatter Fynboe af Redsted.

Karen Sejersdatter Leth fik i sine to ægteskabet 12 børn, men kun 7 børn blev voksne, nemlig 2 sønner og 5 døtre; her skal blot nævnes Ane Margrethe Madsdatter (Filtenborg), 1766-1844, der blev boende i Filtenborg med sine to mænd Christen Jensen Kielde, 1754-1794, og Jens Madsen Kjellergaard, 1768-1843, som hun blev gift med i henholdsvis 1790 og 1795.

Ane Margrethes datter af andet ægteskab Sidsel Kathrine Jensdatter (Filtenborg), 1799-1832, blev med sin mand fætterten Josef Jensen Filtenborg, 1793-1863, de næste ejere af Filtenborg; deres søn Poul Chr. J. Filtenborg, 1838-1906, ejede også gården.

- I sin slægtsbog fortæller provst Filtenborg om Mads Bodum i Filtenborgs økonomiske forhold: Endnu i 1770 var Mads Filtenborg ret vel ved det ... Men kort efter synes der at være indtraadt en økonomisk Katastrofe for Familien i Filtenborg. Der er ingen Tegn til noget uordentligt hos Mads Jensen, muligt kunne Vanskelighederne staa i Forbindelse med Svogeren Peder Møllers Fallit i Nykøbing.

Maaske har Mads Filtenborg drevet Handel eller Bygningshaandværk (i skiftet nævnes en hel del tømmerredskaber), som det laa saa stærkt til hans Efterkommere. Da han døde 1775, og der blev holdt Skifte, stod det meget smaat til..

28. maj 1754 fik Mads Jensen Bodum fæstebrev på Lilleris mølle under Højris hovedgårdstakst (4), som hans stedmor Anne Lauridsdatter Morsing "ved venlig akkord" havde opladt for ham. Med møllen fulgte af den i skiftet efter faderen nævnte besætning 3 bæster (hester), 2 køer og 3 små ungnød samt den halve del af fårene; "til hjælp til en møllestens indkøb og husenes reparation" havde stedmoderen fået 24. rdlr., hvorfor hun skulle istandsætte samme.

Det indskærpedes at møllerens besætning ikke måtte beskadige Højris' mark

og korn; han måtte ikke tage fremmede kreaturer i græs. Af ildebrændsel måtte mølleren hente lyng og fladtørsv på Højris' hede på Gammelør og deromkring.

I punkt 7 hed det: Holder mølleren sig fra al kroeri med øl og brændevins salg, som hans kgl. majestæts allernådigste forordning af 30. april 1734 strengelig forbyder; - hvis han alligevel holdt kro og blev idømt mulkt, skulle han selv betale denne.

På disse betingelse overtog han altså møllen, hvis mølleskyld var på 2 tdr. 1 skp. og jordskyld 4 skpr. 1 fjdk. hartkorn, hvoraf han årligt - til hvert års Voldborg dag (1. maj) - skulle svare 11 rdlr.

Efter 4 års forløb forlod han Lilleris mølle, der 30. oktober 1758 fæstedes af Christen Henriksen fra Ørding (5).

Samme år 1758 må han have fået fæstebrev på gården Filtenborg i Ml. Jølby i Solbjerg sogn på 2 tdr. 4 skpr. 3 fjdk. 2 alb. hartkorn, som tilhørte svi-gerfaderen Sejer Olesen Leth til Jølbygård; ved dennes død 1760 må Mads Bodum være blevet ejer af Filtenborg, men dokumenter desangående er desværre ikke fundet.

Det vides heller ikke hvornår han blev ejer af 4 skpr. 2 fjdk. 4/5 alb. hartkorn uden bygninger på Galtrup bys mark, men dette jord hørte altså i 1775 - ifølge skiftet - under Filtenborg, hvortil det ogs hørte 1788 (6). Engang i 1830'erne eller 40'erne blev stedet først bebygget - det nuværende Præstbrohus, hvis hartkorn ved matrikuleringen 1844 blev forandret fra de 4 skpr. 2 fjdk. 4/5 alb. til 4 skpr. 3 fjdk. 2½ alb., det nuværende matr. nr. 10 (7).

Mads Jensen Bodum i Filtenborg udstedte 26. april 1763, læst 17. december 1764 (8), en panteobligation på 200 rdlr. til Peder Sund i Nykøbing med 1. prioritet i gården Filtenborg på 2 tdr. 4 skpr. 3 fjdk. 1 alb. (fejl for 2 alb.) hartkorn samt 1 jern bilægger kakkellovn, 1 kobber kedel på ½ td. rum med mere brugelig boskab, som findes i gården, item (ligeledes) 2 bæster, 2 køer, 1 stud, vogne, plove og harver.

- Før sin død måtte Mads Bodum sælge selve Filtenborg til Niels Kibsgaard i V. Jølby, Dragstrup sogn; derimod købte han ved skøde af 28. maj 1774, læst 28. oktober 1776 (9), 4 skpr. hartkorn af Laurids Sørensen Søndergaard i Ml. Jølby udstykket fra dennes gård. De 4 skpr. hartkorn bestod af 4 agre i Ml. Jølby, nemlig 1 i Langbjerg vang (6. ager fra øst), 1 i Hollenshøj vang (5. ager fra øst), 1 i Fleer-Røgild vang (5. ager fra vest) og 1 i Almands vang (4. ager fra øst), samt er kærskifte "ved Siiden" og 4 skifter i Øster Kær.

Pengene - 38 rdlr. - til dette køb havde han lånt af Christen Møller i Dragstrup mølle (jfr. skiftet).

15. marts 1775 som rette 30. dag efter dødsfaldet blev skifte afholdt efter Mads Jensen i Filtenborg (10) mellem enken Karen Sejersdatter, hvis lavværge var Jens Peter Woydemann i Nykøbing, og børnene: Jens Madsen i 12. år, Ide Marie Madsdatter, 17-18 år, Helvig, 16 år, Anne Margrethe, 7 år, og Sidsel, 4 år.

Som formynder for børnene nævnes Mikkil Pedersen af Erslev og Lars Jørgensen

fra Ljørslev, der begge var gift med den salig mands søstre.

Registreringen og vurderingen lyder (normaliseret):

<u>I dagligstuen:</u>	rdlr.	mark	skill.	sølv
1 egebord på fod	0	4	0	
1 fyrre skammel ved bordet	0	0	6	
2 træstole, gamle	0	0	12	
1 gammel lænestol	0	0	8	
1 gammelt sengested	0	3	0	
1 gammelt madskab	0	4	0	
1 brunt hængeskab	0	1	8	
1 do. med lås og nøgle	0	3	0	
1 gammeldags stue-ur	1	0	0	
1 gammel bilægger kakkelovn	4	0	0	
4 træ sibøtter (11)	0	0	8	
2 messing lysestager	0	2	0	
2 træskåle	0	0	8	
2 hollandske fade	0	0	10	
1 spejl	0	0	6	
1 stenkrus med tinlåg	0	1	4	
1 gammelt vognskrin uden låg	0	0	4	
2 gamle salmebøger	0	0	12	
1 mangel-tøj (12)	0	0	4	
1 par karter, gamle og ubrugelige	0	0	3	
<u>På en seng i bemeldte stue fandtes:</u>				
1 gammel olmerdugs overdyne	1	2	0	
1 do. underdyne	0	5	0	
2 gamle hovedpuder	0	4	0	
1 blågarns lagen	0	1	8	
1 vår (13) under	0	0	14	
<u>På en do. seng:</u>				
1 gammel overdyne af olmerdug	0	2	8	
1 vadmels underdyne	0	2	0	
2 puder	0	2	0	
1 vadmels vår	0	0	14	
<u>I et kammer indenfor stuen:</u>				
1 gammel halvtønde til øl	0	1	8	
1 dragt af træ	0	0	4	
1 lygte med nogle ruder udi	0	1	0	
<u>I østerstuen:</u>				
1 gammelt bord og 1 do. stol	0	0	10	
1 gammelt kar (?)	0	1	8	

1 gammel "garnvinder" og strenttræ (14)	0	0	10
---	---	---	----

Den salig mands kiste:

deri fandtes hans gangklæder:

1 blå klædes kjole	1	4	0
1 brun do., vendt og gammel	0	2	8
1 gammel brun vest	0	4	0
1 do. gammel vest med metalknapper	0	4	8
1 læder vest med metalknapper	1	2	0
1 stribet nattøje	0	2	8
1 par sorte læderbukser	0	3	0
1 par gamle do.	0	1	0
1 gammel stribet undertrøje	0	1	0
1 hat og slag (15)	0	1	14
3 par strømper og 2 par vanter	0	2	14
5 skjorter	1	0	4
lidt småt lintøj	0	2	0
1 hvid vadmels trøje	0	1	8
1 par støvler og 1 par sko, gamle	0	3	0

I et lidet kammer eller bur:

1 kærne med stav og 1 kar	0	1	0
1 flødebøtte	0	0	4
2 gamle fjerdinge og 1 øl do.	0	0	12
6 stk. tin tallerkener, formedelst at de ere gamle og ubrugelige vurderet til	0	3	0
6 stk. hollandske do. af sten	0	1	0

noget tømmerredskab:

4 save	0	3	0
3 navr	0	2	0
3 økser	0	3	0
en del bor og 3 hugjern	0	1	0
6 stk. slette høvle og 2 skrøb (?) do.	0	1	0
2 stk. stryghøvle	0	0	12
1 høvlebænk	0	0	12
1 drejelød med jern	0	3	0
1 par kværne i bing (16)	0	3	0
1 selde, 1 løb og 2 solde	0	1	2
1 timse og 1 sædeløb	0	0	10

I køkkenet:

1 kobberkedel i grue, i højeste vurderet for	5	0	0
1 fyrrekar med jernbånd, dog gammel	0	3	0
1 lidet kar og 1 såe med do. bånd	0	1	0
2 jern pander	0	2	0
1 trefod, rist og ildklemme	0	1	8
ovnredskab	0	0	4

2 jerngrebe og 1 skovl	0	3	0
1 tørvespade	0	1	0
1 gammel spand uden bånd	0	0	4

På loftet:

1 høle med drag og kroge	0	1	0
1 jern kratte og 2 river	0	2	0
2 halmløb	0	0	4
Ligeså fandtes ungefær 2 tdr. korn af alle slags, som ikke nær kunne forslå til fornøden husholdning, og derfor blev uvurderet.			

Gårds-redskab:

1 beslagen vogn med haver og hamler	8	0	0
1 do. møgvogn med 2 træjul	2	0	0
1 plov med dræt, jern og behør	1	0	0
1 harve med $\frac{1}{2}$ jerntænder	1	1	0
1 fork, 1 plejle og 1 kasteskovl	0	1	0

Kreaturer:

1 sort hoppe, 14 år gammel	11	0	0
1 sort hest, 10 år gammel	12	0	0
1 sortbroget ko uden kalv	6	0	0
1 do. rødbrøget uden kalv	5	0	0
1 kvie med kalv	3	0	0
1 do. med kalv	4	0	0
1 kviekalv	1	4	0
1 tyr i 3. år	4	0	0
4 gamle væddere	2	0	0
12 stk. får med lam udi	8	0	0

Endvidere fandtes i gården:

1 par slædemeder uden jern	0	2	0
1 tjærekande	0	0	6
1 skærekiste med kniv	0	4	0
1 hulskovl	0	0	5
3 hampesække	0	4	8
Stervbestedet ejede på Galtrup mark 4 skpr. 2 fjdk. 4/5 alb. hartkorn uden bygning, vurderet for og 4 skpr. hartkorn, som den salig mand havde købt af Lars Søndergaard i Ml. Jølby			
	20	0	0
1 laden fandtes ungefær 1 læs byg, utorsken, og 4 læs havre, men ingen rug, hvilket alt ikke kunne anses til det halve udsæd til stedet....	10	0	0
Ialt	137	4	0

Af udgifter og besværinges anførtes:

Gården Filtenborg på 2 tdr. 4 skpr. 3 fjdk.
2 alb. ejedes af Niels Kibsgaard i V. Jølby,
der krævede fratrukket brøstfæld og lovlig
besætning:

Rålingshusets brøstfæld	25	0	0
Ladehuset	17	0	0

Til besætning:

2 bæster	32	0	0
1 vogn	16	0	0
1 plov med tilbehør	3	0	0
1 harve	3	0	0
Gæld til Christen Møller i Dragstrup mølle, som den salig mand havde lånt til køb af 4 skpr. hart- korn på Jølby mark	38	0	0
Peder Møller i Nykøbing havde indleveret en køb- mandsregning på	5	0	9
Gæld til Wandborg på Frøslevgård	5	0	0
Til Willads Christensen i Bjergby	3	0	0
Amtsstuen for kgl. skatter	3	0	15
Niels Sejersens i Nykøbing	2	0	0
Søren Christensen i Solbjerg	1	1	4
Jeppe Madsen i Jølby	1	1	8
Hr. With (præsten) i V. Jølby	3	5	0
Jens Søndergaard i Ø. Jølby for rug til sæden	3	4	0
Afdødes begravelse havde i allermindste kostet	8	0	0
Skifteomkostninger (ialt)	4	4	11
Ialt	174	5	15

Boet gav altså et underskud på 37 rdlr. 1 mk. 15 skill., "som enken endnu ingen forråd vidste til, men i overvejelse af, at hendes børn endnu ere små og uopdragne, ville hun, for at se dem opdragen kristelig ved ære og lære, bestræbe og betale denne hendes gæld, skiftesalarium indbegreben" Hun erklærede desuden, "at hun af kærlighed til hendes med den salig mand avlede børn ville - uagtet stervboets ringe omstændigheder - skænke og give hendes søn Jens Madsen alt det tømmerredskab, som forhen er vurderet, samt hver af hendes døtre ved udflytning, når de engang komme til den alder, at de fra hende vorder udstyret, hver til en seng: 2 dyner, 2 puder og 1 par lagner, således som anstændig kan være".

Boet blev derpå overdraget enken, der egenhændigt underskrev med navnet Karen Sejersdatter Lætt (eller Læth).

Vedlagt findes et brev af 20. juli 1775 fra Karen Sejersdatter Leth til amtmand Hauch, hvor hun oplyste, at "ved skiftets slutning efter min salig mand Mads Jensen Bodum i Filtenborg blev uerindret, at jeg hans efterladte enke ved hannem var frugtsommelig, hvilket jeg den tid ikke tilfulde var bevidst om, men da jeg nu fuldkommen derom har kundskab" meldte hun det altså til amtmanden som skifteforvalter med oplysning om, at "såfremt denne mit

foster lever, skal jeg tilstå den lige rettighed efter sin salig fader som de øvrige mine børn". Barnet - en pige - blev født 23. november 1775, hvor Mads Jensen Bodum altså var død 13. februar samme år. Pigen blev døbt Anna, men da Karen Sejersdatter i mellemtiden var blevet gift med Peder Winter, angives hun i kirkebogen at være hans datter.

Anne (Anna) har provst Filtenborg altså også i sin bog opfattet som Peder Winters datter, men hun må altså have været datter af Mads Bodum.

Mellem trolovelsen og vielsen udstedte Peder Winther i Filtenborg 28. juni 1775 (17) en panteobligation på 40 rdlr. til Jens Peter Woydemann med sin morbror Niels Jensen Trap, degn i Hvidbjerg-Lyngs på Thyholm, som kautionist. Traps vedføjede erklæring af 27. juni oplyser, at pengene skulle bruges til dækning af den gæld på 40 rdlr. til Christen Møller i Dragstrup mølle, der hæftede på boet i Filtenborg.

Efter vielsen må Peder Winter have købt Filtenborg til selveje af Niels Kibsgaard, men straks derefter igen solgt den til Niels Tøfting til Jølbygård.

16. december 1775, læst 30. juni 1788 (18), udstedte Niels Poulsen Tøfting til Jølbygård et fæstebrev til Peder Andersen Winther på gården Filtenborg på 2 tdr. 4 skp. 3 fjdk. 2 alb. hartkorn mod en årlig landgilde på 6 rdlr. til hvert års mortensdag.

I fæstebrevets punkt 4 sikredes Peder Andersen Winther og arvinger ret til indløsning med $\frac{1}{2}$ års varsel for 150 rdlr. mod selv at bekoste skødets udstedelse.

Peder Winther i Filtenborg udstedte 24. december 1787, læst 11. februar 1788 (19), en panteobligation på 150 rdlr. til Didrik Galtrup til Højris med pant i Filtenborg med indbo såsom: 1 kobberkedel i grue på $\frac{1}{2}$ td. rum, 1 ... bilægger kakkellovn, 2 dusin tin tallerkener og 4 fade, 1 dragkiste og 2 andre kister, samt tilbørlig sengeklæder til 4 senge, såvel uldent som linned, 1 sort hest på 7 år, 1 do. på 9 år, 1 sortebrun hoppe på 7 år, 2 beslagne vogne med dræt og alt tilbehør, 1 plov med jern, 2 harver med hele jerntænder, 6 køer og kvier, 10 får og 2 væddere.

Fra 1788 til 91 ejede Peder Winter en gård i Ørding, hvor han i alfald boede 1790 og 91; han fik skøde 13. juni 1788, læst 30. juni (20), på denne gård på 3 tdr. 7 skpr. 3 fjdk. for 940 rdlr. af Christen Henriksen til Jørsbygård.

Dette køb blev financeret ved udstedelse 13. juni 1788, læst 30. juni (21), en panteobligation på 940 rdlr. til Didrik Galtrup til Højris med 1. prioritet i den købte gård i Ørding, i indløsningsretten til Filtenborg og i de 4 skpr. hartkorn på Galtrup mark.

Peder Winther benyttede sig i 1789 af den 12-13 år gamle indløsningsret til Filtenborg; og 1. maj 1789, læst 11. maj (22), udstedte Niels Tøfting til Jølbygård skøde til Peder Winther på Filtenborg på 2 tdr. 4 skpr. 3 fjdk. 2 alb. hartkorn for 150 rdlr. - Som Tøftings adkomst nævnes Peder Winthers udstedte skøde af 12. december 1775.

Ved skøde af 13. juni 1791, læst 19. december (23), solgte Peder Winther i

Ørding gården Filtenborg på 2 tdr. 4 skpr. 3 fjdk. 2 alb. og de på Galtrup mark beliggende jorder, "hvis hartkorn er 4 skpr. og noget over, som ej egentlig erindres" for 500 rdlr. til Christen Jensen Kielde (gift med sted-datteren Ane Margrethe Madsdatter) efter købekontrakt af 13. juni 1791.

I skødet nævnes, at "så bliver han pligtig om og når behøves og forlanges uden nogen modsigelse eller betaling at opfylde hvad han i kontraktens 2. post har indgået og tilforskrevet sig min kone anlangende, nemlig at han forskaffer hende hendes livstid uden betaling fri husværelse for sig selv samt fornøden ildebrand og foder og græs til 1 ko og 4 får i stedet Filtenborg".

N.B. på skødet var vedføjet det samlede hartkorn 3 tdr. 1 skp. 1 fjdk. 2 4/5 alb.

Selve Filtenborgs hartkorn på 2 tdr. 4 skpr. 3 fjdk. 2 alb. blev senere på 2 tdr. 5 skpr. 3 fjdk. 2 5/6 alb., som ved matrikuleringen 1844 (24) blev forandret til 3 tdr. 1 skp. 2 fjdk. 1 alb., nemlig den nuværende matr. nr. 5 af Ml. Jølby.

Ved skøde af 13. juni 1791, læst 10. april 1792 (25), solgte Peder Winther i Ørding til Mads Christensen Hellerøe gården i Ørding på 3 tdr. 7 skpr. 3 fjdk. hartkorn for 850 rdlr.; købekontrakt havde været oprettet med Peder Christensen Hellerøe, som han altså havde transporteret til broderen Mads.

Noter:

- 1 Matriklen 1688- 2. afskrift, 2, 10-2, fol.253, og Henrik Pedersen: De danske Landbrug 1688, s.345.
- 2 P. Filtenborg: Sognedegn Sejer Olesen Leths Slægtsbog, s.113ff.
- 3 mons. = monsieur, fransk hr., brugtes om pænere folk som studenter, degne og ridefogeder (Håndbog for danske lokalhistorikere v. J. Hvidtfeldt, s. 368).
- 4 Højris fæsteprotokol 1720-1867, G.112-3, fol.108b.
- 5 samme, fol.127.
- 6 Hartkornsspecifikation for Dueholm, Ørum og Vestervig amter 1788, B.11-69, fol.375.
- 7 Morsø Nørreherreds matrikel 1844, B.35.C-242, fol.132.
- 8 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1738-97, B.35.C-SP.2, fol.114b.
- 9 samme, fol.198b.
- 10 Dueholm, Ørum og Vestervig amters konceptskifter med bilag 1770-78, B. 1.A-145, samt indført i amternes skifteprotokol 1774-86, B.1.A-136, fol. 31b.
- 11 sibøtter: bøtter til at si mælk op i (Feilberg: Ordbog over jyske Almuesmål 1886-1914, bd.3, s.191).
- 12 mangel-tøj: mangelfjæl og trille (stok) til rulning af tøj (Feilberg 2, 549).
- 13 vår: lagen.
- 14 garnvinde og strenttræ: må være et redskab: strænte = strångel = garnhaspe eller haspetræ = garnvinde (Feilberg 1, 424, 1, 562, 3, 613 og 17).
- 15 hat og slag: hatteslag = hue med klapper til at slå ned om ørerne.
- 16 bing: firkantet træramme om f.eks. kværnstenene (Feilberg 1, 77).
- 17 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1738-97, B.35.C-SP.2, fol.178.
- 18 samme, fol.362.

- 19 samme, fol.353b.
- 20 samme, fol.367.
- 21 samme, fol. 365b.
- 22 samme, fol.387.
- 23 samme, fol.432.
- 24 Morsø Nørreherreds matrikel 1844, B.35.C-242, fol.152.
- 25 kilde 17-23, fol.438b.

Ane 14 JOSEPH CHRISTENSEN

født ca. 1728/29, død 1804.

Ane 15 REBEKKA PEDERSDATTER

født ca. 1727/28, død 1797.

Joseph Christensen overtog 1750 fæstet af fødegården gammel matrikel nr. 3 i Erslev by og sogn på 4 tdr. 2 alb. hartkorn; gården tilhørte da købmand Peder Skalderups enke Maren Nielsdatter Hesselberg i Nykøbing, men i løbet af 1750'erne kom gården under herregården Ullerup i nabosognet Galtrup.

Joseph må have vist sig som en mindre dygtig landmand, for 1762/63 blev det meste af gårdens jord taget fra ham og fordelt mellem 4 gårdmænd i byen med 7 skpr. til hver, så tilbage til Joseph var blot de gamle bygninger og 4 skpr. 2 alb. hartkorn (1). Først i 1775 fik Joseph Christensen nyt fæstebrev på den reducerede ejendom af Ullerups ejer.

1785 overtog ejeren af Dueholm flere gårde og huse af Ullerups ejer - bl.a. Joseph Christensens ejendom i Erslev på 4 skpr. 2 alb. hartkorn (2). Og ved Erslevs udskiftning fra fællesskabet i 1786-87 fik Joseph tillagt endnu 3 fjdk. 1 alb., så hans fæsteejendom kom op på 5 skpr. hartkorn (3).

Senest 1797 overtog tømrer Niels Andersen Hvidberg fæstet af ejendommen (4); han var i 1794 blevet gift med Anne Josephsdatter.

Ved matrikuleringen 1844 blev ejendommens hartkorn forandret fra de 5 skpr. til 5 skpr. 3 fjdk. 1 1/4 alb. og fik matr. nr. 30 (5). Ejendommen lå lige syd for landevejen gennem Erslev få meter vest for kroens nuværende parkeringsplads.

Joseph Christensen var født ca. 1728/29 - måske et par år før - i gården i Erslev by og sogn, søn af Christen Mikkelsen Sandal og hustru Karen Josephsdatter.

Gamle Joseph Christensen døde 1804 i Erslev og blev begravet 23. eller 24. juni uden ligprædiken, 80 år gammel.

Han blev gift omkring 1750 med Rebekka Pedersdatter.

Hun var født ca. 1727/28 og var tydeligt nok søster til Maren Pedersdatter, født 1720/25, der 1740/45 blev gift med Jens Christensen, født omkring 1710, død 1763, der i 1741 fik fæstebrev på Korsgård i Erslev (6), og som var en ældre halvbror til Joseph Christensen (7).

Rebekka og Maren var temmeligt sikkert niecer af Korsgårds tidligere fæster Jep Madsen, død efter 1741, og således børnebørn af Mads Jepsen, født senest 1660, død 1710/17, fæster af Korsgård, og hustru Maren Jepsdatter, død 1712/17 (8). - Rebekka var således sikkert opkaldt efter Rebekka Madsdatter, født ca. 1678, der døde 1725 i Lødderup, og som var søster til Jep Madsen i Korsgård og altså sikkert enten faster eller moster til Maren og Rebekka Pedersdatter.

Josephs hustru (Rebekka Pedersdatter) døde 1797 i Erslev og blev begravet 26. december henimod 70 (eller 72) år gammel.

Folketællingen 1787: Erslev by og sogn:

Joseph Christensen, 59 år, husmand.

Rebekka Pedersdatter, 60 år, begge gift 1. gang, hans kone.

Jeppe Josephsen, 25 år, tømmermand, ugift, deres søn.

Folketællingen 1801: Erslev by og sogn:

Niels Andersen, 35 år, husmand med jord og tømmermand.

Anne Josephsdatter, 37 år, begge gift 1. gang, hans kone.

Rebekka Pedersdatter, 13 år, hendes datter.

Joseph Christensen, 76 år, konens fader, enkemand efter 1. ægteskab.

Blandt Rebekka og Joseph Christensens børn var Peder Josephsen, kaldet Skomager, født ca. 1754/55, død 1829, husmand i Erslev til begyndelsen af 1790'erne da han blev gårdmand i Erslev, ejer af den nuværende Sandalgård ved landevejen vest for Erslev. Filtenborg fortæller (9): Han var gift 4 gange, og havde efter Datteren Karens Udsagn 34 Børn, og Karen selv meddelte, at de to var uden for Ægteskab. I Erslev Kirkebog har jeg kun fundet 27, de manglende 5 er vel dødfødte, som ikke er anførte i Kirkebogen; der er Plads til dem i Rækken.

Da Kong Frederik VI i 1824 kom over Mors, kørte han med Peder Josefsens to røde Heste; da Kongen kom igennem Erslev, sad Peder Josefsen paa en Stol ved Vejen med alle sin Søner omkring sig. For alle de raske Soldater skænkede Kongen Peder Josefsen Kongetienden af Gården og 100 rdlr. samt Ret til at drive kgl. privilligeret Kro i Erslev".

- Peder Josephsen overlevede de 4 koner, der døde 38, 37, 38 og 47 år gamle.

26. september 1750 (10) udstedte Maren Hesselberg, salig Peder Skallerups i Nykøbing fæstebrev (senere indført i Ullerup fæsteprotokol) til Joseph Christensen på den gård i Erslev på 4 tdr. 2 alb. hartkorn, som "hans moder efter sin salig mand har besiddet og nu afstået, imod hun nyder sømmelig ophold i gården sin levetid, og ellers, ifald de ej skulle forenes, da skal bemeldte hendes søn årlig give hende 6 skpr. rug, 4 skpr. malt og 4 skpr. byg"; Joseph Christensen skulle årlig svare en landgilde på 4 rdlr. til martini (mortensdag).

Efter at det meste af jorden i 1762/63 var frataget udstedte Friderich Clausen til Ullerup og Overgård først 10. april 1775 (11) fæstebrev "til Joseph Christensen (på) det hus i Erslev, som han nu selv beboer og står til hartkorn nye matrikel 4 skpr. 2 alb.; samme hus må han, som det nu findes, nyde, bruge og i fæste beholde sin livstid", mod at svare en årlig landgilde til martini på 1 rdlr. 2 mk.

- Samme fæstebrev blev 1. maj 1787 indført i Dueholm fæsteprotokol (12) med en påtegning om, at huset ved Erslevs udskiftning var tillagt endnu 3 fjdk. 1 alb. hartkorn, så huset blev på ialt 5 skpr. hartkorn.

20. januar 1798 blev skifte afholdt (13) efter fæstehusmand Joseph Christensens hustru Rebekka Pedersdatter i Erslev mellem enkemanden og børnene:

Christen Josephsen i Ø. Jølby, Peder Josephsen i Erslev, Jeppe Josephsen i Ejerslev, Karen Josephsdatter gift med Jens Madsen Filtenborg i Erslev og Anne Josephsdatter gift med Niels Andersen Hvidberg i Erslev, "hvilke arvinger alle er myndige".

Registreringen og vurderingen lyder:

<u>I stuen:</u>	rdlr. mark skill.		
1 fyrrebord på krydsfod	0	1	4
1 do. skammel	0	0	8
1 gl. stol	0	0	4
1 do.	0	0	8
1 hængeskab med lås og nøgle	0	0	12
1 gl. rok	0	0	4
6 stk. lerkar	0	0	6
<u>På sengen:</u>			
1 rød og hvid olmerdugsdyne	1	0	0
1 olmerdugs hovedpude	0	2	0
1 do.	0	1	8
1 rød og hvid olmerdugs underdyne	0	4	0
1 par blågarnslagner	0	3	0
<u>I kammeret ved stuen:</u>			
1 øl-anker	0	1	4
1 selde, 1 kærne	0	0	12
1 jernpande	0	1	0
6 stk. lerkar	0	0	8
2 gryder	0	0	4
<u>I køkkenet:</u>			
1 ildklemme	0	0	8
1 fyrrekar med jernbånd	0	3	0
2 stripper	0	1	0
1 gl. sold, 2 løbe .	0	0	4
2 stripper	0	1	0
<u>Den afdødes gangklæder:</u>			
1 sort trøje og skørt	0	3	0
1 blå vadmelskørt	0	2	0
1 grøn bunden trøje	0	1	0
1 gl. sortstribet skørt	0	2	8
1 par blågarnssærke (14)	0	2	0
2 par sorte strømper	0	0	12
2 brogede klæder	0	0	8
2 huer, 2 skæghatte (15)	0	0	12

1 par vanter	0	0	4
--------------	---	---	---

I laden:

1 plejl, 1 rive, 1 kasteskovl	0	0	8
1 skærekiste med kniv	0	1	0
1 slibesten med jernaksel	0	1	0
1 gl. høle med drag	0	0	8
1 skovl, 1 jerngreb	0	1	0

Kreaturer:

1 sortbroget ko, 10 år	6	0	0
6 stk. får	4	0	0
Ialt	17	1	10

Derpå blev følgende gæld og besvær anført:

Afdødes begravelse	8	0	0
Skifteomkostninger (ialt)	5	0	0
Husbonden fordrede for resterende skatter m.v.	10	5	7
Til revisionskontoret	0	0	6
Ialt	23	5	13

Der blev altså intet at arve, hvorpå skiftet blev afsluttet med, at enkemanden overtog boet. Skiftet blev underskrevet egenhændigt af svigersønnerne Jens Filtenborg og Niels Andersen, mens enkemanden Joseph Christensen og sønnen Peder Josephsen begge underskrev med påholden pen.

Noter:

- 1 Hartkornsspecifikationer for Ullerup 1757, 62, 63 og 65 i B.11-65.
- 2 hartkornsspecifikationer for Dueholm 1785 og 86 i B.11-60.
- 3 Dueholm fæsteprotokol 1755-1862, G.109-1, fol.61b.
- 4 kilde 2 fra 1797 og 98.
- 5 Morsø Nørreherreds matrikel 1844, B.35.C-242, fol.122.
- 6 Højris fæsteprotokol 1720-1867, G.112-3, fol.77.
- 7 Dueholm skifteprotokol 1755-1828, G.109-3, fol.33.
- 8 arvesagen 6.2.1719 i Morsø herreders justitsprotokol 1717-23, B.35.C-5, fol. 118.
- 9 P. Filtenborg: Sogndegn Sejer Olesen Leths Slægtsbog, s. 160.
- 10 Ullerup fæsteprotokol 1695-1882, G.105-1, fol.44.
- 11 samme, fol. 93b.
- 12 kilde 3.
- 13 kilde 7, fol. 297.
- 14 blågarn: garn fremstillet af de korte fibre, som blev sorteret fra ved skætning og hegling af hør eller hamp (Håndbog for danske lokalhistorikere v. J. Hvidtfeldt, s. 162).
- 15 skæghat: hat med hvid lærredsstrimmel, ofte kantet med kniplinger, anbragt langs kanten af huen fra øre til øre (Håndbog v. Hvidtfeldt s.442).

Ane 16 CHRISTEN POULSEN

født ca. 1685, død 1742(?).

Ane 17 SIDSEL CHRISTENSDATTER

født ca. 1682, , død 1772(?).

Christen Poulsen var fra omkring 1715 fæster af en gård på 6 tdr. 7 skpr. 1 fjdkr. 2 5/6 alb.hartkorn i Sundby sogn og by, nemlig halvdelen 4 tdr. 7 skpr. 2 fjdkr. ½ alb. af gammel matrikel nr. 10 (på ialt 9 tdr. 7 skpr. 1 alb.) og en tredjedel på 1 td. 7 skpr. 3 fjdkr. 2 1/3 alb. af gamle matr. nr. 13 (på ialt 5 tdr. 7 skpr. 3 fjdkr. 1 alb.); de øvrige dele af de to gårde var fæstet af Peder Josephsen (1).

Gården i Sundby ejedes af Klingenbergjerne på Lund, Blidstrup og Glomstrup.

I 1733 måtte Christen Poulsen forlade gården, som da blev overtaget af Niels Gregersen (2).

Christen Poulsen, der altså levede endnu 1733, var måske identisk med manden af samme navn, der døde 27. april 1742 i Sundby, 57 år gammel, altså født ca. 1685. - Han kunne måske have været født i gården i Sundby som søn af Poul Christensen og sønnesøn af Christen Poulsen, der begge nævnes som fæstere af dele af gl. matr. nr. 10 i Sundby henholdsvis omkr. 1710 og i 1688.

Christen Poulsen var gift - fra noget før kirkebogens begyndelse i 1719 - med Sidsel Christensdatter.

Hun var af ukendt herkomst; måske kunne hun være identisk med den gamle Sidsel Christensdatter i Sundby, der døde 9. juni 1772, 90 år 2 mdr. 17 dage gl., altså født ca. 1682.

24. januar 1733 udstedte ejeren af Lund og Blidstrup et fæstebrev (3) til Niels Gregersen, tjenende Anders Christensen i Sundby, på en gård i Sundby bestående af 4 tdr. 7 skpr. 2 fjdkr. ½ alb og 1 td. 7 skpr. 3 fjdkr 2 1/3 alb. hartkorn, "hvilke tvende steder Christen Poulsen tilforn i fæste havde og formedelst hans udygtighed og slette tilstand samme måtte kvittere (afstå) og fraskilles; og som gården nu findes brøstfældig, så opbygges for hannem udi tilkommende sommer først en ny stald til to rad høvder, hvortil bruges den gamle på stedet befindelige stald, såvidt som deraf ved dessen nedtagelse tjenligt befindes; til laden og rallings (stuehus) husene forskafter jeg behøvende tømmer og tag, så meget som til dessen fornøden reparation skikkelig kan eragtes, hvortil Niels Gregersen på egen kost foruden nogen betaling tillige med en af mig dertil holdende tømmermand hjælper at opbygge, tække og forfærdige. Hvad udendørs redskaber samt de tvende yngste bæster tillige med hvad fæhøvder, som nu ved stedet befindes, forbliver i gården; og derforuden til hjælp gives hannem til besætning tre bæster og en ko; for hannem opdrives og besås jorden til førstkommende forår med sin behøvende og fulde sæd, bliver fri til dato for den nu på gården heftende restance, nyder frihed for kgl. allernådigste påbudne skatter til mortensdag førstkommende og for landgilde- og arbejdspenge til 1. maj 1734".....senere skulle der svares fuld landgilde med 8 rdldr. årligt.

- det var åbenbart en meget forsømt gård, Christen Poulsen havde forladt.

Noter:

1 de 2 afskrifter af matriklen 1688 S.10-1 og 2, henholdsvis fol. 199 og 311b.

2 hartkornsspecifikationer for Glomstrup 1754 i B.11-61.

3 Lund-Blidstrup fæsteprotokol 1725-93, G.113-1, fol.12b.

Ane 18 NIELS JOSEPHSEN

født ca. 1673, død 1758.

Ane 19 SIDSEL CHRISTENS DATTER

født ca. 1686, død 1720.

Niels Josephsen var fæster af et sted på 2 skpr. hartkorn i Sundby sogn og by; stedet hørte først (1720) under Højris, men senere (1733) hørte det under Lund-Blidstrup, der dog alt sammen ejedes af slægten v. Klingenberg.

Stedet i Sundby blev i 1733 overtaget af den ældste søn Jens Nielsen, der senere blev gårdmand samme sted.

-Niels Josephsen kan eventuelt foruden at være husmand have ernæret sig som skrædder.

Niels Josephsen var født ca. 1673 i Sundby sogn og by, søn af gårdmand Joseph Mortensen og hustru.

Niels Josephsen døde 11. august 1758 i Sundby, 85 år gammel.

Han blev gift - første gang (?) - senest 1710 med Sidsel Christensdatter.

Hun var født ca. 1686, men hendes herkomst kendes ikke; hun kunne eventuelt have været datter af den Christen Andersen, der nævnes som fæster af stedet i Sundby før Niels Josephsen (1).

Sidsel Christensdatter døde i marts 1720, 34 år gammel. Kirkebogen hævder at hun døde 24. marts, mens skiftet siger 22. marts.

Niels Josephsen er desværre ikke fundet gift anden gang; men han er sikkert identisk med den Niels Josephsen Skrædder i Sundby, hvis kone Mette Willadsdatter døde 7. november 1750, 81 år 3 mdr. gammel.

Niels Josephsen havde 5 børn med Sidsel Christensdatter, de var:

- 1 Jens Nielsen, kaldet Vester, født ca. 1710, død 1793.
Han overtog fæstet af fødehjemmet 1733, men i 1746 fæstede han (2) Jens Jensen Vesters gård i Sundby på 6 tdr. hartkorn.
Gift 1746 med Jens Vesters enke Anne Pedersdatter.
På sine ældre dage overlod han gården til søsteren Birgittes søn Niels Christensen, kaldet Vester, se under ane 8-9.
- 2 Johanne Nielsdatter, født ca. 1711, død 1798 i Ø. Jølby.
Gift 1750 med Christen Poulsen Kielde, ca. 1713-1793, gårdmand i Sundby.
Skiftet efter den barnløse Johanne (2) oplyser om hendes søskende og deres børn.
- 3 Christen Nielsen, født ca. 1713, død 1796, giftede sig 1742 til Hyldgård i V. Assels med Maren Christensdatter.
- 4 Maren Nielsdatter, født ca. 1716, død 1771.
Hun opholdt sig i Skarum i Alsted sogn, da hun blev gift der 1750 med Peder Andersen, ca. 1725-1799, fæster af Søndergård i Sejerslev.
- 5 Birgitte (Birthe) Nielsdatter, født ca. 1718/19 i Sundby, se ane 8-9. Hun opholdt sig sikkert hos fasteren Bodil Josephsdatter og hendes anden mand

Hans Christensen i Skallerup, da han blev gift der 1745 med Christen Mik-
kelsen; Hans Christensen var da forlover.

Først 4. oktober 1720 blev skifte afholdt (3) efter Sidsel Christensdatter
i Sundby, der var død 22. marts samme år, mellem enkemanden Niels Josephsen
og børnene:

Jens Nielsen, 10 år, Johanne Nielsdatter, 9 år, Christen Nielsen, 7 år, Ma-
ren Nielsdatter, 4 år, og Birgitte Nielsdatter, 1½ år gammel.

Registreringen og vurderingen:

I Stuen:

rdlr. mark skill.

1 lidet rundt fyrrebord med åben fod	0	3	0
2 gamle fjælbænke	0	0	8
1 fyrre kiste med lås og nøgle	1	0	0
1 kandbæk (4) med lås og nøgle	0	4	0
4 sten tallerkener	0	1	0
2 sten fade	0	1	0
5 trætallerkener	0	0	5
1 fyrpande (5)	0	0	8
1 stenkrus med låg	0	1	8
1 stenkrus uden låg	0	0	10
1 gammel lyseplade (6)	0	0	2

Sengeklæder:

1 olmerdugs overdyne med sorte striber	2	0	0
1 grå vadmels dyne	1	4	0
1 grå vadmels dyne til hovedet	0	3	0
1 grå vadmels dynevår	0	2	0

Den salig kones gangklæder:

1 grøn firskafte (7) trøje	0	3	0
1 rød perset (8) vadmels trøje	0	2	0
1 sort klædes trøje	0	5	0
1 sort trøje	0	3	8
1 sort vadmels do.	0	1	8
1 brun do.	0	1	8
1 rød kersej (9) trøje	1	0	0
1 rødt vadmels skørt	0	4	0
1 sort raskes (10) skørt	1	4	0
1 ny sort firsillet (11) skørt	1	1	0
1 blå firsillet (11) skørt	1	1	0
1 gammel sort tosillet skørt	0	3	0
1 sort vadmels skørt	0	3	8
1 sort raskes forklæde	0	1	8
1 sort klædes hue	0	3	0
1 do.	0	3	8
1 gammel do.	0	1	8
2 hvide forklæder	0	5	0

det øvrige lintøj	1	0	0
3 par strømper	0	2	8
1 par sko	0	3	0
3 øltønder	2	4	0
2 halvtønder	1	0	0
2 ankre	0	2	0
1 kiste med lås og nøgle	0	4	0
5 bikuber	0	2	8
2 løb	0	0	8
1 gammel hjulrok	0	0	8
nogle små kar og træfade	0	4	0
1 strippe, 1 træ skovl og 1 trendkiste (12)	0	2	0
1 kærne	0	1	8
1 otting og nogle bøtter	0	2	0
1 høle med drag og kroge	0	3	0
7 gryder	0	3	8
1 skærekiste og kniv	0	2	0
1 skærekiste	0	0	8
4 solde	0	1	8
6 rør til "vefler" (væve)	0	4	8
2 uld sække (?) af vadmel	1	1	0
4 gryder	0	1	8
2 kander honning	0	4	0
1 økse	0	0	8
1 hammer	0	0	4

I bryggerset:

1 par kværne med behør	0	5	0
1 selde	0	0	12
1 drøfttrug	0	0	6
2 små kar	0	3	8
1 strippe	0	0	6
1 strippe	0	0	8
1 kedel i grue på 1 fjerding	5	2	0
1 lidet tapkar (13)	0	1	0
10 lerkar	0	0	10
1 jern rist	0	0	8
1 fjkr. kurv (?)	0	0	4

I laden:

5 læs byg	5	5	0
1 læs havre	1	4	0
1 rive	0	0	4
1 kasteskovl	0	0	2
1 plejl	0	0	3
1 høle-drag	0	0	4

I gården:

1 sort hjelmet ko, gammel	2	4	0
---------------------------	---	---	---

1 grå grimet ko, 8 år	4	4	0
12 får og lam	4	0	0
1 galtgris	0	3	0
4 bistokke	4	0	0
1 par "væfueller" (væve)	2	0	0
Ialt	76	0	2

Bortskyldig gæld:

Bygfeld:

Laden og rålingen (stuehuset) er bygget udi een længde og fattes fornemmelig på østre ende tømmer	5	3	0
1 tylt fjæl	1	5	0
arbejdsløn på egen kost til tømmermanden og tække- manden	1	2	0

Til avlingens fortsættelse behøvedes:

1 td. byg	1	2	0
1 td. havre	1	0	0
Til besætning udtages den forhen vurderede grå, gri- mede ko	4	4	0
Begravelsens bekostning	4	0	0
For hans egen begravelse fordrede han intet			
Husbondens landgilde til afvigte martini (mortensdag)	2	1	1
Ialt	21	5	2

Boet gav således et overskud på 54 rdlr. 1 mk., hvoraf enkemanden tilkom halvdelen 27 rdlr. 8 skill.; den anden halvdel blev delt mellem børnene med 7 rdlr. 4 mk. 6 6/7 skill. til hver af sønnerne og 3 rdlr. 5 mk. 3 3/7 skill. til hver af døtrene.

Børnenes arv blev stående hos faderen uden renter " i henseende han børnene kristelig og forsvarligen med optugelse og underholdning haver at forsyne, således som han agter at forsvare både for Gud og øvrigheden, indtil de kan fortjene deres brød, så at der ikke med billighed nogen klage derover i ringeste måde forårsages"... faderen lovede desuden at "drage tilbørlig sorg for dem som en fader pligtig er og bør imod sine børn både udi liv og levned, samt holde dem til ære og lære".

Jens Nielsen, født i Sundby, fæstede 16. oktober 1733 (14) det hus sammesteds, "som hans fader Niels Josephsen i mindelighed til hannem hafuer afstanden; af samme huus betaller Jens Nielsen aarlig til hver Mortensdag for huus- og arbejdspenge" 2 rdlr. 1 mk. 2 skill. - Huset stod for hartkorn 2 skpr.

- Jens Nielsen, som havde haft 2 små huse i fæste i Sundby på godset, fik 18. juni 1746 (15) fæstebrev på Jens Jensen Vesters gård i Sundby på 6 tdr. 3 skpr. 1 alb. hartkorn; han ægtede enken i gården.

Noter:

1 2 afskrifter af matriklen 1688 2.10-1 og 2, henholdsvis fol.199b og fol. 312b.

- 2 Morsø herreders skifteprotokol 1794-98, B.35.C-250, fol.465.
- 3 Højris skifteprotokol 1719-82, G.112-16, fol.11.
- 4 kandbæk: en slags tallerkenrække (Schade: Bidrag til et jydsk Idioticon, s.84).
- 5 fyrpande: lille metal (messing) fad til gløder til at tænde piben med.
- 6 lyseplade: metal (messing) plade, som kaster lyset ud i stuen.
- 7 firskafte eller firsillet (sellet af sølv): vævning, hvor islætten løber over og under 4 trendetråde ad gangen (Håndbog for danske lokalhistorikere v. J. Hvidtfeldt, s.490-91 og 515).
- 8 perset (Vadmæl): v st presset vadmel.
- 9 kirsej: Kersey: løst vævet og stærkt opkradset groft uldstof - oprindelig fra byen Kersey i Sussex i England (Håndbog v. Hvidtfeldt s.308).
- 10 raskes: arrask : tarveligt, let uldstof - oprindelig fra byen Arras i Flandern (Håndbog v. Hvidtfeldt s.142).
- 11 firsillet: se firskafte.
- 12 trendkiste: kasse til trend-tråde, grundtrådene på langs i vævningen (Håndbog v. Hvidtfeldt s.515).
- 13 tapkar: kar til øltapning.
- 14 Lund-Blidstrup fæsteprotokol 1725-93, G.113-1, fol.15.
- 15 samme, s.52.

Ane 22 SVENNING POULSEN

født ca. 1677, død 1748.

Ane 23 KIRSTEN CHRISTENSDATTER

født ca. 1687, død 1719.

Fra giftermålet - senest 1711 - var Svenning Poulsen fæster af Tulsgård i Torup i Skallerup sogn på 10 tdr. 5 skpr. 1 fjdk. - Gården var hans svigermors fødehjem, som svigerfaderen havde købt til selveje 1703 fra kronen, se ane 46-47; på skiftet 1727 efter svigerfaderen arvede Svenning Poulsens børn Maren, Christen og Anne den knap 11 tdr. hartkorn store gård (1).

Sønnen Christen Svenningsen blev senere eneejer af gården.
- Tulsgård er senere udstykket; stuehuset ligger endnu på nordsiden af vejen gennem Torup lige over for brugsforeningen.

Svenning Poulsen, der var født ca. 1677, var af ukendt herkomst. Han var muligvis yngre bror til Sidsel Poulsdatter, ca. 1667-1745, gift med Poul Jensen, ca. 1665-1734, der fra 1697 var fæster af den halve Torupgård (2); ægteparret, der kom fra Ejerslev, nævnes som faddere til næsten alle Svennings børn.

Svenning Poulsen af Torup døde 1748, begravet 19. maj (dom. 5 post paschat.), 71 år gammel.

Han blev gift første gang - senest 1711 i Solbjerg, hvor kirkebogen desværre først begynder 1719 - med Kirsten Christensdatter fra Jølbygård.

Hun var født ca. 1687 på Jølbygård i Ml. Jølby i Solbjerg sogn, datter af Christen Knudsen og hustru Helle Christensdatter.

Kirsten Christensdatter døde 19. januar 1719 i Tulsgård i Torup, 32 år gammel.

Efter hendes død blev Svenning Poulsen i Tulsgård gift anden gang 22. oktober 1719 i Skallerup med Hellena Pedersdatter af Skallerup; forlovere var Christen Knudsen og Rasmus Pedersen (brudens bror).

Hellena eller rettere Helle Pedersdatter var født 1675 i Skallerup by og sogn, døbt 17. januar, datter af gårdmand Peder Madsen, kaldet Laursen, og hustru Magdalene Andersdatter (Sterm), der var datter af præsten i V. Jølby.

Helle Pedersdatter døde 6. marts 1722 i Tulsgård, 47 år gammel; hun var barnløs.

Efter hendes død var Svenning enkemand i knap 6 år til han 2. februar 1728 blev gift tredje gang med sin tjenestepige Inger Hansdatter; forlovere var Christen Hansen i V. Jølby og Lars Hansen i Torup, begge brudens brødre.

Inger Hansdatter var født 1688 i V. Jølby i Dragstrup sogn, datter af gårdmand Hans Laursen og hustru Maren Christensdatter.

Svenning Poulsens kone Inger Hansdatter nævnes sidste gang 1739 som fadder til pigen Anne Jørgensdatters barn. Ingers død er forgæves søgt i sognets kirkebog.

Svenning Poulsen fik med sin første kone Kirsten 4 børn, nemlig Maren Svenningsdatter, født 1711, der 1729 tjente i præstegården i V. Jølby, da hun bar halvbroderen Hans til dåben, Christen Svenningsen, født 1713, Anne Svenningsdatter, født 1715, se ane 10-11, og Poul Svenningsen, født 1718, død 1718/19.

Sønnen Christen Svenningsen, 1713-1753, overtog Tulsgård og blev i 1740 gift med Anne Nielsdatter, ca. 1712-1784, der fødte ham 2 sønner og 2 døtre. Af sønnerne levede kun den yngste Svenning Christensen, født 1752, og han overtog senere gården.

Svenning Poulsens anden kone fik ingen børn, men med sin tredje kone Inger Hansdatter fik han sønnerne Poul, født 1728, og Hans, født 1729, og datteren Kirsten, født 1731.

Noter:

- 1 Skiftet efter Christen Knudsen på Jølbygård i februar 1727 i Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol 1720-28, B.1.A-130, fol.210.
- 2 Ullerup fæsteprotokol 1695-1882, G.105-1, fol.15b.

Ane 24 JENS MADSEN BODUM (BODDUM eller MØLLER)

født ca. 1674, død 1753.

Ane 25 MAREN JENSDATTER

født ca. 1688, død 1726.

Jens Madsen Bodum nævnes fra 1712 til 16 som boende i Skjoldborg by og sogn i Thy, men om han der var gårdmand eller hvad vides ikke.

Fra senest 1718 var han fæster af vandmøllen Lilleris mølle i skoven ved Højris i Ljørslev sogn på Mors, hvis hartkorn var på 2 tdr. 5 skpr. 1 fjdk., nemlig 2 tdr. 1 skp. mølleskyld af malingen og 4 skpr. 1 fjdk. hartkorn af jordtilliggendet, der i 1688 blot var på 3,9 tdr. land (1).

Året efter Jens Bodums død overlod enken Anne Morsing i 1754 fæstet af Lilleris mølle til stedsønnen Mads Jensen Bodum, se ane 12-13.

Jens Madsen Bodum, Boddum eller Møller var født ca. 1674 i Beersted i Snedsted sogn i Thy, søn af Mads Nielsen Bodum eller Boddum og hustru; Snedsted sogns kirkebog begynder desværre først 1759.

Jens Møller i Lilleris mølle i Ljørslev sogn døde 1753, begravet 21. juni, 79 år gammel; efter skiftet døde han 14. juni.

Han blev gift første gang senest 1711/12 - måske i Skjoldborg, hvor kirkebogen desværre mangler vielsen 1705-11 - med Maren Jensdatter.

Hun var - ifølge dødsalderen - født ca. 1688, men hendes herkomst kendes desværre ikke.

Sammen med Peder Jensen i Støvring stod Maren Jensdatter i 1713 fadder hos Rasmus Poulsen i Skjoldborg, som i 1712 havde stået fadder hos Maren og Jens Bodum; i 1714 nævnes Maren sammen med Mads og Peder Støvring som faddere hos Poul Nielsen Smed, ligesom Maren flere gange nævnes som fadder sammen med Mads Pedersen Støvring, ca. 1662-1726.

Efter dette ville det være nærliggende at antage Maren Jensdatter som den Maren, født 1692, datter af Jens Pedersen Støvring, ca. 1642-1717, fæster af ejendommen Støvring på knap 2 tdr. hartkorn i Skjoldborg sogn (2), og hustru Kirsten Pedersdatter.

- Maren og Jens Bodums anden datter, født 1715, blev da også døbt Kirstine Marie.

Jens Madsens hustru (Maren Jensdatter) i Lilleris mølle i Ljørslev sogn døde 1726, begravet 4. december, 38 år gammel; - ifølge skiftet døde hun 27. november.

Efter Marens død blev Jens Madsen af Lilleris mølle gift anden gang 1727 i Galtrup, trolovet 20. marts, viet 19. juni, med Anne Laursdatter Morsing. - Hun opholdt sig da hos kusinen Ingeborg Aggerholm gift med præsten Peder

Knudsen Gram.

Anne Lauridsdatter Morsing var født 1681/82 i Thisted købstad, datter af Laurids Pedersen Morsing og hustru Johanne Pedersdatter (Aggerholm)- en præstedatter fra Aggerholm præstegård i Ø. V. Vandet pastorat.

Efter Jens Bodums død opholdt Anne Morsing sig i Jargård i Ljørslev hos sted-datteren Maren og hendes mand Lars Jørgensen Pontoppidan - og 1768 døde den gamle mølleren hos Lars Jargaards, begravet 10. april (1. post paschat.), 84 år gammel; ligtale over hendes af Matth. 20, 13.-16. vers.

Jens Madsen Bodums andet ægteskab var barnløst, hvorimod hans første kone fødte ham 5 døtre og 1 søn; disse børn var:

Anne Margrethe Jensdatter, født 1712, rejste til Norge, Kirsten Marie Jensdatter (døbt Kirstine Marie), født 1715 i Skjoldborg, gift i Erslev, Mads Jensen Bodum, født 1718 i Lilleris mølle, se ane 12-13, Maren Jensdatter, født 1721, svagelig, men dog gift med Lars Jørgensen Pontoppidan, Sidsel Jensdatter, 1724-27, og Anne Sophie Jensdatter, 1726-27.

Provst Filtenborg fortæller (3): Jens Madsen Boddums økonomiske Forhold var ikke altid saa gode. Ganske vist var Møllerbestillingen som Regel indbringende, og Møllerne hævdede sig gerne et Trin op over Fæstebønderne. Den rige Degn i Galtrup, Sejer Olesen Leth (jfr. ane 26-27 og ane 2-3 i næste anetavle), fik alle sine tre Døtre gift ind i Møllerfamilier. Men efter den store, nordiske Krig 1700-1720, var Tiderne meget Knappe, og det kneb da ogsaa en Tid for Mølleren i Lilleris. Herskabet paa Højris lader ham 1. august 1729 indstævne for Herredstinget i Nykøbing d. 8. i Anledning af, at en Del af Herskabets Maling skal være temmelig slet behandlet, og at nogle af Møllens tidligere Kunder skal være flyttet andet Steds hen med deres Maling, saa at Herskabets Indkomst af Møllen staar i Fare. Herskabet vil have optaget et Syn over Møllens og Husenes Tilstand.

Stævningsmændene træffer ikke Mølleren hjemme, men afleverer Stævningen til hans Kone. Jens Madsen Boddum bliver trende Gange paaberaabt, om han havde noget imod dette Stævnemaal at modsige; men han mødte ej, eller nogen paa hans Vegne, hvorfor der udnævnes 8 Mænd, deriblandt 3 Møllere til at tage Syn over Møllen og Gården, Den 15. foreligger Resultatet: den nederste Møllesten er ganske tynd og snart ubrugelig; den øverste Sten er ogsaa tyndagtig, men kan bruges i nogle Aar. Een ny Sten skal anskaffes, som vil koste 20 Rdrl. Desuden skal anskaffes tvende Mulstokke med fire Pæle, hvortil behøves fire Egetræer til 2 Mk. pr. Stk. Gavlen paa Møllen og Vandtrugen skal sættes i Stand; endvidere behøves Reparation af "Flygen, Tap og Sejlen"; en Rem skal skares og en Rist i Møllen anskaffes. Lade og Stald behøver to Læs Tag samt noget Træ, Lægter og Ler. Rallingshus og Møllehus behøver ogsaa to Læs Tag samt lidt Lægter og Ler. Alle disse Reparationer vil koste 15. Rdrl., med den ny Møllesten altsaa 35 Rdrl.

Jens Madsen Møller blev af Retten Trende Gange paaberaabt, om han havde noget herimod at svare; men han mødte ej, ej heller nogen paa hans Vegne.

27. februar 1730 ses Jens Madsen i Lilleris Mølle igen at være indstævnet, men derved blev det. Antagelig har han fremskaffet den ny Møllesten og faaet Møllen og de andre Huse tækket og repareret. Paa Grund af den trange Tid har man vel heller ikke kunnet fare for haardt frem.

Jens Madsen Boddum beholdt Møllen til sin Død 1753, og hans Enke og Søn efter ham en Tid.

Jens Madsen Bodum havde ved skøde af 25. maj 1730 købt stedet Gløeborg eller Gløjborg i Ljørslev by på 1 skp. 1 fjdk. 2 alb. af Herman Bertelsen på Nandrup. - Dette sted overdrog Jens Bodum ved skøde af 19. maj 1753, læst 10. juni 1793 (4), til datteren Maren Jensdatter "i betragtning af min kære datter Maren Jensdatters svagelige omstændighed, da hun er af den beskaffenhed, at hun så godt som er vanfør og ikke haver anseende til, at hun uden hjælp af andre gode folk kunne ernære sig".

Jens Bodums anden kones fætter konsistorialråd, provst Rubek Humble, 1687-1742, sognepræst i Hunstrup og Østerild i Thy og ejer af herregårdene Nandrup og Ullerup på Mors havde overladt Anne Morsing i Jens Bodums levetid 5) gården Jargård i Ljørslev på 1 td. 4 skpr. 3 fjdk. 2 alb. hartkorn.

Efter Jens Bodums død var Anne Morsing blevet ejer af gården, som hun ved skøde af 20. oktober 1758, læst 6. november (6), for 30 rdlr. og fri husværelse overdrog til (stedsvigersønnen) Laurs Jørgensen Pontoppidan med samtykke af sin lavværge Jens Christensen Aggerholm, sognedegn i Ljørslev og Ørding.

Den 20. januar 1727 blev skifte foretaget (7) efter Maren Jensdatter i Lilleris mølle, der døde 27. november 1726, mellem enkemanden Jens Madsen og børnene Anne Margrethe Jensdatter, 14 år, Kirsten Marie Jensdatter, 11 år, Mads Jensen, 9 år, Maren Jensdatter, 6 år, og Sidsel Jensdatter, 4 år, hvis formynder var deres farbror Niels Madsen i Elso.

Indboet var pænt og solidt uden større luksus. Af sølvtøj anføres: 1 sølvske til 1 rdlr. 2 mk., 1 par små sølvspænder til 2 mk., 1 liden sølvske til 1 rdlr., samt 2 sølvskeer, som den yngste datter Sidsel havde fået i faddergave. Husets bogbestand var relativ betydelig og bestod af 1 bibel i pergament indbunden 1 rdlr., 2 nye psalmebøger 5 mk., 1 bog kaldes fandens fire døtre 1 mk., 1 stor bønnebog 1 mk., 1 bog kaldes christelig ridder 8 skill. og 1 liden bog alterens sakramente 6 skill.

Boets aktiver beløb sig til ialt 111 rdlr. 2 mk. 15 skill. Blandt passiverne, der beløb sig til 50 rdlr. 4 mk. 2 skill., nævnes stedets bygfæld:

Laden og stalden, som udi et er bygget, fejler intet.....som det for kort tid siden er af nyt opbygget. - Rålingen fejler på vestre side 2 læs tag; ved den nørre fløj behøves 4 fjæl, til en vandtrug ved møllen behøves 6 fjæl, til gavlen ved møllehjulet fejler 1 tylt fjæl, til en støtte under vandtrugget 1 ti-alens.

Desuden nævnes, at herskabet havde et års afgift på 11 rdlr. tilgode i stervboet.

Til deling blev der altså 60 rdlr. 4 mk. 13 skill., hvoraf enkemanden Jens Madsen tilkom halvdelen på 30 rdlr. 2 mk. 6½ skill.; den anden halvdel blev delt mellem de 4 døtre og den ene søn med 5 rdlr. 6 5/12 skill. til hver af døtrene og 10 rdlr. 12 10/12 skill. til sønnen.

Skifte efter Jens Madsen Bodum i Lilleris mølle blev afholdt 14. juli 1753

(8) mellem enken Anne Lauridsdatter Morsing og hendes stedbørn Mads Jensen Bodum, 35 år, Maren Jensdatter, 31 år, og Kirsten Marie Jensdatter, 38 år, som alle var nærværende, samt Anne Margrethe Jensdatter, 41 år, som var i Norge.

På skiftet, hvor enken mødte med lavværge Peder Holm, sognepræst for Vejer-slev og Blidstrup, hendes kusines søn, blev følgende registrering og vurdering foretaget:

Indendørs boskab i stuen: rdlr. mark skill.

1 egebord med skuffe under	1	0	0
1 skammel	0	0	8
1 gl. lænestol	0	0	12
1 træstol	0	0	12
1 do. mindre	0	0	12
1 gl. do.	0	0	4
1 lidet bord, som kan slås op	0	1	0
1 liden gl. kuffert	0	1	8
1 lidet skab med rum i og lås for	0	3	0
1 stort fyrreskab med lås	2	2	0
1 mindre do. med lås for, af fyr	1	0	0
13 mælkebøtter a 6 skill., er	0	4	14
1 flødebøtte og kærne	0	1	4
1 jern kakkelovn	8	0	0
1 par messing lysestager	0	5	0
1 gl. do.	0	2	0
1 malm morter	0	2	0
1 messing strygejern	0	4	0
1 liden spejl	0	1	8
1 klædebørste	0	0	3
...bog	0	1	0
1 bønnebog	0	0	8
4 gl. bøger	0	0	8
2 lysesakse	0	0	4
1 uldsaks	0	0	12
2 krus (?)	0	0	8
2 spidsglas	0	0	8
4 trætallerkener	0	0	4
6 træskeer	0	0	3
1 gl. ...-fod	0	0	2
2 træ-lysestager	0	0	4

I østerstuen:

2 dybe tinfade	0	5	0
3 do. flade	1	3	0
6 tintallerkener	1	0	0
2 tin serserkler	0	0	6
1 kobber dørslag	0	0	12
1 liden messing tragt	0	0	6
3 hollandske tallerkener	0	0	6
1 hvid stenkruis med tinlåg	0	1	0

1 brun do.	0	1	0
2 flasker med tinskruer	0	0	8
4 buteljer	0	1	0
2 par glasflasker	0	0	8
1 liden trekantet kandbæk	0	0	8
1 smørbøtte	0	0	6
1 gl. lyse...	0	0	4
1 trind bord med fod under	0	1	0
1 fyrrekiste med lås	0	3	8
1 lidet flaske-foer	0	1	8
1 lidet egeskrin	0	1	0
1 do.	0	1	0
1 do.	0	0	12
1 madskab	0	4	0
1 lidet stegespid	0	0	4
1 mangelfjæl	0	0	4

I kælderen:

1 øl-halvtønde	0	2	0
1 mindre do.	---		
nok 1 halv øltønde	0	2	0
3 ankre	0	3	12
1 halv-anker	0	1	0
1 mindre do.	0	0	6
1 smørbøtte	0	0	4

Nok udi et lidet kammer:

1 salttrug	1	0	0
1 fjerding	0	0	6
1 øltragt	0	0	3

I køkkenet og bryggerset:

1 kedel i grue på $\frac{1}{2}$ td. rum	8	4	0
1 stor egekar	1	0	0
1 do. af fyr	0	2	0
1 liden ege-do.	0	2	0
1 balje	0	0	13
1 liden fisker kedel (?)	0	3	8
5 små stripper	0	1	4
1 asketrug	---		
1 gl. jerngryde	0	0	12
1 stor jernpande	0	2	8
1 ildklemme	0	1	0
1 rist	0	0	8
1 trefod	0	0	12
1 træskovl	0	0	2
2 stenfade	0	0	6
4 gryder	---		
4 potter	0	0	8
2 gl. standtønder	0	1	4

På loftet fandtes:

1 gammel taberet	0	0	12
1 kar	0	0	10
1 jerngryde	0	1	4
1 hummelsi	0	0	6
1 hørbrøder	---		
1 skagfod	0	0	3
1 gl. kiste uden låg	0	0	6
6 løbe	0	2	4
... bønne	0	0	8
1 timse	0	0	8
1 hegle	0	0	8
3 hampesække	0	3	0
1 gl. skab	0	0	3
1 liden ...	0	0	3
2 store løbe	0	0	14
1 gl. messingkedel	0	0	8
2 garnvinder	0	0	6
1 dr...	0	1	0
1 do.	0	0	4
1 selde	0	0	6
1 do.	0	0	2
1 drifttrug	0	0	4
1 standtønde	---		
4 solde	0	3	0

Udi hugkammeret:

1 st...	0	0	8
1 gl. do. mindre	0	0	10
2 hugøkser	0	0	12
2 skovøkser	0	1	0
3 lange nauer	0	2	4
2 brystnauer	0	0	6
1 rive af jern	0	0	4
1 do. af træ	0	0	2
2 borskæfter	0	0	8
1 sav	0	0	8
1 par plovhøvle	0	0	12
2 slette høvle	0	0	8
2 skrubjern (?)		
5 listehøvle	0	0	15
1 jernhammer	0	0	8
8 bor	0	0	8
3 hugjern	0	0	12
2 skylpe	0	0	6
2 tælleknive	0	0	4
2 træ...	0	0	4
1 rabat plov	0	0	4

Udendørs redskab:

1 beslagen vogn med tilhørende dræt	20	0	0
1 do. halv beslagen	6	4	0
1 plov med jern	0	5	0
1 harve, hel jerntænder	1	0	0
1 do. med $\frac{1}{2}$ jerntænder	0	3	0
2 grebe	0	1	12
2 spader	0	0	12
1 skovl	0	0	4
2 lyngleer	0	2	0
1 fork	0	0	4
2 river	0	0	4
1 skærekniv og kiste	0	2	0
1 hulskovl	0	0	2
1 agsæt til en vogn	1	0	0
1 høle med drau og kroge	0	4	0
1 lang stige	0	1	0
1 slibesten med jernaksel	0	0	10

Sengeklæder:

På en seng i Østerstuen:

1 Olmerdugs overdyne, 1 bolster underdyne, 1 vadmels do., 1 bolster hovedpude, 1 do. olmerdugs	7	2	0
--	---	---	---

En seng i stuen beretter enken at være hendes egen, som hun sov i, hvilket de tilstedeværende ej alene tilstod hende, men nu også begærede at måtte blive uvurderet

På en seng i et lidet kammer:

en ... vadmelsdyne	1	0	0
1 gl. underdyne	0	1	0
2 hovedpuder	0	3	0
1 blårlagen	0	1	4

Nok en anden seng:

1 hvid vadmelsdyne	0	4	0
1 under do.	0	1	0
1 stribet hovedpude	0	3	0
1 hvid do.	0	1	0
nok 1 do.	0	0	8
1 blårgarnslagen	0	2	0
1 blåstribet bænkehynde	0	0	8
1 sortstribet do.	0	0	8
1 liden do.	0	0	6
1 par grove hørgarnslagener	1	0	0
1 gl. do.	0	1	0
1 pudevår	0	1	8
1 gl. drejls dug	0	1	0
1 blårgarns do.	0	0	12

Levende kreaturer:

1 sort hoppe 10 år	10	0	0
1 sortbrun hest 20 år	2	4	0
1 sort årings plæg	4	0	0

fæhøveder:

1 sorthjelmet ko 10 år	4	2	0
1 ravnsort do. 5 år	5	0	0
1 sorthjelmet do. 5 år	4	0	0
1 kvie-ko	...		
1 kvie	3	2	0
1 spædekalkv	0	4	0
1 do.	0	4	0
1 do.	1	4	0
1 so-svin	1	4	0
...	0	2	8
16 får og 16 lam	13	2	0
3 gl. væddere	2	0	0

Sønnen Mads havde fået sin fars klæder og døtrene havde delt deres forlængst afdøde mors klæder mellem sig.

Desuden blev en gammel kiste stående på Jargårds loft vurderet for

derudi:

1 olmerduqs dyne	1	4	0
1 do.	1	0	0
2 hovedpuder	0	3	0

Konsistorialråd Rubech Humble havde "i henseende den forvandskab iblandt enken og ham" overladt hende - i hendes mands levetid - et sted i Ljorslev, Jargård kaldet, på 1 td. 4 skpr. 3 fjdk. 2 alb. hartkorn, "hvilken er med ringe byghing og uden nogen slags besætning, hvorfor ej kan vurderes højere end"

	16	1	0
Ialt	169	2	10

Derpå blev boets passiver anført med ialt 129 5 2 1/6. hvoriblandt var stedets nødvendige besætning og bygfæld:

Først udtoges i anledning af stedets størrelse til dens brug og avls fortsættelse:

2 bæster	20	0	0
1 vogn	10	0	0
1 plov med behørig jern og dræt	3	0	0
1 harve	2	0	0

Bygfæld:

Laden og stalden, som udi eet er bygt, fejler			
1 tylt 12 al.	2	1	8
1½ tylt 10 al.	2	0	0
8 7 al.	0	2	8
3 tylt stenlægter	2	4	8
22 læs tag	11	0	0
For at reparere med tømmer og tag på egen kost, vil koste efter nøjeste overslag	3	2	0
Rålingen findes at vil behøve ... dobb. 12 al.	4	0	0
4 enkelt do.	0	4	8
3 10 al.	...		
1 tylt 10 al.	1	2	0
1 tylt stenlægter	0	5	8
1 tylt fjæl	1	4	0
3 læs tag	1	3	0
2 tylt fjæl til loft	3	0	0
Nok eftersat møllerredskabet, som fejler			
1 dobb. 12 al.s til fod	...		
Så og stenene hvoraf den underste findes med revner og ... som højliggen vil behøve en ny sten, som vil koste efter dens størrelse	24	0	0

Skiftet synes at være udsat, men enken må have fået boet overdraget til fri disposition.

30. juni 1763 (9) indsendte Anna Lauritzdatter Morsing, afgangne Jens Madsen Boddums efterleverske, boende i Ljørslev, "som nu har været enke næsten udi en halv snes år, har opnået en alder af 82 år, som tillige medbringer stor svaghed og skrøbelighed, ser og ved ikke hvor kort eller lang levetid Herren endnu mig vil forundå, så siden Herren ikke har behaget at velsigne mig med børn"... andragende til myndighederne om at indkalde hendes arvinger med 12 ugers varsel til Morsø Nørre- og Sønder-herreders ting 16. oktober, da hun ønskede at tage ophold hos en af arvingerne, mod at vedkommende arvede hendes få ejendele. - Hun forblev i Jargård til sin død 1768.

Noter:

- 1 matriklen 1688 i 2. afskrift Z.lo-2, fol.253, og Henrik Pedersen: De danske Landbrug 1688, s.345.
- 2 matriklen 1688 i 1. afskrift Z.lo-1, fol.55b.
- 3 P. Filtenborg: Sogndegn Sejer Olesen Leths Slægtsbog, s.109.
- 4 Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1738-97, B.35.C-SP.2, fol.462b.
- 5 fol.255 i skiftet 1753 efter Jens M. Bodum i Højris skifteprotokol 1719-82, G.112-16, fol.253ff.
- 6 kilde 4, fol.85b.
- 7 Højris skifteprotokol 1719-82, G.112-16, fol.70.
- 8 samme, fol.253.
- 9 Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1758-63, B.24-697, fol.846b.

Ane 26 SEJER OLESEN LETH

født 1711, død 1760.

Ane 27 IDE NIELSDATTER LANG

født ca. 1710, død 1780.

Sejer Olesen Leth var sogndegn for Galtrup og Øster Jølby med bopæl i Tøving, samt ejer af bl.a. Jølbygård og Filtenborg i Ml. Jølby i Solbjerg sogn.

Dette ægtepar er behandlet som ane 2 og 3 i den særskilte anetavle for dette par.

Ane 28

CHRISTEN MIKKELSEN SANDAL

født ca. 1681, død ca. 1745.

Ane 29

KAREN JOSEPHSDATTER

født senest 1700, død 1750/67.

Christen Mikkelsen Sandal overtog mellem 1710 og 20 fæstet af fødegården gl. matrikel nr. 3 i Erslev by og sogn på 4 tdr. 2 alb. hartkorn (1).

Gården hørte da under Frøslevgård, men ejedes snart efter af købmand Peder Skallerup eller Skalderup i Nykøbing, fra hvis enke den i 1750'erne kom under Ullerup.

Christen Mikkelsen Sandals gård, der lå syd for kroen i Erslev, blev i 1750 overtaget af sønnen Joseph Christensen, se ane 14-15, der skulle have sin mor på aftægt.

Christen Mikkelsen, der kun nogle gange nævnes med tilnavnet Sandal (2), var født ca. 1680/82 (3); han var søn af gårdens tidligere fæster Mikkel Christensen Sandal og hustru, hvis navn ikke kendes.

Christen Mikkelsen levede endnu 6. august 1743, da han nævnes som forlover for sønnen Mads (4); men han var død i februar 1748, da hans enke nævnes blandt ejerne af pestrømte kreaturer (5).

Han var gift 2 eller snarere 3 gange, men kun navnet på hans sidste kone - moderen til sønnen Joseph, se ane 14, - Karen Josephsdatter kendes. - Christen Mikkelsen og Karen Josephsdatter må være blevet gift ca. 1725. Hun nævnes 1727 som gudmor til gårdmand Jens Sørensen og hustru Sidsel Josephsdatter i Tøving i Galtrup sogn deres datter Maren.

Karen Josephsdatter, der var født senest 1700, var vel søster til Sidsel Josephsdatter, der mellem 1724 og 27 blev gift med Jens Sørensen, ca. 1667 - 1742, gårdmand i Søndergård i Tøving. Karen og Sidsel Josephsdatter kunne udmærket være identiske med de to søstre af samme navne, der i 1719 begge tjente som ugifte i Erslev, hvorimod deres eneste bror Jens Josephsen var rejst til Holsten. - De tre var børn af Joseph Kiær (?) i Tødsø og hustru Maren Jensdatter, der igen var datter af Jens Thomsen i Tødsø, hvis forældre var Thomas Jensen i Tødsø og hustru Karen Hansdatter (6).

Karen Josephsdatter levede endnu i 1750, da sønnen Joseph Christensen overtog fæstet af gården; men hun var død før kirkebogens begyndelse 1767.

Af børnene af Christen Sandals tidligere ægteskaber skal nævnes sønnen Mikkel Christensen, der døde barnløs 1750 som selvejer i Erslev (7), og dennes helbror Jens Christensen, død 1763, der fra 1741 var fæster af Korsgård i Erslev (8).

Deres halvbror Mads Christensen, kaldet Sandal, ca. 1714-1786, der i 1743 giftede sig til fæstet af den vesterste af Sandal-gårdene med sit næstsøskendebarn Anne Jepsdatter, ca. 1726-1787, datter af Jep Pedersen i Sandal og

hustru Karen Jensdatter, der var "Sødskende"-barn til Christen Mikkelsen Sandal (9).

- Joseph Christensen, ane 14, nævnes som halvbror til Jens Christensen i Korsgård i skiftet efter denne i 1763.

Noter:

- 1 de to afskrifter af matriklen 1688 2.lo-1 og 2, henholdsvis fol.177b og 282.
- 2 bl.a. i ovennævnte 2.lo-2.
- 3 ifølge landeværnsmandtal 1710-11 i B.1.A-184.
- 4 kgl. dispensationer til indgåelse af ægteskab mellem beslægtede 1736-48 i Ålborg bispearkiv C.1-486.
- 5 K. Klæstrups artikel om kvægpesten på Mors 1747-49 i Historisk Aarbog for Mors 1931, s.13.
- 6 arvesagen 6. februar 1719 i Morsø herreders justitsprotokol 1717-23, B.35. C-5, fol.118.
- 7 Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol 1739-50, B.1.A-132, fol. 319.
- 8 Højris fæsteprotokol 1720-1867, G.112-3, fol.77, og Dueholm skifteprotokol 1755-1828, G.109-3, fol.33.
- 9 kilde 8a, fol.68, og kilde 4.

Ane 36 JOSEPH MORTENSEN

født ca. 1640, død 1721.

Ane 37 N.N.

Joseph Mortensen var - vel fra giftermålet senest 1670 - fæster under herregården Højris af dele af gammel matrikel nr. 10 og 13 i Sundby sogn og by.

Hans fæstegård må nødvendigvis være identisk med sønnen Peder Josephsen og sønnesønnen Jørgen Pedersens gård på 8 tdr. 7 skpr. 1 fjdkr. 2 1/6 alb. hartkorn (1), nemlig halvdelen af nr. 10 og 2/3 af nr. 13.

Ved matrikuleringen 1688 (2), da begge gårde tilhørte Poul von Klingenberg til Højris og Lund m.videre blev nr. 10's hartkorn forhøjet fra 6 tdr. 4 skpr. 1 fjdkr. 1/2 alb. til 9 tdr. 7 skpr. 1 alb., mens nr. 13's hartkorn blev nedsat fra 6 tdr. 7 skpr. 1 fjdkr. 1 alb. til 5 tdr. 7 skpr. 3 fjdkr. 1 alb.

- I 1694 nævnes Joseph Mortensen som de ene af sognets to kirkeværger (3).

Joseph Mortensen var født ca. 1640 i Bjergby sogn og by, søn af gårdmand Morten Pedersen og hustru Bodil Madsdatter; Joseph Mortensen og broderen Peder i Bjergby nævnes 1688, 70 og 78 som faddere hos søsteren Johanne gift med Peder Nielsen i Skallerup, ligesom Joseph i 1671 stod fadder hos broderen Peder Mortensen i Bjergby.

Joseph Mortensen døde 4. april 1721 i Sundby, 81 år gl.

Han blev gift senest 1670, men konens navn og herkomst kendes ikke; fire af børnene lod en datter døbe Johanne, men tre af dem lod en datter døbe Birgitte/Birthe.

Det kunne tænkes, at Josephs kone har været fra gården i Sundby; måske kunne hun have været datter af den Niels Poulsen, hvis enke i 1664 var fæster af gl. nr. 10 i Sundby (4), - en af Josephs sønner blev jo døbt Niels.

Josephs Mortensens kone var sikkert død før kirkebogens begyndelse 1719.

Af Joseph Mortensens børn kendes bl.a. følgende 6:

Morten Josephsen, ca. 1671-1743, gårdmand i Skallerup.

Niels Josephsen, født ca. 1678, se ane 18-19.

Bodil Josephsdatter, ca. 1678-1749, gårdmandskone i Skallerup.

Poul Josephsen, født ca. 1678 (5), gårdmand på Fæggeklit i Sejerslev sogn.

Peder Josephsen, ca. 1684-1755, overtog fødehjemmet i Sundby.

Anne Josephsdatter, c. 1693-1769, gårdmandskone i Sundby.

Noter:

1 Jørgen Pedersens fæstebrev 1753 i Lund-Blidstrup (Glomstrup) fæsteprotokol 1725-93, G.113-1, fol.71, hartkornsspecifikationen for Glomstrup 1754 i Dueholm, Ørum og Vestervig amters arkiv B.11-61, samt 2. afskrift af amternes matrikel 1688, Z.10-2, fol.311b.

2. Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1664, Z.5-3, fol.83.

- 3 Sundby kirkeregnskaber i regnskaber fra Morsø Nørreherred 1685-1743 i Ålborg bispearkiv C.1-768.
- 4 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1664, 2.5-3, fol. 83.
- 5 sessionsliste 1722 i B.1.A-181.

Ane 46

CHRISTEN KNUDSEN

født 1655, død 1726.

Ane 47

HELLE CHRISTENSDATTER

født 1651, død 1728.

Christen Knudsen blev i 1680erne forpagter af den lille herregård Jølbygård i Ml. Jølby i Solbjerg sogn ved at gifte sig med den tidligere forpagters enke. - Under gården, hvis hartkorn i 1688 blev anslået til 16 tdr. 3 skpr. fjdkr. (1), dyrkedes i 1680erne omkring 125 tdr. land (2).

I Christen Knudsens første tid ejedes gården af borgmester Hans Nielsen Aarø i Nykøbing, død 1701 (3), og flere medlemmer af adelsslægterne Kaas og Linderot.

I 1713 og 14 fik Christen Knudsen skøde på gården af henholdsvis præsten Jacob Hansen Aarø og Dorthe Linderot.

- I 1703 (4) havde han for godt 191 rdlr. købt sin kones fødehjem Tulsgård gammel matrikel nr. 7 i Torup i Skallerup sogn på knap 11 tdr. hartkorn af kronen (kongen, staten), se også under ane 22-23 og 94-95.

Efter Christen Knudsens død blev Jølbygård overtaget af Anders Enevoldsen, der da blev gift med datteren Margrethe; Anders nævnes i skiftet efter Christen Knudsen som avlskarl i Jølbygård.

Christen Knudsen var født 18. juni 1655 i Tøving i Galtrup sogn, søn af Knud Andersen og hustru Kirsten Pedersdatter; faddere ved hans dåb 24. juni var Søren Jensen, Jens Sørensen, Jens Staffensen, Mikkell Mikkelsen, Dorthe Andersdatter, Karen Pedersdatter, Maren Andersdatter, Anne Poulsdatter og Anne Pedersdatter. - Han døde 23. august 1726 på Jølbygård, 71 år gammel.

Christen Knudsen blev gift i 1680erne - vel omkr. 1685 - med enken Helle Christensdatter på Jølbygård. Hun var enke efter forpagter Christen Nielsen på Jølbygård, med hvem hun var blevet gift 9. april 1672 i Skallerup kirke. - Hendes første mand Christen Nielsen, der vel døde omkr. 1685, må nærmest antages for en søn af Niels Jensen, ca. 1587-1671, forpagter på Jølbygård (5); Niels Jensen må have været gift to gange, hans sidste kone Maren Pedersdatter, ca. 1603-1665, var faster til Helle Christensdatter, se under ane 188-89.

Helle Christensdatter var født 1651 i Torup i Skallerup sogn, døbt 7. september, datter af Christen Pedersen (også kaldet Laursen i Tulsgård) og hustru Sidsel Mikkelsdatter; faddere var Christen Pedersen i Andrup, Jep Pedersen, Peder Madsen, Maren Pedersdatter i Jølbygård og Kirsten Jensdatter.

Helge (fejl for Helle) Christensdatter på Jølbygård døde døde 9. oktober 1728, 77 år gammel.

I sit første ægteskab med Christen Nielsen fik Helle Christensdatter øjensynligt kun et levedygtigt barn, nemlig Anne Christensdatter, ca. 1674-1740. Hun blev gift første gang ca. 1695 med Peder Knudsen, 1661-1733, gårdmand i Tøving i Galtrup sogn og yngre broder til Helles anden mand; efter Peders død blev hun gift anden gang 1737 med Christen Pedersen i Tøving.

Med Christen Knudsen fik Helle døtrene Kirsten Christensdatter, født ca. 1687, se ane 22-23, og Margrethe Christensdatter, ca. 1690-1728, gift 1727 med Anders Enevoldsen, der som nævnt overtog Jølbygård; Anders Enevoldsen flyttede med sin anden kone Kirsten Sørensdatter til Thisted Bisgård (6).

En datter var vel også Sidsel Chritensdatter, der døde 1719 i Jølbygård, 29 år gammel, altså ligeledes født ca. 1690.

Den "agtbare og velfornemme mand, seignr. Christen Knudsen, forpagter på Jølbygård" fik skøde 28. oktober 1713, læst 25. januar 1714 (7), af jomfru Dorthe Linderot til Skibstedgård på den del af Jølbygård (må have været godt 5½ td. hartkorn), som hun havde fået overdraget af sin farbror ritmester Henrik Linderot til Kongensgård, som igen i 1700 havde fået det af sin moster fru Abild Kaas, salig Niels Langes, som i 1680 havde fået det af sin søster fru Agnethe Kaas, salig Peder Henriksen Myltings til Sø.

"Velfornemme mand Christen Knudsen, forpagter på Jølbygård" fik skøde 28. juni 1714, læst 12. september (8), af Jacob Hansen Aarøe, sognepræst i Sønderup-Suldrup, på 10 tdr. 6 skpr. 2 fjdkr. 1½ alb. hartkorn af Jølbygård, samt en bolig, som Jens Andersen sidst beboede, på 1 td. 2 skpr. hartkorn, og en bolig, som brugtes af Anders Jensen i Ml. Jølby, ligeledes på 1 td. 2 skpr. hartkorn. Jacob Aarøes adkomster var dels faderen Hans Nielsens indførsel i dele af Jølbygård 1674, dels fru Agnethe Kaas' overdragelse til Henrik Linderot 1680 og dennes overdragelse 1681 til Hans Nielsen Aarøe.

Skiftet efter "den velagtbare og nu salige mand Christen Knudsen" på Jølbygård sluttedes 19. februar 1727 (9); arvingerne var enken Helle Christensdatter, hvis lavværge var (svigersønnen) Peder Knudsen i Tøving, samt døtrene Margrethe Christensdatter, ugift og hjemme, hvis formynder var Lars Bugge på Ejstrup, og den afdøde datter (Kirsten)'s børn med Svenning Poulsen i Torup, nemlig Christen, 13 år, Maren, 14 år, og Anne, 10 år.

Der blev da fremlagt en registrerings- og vurderingsforretning fra den rette 30. dag 23. september 1726, hvor følgende blev vurderet:

Sølv:

rdlr. mark skill.

1 liden sølvkande, vog 36 lod (10) - (må være sølvkanden, der nævnes i skiftet (11) 1728 efter datteren Margrethe med påskriften N.J.S. og M.P.D. henvisende til ovennævnte forpagter Niels Jensen og (anden) hustru Maren Pedersdatter)

1 sølvbæger, vog 6½ lod

4 sølvskeer, vog 10 lod

18	0	0
3	1	8
5	0	0

Tin:

3 tinfade, vog 7 pund, og 6 tallerkener, vog 6 pd.

1	5	6
---	---	---

Kobber:

1 gammel bødet (=repareret) kobberkedel i grue, nu "ungefehr" på 5 fjerdinges rum

5	2	0
---	---	---

1 brændevinskedel i grue, nu gefehr på 1 halvtønde, med

	rdlr.	mark	skill.
låg, hat og piber (forbudet mod brændevinsbrænding fra 1697 blev måske ikke overholdt)	8	0	0
1 liden fiske (?) kedel	1	0	0
1 messing sengebækken	0	1	0
1 messing lysestage	0	1	8

Udi borgestuen:

1 gammelt langt fyrrebord med åben fod	0	4	0
1 do. med 2 skuffer under	1	0	0
1 gammel ørk (kiste) uden låg og hængsel	0	2	0
Derudi den salig mands klæder, nemlig:			
1 gammel grå klædes kjortel	2	4	0
1 gammel vendt do.	0	4	0
1 grå vadmels kjole	0	4	0
1 mørkegrå klædes vest med 2 dusin sølvknapper udi	3	0	0
1 lædervest med 3 dusin do. knappe udi	3	0	0
1 gammel sort vest	0	2	0
1 gammel skindtrøje med messingknapper udi	0	2	0
1 rød vadmels trøje	0	2	8
1 gammel hvid fifskafte (12) vest	0	0	8
1 læder brystdug med messingknapper udi	0	1	0
1 par gammel sorte skindbukser med 3 store og 10 små sølvknapper	1	2	0
1 par gamle grå klædes bukser	0	4	0
1 par gamle læderbukser	0	1	8
1 par læder underbukser	0	1	8
1 gammel grå kabuds med sort plyds	0	4	0
1 gammel foret hue	0	1	8
2 gamle hatte	0	2	0
1 gammel foret hue	0	0	10
1 blå nathue	0	0	8
1 par vanter	0	0	6
3 par hvide strømper	0	2	0
1 gammel egekiste med lås	0	4	0
1 ringere do.	0	3	0
1 lang fyrrebænk	0	1	8
1 bænkedyne af stribet	0	2	0
1 gammelt ubrugeligt egeskab	0	2	0
1 himmelseng med 4 egestolper	0	4	8
4 gamle sorte rue (?) hynder	0	4	0

I et lidet kammer indenfor borgestuen:

1 lidet fyrrebord	0	2	8
-------------------	---	---	---

I gæstekammeret:

1 lidet rundt fyrrebord	0	2	8
1 rød himmelseng med 3 stk. grønt omhæng og kappe	2	2	0

rdlr. mark skill.

1 gammel fyrre do. med 3 stk. sribet, hjemmegjort omhæng og kappe	1	2	0
3 bøgestole med barked (garvet) kalveskind betrukket	1	0	0
1 liden stol med hynde på	0	1	8

I kælderen:

2 øltønder	1	2	0
2 do. og 1 do.	1	1	4
1 gammelt anker og 1 øltragt	0	0	14
1 liden strippe og 1 gammel salttønde	0	0	12

I dagligstuen:

1 gammelt langt fyrrebord med 2 skabe under	1	0	0
1 bæk for bordenden	0	0	10
1 flosset bækedyne dertil	0	1	0
1 lang bæk inden bordet	0	1	0
1 gammel stakket (kort) bækedyne	0	0	6
1 gammel træskammel	0	0	8
1 gammel lænestol og 3 små stole	0	2	0
4 gamle hynder	0	1	0
1 jern bilægger kakkelovn, hvoraf overpladen er brækket	5	0	0
1 lidet fyrreskab	0	5	0

På loftet:

4 tdr. gammel havre	2	4	0
6 gamle linnedsække	0	4	0
3 standtønder	0	1	8
1 ny skæppe	0	4	0
2 gamle hjulrokke	0	4	0
2 gamle hække	0	0	8
1 lang skammel	0	1	0

I køkkenet:

1 gammelt fyrreskab	0	3	0
1 rist, trefod og 1 gammel ildtang	0	1	6
2 hollandske stenfade og 5 do. tallerkener	0	1	7

I mælkestuen:

14 sibøtter	0	3	8
10 ler sætter	0	0	10
2 standtønder	0	0	12
1 kærne og 1 flødebøtte	0	1	8

rdlr. mark skill.

I bryggerset:

1 par kværne	0	5	0
1 fyrrekar på 2 tdr. rum	1	1	0
1 gammel do. på 1½ td. rum	0	3	0
1 gammel balje og 2 gamle tønder	0	1	2
6 gamle standtønder	0	3	0
3 gamle ringere do.	0	0	12
2 karstole	0	0	9
1 bærebøre	0	0	4
3 solde	0	0	12
1 skodde, 1 rage og 1 ovntræ	0	0	6
5 standtønder	0	1	4
1 balje	0	0	6
1 hind-lygte (vel lygte med hinde - tyndt skind - i stedet for glas)	0	0	2
1 dejntrug med låg	0	4	0
1 selde og 3 løb	0	1	0
1 gammel standtønde og 1 halvtønde	0	0	8
1 balje, 1 humlesi og 1 sold	0	1	0
2 hørbrødere	0	1	8

Sengeklæder:

Udi pigernes seng:

2 gamle vadmels dyner, 1 hølssklæde, 1 blågarns lagen og 1 gammel pude	1	0	0
--	---	---	---

I gæstekammeret:

På den røde seng:

1 hvid hjemmegjort olmerdugs overdyne med blå striber	2	0	0
1 gammel bolster underdyne med blå striber	1	2	0
2 bolster puder med vår	2	0	0
1 blått sengeklæde	0	2	8
1 par hørgarns lagner med 2 bredder	0	5	0

På den anden seng:

1 gammel bødet (repareret) olmerdugs overdyne	1	1	0
1 grå vadmels underdyne	1	0	0
1 bolster hoveddyne med vår	0	4	0
1 gammel olmerdugs do.	0	2	8
1 gammelt blått sengeklæde	0	1	8
2 hørgarns lagner	0	4	0

På den seng i borgestuen:

1 gammel olmerdugs overdyne	1	0	0
1 grå vadmels underdyne	0	5	0

	rdr.	mark	skill.
1 rødbrøget sengeklæde	0	1	8
1 læder hovedpude uden vår	0	1	8
2 blågarns lagner	0	3	8

På en "lugt" (lukket seng, alkove) seng i dagligstuen:

1 gammel olmerdugs overdyne, 1 hampe underdyne, 1 pude og 1 par blågarns lagner	1	2	0
---	---	---	---

På avlskarlens seng:

2 gamle vadmels dyner, 1 pude og 2 blågarns lagner	1	2	0
--	---	---	---

På drengenes seng:

2 gamle dyner, 1 pude og 2 blågarns lagner	1	0	0
--	---	---	---

På en anden seng:

1 grå vadmels dyne, 2 hølsklæder, 1 pude og 2 blågarns lagner	1	0	0
---	---	---	---

Linklæder:

1 hørgarns drejlsdug	0	4	0
1 vadmels do.	0	2	0
5 hørgarns skjorter	2	0	8
2 klosterlærreds halsklude	0	3	0
2 hørgarns do.	0	2	0
3 grovere do.	0	2	8

Vogne og plovredskaber:

1 beslagen postvogn og stavseledræt dertil	8	0	0
1 hav-vogn (vogn med haver = fading) med beslagne hjul og dræt til	4	4	0
1 lejred vogn (vogn med lejrer = høst-fading) med stænger, læstræ og behørig reb	2	4	0
3 gamle møgvogne med fjæl til	2	0	0
1 plov med behørig dræt og jern	2	0	0
1 bagplov med et par jern	1	0	0
2 harver med jerntænder	1	5	0
2 træharver	1	1	0
3 stålgrebe og 2 skovle	0	4	8
2 skærekister med knive	0	4	0
1 slibesten med jernaksel	0	4	8
2 økser	0	2	0
1 båndkniv og 1 hammer	0	0	6
1 houtang (knibtang) og 1 hugjern	0	0	8
2 navr og 2 spigerbor	0	1	0

	rdr.	mark	skill.
1 sav	0	0	6
3 høleer med drag og kroge	1	3	0
3 forke	0	0	12
3 tørvespader	0	3	0
2 plejle, 6 river og 1 træ-kratte	0	2	0
1 tromle	1	0	0

Kornet i laden:

Vinterrug 14 læs á 3 skpr. er 5 tdr. 2 skpr. á 16 mk.	14	0	0
vårrug 9 læs á 8 skpr. er 9 tdr. á 2 rdr.	18	0	0
byg 44 læs á 12 skpr. er 66 tdr. á 6 mk.	66	0	0
nok 16 læs byg á 4 skpr. er 8 tdr. á 6 mk.	8	0	0
havre 50 læs á 9 skpr. er 56 tdr. 2 skpr. á 4½ mk.	42	1	2

Levendes kreaturer:

Kvæg:

5 par stude á 14 rdr. 2 mk. er	71	4	0
1 grå hjelmet skud (?) stud	8	0	0
5 ringere do. á 13 rdr. er	65	0	0
2 hvide køer, ungefær 8 år	6	4	0
1 gråstjernet do., 9 år	3	0	0
1 grå hjelmet, 14 år	2	2	0
1 sort hjelmet, 5 år	2	4	0
1 do. kvie, 4 år	2	4	0
1 rød ko, 4 år	2	3	0
1 sortbroget, 14 år	2	1	0
1 sort hjelmet do.	2	1	0
1 grå hjelmet kvie i 3. år	1	4	0
1 grå do. i 2. år	1	0	0
1 sort hjelmet do.	1	0	0
1 grå hjelmet tyrekalv	0	2	0
1 grå tyr	2	2	0
18 får á 2 mk.	6	0	0
2 væddere á 2½ mk.	0	5	0
9 lam á 1 mk.	1	3	0
5 anden års svin á 5 mk.	4	1	0
6 grise á 2 mk.	2	0	0

Bæster:

1 brun hest, skimlet i panden og hjaltet (?), 11 år	4	0	0
1 brun hoppe, 15 år	3	2	0
1 sort stjernet hoppe i 5. år med en "fjeder" på næsen	8	0	0
1 sort hoppe, 16 år, med føl	8	0	0
1 brun hoppe med "feder" på næsen, 17 år, med føl	9	0	0
1 sort stjernet hjalte-hoppe	5	0	0
1 brun hest-plag i 4. år	10	4	0
1 sort hest-plag i 3. år	9	0	0
1 sort hoppe, 6 år	10	0	0

	rldr.	mark	skill.
2 sorte stjernede mær-plag	10	4	0
1 sort stjernet hest-plag	4	0	0
1 brun do.	3	2	0

Jordegods:

Jølbygård, som den salig mand beboede og hannem selv tilhørende, er en gammel sædegård bestående af hartkorn efter nye matrikel 16 tdr. 3 skpr. 1 fjdk. 2 alb. - Men omendskønt samme er ufri og ej kompletteret, men drives med beboernes egne plove og bæster, såsom dertil ingen hjælp haves af nogen bonden enten med hævder eller plov. Er og af bygning slet konditioneret, ej heller findes derpå nogen "borregaard", men alene et gammelt rålingshus til uomgivelig fornødenhed; ikke desmindre, når til gårdens drift, som billigt bliver reserveret behørig inventarium og besætning efter kongelig allernådigste forordninger, takseres bemeldte Jølbygårds 16 tdr. 3 rkpr. 1 fjdk. 2 alb. hartkorn med arvingernes konsens á tønden 50 rdlr. er

821 0 9

Derforuden stervboet tilhørende:

1 gård i Torup i Skallerup sogn, beboes af Svenning Poulsen ibidem, som er temmelig god på bygning, bestående af hartkorn 10 tdr. 5 skpr. 1 fjdk. og takseres á tønden 40 rdlr. er

426 1 8

1 bolig ved Præstbro beboes af Anne Andersdatter ibm., hvoraf svares for landgilde og arbejdspenge årlig 2 rdlr. samt 6 dages arbejde, er hartkorn 1 td. 5 skpr. 1 fjdk. og takseres á tønden 40 rdlr. er

66 1 8

1 hus i Mellem Jølby uden bygning, som Anders Jensen ibm. haver i fæste og giver deraf årligen 2 rdlr. samt før 3 dages arbejde, er hartkorn 7 skpr. 2 fjdk. 2 alb. og takseres á 40 rdlr. tønden

38 2 0

Da de tilstedeværende blev spurgt om yderligere aktiver, der blev der svaret, "at som enken er af høj alder og længe, nemlig ungefær 2 år har lagt på sin sygeseng, vidste hun er nogen underretning derom at gøre, men hvis (= hvad) penge, som kunne være i behold efter den salig mands død, deraf havde datteren Margrethe Christensdatter udgivet en del siden til daglige udgifter, og de overblevne leverede her i skifteretten"

10 3 12

Af tilstående gæld nævntes, at sr. Herman Bertelsen (på Nandrup) havde bekommet 9 tdr. rug á 11 mk. 4 skill. er og Johan Norsk i Nykøbing skyldte

16 5 4
3 0 0

Ialt summa

1951 4 3

Ved skiftets slutning 19. februar 1727 blev boets bortskyldige gæld, udgift og besværing anført således:

Til gårdens besætning reserveredes efter forordningen af 13. februar 1722:

16 arbejdsbæster á 10 rdlr.	160	0	0
plove, vogne og harver	10	0	0

Til vårsæd og kgl. kontributioner:

rug 5½ tdr. á 12 mk.	11	0	0
byg 26 tdr. á 6 mk.	26	0	0
havre 51 tdr. á 4½ mk.	38	1	8
oktober kvartal afvigte år	9	1	8
januar kvartal indeværende år	9	1	8
april kvartal	5	2	12
januar termin af familieskat	6	1	8
kornskat for dette år	7	5	6

samt korn:

rug 4 tdr. 5 skpr. á 12 mk.	9	1	8
byg 1 tdr. 1 fjdk. á 6 mk.	1	0	3
havre 4 tdr. 5 skpr. á 4½ mk.	3	2	8

Folkeløn for 1 år - til påske:

avlskarlen Anders Enevoldsen	8	4	0
2. karlen Søren	6	4	0
3. karlen Niels	4	0	0
drengen Niels	4	0	0
tjenestepigen	4	0	0
1 kopige	1	4	0

Gæld:

Peder Guldsmed, tilforn i Nykøbing, nu i Thisted, lod for-dre for beslag til den salig mands kiste, samt søm dertil og baj til stropperne	6	5	0
sr. Lars Bugge efter forevist afregning	4	2	14
sr. Jens Madsen af Nykøbing for varer	7	0	0
til sr. Ole Quist i Nykøbing, mindst	50	0	0
skifteomkostninger (ialt)	31	3	0

Af de ved registreringen vurderede får var alle, undtagen 3 stk. "i et hart vejrligt før Jul drucknede og omkomne udi et kiær paa Tøving marck", hvorfor der skulle fra-trækkes

	7	2	0
Summa	432	3	3

Boet gav efter de nævnte summer et overskud på	1519	1	6
--	------	---	---

-Sr. Peder Knudsen af Tøving som enkens lavværge forestillede skifteretten, at som hans salig broders enke og egen svigermøder ej alleneste i langsommeligt tid haver lagt ved sin sygeseng, men's endog er af så høj en alder, at hun ej kan vente nogen helbred eller førlighed førend det behager den nådige Gud hende fra denne verden af forløse, hvorudover hun i den tid hun skulle antage sig sin del at forestå eller have med nogen husholdning at be-

stille, er hun og han på hendes vegne heller ej fornøjet med, at al den del af boets midler, som hende nu kan tilfalde, straksen deles imellem hendes ugifte datter og salig datters børn, dog så at bemeldte hendes ugifte datter Margrethe Christensdatter, som er her hjemme i gården hos hende, derimod tillægges noget billigt, såvel til den underholdning, som idelig opvartning moderen nu i sit 76. år højliggen er behøvende, samt til hendes begravelses bekostning efter skifterettens og arvingernes godtfindende, at alting så den- ne sinde kunne afgøres, hvilket mest sigter til de umyndige arvingers bedste i henseende enkens beholdne del kunne ved langvarig svaghed snarere formind- skes end forbedres, på det og den gamle, svage enke herved desto bedre, om hvis i så måde til hendes ophold og subsistence så og en god opvartning i hendes høje alder og svaghed tillægges kunne være forvisset, synes det bedst og sikrest at sligt udlægges hende i Jølbygårds hartkorn, hvilket datteren da ved moderens død til ejendom hjemfalde, men såfremt moderen skulle over- leve datteren, bliver det moderen og hendes fælles arvinger efter datterens død forbeholden.

Og ifald dette billige forslag, som ikke påtvivles, finder af skifteretten bifald, frasiger sr. Peder Knudsen sig herved al den arv og arveprætention, som han derfor tilforn fuldkommen er bleven fornøjet, forsåvidt hans hustru Anne Christensdatter efter sin moder kunne have til arv at prætere.

Og iøvrigt forestillede han Svenning Poulsen på sine børns vegne og sr. Lars Bugge på sin myndlings vegne, at til enkens ophold hendes livstid enten den varer kort eller længe, på forskrevne måde syntes ej ringere kunne hensættes end 150 rdlr. og til hendes begravelse 50 rdlr., hvortil sr. Laurids Bugge svarede, at han syntes denne anmeldte summa for liden til enkens ophold, med mindre hendes datter Margrethe Christensdatter, som fremdeles med hende skal have umage og besværing derforuden nyder jævnet og vederlag imod hvis hendes salig søster Svenning Poulsens børns og nu hendes medarvingers moder haver fået til medgift, da hun kom udi ægteskab med Svenning Poulsen, såvel som og noget for 18 års tjeneste og opvartning i hendes forædres hus siden bemeldte hendes salig søster deraf blev udgiftet.

- Hvorpå Svenning Poulsen sig således erklærede, at dersom hans salig hustrus søster Margrethe Christensdatter med sin formynder ville frafalde og efterlade den tilkrav for jævnet imod den liden del han med sin salig hustru havde fået til medgift, samt hvis hun forlangte tjeneste i sine forældres hus kan have at fordre, det han sikker formodede hun af kærlighed til hendes salig søsters børn efterlod, var han på sine børns vegne med al det øvrige velfornøjet.

- Til dette sidste protesterede Laurs Bugge ikke, og skiftretten tilsluttede sig Peder Knudsens forslag.

Fra boets beholdning på 1519 rdlr. 1 mk. blev altså 200 rdlr. fratrukket til enkens underholdning og begravelse, hvorefter der således var 1319 rdlr. 1 mk. tilbage.

Derpå krævede Laurs Bugge - førend summen kunne deles - at den sum, som Christen Knudsen havde deponeret hos broderen Peder Knudsen i Tøving til den afdøde datters børn i Torup skulle lægges til, nemlig

100 rdlr. in specie á 7 mk. er	116	4
samt 1 liden sølvkande, 3 gamle skeer, 1 par skospænder,		

2 skjortespænder og 12 sølvmatter, vog ialt
30 lod á 3 mk. er

15

Ialt

131 rdlr. 5 mk.

Efter at dette var tillagt blev der 1450 rdlr. 5 mk. til deling, hvorefter den ugifte datter Margrethe Christensdatter tilkom halvdelen 725 rdlr. 2 mk. 8 skill., mens den anden halvdel blev delt mellem Svenning Poulsens 3 børn med 362 rdlr. 4 mk. 4 skill. til sønnen Christen og 181 rdlr. 2 mk. 2 skill. til hver af døtrene Maren og Anne.

Svenning Poulsen fik det ordnet således, at hans børns arvelodder på ialt 725 rdlr. 2 mk. 8 skill. kom til at bestå af bl.a. gården i Torup vurderet for 426 rdlr. 1 mk. 8 skill., mens de øvrige 299 rdlr. 1 mk. blev udlagt i Jølbygårds hartkorn.

Noter:

- 1 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1688, Z.9-3, fol.250b.
- 2 Henrik Pedersen: De danske Landbrug (1688), 1928, s.347.
- 3 Chr. Villads Christensen: Nykjøbing paa Mors 1299-1899, 1902, s.199ff.
- 4 skøde 12.5.1703 i Kronens Skøder, bd.3, 1689-1719, s.365.
- 5 Nationalmuseets Danmarks Kirker, Thisted amt, bd. 2, 1942, s.973.
- 6 Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol 1739-50, B.1.A-132, fol. 315.
- 7 Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1711-17, B.24-672, fol.191.
- 8 samme, fol.247.
- 9 Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol 1720-28, B.1.A-130, fol. 206b.
- 10 vog 36 lod: vejede 36 lod, 1 lod = 15,5 g (Håndbog for danske lokalhistorikere v. J. Hvidtfeldt, s.350).
- 11 Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol 1728-39, B.1.A-131, fol. 4b.
- 12 fifskafte: vævning, hvor islætten binder 5 trendetråde (Håndbog v. Hvidtfeldt, s.515).

Ane 48

MADS NIELSEN BODUM eller BODDUM

født i 1640'erne, død 1701/06.

Ane 49

N.N.

Mads Nielsen Bodum eller Boddum var - vel fra giftermålet omkring 1670 - fæster af fødegården gammel matrikel nr. 1 i Beersted i Snedsted sogn i Thy; gårdens hartkorn blev ved matrikuleringen 1688 (1) forandret fra 7 tdr. 3 skpr. til 4 tdr. 4 skpr. 1 fjdk. 2 alb.

Provst Filtenborg fortæller (2), at "i gamle Kop- og Kvægskatsregnskaber ser vi, at i 1672 bor Mads Nielsen Boddum i Gaarden; 1678 oplyses det, at han er gift. Det gik økonomisk fremad for dem. I 1678 havde de en Tjenestepige og Besætningen bestod af to Hopper, et Føl, to Køer, en Stud, et Ungnød, samt 8 Faar og Lam. Man erindre, at Besætningerne var meget smaa i Forhold til nu. 1682 havde de to Tjenestefolk og holdt tre Heste, en Fole, to Stude, to Køer, to Ungnød samt tre Faar og Svin".

Gården i Beersted tilhørte fra 1663 (3) præsten Poul Christensen Påske i Skjoldborg, død 1673, hvis arvinger endnu ejede den 1680 (4); sønnen (?) studiosus Sveder Påske overdrog i 1682 (5) gården til Jens Poulsen Påske, sognepræst i Skjoldborg og Kallerup der straks samme år (6) solgte den til dr. Laurids Foss, ejer af herregården Todbøl i Kallerup sogn, hvorunder den forblev i over 100 år.

Mads Bodum nævnes som fæster af gården både i 1698 og 1701, nemlig da Laurids Foss solgte Todbøl med underliggende bøndergods til Enevold Nielsen Berregaard, borgmester i Thisted og ejer af Kølbygård m.v., og da Berregaard solgte godset til Anne Lauridsdatter, salig Peder Brønsdorff til Kongstedlunds enke (7).

Derimod nævnes Mads Bodums enke som fæster af gården i 1706, da Anne Lauridsdatters anden mand Bertel Langballe solgte Todbøl med bøndergods til Erich Zacharias von Kahlen, kongelig majestæts oberstløjtnant til hest (8).

Omkring 1710 blev fæster af gården overtaget af Bertel Jensen (9), der efter al sandsynlighed var gift med en datter af Mads Bodum, og som i 1744 blev afløst af sønnen Christen Bertelsen (10).

- Mads Nielsen, eller Mads Nielsen Bodumb som han kaldes, nævnes i 1686/87 og 88 som den ene af sognets to kirkeværger (11).

Mads Nielsen Bodum eller Boddum må være født i 1640'erne eller sidst i 1630'erne, da han i 1664 og 65 nævnes som fadder til børn af søsteren Maren Nielsdatter gift med Thomas Thomsen Røjkjær i Nr. Skjoldborg i Skjoldborg sogn; Mads Bodum var søn af gårdens tidligere fæster Niels Christensen Bodum eller Boddum og hustru, hvis navn ikke kendes.

Mads Nielsen Bodum må som sagt være død mellem 1701 og 1706 i Beersted i Snedsted sogn, hvis kirkebog desværre først begynder 1759.

Mads Nielsen Bodum blev gift senest omkring 1670, men konens navn og herkomst kendes desværre ikke; Mads Bodums enke nævnes som fæster af gården i Beersted i 1706.

Foruden sønnen Jens Madsen Bodum, født ca. 1674, se ane 24-25, havde ægteparret sønnen Niels Madsen, der nævnes 1727 i Elsø by og sogn på Mors, da han optrådte som formynder for broderen Jens' børn; måske var han identisk med den Niels Madsen, der døde 1742 i Elsø, 69/70 år gammel - altså født ca. 1672, og hvis kone Sidsel Knudsdatter døde samtidig, 68 år gammel.

Desuden havde de datteren Anne Madsdatter, der nævnes som fadder 1712 og 15 til børn af broderen Jens i Skjoldborg; måske var det hende, der var gift med Bertel Jensen i gården i Beersted, der i 1715 ligeledes nævnes som fadder til Jens Bodums barn i Skjoldborg.

Bertel Jensen der tydeligt nok var svigersøn af Mads Bodum, havde bl.a. sønnen Christen Bertelsen, ca. 1720-1786, der overtog slægtsgården i Beersted, samt Mads Bertelsen, ca. 1710-1794, der boede i Snedsted by.

Desuden var Mads Bodum sikkert far til Mikkell Mad en Bodum, gårdmand i Snedsted by, der nævnes 1738 som svigersøn af sognepræsten, magister Holger Sørensen Schandorff (12).

Noter:

- 1 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1688, Z.9-3, fol.119.
- 2 P. Filtenborg: Sognedegn Sejer Olesen Leths Slægtsbog, s.106.
- 3 Viborg landstings kopier af protokollerede breve 1666B, B.24-633, 13.10.1666, nr. 4.
- 4 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1680, Z.6-1, fol.101.
- 5 Viborg Landstings skøde- og panteprotokol 1681-82, B.24-648, fol.420b.
- 6 samme, fol.421.
- 7 Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1698-99, B.24-664, fol.347b og samme 1699-1701.B.-24-666, fol.439b.
- 8 samme 1706-11, B.24-670, fol.102.
- 9 først afskrift af matriklen 1688 for Dueholm, Ørum og Vestervig amter, Z.10-1, fol.69b.
- 10 specifikation over gældende fæstebreve 1775, jordebøger fra 1733, 34 og 48, alt i Todbøl godsarkiv, forskellige dokumenter 1706-1801, G.80-1.
- 11 Ålborg bispearkiv, Kirkeregnskaber fra Hassing herred 1685-1720, C.1-754.
- 12 Ålborg bispearkiv, gejstlige skifter 1733-36, C.1-445, samt Hassing-Refs herreders skøde- og panteprotokol 1738-73, B.34-SP.1, fol.1b.

Ane 56

MIKKEL CHRISTENSEN SANDAL

født ca. 1646, død efter 1710.

Ane 57

N.N.

Mikkel Christensen Sandal var fra omkring 1680 fæster af gammel matrikel nr. 3 i Erslev by og sogn, hvis hartkorn ved matrikuleringen 1688 (1) blev forandret fra 8 tdr. 3 skpr. 2 fjdkr. 2 alb. til blot 4 tdr. 2 alb.

Mellem 1710 og 20 blev fæstet af gården overtaget af sønnen Christen Mikkelsen Sandal, se ane 28-29.

Gården hørte fra gammel tid under Dueholm kloster, der ved reformationen blev omdannet til et kongeligt len, som kronen efter svenskekrigenes ødelæggelser måtte afhænde for gammel gæld 14. juni 1664 til købmand Poul Klingenberg i Hamborg (2). Klingenberg blev senere en fattig mand- og ved dom af Morsø herreders ret 11. juni 1690 tildømtes kongen en del jordegods på Mors, der "fra Dueholm kloster til fremmede og udenlandske proprietærer" var blevet udlagt, men "som (nu) ingen har villet vedkende sig, og hvoraf skat ikke er svaret siden 1. januar 1688"(3).

Fra kronen kom bl.a. Mikkel Sandals gård i Erslev under herregården Frøslevgård, hvorfra følgende beskrivelse haves fra gården i 1708 (4):

Mikkel Sandal skylder årlig 6 tdr. byg, 1 svin, 1 pund smør, 2 snese ål, 1 td. 5 skpr. havre, har fornøden bygning nogenledes ved magt, fejler noget tag, rester 2 kvartaler, kan i højeste ikke svare uden den 1/4 part landgilde, kan ikke heller bruge gården uden husbondens hjælp, står i nye matrikel (1688) for 4 tdr. 2 alb., hvoraf tønden er anslagen for 30 rdlr. - er 120 rdlr. 3 mk. 12 skill.

- Dette mistrøstige billede går igen i de første årtier af 1700-tallet; men skal vel nok tages med et vist forbehold, f.eks. havde gårdenes fulde landgilde efter matriklen 1664 vist ikke været svaret fuldt ud de sidste 75 år af 1600-tallet, og den nævnte hjælp fra husbonden bestod sikkert udelukkende af såsød.

Mikkel Christensen Sandal var født ca. 1646 (5) i den vesterste af de to Sandal-gårde i Erslev sogn, søn af Christen Madsen og hustru, hvis navn ikke kendes.

Han døde efter 1710 i Erslev by og sogn, mindst 65 år gammel (6).

Mikkel Christensen Sandal blev gift senest omkr. 1680, men hans kones navn og herkomst kendes ikke; hun kunne måske have været datter af gårdens tidligere fæster Laurs Laursen, nævnt 1664 (7).

Noter:

1 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1688, Z.9-3, fol.272.

2 Kronens skøder, bd. 2, 1648-88, s. 164.

3 samme bd. 3, 1689-1719, s. 61.

4 skifte 1708 efter Hans Hansen til Frøslevgårds hustru Helvig Elisabeth Nielsdatter i Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol 1705-20, B.1.A-129, fol. 104ff.

5 landeværnsmandtal 1700-11 i B.1.A-184.

6 samme kilde.

7 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1664, Z.5-3, fol.61b.

Ane 72 MORTEN PEDERSEN

født ca. 1593, død 1665.

Ane 73 BODIL MADSDATTER

født ca. 1610, død 1674.

Morten Pedersen var fra senest omkring 1630 fæster af gammel matrikel nr. 3 i Bjergby sogn og by; bondeskylden af gården tilhørte Tødsø kirke, mens herligheden hørte under det kongelige len Hald og administreredes fra Lund (nu Gammellund) på Mors (1).

Af bondeskylden svarede årlig 4 tdr. byg til Tødsø kirke, mens den tilsvarende herlighedsafgift til Hald bestod af 1 svin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 2 snese ål og 2 tdr. havre for gæsteri, hvilket sammen med de 4 tdr. byg udregnedes til 4 tdr. 7 skpr. 1 fjdkr. 1 alb. hartkorn.

Ved matrikuleringen 1688 (2), da jordtilliggendets bonitet blev lagt til grund, blev gårdens hartkorn ansat til 4 tdr. 3 skpr. 2 fjdkr. 1 alb.

- Morten Pedersen blev som fæster af gården afløst af sønnen Peder Mortensen.

Morten Pedersen var efter dødsalderen født ca. 1593, men hans herkomst kendes desværre ikke.

Ved hans død skrev præsten: Anno 1665, den 2. december døde Morten Pederssøn i Bjergby oc blev begrafven 7. ditto anno ætat. 72.

Han var måske gift mere end en gang, men kun hans sidste kone kendes, nemlig Bodil Madsdatter, der efter dødsalderen var født ca. 1610; heller ikke hendes herkomst kendes.

Ved hendes død skrev præsten: Anno 1674, den 23. september døde Boel Matzdatter oc blev begrafven den 28. ditto, anno ætatis 64.

Foruden Joseph Mortensen, født ca. 1640, se ane 36-37, havde ægteparret sønnen Peder Mortensen, ca. 1633-1688, der som nævnt overtog gården i Bjergby, samt datteren Johanne Mortensdatter, ca. 1638-1693, der blev gift 1663 med Peder Nielsen, ca. 1633-1705, gårdmand i den nuværende Mårbjerggård i Skallerup sogn og by; deres datter Anne Pedersdatter, født 1676, blev gift 1701 med Mikkel Christensen, der overtog gården, og med hvem hun fik sønnen Christen Mikkelsen, 1702-1749, der i 1745 blev gift med næstsøskendebarnet Birthe/Birgitte Nielsdatter (barnebarn af nævnte Joseph Mortensen i Sundby), se under ane 8-9.

Noter:

1 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1664, 2.5-3, fol.66.

2 matriklen 1688, 2.9-3, fol. 260.

Ane 94 CHRISTEN PEDERSEN, kaldet LAURSEN

født ca. 1601, død 1674.

Ane 95 SIDSEL MIKKELSDATTER

født ca. 1624, død 1689(?)

Christen Pedersen, kaldet Laursen, var fra ca. 1650 fæster af fødegården Tulsgård i Torup i Skallerup sogn; gårdens hartkorn blev ved matrikuleringen 1664 (1) udregnet til 14 tdr. 3 skpr. efter den årlige landgilde på 12 tdr. byg, 1 pund smør, 1 svin, 1 fødenød, 1 skovvogn, 3 snese ål og 8 tdr. havre.

Ved matrikuleringen 1688 (2) blev gårdens hartkorn i henhold til jordens bonitet ansat til 10 tdr. 5 skpr. 1 fjdkr. hartkorn.

Sidst i 1600-tallet, da gården tilhørte kongen (kronen, staten), blev den vist drevet af svigersønnen Christen Knudsen på Jølbygård (3). - I 1703 købte Christen Knudsen gården til selveje (4).

Christen Pedersens (Laursens) datterdatters mand Svenning Poulsen drev gården videre fra senest 1711, se ane 22-23.

Christen Pedersen, kaldet Laursen, var født ca. 1601 i Tulsgård i Torup, søn af Peder Laursen og hustru Helle Christensdatter.

Christen Laursen (egl. Pedersen) i Torup døde 1674, begravet 3. februar, 73 år gammel.

Han blev gift senest 1651 - uvist hvor - med Sidsel Mikkelsdatter.

Hun var af ukendt herkomst; hun var vel identisk med den Sidsel Mikkelsdatter, der døde 1689 i Torup, begravet 29. januar, 65 år gammel - altså født ca. 1624.

Parret fik 5 børn:

Helle Christensdatter, født 1651, se ane 46-47

Margrethe Christensdatter, 1653-1663

Peder Christensen, født 1656

Sidsel Christensdatter, født 1659, gift 1681 med Poul Knudsen i Nørgård i Skarum, bror til Helles anden mand

Mikkel Christensen, født 1663.

Noter:

1 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1664, Z.5-3, fol.92.

2 samme amters matrikel 1688, Z.9-3, fol. 252.

3 første afskrift af matriklen 1688, Z.lo-1, fol.195b.

4 kronens skøder, 3. bind, 1689-1719, s.365.

Ane 96

NIELS CHRISTENSEN BODUM eller BODDUM

født omkring 1610, død efter 1666.

Ane 97

N.N.

Niels Christensen Bodum eller Boddum var fra 1630erne fæster af gl. matrikel nr. 1 i Beersted i Snedsted sogn i Thy; på grundlag af den årlige landgilde på 6 tdr. byg, 1 svin, 1 pd. smør, 3 snease ål og 2 tdr. havre blev gårdens hartkorn i 1664 (1) udregnet til 7 tdr. 3skpr.

I sønnen Mads Nielsen Bodums tid blev gårdens hartkorn ved matrikuleringen 1688 ansat til 4 tdr. 4 skpr. 1 fjdkr. 2 alb.

Gården arvedes efter Mogens Høg til Todbøl, der faldt 1659 i slaget ved Nyborg mod svenskerne, af Karen Dyre til Ullerupgård i Thy, som ved forleningsbrev af 17. december 1662, læst 28. januar 1663 (3), for 200 rdlr. rede penge overdrog gården i Beersted, hvor Niels Bodum boede, til Ejler Jacobsen på Momtoft, der skulle have gården fra snapsting 1663 til snapsting 1666.

Ejler Jacobsen, forvalter på Kabbel ved Lemvig, der havde været forpagter af Karen Dyres gård Momtoft i Thy i 10 år, fik ved indførsel 28. februar 1665, læst 20. maj 1668 (4), overladt flere gårde af fruens til ejendom - bl.a. gården i Beersted, hvor Niels Christensen boede.

Ejler Jacobsen på Kabbel overdrog 13. oktober 1666 (5) til svogeren Poul Christensen Paaske, sognepræst i Skjoldborg og Kallerup, bl.a. gården i Beersted, hvor Niels Boddum boede.

- Den Niels Christensen i Østergård i Beersted, der nævnes som vurderingsmand ved Hassing herredsting 12. oktober 1648, var måske identisk med Niels Christensen Bodum (6).

Niels Christensen Bodum eller Boddum, der var født mellem 1610 og 20 - eller snarere mellem 1600 og 1610, var uden tvivl fra Boddum by og sogn.

Skikken at antage fødebyens navn som slægtsnavn synes ikke udbredt i Thy i 1600-tallet; dette sammenholdt med, at Niels Bodum synes at have været en anset mand, og sønnesønnen Mikkil Madsen Bodum (se under ane 48-49) blev jo gift med en præstedatter, kunne understøtte en teori om, at Niels Bodum var søn af præsten i Boddum, Ydby og Hurup Christen Jensen Morsing, født ca. 1561, død 1625, provst i Hassing herred fra ca. 1596, og hustru Karen Nielsdatter, født ca. 1573, død 1625 (7).

Niels Christensen Bodum eller Boddum døde efter 1666, da han sidste gang nævnes som fæster af gården..

Han blev gift i 1630erne, men hverken konens navn eller herkomst kendes. 3 af parrets børn kendes, nemlig døtrene Maren og Anne, samt sønnen Mads Nielsen Bodum, se ane 48-49.

Maren Nielsdatter blev gift senest 1664 med Thomas Thomsen Røjkjær i Nr. Skjoldborg i Skjoldborg sogn, med hvem hun bl.a. fik sønnen Niels 1664 og datteren Kirsten 1665.

Anne Nielsdatter Bodum blev gift senest 1664 med Søren Foged i Pladshave i Ydby sogn, der sendte hende hjem "formedelst hun befandtes lokket og besøvet af en anden", hvorpå hun 1665 hos søsteren i Nr. Skjoldborg fødte datteren Maren, hvis far blev angivet at være soldaten Jens Laursen (Hasle?).

Noter:

1 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1664, Z.5-3, fol.177b.

2 amternes matrikel 1688, Z.9-3, fol.119.

- 3 Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1663, B.24-631, fol. 26.
- 4 samme 1667-68, B.24-640, fol.402.
- 5 Viborg landstings kopier af protokollerede breve 1666B, B.24-633, 13.10. 1666, nr. 4.
- 6 Hassing herreds tingbog 12.10.1648, B.33.E-7.
- 7 Danmarks kirker, udg. af Nationalmuseet, Thisted amt, bd. 2, 1942, s.699.

Ane 112

CHRISTEN MADSEN

født omkring 1600, død efter 1645.

Ane 113

N.N.

Christen Madsen nævnes fra 1633 til 45 som fæster af fødehjemmet den vestre af de to Sandal-gårde i Erslev sogn under Hald len (1).

I 1639/40 nævnes Christen Madsen i Sandal som den ene af sognets to kirkeværger (2).

- Før 1664 (3) var han død og blevet afløst som fæster i Sandal af Peder Laursen. Gårdens gamle landgilde på 6 tdr. byg, 2 pund smør, 1 svin, 1 gås med havre, 1 får, 2 høns, 1 lam, 4 snese ål samt 6 tdr. havre til gæsteri blev da omregnet til 8 tdr. 7 skpr. 1 fjdkr. 1 alb. hartkorn.

Ved matrikuleringnn 1688 (4) blev de to Sandal-gårdes samlede hartkorn forandret fra 17 tdr. 6 skpr. 2 fjdkr. 2 alb. til 14 tdr. 2 skpr. 1 fjdkr.

Christen Madsen var født omkring 1600 og var efter alt at dømme søn af gårdens tidligere fæster Mads Jepsen og hustru, hvis navn ikke kendes.

Christen Madsen døde mellem 1645 og 64 i Sandal.

Hans kone, hvis navn og herkomst desværre ikke kendes, blev efter hans død uden tvivl gift med eftermanden i gården Peder Laursen.

Noter:

1 Hald lens jordebøger 1633/34, 34/35, 35/36, 36/37 og 45/46 i rigsarkivet.

2 Erslev kirkeregnskaber 1639-1719, K.R.B-85.

3 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1664, Z-5-3, fol.63b.

4 amternes matrikel 1688, Z.9-3, fol.272.

Ane 188 PEDER LAURSEN

født senest 1565, død mellem 1616 og 38.

Ane 189 HELLE CHRISTENS DATTER

født ca. 1568, død 1650.

Peder Laursen var fra 1580erne fæster af Tulsgård i Torup i Skallerup sogn. - Navnet Tulsgård træffes ikke i dokumenter og kirkebøger fra 1600-tallet, men i Svenning Poulsens tid i første halvdel af 1700-tallet, se ane 22-23, nævnes navnet ofte i sognets kirkebog.

Tulsgård nævnes første gang 1497, da væbneren Jens Andersen til Movtrup overgik til Ø kloster (1). - I 1600-tallets begyndelse tilhørte Tulsgård Iver Dyre til Sø; men han måtte for gæld overlade gården til Knud Thomsen i Linholt i Vendsyssel og Warmholt (Godtfred?) Schrøder i Haderslev. Disse to overdrog den nemlig 1638 (2) tillandsdommer Erik Juel til Hundsbæk.

I dokumentet fra 1638 nævnes Helle Christensdatters landgilde med 12 tdr. byg, 8 tdr. havre, 1 pund smør, 1 skovvogn, 1 skovsvin, 1 fødenød og 3 snese ål.- Ved matrikuleringen 1664 (3), da gården tilhørte flere Randers-folk, blev nævnte landgilde omregnet til 14 tdr. 3 skpr. hartkorn, som i 1688 (4) blev forandret til 10 tdr. 5 skpr. 1 fjdkr.

- Peder Laursen var en anset mand, der i 1599 og 1614 (5) nævnes som fæster af sognets kongetiende.

Peder Laursen, der må være født senest 1565, var af ukendt herkomst. Han døde mellem 1616, da han nævnes i en retssag ved Viborg landsting (6), og 1638, da Helle jo nævnes som gårdens fæster.

Peder Laursen blev gift ca. 1588 (7) med Helle Christensdatter, hvis herkomst heller ikke kendes.

Hun var født ca. 1568 - uvist hvor; hun døde 1650 i Tulsgård, begravet 5. marts, 82 år gammel.

Helle og Peder Laursens ni børn var alle ansete folk; de kendes fra afkaldene 4. juli 1665 (8) på arv efter parrets barnløse datter Maren Pedersdatter, født ca. 1603, død 1665, der var gift med Niels Jensen, født ca. 1587, død 1671, forpagter af den lille herregård Jølbygård i Solbjerg sogn (9). - Maren og Niels Jensen var velhavende og gav bl.a. en degnestol og den endnu bevarede himmel over altertavlen i Solbjerg kirke for at blive begravede inde i kirken.

Noter:

1 Trap: Danmark, 5. udg., Thisted amt, bd. 15, s. 738.

2 Viborg landstings dombog 1638A, B.24-526, fol. 364.

3 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1664, Z.5-3, fol. 92.

4 amternes matrikel 1688, Z.9-3, fol. 252.

5 Hald lens jordebøger 1599/1600 og 1614/15 i rigsarkivet.

6 Viborg landstings dombog 1617A, s. 11-12 i den trykte udgave.

7 datteren Sidse, død 1665 i Skallerup, var født ca. 1588.

8 Morsø Nørreherreds tingbog 1665, B.35.A-2, fol. 45.

9 Danmarks kirker, udg. af Nationalmuseet, Thisted amt, bd. 2, 1942, s. 970 og 73.

Ane 224 MADS JEPSEN eller IBSEN

født senest omkring 1570, død efter 1614.

Ane 225 N.N.

Mads Jepsen eller Ibsen nævnes fra 1599 til 1614 (1) som fæster under Hald len af den vesterste af de to Sandal-gårde i Erslev sogn, som senere blev overtaget af sønnen Christen Madsen, se ane 112-13. - Mads kaldes Ibsen i den ene jordebog og Jepsen i den anden, men navnene Ib og Jep er begge afledninger af Jacob og kunne omkring 1600 bruges i flæng om den samme person. I jordebogen 1614/15 (2) anføres Mads Jepsens årlige landgilde med 3 pund byg (1 pd. korn = 2 tdr.), 2 pd. smør (ca. 17 kg), 1 får, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 6 heste i gæsteri og 1 svin.

Mads Jepsen eller Ibsen, der var født senest omkring 1570, døde efter 1614 i Sandal.

Hans kones navn kendes ikke; sønnen Christens fornavn kunne tyde på, at enten Mads eller konen har været børnebørn af den Christen Jensen, der den 17. august 1526 (3) fik livsbrev på Sandal efter sin far, men noget bestemt kan der ikke siges herom.

Noter:

- 1 Hald lens jordebøger 1599/1600 og 1614/15 i rigsarkivet.
- 2 Hald lens jordebog 1614/15 i landsarkivet, Z.1-6, fol.98.
- 3 Frederik den Førstes danske registranter 17.8.1526.

Anetaule

Anetavle for
Sejer Olesen Leth, 1711-1760,
sognedegn for Galtrup og Ø. Jølby sogne,
og hustru
Ide Nielsdatter Lang, ca.1710-1780.

(Dette ægtepar er identisk med ane 26 og 27 i
foranstående anetavle for brødrene Dahlgaard).

Ane 2 SEJER OLESEN (OLUFSEN) LETH

født 1711, død 1760.

Ane 3 IDE NIELSDATTER LANG

født omkring 1710, død 1780.

Med edsaflæggelse 19. november 1731 efterfulgte Sejer Olesen Leth faderen som sogne­degn for Galtrup og Øster Jølby menigheder (1) med bopæl i Tøving; den gamle skole og degnebolig ejes nu af Chr. Lynggaard Jensen.

Ved hjælp af de midler, som han fik med konen, blev Sejer Leth efterhånden en velhavende mand -studehandler og ejer af sognets kongetiende, samt 40 tdr. hartkorn, bl.a. Jølbygård og Filtenborg i Ml. Jølby i Solbjerg sogn.

Sejer - Seier, som han er døbt, eller Seyer, som han ofte selv stavede navnet - var født 19. juni 1711 i Tøving i Galtrup sogn, søn af degnen Ole (Vil­ladsen) Degn og hustru (Karen Sørens­datter); faddere ved hans dåb i kirken 24. juni var Peder Knudsen, Stephen Madsen, Anne Christensdatter og Anne Poulsdatter, susceptrice (gudmor) var Johanne, hr. N. Rhodii (Johanne Kall gift med sognepræst Niels Rhodius i Galtrup).

Sejer Olufsen Leth, for­dum sogne­degn for Galtrup og Øster Jølby menigheder, døde 16. november 1760 i hans alders 49. år 5 mdr. og 3 dage; havde været degn her i menighederne udi 29 år.

Om Sejer Leths død skrev sognepræsten Jens Panum i et brev af 25. november samme år til biskop Broder Brorson i Ålborg (2):

- Det behagede den udødelige Gud søndag aften den 16. hujus (dennes) ved døden at bortkalde min kære degn Sejer Olufsen Leth, efter at han samme dag om morgenen i Galtrup kirke havde begyndt tjenesten, men for­medelst påkommende svaghed måtte gå ud under sangen, gik til præstegården og der endte sine dage sildig om aftenen.

- Af provsten Søren Ammidsbøll i Flades påskrift på samme brev 28. november fremgår:.... at han (Sejer Leth) ikke kunne tale et ord med hende (Ide) eller gøre mindste rede for nogen ting, da hun kom til ham førend han døde.

Sejer Olufsen, sogne­degn til Galtrup og Ø. Jølby, blev gift 1732 i nabosog­net Flade, trolovet 27. juli og copuleret (viet) 22. oktober, med Ide Niels­datter.

Hun må have opholdt sig på herregården Nandrup i Flade sogn, som fra 1729 ejedes af hendes mors ugifte fætter, den rige konsistorialråd og provst Ru­bech Christensen Humble, 1687-1742/43, sognepræst i Hunstrup og Østerild i Thy (3), efter hvem Ide og Sejer Leth lod deres 4. søn døbe Rubech Humble 1744.

Ide Nielsdatter Langs mor var ligeledes kusine til Ingeborg Christensdatter Aggerholm, ca. 1679-1753, der var gift med sognepræsten i Galtrup Peder Knudsen Gram (4); disse slægtsskaber har altså bevirket, at den østjyske pige blev gift med degnen på Mors.

Ide Nielsdatter Lang var født omkring 1710 i Råsted by og sogn mellem Randers og Hobro, datter af Niels Pedersen Lang og hustru Helvig Lauridsdatter Bech; Råsted sogns kirkebog begynder desværre først 1749.

Ide Nielsdatter, afgangne Lars Andersens enke her i Galtrup, døde 22. december 1780, begravet 30. ejusdem (samme måned) i hendes alders (præsten har desværre glemt at indføje alderen).

Halvandet år efter Sejer Leths død blev enken på Jølbygård Ide Nielsdatter gift anden gang 1762 i Solbjerg, troløvet 22. januar, copuleret (viet) 11. juni, med Laurids Andersen Bonderup.

Laurids, Laurs eller Lars Andersen Bonstrup (Bonderup) overtog Jølbygård, men solgte den 1764 og flyttede til Galtrupgård i Galtrup sogn.

Lars Andersen her af Galtrupgård døde 16. marts 1767 i hans alders 33. år og blev begravet 24. ejusdem.

Laurids Andersen Bonstrup var født 1734 i Bonderup i Haverslev sogn i Hanherred, søn af Anders Svendsen (Bonstrup), selvejergårdmand i Bonderup, og hustru Kirsten Laursdatter. - Laurids Bonstrup var 1760 bestyrer af sin faster Helle Svendsdatters gård i Klim by og sogn, som han købte samme år for 600 rdlr., men solgte 1761; i 1762 solgte han en gård i Bejstrup by og sogn på 5½ td. hartkorn (5).

Efter Laurids Bonstrups død bortfæstede Ide Nielsdatter i 1768 Galtrupgård til sønnen Dines Sejersens Leth og flyttede til Nykøbing, hvor hun ejede et par mindre gårde i Vestergade. - Fra senest 1778 til sin død boede hun i en mindre ejendom i Galtrup by og sogn, som sønnen Peder Sejersens overtog.

Sejer Leth omtales første gang i et brev af 17. marts 1730 (6). hvor sognepræsten Peder Knudsen Gram takker biskop Thestrup i Ålborg for den "godhed mod min degns søn Seyer Olessøn, at han indtil videre må være sin faders adjunktus (medhjælper)". - Præsten havde overhørt ham og fundet, at han kunne "de udgangne spørgsmål uden ad, og nogenlunde forståelig forklare en del af de vanskeligste spørgsmåls mening"... og "udi sangen er han, til det Gud har givet ham en god stemme, meget forbedret, og synger nu en god koral sang".

Ved edsaflæggelsen i Ålborg udstedte biskop Frands Thestrup 18. november 1731 kaldsbrev (7), hvor det nævnes at kaldelsen fandt sted bl.a. på grund af faderen Oluf Villadsens skrivelse af 5. november, og at Sejer da havde forvaltet embedet i 2 år på grund af faderens alderdom og svaghed. Sejer Olufsen blev pålagt at passe "degneembedet troligen og vel, både inden og uden kirken, med al flid oplære ungdommen i deres katekismus og børnelærdom, ringe bedeklokken morgen og aften", samt årlig svare "den ordinære pension to tønder byg til Nykøbing skole (latinskole)".

Mens Sejer Leth var sin fars substitut (stedfortræder) brændte omkring 1728 degneboligen og skole i Tøving - og bygningen blev ikke genopbygget. Da Sejer Leth "fik nogle penge med sin kore", lod han tomtten ligge og købte sig et bolssted på 6½ skpr. hartkorn ved siden af (8). - I dette bolssted boede han både 1737 og 44 (9).

Biskoppen havde dog fået gennemtrumfet, at der var blevet bygget både skolehus og degnebolig; i 1741 havde sognets største lodsejer og kirkeejer Rubech Humble til Ullerup og Nandrup bekostet 4 fag skolehus, hvortil degnen byggede 3 fag degnebolig. - Sejer Leth var ikke interesseret i opførelse og vedligeholdelse af degneboligen, hvor han ikke selv boede. - Sognepræsten Peder Gram skrev 1742 til bispem (10), at skolehuset fattedes vinduer, døre og loft og i vinter kunne der ikke holdes skole derudi.

Ifølge provst Ammidsbøll i Flade (11) var Sejer Leth ellers "bekvem nok til skoleholdning", og han havde lovet, at så snart den brændte bygning var genopført, ville han flytte derhen; men dette sidste blev vist aldrig til noget.

- Efterfølgeren Carsten Wolf berettede ialfald 1761 (12), at selve degneboligen - skolehuset undtaget - blot bestod af 2 fag stue og 1 fag køkken, altså Sejer Leths tilbygning fra 1741.

Vedrørende indtægterne berettede Sejer Leth i 1740 (13), at hans årlige kornindtægter ikke nåede over 12 tdr. byg, hvoraf de 2 tdr. eller 1 rdlr. 4 mk. skulle afleveres til Nykøbing latinskole.

Fra Sejer Leths indberetning 1744 (14) vides, at huset fra 1741 bestod af 7 fag indrettet til et kammer, en stue, et køkken og en lade. Til degneboligen hørte "en liden have til fornødne kål, samt en liden stykke eng, hvorudi kan avles et lidet læs hør". - Til stedet hørte 2 skpr. 1 fjdk. 1 alb. hartkorn, hvor "kan såes tvende tønder korn udi, kan ej holde heste, men alene 1 ko, endskønt ingen græs til den om sommeren, til får haver uddrift med byens hjord på fælled, ingen tørveskær uden på byens fælled". - Degneofferet angav han til blot 2 rdlr. hver gang, "kornet af begge sogne beløber sig til alene 12 tdr. 4 skpr. byg, småredsel og rente bedrager sig til brød 2 lispd., ost 2 lispd. og æg 2 ol".

Ved indberetningen 1755 om skolernes inventar m.v. fandtes ingen bøger, der tilhørte skolen, blot en gryde-kakkelovn (af ler), et langt bord med krydsfod under og tvende bænke; der bemærkedes, at sognets største lodsejer skulle anskaffe en bibel til skolen. I 1759 (15) forefandtes samme inventar, men desuden 1 bibel, 4 katekismus-forklaringer og 4 katekismer og 1 A-B-C.

Sognepræsten Peder Gram skal i en indberetning fra 1739 (16) have oplyst, at "han (Sejer Leth) har fra sin ungdom levet et ædrueligt og skikkeligt levned, er begavet af Gud med en god stemme, har hidtil forrettet sit embede upåklageligt både i kirketjenesten og ungdommens undervisning, så og i den ugentlige undervisning i byerne efter loven. Men til at præstere de rekvisita, som den kgl. forordning i skriven og regnen udkræver, er han ikke noksom bekvem og boer desforuden længst fra hovedkirken af hele sognet, så at ungdommen fra annekset (Ø. Jølby) og Galtrup by ikke kunne søge skolen hos ham, om end han var ganske bekvem dertil".

- Hertil bemærker provst Filtenborg i sin slægtbog (17): I dette med "Skriven og Regnen" har Præsten nu taget grundig fejl, i hvert Fald var Sejer Olesen Leth siden særdeles "bekvem" til begge Dele. Han skriver en ret elegant Haandskrift, og om hans Duelighed til at regne vidner hans Handel og Pengeanbringelser. Mange af hans Efterkommere har da ogsaa været endog ualmindelig "bekvemme" i Regnekunsten.

- Videre fortæller Filtenborg om biskop Broder Brorsons fine indberetninger til generalkirkeinspektionsskollegiet om Sejer Leth.

Mange oplysninger er bevaret om Sejer Leths virksomhed i det praktiske liv; af betydning herfor var uden al tvivl de midler, som Ide Lang må have bragt med ind i ægteskabet.

Omkring giftermålet 1732 købte Sejer Leth hus nr. 1 i Tøving på 6 skpr. 3 fjdk. 1 alb. hartkorn (18); det var i det hus Sejer Leth boede i 1730'erne og 1740'erne. - Huset blev en del af Cappelgård i Tøving, den nuværende Frederiksminde (19), som sønnen Ole Sejersén fik.

20. december 1734 udstedte Christen Mikkelsen Uttrup i Nykøbing skøde (20) til madame Helvig Laursdatter Bech, salig Niels Pedersens på hus nr. 2 i Tøving på 2 skpr. 1 fjdk. 1 alb. hartkorn for 54 rdlr. - Helvig Bech må snart overdrage huset til svigersønnen Sejer Leth; huset forfaldt senere, og jorden blev dyrket under ovennævnte Cappelgård til Ide Nielsdatter solgte det som "en øde husplads" for 48 rdlr. ved skøde af 4. december 1779, læst 6. marts 1780 (21), til købmand Poul Christian Johan-Michelsen (Klitgaard) i Århus.

4. januar 1735, læst 25. januar 1740 (22), lånte Sejer Leth 47 rdlr. 1 mk. mod panteobligation til Skammel Laursen i Galtrupgård med pant i denne gård på 12 tdr. hartkorn; dokumentet blev 14. januar 1738 tilføjet: købte jeg (Sejer Leth) til afgang herpå en sort hestplag for 10 rdlr., nok rug og havre for 4 rdlr., en vogn for 3 rdlr. og i rede penge bekom 5 rdlr. 3 mk., til sammen 22 rdlr. 3 mk.

I 1730'erne fæstede Sejer Leth under Ullerup gården Cappelgård nr. 7 i Tøving på 4 tdr. 4 skpr. 2 fjdk. og en parcel af Majgård nr 13 på 1 td. 3 skpr. 2 alb., ialt 5 tdr. 7 skpr. 2 fjdk. 2 alb. hartkorn, som han købte til selveje for 41 rdlr. på auktionen 11 oktober 1743 over konsistorialråd Humble til Ullerup og Nandrup's jordegods på Mors; auktionsskødet blev udstedt 23. maj 1744 og læste 25. maj (23).

Efter Sejer Leths død blev de nævnte knap 6 tdr. hartkorn sammen med ovennævnte hus nr. 1 i Tøving, ialt 6 tdr. 6 skpr. 2 fjdk. - dengang kaldet Cappelgård, nu Frederiksminde - overdraget sønnen Ole Sejersén Leth sammen med 1 td. 1 skp. (evt. 1 3/5 alb.) af gård nr. 2 i Galtrup by, imod afkald på al videre arv efter forældrene, dateret 12. januar 1761, læst 3. januar 1762 (24).

Ved skøde af 10 maj 1745, læst samme dag (25), købte Sejer Olesen for 164 rdlr. af Anne From, salig C.M. Uttrups i Nykøbing, gård nr. 11 i Tøving på 4 tdr. 2 skpr. 2 fjdk., der var delt mellem Jens og Niels Pedersen hver med halvdelen. - Disse to halvgårde blev solgt 1753/55 - vist til Christen Qvistgaard til Ullerup (26).

I 1745 var Sejer Leth således ejer af 2 gårde og 2 huse i Tøving på ialt godt en halv snes tønder hartkorn. Hvorefter han i 1746 dristede sig til at købe den gamle adelige sædegård Jølbygård i Ml. Jølby i Solbjerg sogn på 16 tdr. 3 skpr. 1 fjdk. hartkorn, som han fik skøde på 2. april 1746, læst 25. januar 1747 (27), af Anders Enevoldsen.

- Han skulle vist give 900 rdlr. for Jølbygård, men den tidligere ejer lod 500 rdlr. stå i gården mod panteobligation af 4. april (28).

Jølbygård, hvor Sejer Leth måske boede de sidste år (Ide Nielsdatter boede der ialfald fra senest 1761), solgte Ide og hendes anden mand Laurids Bonstrup i 1764 til Mads Brøndum, forpagter af Jungetgård i Salling.

- Købekontrakten om salget blev oprettet 11. maj 1764 og skødet blev udstedt 23. juni, læst 6. juli (29). Sammen med Jølbygård fulgte "frihed på stolesteder og begravelse i Solbjerg kirke", samt 2 køer, 2 heste, 1 plov, 1 harve og 1 beslagen vogn; købesummen var 1350 rdlr. "og til min Laurids Andersens hustru" 20 kroner, som skulle betales således:

I gården bliver stående som første prioritet, imod køberens obligation, som stiles på sælgerens hustrus navn, den summa 600 rdlr., som årlig skal forrentes med $3\frac{1}{2}$ %, sålænge som køberen ejer eller beboer gården, de øvrige 750 rdlr. og 20 kroner betales ved St. Hans dags tid (ved overtagelsen af gården).

Først lidt senere 1748/50 overtog Sejer Leth efter Anders Enevoldsen de to afbyggersteder fra Jølbygård på tilsammen 2 tdr. 4 skpr. 3 fjdk. 2 alb. hartkorn (30), nemlig gården Filtenborg, som Sejer Leths svigersøn Mads Bodum senere overtog.

Efter købet af Jølbygård og Filtenborg var Sejer Leth ejer af 30 tdr. hartkorn; dertil købte han ved skøde af 28. marts 1749, læst 27. marts 1781 (31), kongetienden - eller kgl. majestæts anpart - af Galtrup sogns korntiende på 24 tdr. hartkorn af etatsråd Friderich Christian von Klingenberg til Lund, Glomstrup og Blidstrup for 800 rdlr.

Kongetienden af Galtrup sogn blev først solgt på auktion på Galtrupgård 3. marts 1781 over enken Ide Nielsdatters bo for 3100 rdlr. til Frantz Wogelius Steenstrup til Nandrup; auktionsskødet blev udstedt 10. juni 1781 og læst 10. juni 1793 (32).

Til købet af tienden lånte Sejer Leth mod panteobligation udstedt 1. april 1749 580 rdlr. af forpagter Anders Tøttrup på Dueholm (33); obligationen udsløttet 1760. - Samme år 1749 lod Sejer Leth sin yngste datter Caritas Elisabeth opkalde efter Anders Tøttrups hustru på Dueholm.

Ligeledes samme år - 31. oktober 1749 - fik Ide og Sejer Leth kongelig bevilling på, at den længstlevende måtte sidde i uskiftet bo eller skifte med samfrænder (34).

Ved skøde af 19. juli 1751 købte Sejer Leth af Jacob Ulesen i Nykøbing noget øde jord i Galtrup by, nemlig $\frac{1}{4}$ af gård nr. 2 på 1 tdr. 3 skpr. 1 fjdk. 2 alb. (35); fra senest 1758 var han ejer af $\frac{1}{2}$ af nr. 2 på 2 tdr. 6 skpr. 3 fjdk. 1 alb. hartkorn (36).

Ved skøde af 12. oktober 1758, læst 30. oktober (37), overtog Sejer Leth for blot 90 rdlr. 1 mk. 8 skill. Galtrupgård nr. 1 i Galtrup by og sogn på 12 tdr. 2 skpr. 3 fjdk. 2 alb. hartkorn, der da var beboet af Jens Skammelsen; - i 1759 og 60 nævnes Sejer Leth også som ejer af Galtrupgård (38), men før skiftet i januar 1762 var gården solgt, se omstående.

- Ved sin død må Sejer Leth have været ejer af over 40 tdr. hartkorn foruden tienden på 24 tdr.

Af brevet, som præsten Jens Panum skrev efter Sejer Leths død til biskop Brorson 25. november 1760 med tilføjelser 28. november af provst Ammidsbøll i Flade (38), fremgår at Sejer Leths "bedrøvede enke, som sidder igen med 5 sønner foruden 3 døtre, ønsker inderlig og hjertelig, at en af hendes sønner af navn Rubech, som deres fader havde tænkt at søge brødet for efter sig, måtte nyde dette lille degneembede. - Men som den gode mand faldt så tidligt fra dem, at benævnte søn er kun 17 år gammel og ikke endnu i nogen tid selv kan forestå embedet, så vil enken gerne, om så måtte behage Deres højærværdighed, holde embedet og skolen forsynet ved en skikkelig skoleholder, som hun har navnlig Christen Lund, indtil hendes søn Rubech, som tegner sig meget vel til at blive duelig dertil, kan nå den alder og duelighed, at han kan betjene embedet, da man imidlertid vil gøre sig al mulig flid for, at få ham ret bekvem dertil, og har sådan bedste formodning om han at han skal forestå det til Guds ære og menighedens opbyggelse".

Provst Ammidsbøll, der tilføjede sin mening på opfordring af både enken og sognepræsten, skrev om Rubech, at han, "der ej alene som hans fader synger meget vel, men endog synes den habileste dertil".

Biskoppen lod en anden få embedet, og Rubech Humble Sejersens (Leth), 1744-1780, havnede i København, hvor han var høker eller kældermand i Studiestræde, men døde som fattig daglønner (39).

Af samfrændeskiftet efter Sejer Leth, der blev påbegyndt 22. december 1761 og sluttet 9. januar 1762, fremgår af bilagene (40), at afdøde havde handlet en del med stude - bl. a. med Christen Quistgaard til Ullerup og Hans Næss på Irup.

På mødet 22. december nævnes enken Ide Nielsdatter, hvis lavværge var Christen Pedersen i Tøving, og børnene Oluf Sejersens i Tøving, der havde givet afkald på arv, Dines Sejersens, 20 år, Rubech Sejersens, 17 år, Niels Sejersens, 14 år, Peder Sejersens, 9 år, Anne Marie Sejersdatter, 28 år, gift med Christen Christensen i Vestermølle i Lødderup, Karen Sejersdatter, 24 år, gift med Mads Jensen i Filtenborg, samt Caritas Elisabeth Sejersdatter, 12 år. Som kurator nævnes afdødes søskendebarn Villads Christensen i Bjergby; desuden nævnes enkens "forlovede kæreste og forventede ægtefælle Laurs Andersen, født i Bonderup, men for nærværende tid opholdssted i Klim sogn i Hanherred".

Ved den afsluttende skiftesamling 9. januar nævnes Niels Kortbech ved Vilsund som kurator for sønnen Dines, Peder Espersen fra Ballegård i Vejerslev som kurator for Rubech og Ole Sejersens i Tøving som værge for Niels, Peder og Caritas Elisabeth. - Som samfrænder nævnes Morten Nybye (degn i Flade og gift med afdødes søster) og Villads Christensen i Bjergby (afdødes fætter); men da de ikke mente, de havde "tilstrækkelig kundskab eller øvelse i at føre skiftebehandling", havde de fået Peter Stjernholm til Ørndrup og Hans Næss på Irup til at forestå skiftet.

Blandt boets aktiver nævnes jordegodset, der da blot bestod af:

	rdr.	mk.	skill.
Jølbygård på knap 16½ td. hartkorn à 64 rdr.	1050	0	0
Filtborg på godt 2½ td. hartkorn à 30 rdr.	76	5	0
Galtrup sogns kongetiende på 24 tdr. hartkorn, der årlig gav en indtægt på 35 rdr. 1 mk., når de ordinære skatter var fratrukket; ansat for:	1000	0	0
Besætningen på Jølbygård bestod af:			
1 par gamle sorte vognhopper	50	0	0
2 sorte mærplage i 4. år	80	0	0
1 broget hestplag i 4. år	50	0	0
1 gammel sort hoppe - ifolet, 1 gammel do., begge	50	0	0
1 gammel sort liden hest	18	0	0
2 sorte 2 års hestplage	50	0	0
1 sort mærføl	20	0	0
1 sort hingst, 9 år	50	0	0
Fæhoveder:			
9 stk. køer, de gamle med de unge, à 6 rdr. 4 mk.	60	0	0
2 kvier med kalv	8	0	0
1 treårs tyr	5	0	0
2 spædekælve	1	2	0
40 stude, efter indkøbet beregnet à parret 23 rdr.	460	0	0
45 fårehoveder à 3 mk.	22	3	0
6 væddere à 2 mk.	2	0	0
Svin:			
1 stk. på sti	2	0	0
7 åringssvin à 10 mk.	11	4	0
3 grise à 5 mk.	2	3	0
Af landbrugsredskaber fandtes på Jølbygård 4 vogne til 14, 9, 6 og 4 rdr., nogle vogndele, reb, 6 jernharver, 2 plove, 2 kratter, 2 høleer, 4 jerngrebe og 1 slibesten mv.			

Af indboet i gården nævnes blot 3 kakkellovne, nemlig i storstuen, i dagligstuen og i det nordre kammer, noget ubrugeligt brændevinsredskab og et par kobberkedler.

Det øvrige indbo blev forbigået, da det ikke kunne "beløbe sig til nogen høj summa"; af guld og sølv fandtes blot "3 gamle sølvskeer og et krus med sølvlæg på, samt nogle veste sølvknapper". Indboet blev under et vurderet til

66 4 0

Det blev bemærket, at der af indboet skulle "reserveres en gammel jernbeslagen kiste og en seng samt 6 tintallerkener og 2 store do. fade, item et par messing lysestager, som den yngste datter Karitas er givet af hendes salig mor-moder Helvig Lauridsdatter længe førend hun i sommer på Jølbygård døde. På lige måde af bemeldte afdøde er givet et lidet jernbeslagen skrin til sønnen Niels Sejerssen og en jernbeslagen halvkiste til sønnen Dines Sejerssen."

På loftet fandtes af korn:

60 tdr. hvid havre á 4 mk.	40	0	0
og 36 tdr. byg á 5 mk.	30	0	0
Endnu 15 tdr. byg solgt og leveret til sr. Niels Erslev i Nykøbing, akkorderet 6 skill. ringere end dette års Ålborg kapitelstakst á td. 5 mk.	12	0	0

Af tilstående gæld nævnes 22 poster på fra under 1 rdlr. til over 10 rdlr., samt svigersønnen Christen Christensen i Vester mølles gæld på 122 rdlr.

De samlede aktiver beløb sig til 3537 4 6

Af gældsposter nævnes en halv snes stykker - bl.a. 400 rdlr. til Hans Næss på Irup (vel i anledning af en studehandel) og 50 rdlr. til svigersønnen Mads Jensen Møller i Filtenborg.

Enken forbeholdt sig til sin begravelse 30 rdlr. ligesom hendes mands havde kostet.

De samlede passiver beløb sig til 580 1 6

Boets beholdning blev 2957 3 0

hvoraf enken tilkom halvdelen 1478 rdlr. 4 mk. 8 skill.; børnenes anden halvdel blev forhøjet til 1870 rdlr., så hver af sønnerne (Ole undtagen, da han jo havde givet afkald på arv) kunne få 340 rdlr. og hver af døtrene 170 rdlr.

- Dines og Rubech samt de gifte døtre skulle have pengene udbetalt til snaps-ting 26. april 1762 på Jølbygård uden rente; de umyndige Niels, Peder og Karitas Elisabeth skulle have deres arvelodder indestænd i Galtrup sogns konge korntiende.

De tre sidstnævnte skulle - til sønnerne blev 18 år og datteren gift eller på anden måde myndig - blive "under en kærlig moders tugtelse og stands-gemæss (standsmæssig) opdragelse, såvel i det timelige som i det åndelige, som hun (moderen) med god samvittighed for Gud og øvrigheden vil være ansvarlig, og nyder den af kapitalen årlig gående rente".

Til slut i skiftet refereres svigersønnen Christen Møller i Vester mølles uheldige påstand om, at hans kone Anne Marie Sejersdatter i sin barndom skulle være lovet en guldkæde af mormoderen Helvig Lauridsdatter. Christen Møller ville nu hævde, at kæden var i svigermoderen Ide Nielsdatters besiddelse; men hendes lavværge Christen Pedersen "på enkens vegne kunne ikke anse Christen Møllers indsigelse og påstand anderledes end som møllerstøv, der besmitter de for nær kommende".

Ide Nielsdatters anden mand Laurids Bonderup på Jølbygård udstedte 30. juni 1762, læst 28. marts 1763 (41), i tilslutning til skiftet efter Sejer Leth en panteobligation på ialt 868 rdlr. med 1. prioritet i Galtrup kongetiende til stedbørnene Niels, Peder og Karitas Elisabeth, nemlig deres fædrene arv.

Laurids Bonderup og Ide Nielsdatter udstedte 20. januar 1763 (42) fripas til Dines, Rubech, Niels og Peder Sejerssen, så de kunne flytte hvorhen de ville uden hensyn til stavnsbånds-forordningen.

Før salget af Jølbygård i maj og juni 1764 (se ovenfor) havde Laurids Andersen Bondrup ved skøde af 26. april 1764, læst 24. december (43), for 400 rdlr. købt Galtrupgård på 12 tdr. 2 skpr. 3 fjdk. 2 alb. hartkorn af Poul Johansen, der indtil da havde boet på gården, som Sejer Leth jo havde ejet 1758-60.

Laurids Bondrup solgte samme år eller først på året 1765 Galtrupgård til Niels Aars til Ullerup, der ved skøde af 2. maj 1765, læst 8. maj (44), solgte Ullerup og Overgård til overkrigskommisær Frederik Bager Clausen. Blandt bøndergodset under Ullerup nævnes Galtrupgård, hvoraf Laurids Andersen årlig skulle betale 5 rdlr. i landgilde; det nævnes, at fæsteren havde indløsningsret på gården for blot 100 rdlr. - Denne ret benyttede Ide Nielsdatter sig først af efter Laurids Bondrups død 1767.

Laurids Bondrup - som ejer af Galtrup kongetiende - og overkrigskommisær Clausen til Ullerup oprettede 15. april 1766, læst 24. november (45), en kontrakt vedrørende tiendeydelse af jordstykket Stieshave i Tøving, der var underlagt Ullerup hovedgård.

Skiftet efter Laurids Andersen Bondrup blev foretaget - med Ullerups ejer som skifteforvalter - 14. april 1767 (46) som rette 30. dag efter dødsfaldet. Nogen registrering og vurdering fandt ikke sted; men enken og afdødes bror og eneste arving Svend Andersen Bondrup i Løkken ordnede skiftet i mindelighed, hvorpå Svend Bondrup udstedte arveafkald til Ide Nielsdatter og hendes lavværge byfoged Henrik Wulf Klein i Nykøbing.

Ved skøde af 22. december 1767 (47) overdrog overkrigskommisær Frederik Clausen til Ullerup til Ide Nielsdatter Galtrupgård for genindløsningssummen 100 rdlr.

Ide Nielsdatter lod ved auktion i marts 1768 (48) bortsælge indbo og besætning i Galtrupgård - bl.a. 7 heste og føl, 1 ko, 3 kvier og 4 stude - for ialt godt 269 rdlr.

Og 11. maj samme år (49) udstedte hun i Nykøbing fæstebrev til sønnen Dines Sejersens Leth på Galtrupgård fra 1. maj at regne. - Dines fik forkøbsret til den 12. tdr. store gård for 400 rdlr.

I 1767/68 flyttede Ide Nielsdatter til Nykøbing, hvor hun efter købekontrakt af 6. november 1767 og skøde af 5. juli 1768, læst 8. april 1769 (50), overtog Niels Lassen Hvidberg på Langholts gård på Vestergades søndre side bestående af 9 bindinger rålingshus med portrum, en kvist i gården med køkken og bryggers på 4 bindinger, et fæhus på 6 bindinger, et ladehus med materialkammer sønden i gården på 10 bindinger samt urte- og enghave, alt for 365 rdlr.

Hvornår eller til hvem denne gård blev solgt vides ikke; men ved skøde af 23. april 1770, læst 30. april (51), købte Ide Nielsdatter af Laurids Mortensen Winter, skomager i Nykøbing, dennes gård i Vestergade bestående af 9 bindinger rålingshus, 12 bindinger ladehus med gårdsrum og engstykke for 110 rdlr.

Efter at Ide Nielsdatter - efter 10 års forløb - i 1777/78 var flyttet tilbage til Galtrup by og sogn, solgte hun ved sin lavværge Jens Peter Woydemann ved skøde af 23. september 1778 (52), læst (senest 27. februar 1779), for blot 90 rdlr. til kirurg Peter Theiste sidstnævnte gård i Vestergade be-

stående af 8 fag stuehus, et hus på venster side i gården til lade og fæhus, alt med stråtag samt bindingsværk og til dels klinede og murede vægge. - Svigersønnen Peder Møller med familie reserveredes frit husværelse i gården til førstkomende påske 1779; efter falitten 1775 havde Caritas Elisabeth og Peder Christensen Møller altså været installeret i Ide Nielsdatters gård i Vestergade (53).

De sidste 2-3 år af sit liv boede Ide Nielsdatter i en ejendom i Galtrup by og sogn på 1 td. 1 skp. 1 $\frac{3}{5}$ alb. hartkorn, som hun havde købt af kammerherre Theodorus Adeler til Ullerup, og som hun 2 mdr. før sin død ved skøde af 12. oktober 1780 (54), læst.... (senest 18. december), for 200 rdlr. - det samme som hun selv havde givet - overdrog til sin yngste søn Peder Sejersens Leth, som da opholdt sig hos hende.

- Med i købet fulgte stedets besætning på 3 køer og 10 får, samt en del indbo. Dokumentets andet punkt lyder:

At jeg derimod selv, så længe jeg lever, bliver rådig som tilforn, såvel over huset og dets indvendige foranstaltning som over hvad udvendigt i henseende jordens drift med videre udfordres, så at min søn Peder Sejersens Leth ikke enten inden eller uden huset foretager sig det allermindste, hvad huset vedkommer, uden min vilje og samtykke. - Under denne forbeholdenhed bliver det en følge, at huset ikke til nogen må bortsælges eller afhændes, så længe jeg lever, uden jeg dertil gør min tilståelse.

Skiftet efter Ide Nielsdatter blev påbegyndt på hendes dødsdag 22. december 1780 "straks efter dødsfaldet" og fortsat på 30. dagen 20. januar 1781, 22. januar og 3. marts, samt endelig sluttet 2. juli 1781 (55).

Arvingerne var da:

- 1 sønnen Oluf (Ole) Sejersens, boende i Tøving.
- 2 sønnen Dines Sejersens, boende i Galtrupgård.
- 3 sønnen Niels Sejersens, boende i Nykøbing.
- 4 sønnen Rubech Sejersens, død i København efterladende sig sønnerne Sejer og Niels, 10 og 6 år gamle.
- 5 sønnen Peder Sejersens, boende i stervbohuset i Galtrup.
- 6 datteren Anne Marie Sejersdatters børn med Christen Christensen Møller i Vestermølle i Lødderup:
Svenning 16 år, Villads, 10 år, Johanne, 19 år, Maren, 14 år, og Helvig, 12 år gammel.
- 7 datteren Karen Sejersdatter, gift med Peder Winter i Filtenborg.
- 8 Caritas Elisabeth Sejersdatter, gift med Peder Christensen Møller i Nykøbing.

- Dines Sejersens optrådte som formynder for sin afdøde bror Rubechs sønner i København.

Sit stue-ur havde Ide ved gavebrev af 11. oktober 1779 forædret sønnen Niels, og det allermeste af det øvrige indbo i ejendommen var jo overdraget sønnen Peder. Tilbage var blot 6 stk. indbo - bl.a. afdødes sælvsignet til 1 mk. 8 skill., samt af besætning en sort hjernet kvie-ungnød på 1 år og et givet (fedet) svin.

Blandt aktiverne nævnes Galtrup sogns konge korntiende på 24 tdr. hartkorn vurderet for 1680 tdlr., samt Galtrupgård, hvortil sønnen Dines havde for-

købsret for 400 rdlr. - Sønnen Peder manglede at betale 99 rdlr. for stedet i Galtrup, Niels Christensen Krog i Nykøbing skyldte for 56 tdr. byg af tienden knap 71 rdlr., sønnen Peder skyldte desuden for 9 tdr. 3 skpr. af tienden 12 ½ rdlr.; desuden skyldte kammerherre Adeler til Ullerup for 1½ td. af tienden for Stieshave i Tøving 2 rdlr. 12 skill.

Aktiverne blev i første omgang sammentalt til 2273 rdlr. 5 mk. 7 3/5 skill. Ved mødet 2. marts blev det oplyst, at sønnen Ole Sejersens forlængst havde givet afkald på både fædrene og mødrene arv, samt at kongetienden var blevet solgt til en meget højere pris end først beregnet, nemlig til 3100 rdlr. - De øvrige arvinger tilstod Ole Sejersens de 100 rdlr., som tienden havde indbragt over 3000 rdlr.

Ved det afsluttende møde blev boets aktiver gjort op til 3697 rdlr. 4 mk. 4 skill. og passiverne til 644 rdlr. 2 mk. 3 skill. - incl. bl.a. sønnen Peders fædrene arv på 340 rdlr. - Boets beholdning blev 3053 rdlr. 2 mk. 1 skill., hvoraf hver af sønnerne tilkom 555 rdlr. 11 8/11 skill. og hver af døtrene 277 rdlr. 3 mk. 7 4/11 skill.

Noter:

- 1 Ålborg bispearkiv, edsprotokol for præster og degne 1673-1771, C.1-404, fol.152.
- 2 samme, kirke-, og skole- og fattigsager i landsognene i Morsø Nørreherred 1651-1815, C.1-116.
- 3 Trap: Danmark, 5. udgave, Thisted amt, bd. 15, s.744, samt Wibergs Præstehistorie bd. 1, 1870, s.696.
- 4 Wiberg, bd. 1, 1870, s.419-20, og bd.3, 1871 s.730 og 36.
- 5 C. Klitgaard: Nogle Selvejer- og Skudehandlerslægter fra Han Herrederne, Historisk Årbog for Thisted amt 1943, s.327, spec. s.367.
- 6 kilde 2
- 7 Originalt kaldsbrev i skiftet efter Sejer Leth i Dueholm amts konceptskifter med bilag 1755-70, B.1.A-144.
- 8 sognepræsten P.K. Grams indberetning 19. marts 1737 til bispem i Ålborg, C.1-341 vedr. skolevæsenet 1737-38.
- 9 Sejer Leths og præstens indberetning 30.7.1744 ang. degneboliger og indtægter C.1-344.
- 10 indberetning 17.1.1742 vedr. skole og skoleholdere 1709-1847,C.1-340.
- 11 kilde 8
- 12 kilde 2
- 13 degneindtægter 1673-1791, C.1-399.
- 14 kilde 9.
- 15 inventar i skoleme 1744-56, C.1-346, samt 1757-65, C.1-347.
- 16 S.C. Sortfeldt: Morslands gamle Degne 1688-1814, Historisk Årbog for Thisted amt 1926, s.149.
- 17 P. Filtenborg: Slægtsbog for Sogndegn Sejer Olesen Leth, s.29.
- 18 kilde 8 og 9, samt Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1688 i 2. afskrift, Z.10-2, fol.301.
- 19 skøder 1769 og 78 fra Ole Sejersens i Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1738-97, B.35.C-SP.2, fol.204 og 230.
- 20 skøde i skiftet efter Sejer Leth i kilde 7.
- 21 kilde 19, fol.247.
- 22 samme, fol.24.

- 23 samme, fol.46, og 2. afskrift af matriklen 1688, Z.10-2, fol.300 og 300b, samt amternes hovedskattebøger 1762 og 63, B.11-113 og 114.
- 24 afkald i skiftet efter Ide Nielsdatter i Dueholm amts konceptskifter med bilag 1781-86, B.1.A-146, nr.326.
- 25 kilde 19, fol.48b.
- 26 amternes hovedskattebøger 1752,53,55, B.11-104, 105 og 106.
- 27 Viborg landstings skøde- og panteprotokol, 1745-52, B.24-686, fol.154.
- 28 kilde 7.
- 29 købekontrakt i kilde 7, skøde i Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1763-68, B.24-699, fol.603.
- 30 amternes hovedskattebøger 1748 og 50, B.11-100 og 102.
- 31 kilde 19, fol.257b.
- 32 samme, fol.461b.
- 33 kilde 7.
- 34 samme kilde.
- 35 samme kilde.
- 36 amternes hovedskattebøger 1758,59 og 60, B.11-108, 109 og 110.
- 37 kilde 19, fol.85.
- 38 kilde 2.
- 39 kilde 17, s.56.
- 40 kilde 7.
- 41 kilde 19, fol.103.
- 42 kilde 24.
- 43 kilde 19, fol.117.
- 44 Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1763-68, B.24-699, fol.223, spec. 225.
- 45 kilde 19, fol.135.
- 46 skiftet, der var indført i Ullerups nu forsvundne skifteprotokol ca. 1742-83, register i G.105-13, findes i original i kilde 24.
- 47 samme kilde
- 48 samme kilde.
- 49 samme kilde.
- 50 Nykøbing skøde- og panteprotokol 1738-1826, B.35-SP.1, fol.164b.
- 51 samme, fol.168b.
- 52 samme, fol.233b.
- 53 kilde 17, s. 56-57.
- 54 kilde 19, fol.256b.
- 55 Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol 1774-86, B.1.A-136, fol. 250, samt kilde 24.

Hermed Indskrives i Hæderlige og Værdige Hæns Seer
og til medbragt den forordnede Hæns Seer og
Hæns og omvendt med Signatur og Indskriving i Hæns
Indskriving i Hæns Seer og til Hæns

Om Hæns Seer og til Hæns
Norden Hæns Seer og til Hæns
af Hæns Seer og til Hæns
med Hæns Seer og til Hæns
Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Hæns Seer og til Hæns

Slutningen af skifter efter Sejer Olesen Leth 1762, ane 2-3.

Ane 4 OLE (OLUF) VILLADSEN

født ca. 1667, død 1734.

Ane 5 KAREN SØRENSDATTER

født ca. 1669, død 1734.

Ole (Oluf) Villadsen passede fra faderens død i april 1686 embedet som sogne-
degn i Galtrup og Øster Jølby sogne med bopæl i Tøving til han 12. januar
1688 blev taget i ed af bispen i Ålborg (1).

Af kaldsbrevet (2) fremgår, at da degneboligen og skolehuset var "meget for-
falden og ringe", skulle han "til dets forbedring forstrækkes nogen hjælp
efter lejlighed ... så vel som og noget videre jordmon dertil efter loven,
så snart, noget vorder ledigt, i fæste forundes".

- Angående Ole Villadsens økonomiske forhold iværigt, se nedenfor.

Senest 1730 overlod han dele af embedet til sønnen Sejer Olesen Leth, der
19. november 1731 blev taget i ed af bispen som sognedegn i Galtrup og Ø. Jøl-
by, se under ane 2-3.

Ole eller Oluf Villadsen var efter dødsalderen født 1667 - uvist hvor - som
søn af Villads Nielsen, senere degn i Galtrup og Ø. Jølby, og hustru Maren
Jensdatter.

Ved hans død 1734 skrev præsten P.K. Gram: den 2. december om morgenen klok-
ken 4 døde Ole Villadsen i Tøving, forudm sogne- og degn til Galtrup og Øster Jøl-
by sogne, var degn i 48 år 8 måneder og blev begravet 10. dito, ætatis 67 år
10 mdr.

Oluf Villadsen blev gift 1694 i Røgen mellem Silkeborg og Århus, trolovet 22.
oktober 1693 og viet 6. juni 1694, med Karen Sørensdatter. - Hun var fra går-
den Oustrup og søsterdatter af sognepræsten Anders Brasen i Galtrups kone
Anne Sørensdatter (Pind).

Karen Sørensdatter, der efter dødsalderen var født 1669, var datter af Søren
Madsen og hustru Maren Sørensdatter (Pind) i enstedgården Oustrup i Røgen
sogn, hvis kirkebog først begynder 1691.

Karen og Ole Villadsen døde med 5 dages mellemrum i 1734; præsten skrev da:
den 7. december bortkaldede Gud salig Ole Villadsen degns hustru Karen Søren-
sdatter, blev begravet samme dag med sin mand udi en grav, ætatis 65 år 8 mdr.
5 dage. - Disse ægtefolk havde levet i ægteskab sammen 40 år 6 mdr. 5 dage,
blev begravede på een dag og i een grav. Gud give dem med alle udvalgte en
glædelig opstandelse for Christi skyld! Amen.

Om Karen Sørensdatter, der bl.a. bragte navnet Leth til degnefamilien i Tø-
ving, skrev provst Filtenborg (3), at "det var sikkert en holden Brud med
nogle solide Kister, fulde af Medgift fra Oustrup, som en Sommerdag blev fær-
get over Sallingsund. Og den lille karakterprægede Kvinde med dem faste Skik-

kelse, det mørke Haar, den stærke Pange og det bestemte Ansigt skulle sætte sit Præg paa flere Hundrede Efterkommere i mange Generationer. Megen energisk Foretagsomhed og ilter Virketrang, men ogsaa megen Fromhed kom til Morsø med den unge Degnekone."

I 1688 var Ole Villadsen - foruden af degneboligen og skolehuset nr. 6 i Tøving på 2 skpr. 1 fjdk. 1 alb. hartkorn - fæster af det øde hus nr. 5 under Dueholm (senere Nandrup) på 2 fjdk. 1 alb. hartkorn (4), Til embedsboligen hørte 1690 (5) blot "en ringe og liden have, som kan såes med nogle få skæpper korn", hvorfor degnen ønskede "at kongen ville unde ham en halv gård i Tøving, Leegård kaldet, med 2 tdr. hartkorn fri for rytterhold, skyld og landgilde, ægt og arbejder".

I 1690 var degnekornet (indtægten af embedet) kun $4\frac{1}{2}$ td. byg. Kvægtiende 4-5 lam og 4-5 mark. Offer næsten intet. St. Hansrente 1 lispd. ost, påskeren-te 2 lispd. brød og 3 ol æg. Heraf skulle $\frac{1}{3}$ gives til sygestuen (hospitalet, fattighuset) i Nykøbing, og i pension til Nykøbing skole (latinskolen) svares 2 tdr. byg.

Ole Villadsen fik omkring 1700 eller lidt før fæstebrev på halvdelen af gård nr. 4 i Tøving (Leegård?). hvis samlede hartkorn var 3 tdr. 7 skpr. 1 fjdk. 1 alb. (halvdelen var altså 1 td. 7 skpr. 2 fjdk. 2 alb.) - først under Frøsløvgård, siden under Ullerup (6).

- Senere fik han 16. juni 1708 (7) af Ullerups ejer tillige fæstebrev på gård nr. 16 på 5 tdr. 6 skpr. 1 fjdk. 1 alb. hartkorn, hvoraf bondeskylden på 5 tdr. $2\frac{1}{4}$ alb. tilhørte Galtrup kirke, og blot herligheden på 6 skpr. $1\frac{3}{4}$ alb. tilhørte Ullerup.

Gården var da meget forfalden, så han fik "så mange penge som et års skatter og udgifter kan bedrage, nemlig 19 rdlr. 5 mk. 5 skill." til bygningernes istandsættelse, samt frihed for alle kongelige skatter og landgilde til ejeren til 1. maj 1711, hvorefter han skulle betale den sædvanlige landgilde til Galtrup kirke og $3\frac{1}{2}$ rdlr. til Ullerups ejer som herlighedsejer; til gengæld skulle han "gården forsvarlig bebygge og visselig bebo". - Heri ligger sikkert forklaringen på Ole Villadsens og senere sønnen Sejer Leths meget kølige interesse for vedligeholdelse af degneboligen og skolehuset i Tøving.

Fra 1708 havde Ole Villadsen altså 7 tdr. 6 skpr. hartkorn i fæste i Tøving foruden embedsboligen.

Noter:

- 1 Ålborg bispearkiv, edsprotokol for præster og degne 1673-1771, C.1-404, fol. 139b.
- 2 samme, kirke-, skole- og fattigsager fra landsognene i Morsø Nørreherred 1651-1815, C.1-116.
- 3 P.Filtensborg, Slægtsbog for Sognedegn Sejer Olesen Leth. s.22.
- 4 Dueholm, Ørum og Vestervig amters matrikel 1688, 2.9-3, fol.256, samt 1. afskrift deraf, 2.10-1, fol.191.
- 5 S.C. Sortfeldt, Morslands gamle Degne 1688-1814, Historisk Årbog for Thisted amt 1926, s.148.

- 6 matriklen 1688 i 1. og 2. afskrift, Z.10-1 og 2, henholdsvis fol.190b og 300.
- 7 Ullerup fæsteprotokol 1695-1882, G.105-1, fol.7, samt kilde 6, fol.190b og 300b.

Han blev gift senest 1703 - uvist hvor, måske i Boddum, hvor kirkebogen mangler vielser før 1794 - med Helvig Lauridsdatter Bech.

Hun var født ca. 1677 på Kærsgård i Tornby sogn, datter af forpagter Laurids Nielsen Bech (senere forpagter på Slettegård og sidst bosat på Skibstedgård i Thy) og hustru Ide Rubechsdatter Humble; Tornby sogns kirkebog begynder først 1683.

Efter mandens død 1734 flyttede Helvig Lauridsdatter til Mors, hvor hun døde på Jølbygård i Solbjerg sogn 30. juli 1761, begravet 6. august, 83 år 10 md. 1 uge og 6 dage gammel.

Skiftet efter Niels Pedersen blev påbegyndt 19. november 1734 - dagen efter dødsfaldet - og sluttet 8. december, da afdødes eneste barn, datteren Ide Nielsdatters mand Sejer Olesen Leth var kommet til Råsted (10).

Tilstede ved registreringen 19. november var bl. a. enken Helvig Laursdatter, hvis antagne lavværge da var lægdsmand Niels Laursen i Råsted; ved det afsluttende møde 8. december mødte sr. Hans Tørslev som lavværge for Helvig Bech.

Nogen ordinær boopgørelse med opstilling af aktiver og passiver fandt desværre ikke sted - blot en forsegling af boet.

Indboet i huset, der bestod af dagligstue, spisekammer, et andet kammer, storstue og bryggers, synes pænt og solidt uden større luksus. I dagligstuen fandtes foruden almindeligt indbo bl. a. en skrivestentavle, en hel del messingsager - bl. a. en messing sparebøsse, en gammel bøsse med futteral, en stor bibel in folio med bofstol, et lidet gammelt skrin, hvor udi var et guldtes livbånd med sølvspænde udi så og 20 stk. små sølvmapper; desuden en stor egekiste, beslagen, som blev forseglet med 4 segl og der udi nedsat 3 små skrin med breve og dokumenter.

I storstuen fandtes bl. a. "Den Moraliske og Politiske Bibel"; ved stedet fandtes 2 køer, 10 får og 2 svin, samt 3 tdr. rug og 1 td. malt på loftet og 6 tdr. hævre og 4 tdr. byg i laden. - 30 rdlr. fandtes aftalt i en lærredspung til den salig mands begravelse.

Ved skifteslutningen, hvor Sejer Leth var tilstede, "for at gøre en venlig og kærlig afhandling med enken, hans kære svigermoder Helvig Laursdatter Bech, om den fædrene arv, hans kære hustru kunne tilfalde".

Enken påtog sig boets gæld, og med Sejer Leth blev hun enig om arven, hvorpå han udstedte arveafkald til hende (11).

Efter at dette var passeret, frasagde Helvig Bech sig gadehuset i Råsted, "som hun formedelst alderdom og svaghed ej længere kunne besidde"; hun overlod ved kontrakt huset til sergent Mads Jensen Brun i Terp med overtagelse til 1. maj 1735.

Straks efter skiftets slutning må Helvig Bech have fulgt med svigersønnen til Mors, for allerede 20. december 1734 udstedte C. M. Uttrup i Nykøbing for 54 rdlr. skøde til hende (12) på hus nr. 2 i Tøving på 2 skpr. 1 fjkr. 1 alb., som hun senere overlod Sejer Leth.

Noter:

- 1 Hillerslev-Hundborg herreders justitsprotokol 1695-1701, B.33.D-3, 13.8. 1695, 15.6.1698, samt dokument af 12.1.1700 fremlagt 6.2.1700.
- 2 vitterlighedsvidne ved skøde af 9.7.1700, læst 14.7., fra Jytte Jespersdatter, salig Peder Mathiassens, til Christen Pedersen Øland, sognepræst i Hunstrup-Østerild, Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1699-1701, B.24-666, fol. 162.
- 3 udstedte 28.1.1702 i Handest erklæring om at ville betale Laurids Niensens gæld på 20 rdlr. til oberst Lewetzau, refereret 18.2.1702 i Ø. og V. Han herreders justitsprotokol 1699-1706, B.32-5, fol. 147bff.
- 4 N. P. Lang i Råsted vitterlighedsvidne ved skøde af 26.11.1706, læst 20. 1.1707, fra Jens Nielsen i Terp, Kousted s., til Anders Christensen Berg fra Katberg på Husumgård i Langs fødesogn Glenstrup, Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1706-11, B.24-670, fol. 163.
- 5 bilag til Dronningborg rytterdistrikts kontribut ons- og jordebogsregnskab 1735-36 (Rigsarkivet), P. Filtenborg, Slægtsbog for Sognedegn Sejer Olesen Leth, s. 34.
- 6 mandtal 1713 til krigsstyr i Dronningborg amt, Århus stiftamts arkiv, B. 5.A-408.
- 7 Randers skøde- og panteprotokol 1728-36, B.50-SP.3, fol. 86.
- 8 Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1731-37, B.24-682, fol. 172.
- 9 Hobro justitsprotokol 1723-50, B.48-3, fol.155b.
- 10 Dronningborg rytterdistrikts skifteprotokol 1734-42, G.ryt.7-5, fol. 122.
- 11 afkald læst 9.12.1734 og indført i Dronningborg birks justitsprotokol 1726-35, B.52.B-2, fol. 751.
- 12 skifte efter Sejer Leth i Dueholm amts konceptskifter med bilag 1755-70. B.1.A-144.

Anno 1734 d. 19te Novemb^{er} er Registrering fore-
 taget efter Niels Pedersen som boede og stode i Raad-
 sted by i Rasted (Torsdags Aften d. 18de Dito, hvor da var
 tilstede paa Raadstue og Raad: fr. Ringe Raad Ulsoes
 Arvinger Eiler Lassen deligmand Birckelommeren fr.
 Raadmand Nicolai Stabel, Jan og - 2de (Hans) Jans
 Hovmanden og Pönn Ankersen af Raadsted med Lags-
 manden Niels Laurtsen samment. Forligst var
 og tilstede Curken Helvig Laurtsdatter Beck med ad inte-
 rim-antagne Raugmøge samment Niels Laurtsen af
 Raadsted, siden er nogen paroxante (Bengt og Hannen
 var tilstede Registreringen og forsiglingen ad hin-
 sans, hvor vi er forfunden som følger:

Udi Daglig Stuen:

1 1/2 Lir Bødd med Lags Rødd, 2 Lir Lige Børst,

 1 Lir Lang Lags Børst, 1 Lir Lige oval Lir Børst,

 2 Lir Hjelder, 1 par Ræver, 1 Lir Lags Børst

 1 par Loven med Lags Rødd, 3 Lir (Lags) Rødd, 1 Lir

 1 Lir Lags Rødd med Rødd, 1 Lir Lags Rødd

 1 Lir Lags Rødd med Rødd, som blev forsiglet med 4 Lir

 og blev ind med 3 Lir Lags Rødd med Rødd og

 Documenter ind, 1 Lir Lags Rødd, 1 Lir Lags

 Børst-Lags, 1 Lir Lags, 2 Lir Lags Rødd med

 Lags, 1 Lir Lags Dito med Lags Rødd, 1 Lir Lags

Indledning til skiftet efter Niels Pedersen (Lang)
 i Rasted 1734, ane 6-7.

Ane 8 VILLADS NEILSEN (DEGN).

født ca. 1633, død 1686.

Ane 9 MAREN JENSDATTER.

født ca. 1632, død 1702.

Villads Nielsen var fra 1668 til sin død 1686 sogneegn i Galtrup og Ø. Jølby med bopæl i Tøving. - Hans bopæl fra giftermålet senest 1660 til 1668 kendes desværre ikke; måske havde familien forbindelse med Flade sogn, hvor flere af børnene senere boede, men hvor kirkebogen ikke går så langt tilbage.

Embedet som degn i Galtrup og Ø. Jølby kom familien til at beklæde i 92 år til sønnesønnen Sejer Leths død 1760.

Om Villads Nielsens årlige indtægter skrev sognepræsten 1673 (1): Brød henvend 2 lispd., æg i det meste 4 ol, oste i det meste 1½ lispd., byg 3 tdr. 7 morsingskæpper og giver deraf til Nykøbing skole 1 td. byg årlig. I offer kan degnen bekomme 1 mk. penge til de højtidelige fester, ellers intet. Bolig har han, som velbårne Sivert Brockenhuus har bevilget hannem til en skole at undervise ungdommen udi.

-Mens Sivert Brockenhuus til Ullerup altså havde stillet et skolehus til rådighed, havde biskop Bornemann senere tillagt embedet en degnebolig samt sørget for reparation af samme (2).

Provst Filtenborg skriver (3): "Man faar ogsaa igennem de gamle Skatteregistre Indtryk af, at Villads Degn havde det smaat nok. I 1678 havde han en Besætning på en Ko og seks Faar og Lam. 1682 havde han en Ko og to Faar. Men 1686 havde han ikke engang en Ko, men kun tre Faar, og det bemærkes i det Aar, at Degnen var forarmet. Maaske har han ogsaa været svagelig; thi samme Aar 1686 døde han kun 53 Aar gammel.

Villads Nielsen - eller Villads Degn, som han altid blev kaldt - var født ca. 1633. Hans fødested og faders navn kendes ikke, hvorimod hans mor Johanne Madsdatter døde hos ham 1680, begravet 15. april, 82 år gammel - altså født ca. 1598.

- En bror til Villads var Mogens Nielsen, der nævnes som fadder hos degnen 1669, 72 og 75, og som i 1670 fik en datter med den ugifte Maren Nielsdatter; og da Maren døde 1689 benævner præsten hende "den lokket kvinde af Villads Degns broder", så der må vel have været noget særligt ved dette tilfælde.

Villads (Nielsen) Degn døde 1686 i Tøving, Galtrup sogn, begravet 17. april, 53 år gammel.

Han blev gift sennest 1660 (4) - uvist hvor - med Maren Jensdatter. Hun var født ca. 1632, men var af ukendt herkomst; ved hendes død 1702 skrev præsten: 17. januar døde den gamle degnekone Maren Jensdatter, ætatis 70, begravet 23. januar.

Noter:

1 Ålborg bispearkiv, degnenes indtægter 1673-1791, C.1-339.

- 2 S. C. Sortfeldt: Morslands gamle Degne 1688-1814, Historisk årbog for Thisted amt 1926, s. 148.
- 3 P. Filtenborg: Sogndegn Sejer Olesen Leths Slægtsbog, s. 20.
- 4 Villads Degns ældste datter Karen, der døde 1725, var født ca. 1660.

Ane 10

SØREN MADSEN

født senest 1625, død 1677 78.

Ane 11

MAREN SØRENSDATTER (PIND)

født ca. 1638/39, død 1710.

Søren Madsen var fra senest 1650 bosat i Viborg som købmand (1), senere blev han forpagter af herregårdene Løjstrup i Laurbjerg sogn og Palstrup i Højbjerg sogn (2); begge gårdene ejedes af Oluf Parsberg, død 1661, og senere begge af rentemester Mogens Friis, den senere greve på Friisenborg (3).

Endnu 1662 og 63 var Søren Madsen forpagter af Palstrup mellem Viborg og Silkeborg (4); men senest 1663 eller 64 overtog han kronens enstedgård Oustrup i Røgen sogn mellem Silkeborg og Århus (5). Oustrups hartkorn var i 1660-erne efter landgilden udregnet til 19 tdr. hartkorn men senere nedsat til 16 tdr.; ved matrikuleringen 1688 (6) blev gårdens jordskyld sat til 16 tdr. 1 skp. 1 fjkr. 1 alb. hartkorn og skovskylden til 3 fjkr. - Gården hørte under rytterdistriktet.

Søren Madsen nævnes ved 37 retsmøder fra 13. august 1664 til 14. april 1677 ved Gern herreds ting, hvor han førte en mængde - både heldige og mindre heldige - retssager (7).

Efter Søren Madsens død 1677/78 drev enken Maren Sørensdatter (Pind) Oustrup i over en halv snes år; ca. 1690 blev halvdelen af gården fæstet af svigersønnen Mads Sørensen Leth, mens den anden halvdel ca. 1695 blev overtaget af en anden svigersøn Jesper Pedersen.

Søren Madsen, der var født senest 1625, var bror til Niels Madsen i Klintrup i Røgen sogn (8), hvor begge brødrene vel var født; forældrenes navne kendes ikke.

Søren Madsen døde 1677/78 i Oustrup; han nævnes sidste gang på Gern herredsting 14. april 1677 - og skiftet efter ham sluttedes 19. juni 1678 (9).

Han var gift 2 gange; hans første kone, med hvem han blev gift senest 1650, kendes ikke, men hun blev mor til 6 levedygtige børn (10) - bl. a. Christen Sørensen Viborg, født ca. 1651 i Viborg, student 1671 fra Århus, cand. theol. og fra 1678 til sin død 1684 sognepræst i Laurbjerg og Lerbjerg.

Efter Søren Madsens første kones død - vel senest 1663, blev han gift anden gang med Maren Sørensdatter (Pind), hvis søster Kirsten havde været gift med manden på Oustrup frem til 1663 kaptajn Howitz eller Hoffwitz (11). - Oustrup var de to søstres morfars fødehjem.

Maren Sørensdatter var født ca. 1638/39 i Njær præstegård i Haurum sogn, datter af Søren Olufsen Pind, sognepræst i Haurum og Søby sogne og provst i Houlbjerg herred, og hustru Johanne Eriksdatter.

Maren Sørensdatter døde 1710 i Oustrup, begravet 5. juni, 72 år gammel.

Med Maren Sørensdatter (Pind) fik Søren Madsen 7 børn - bl. a. Søren

Sørensen Pind eller Oustrup, ca. 1672-1713, der døde barnløs i Viborg, hvor alle hans halv- og helsøskende nævnes som arvinger (12).

Noter:

- 1 betalte 3 slettedaler 4.8.1650 til Viborg købmændslav, lavets protokol 1622-1719, Lav. 33-9, fol.8.
- 2 arvesagen 20.7.1724 i Skanderborg rytterdistrikts justitsprotokol 1723-28, B.61.F-2, fol.125.
- 3 Trap: Danmark, 5. udgave., bd.17, Viborg amt, s.420, og bd. 18, Randers amt, s.801.
- 4 Palstrups jordebøger 1662 og 63 i Rigsarkivet.
- 5 P. Filtenborg: Sogndegn Sejer Olesen Leths Slægtsbog s.16-17 og S. Leth Danielsen: Oustrupgaard, Århus stifts årbog 1938, s.27.
- 6 Skanderborg amts matrikel 1688, Z.9-12, fol. 57b.
- 7 kilde 5.
- 8 Niels og Søren Madsen nævnes som brødre i retssagen 31.8.1678 i Gern herreds tingbog 1678, B.61.A-11, fol.34ff., samt i skiftet efter præsten Christen S. Viborg i Laurbjerg 1684 i Galten herreds gejstlige skifteprotokol 1684-1726, C.25.E-2, fol.5.
- 9 kilde 8a.
- 10 Wibergs Præstehistorie, bd.2, 1870, s.290, samt kilde 8b, hvor alle halv- og helsøskende nævnes.
- 11 kilde 2 og kilde 5b, s.23.
- 12 Viborg skifteprotokol 1708-17, B.45-251, fol.454b og 491b.

Ane 12 PEDER DINESEN (DYNESEN)

født senest 1650, død 1688/94.

Ane 13 N.N.

død efter 1705.

Peder Dinesen (Dyansen) var fra før 1680 (1) - vel fra omkring 1670 eller sidst i 1660'erne - fæster under Mariager kloster sammen med Mikkel Nielsen og (broderen?) Christen Dinesen af gård nr. 2 i Handest i Glenstrup sogn syd for Hobro; fra før 1688 (2) var Peder Dinesen fæster af 3/4 af gården og Mikkel Nielsen fra 1/4 af gården, der var byens største, hvis hartkorn da blev forandret fra 11 tdr. 1 fjdk. til 10 tdr. 2 skpr. 3 fjdk. 1½ alb.

Peder Dinesen, der må have været en anset mand, afløste i 1680/81 afdøde Christen Sørensen i Karlby som kirkeværge (3).

I 1694 (4) var Peder Dinesens enke fæster af gården sammen med Jens Christensen; og 1721 (5) var fæstet overtaget af (sønnen) Christen Pedersen sammen med Christen Sørensen.

Peder Dinesens enke og hendes søn Christen Pedersen var i 1704 i restance på godt 10 rdlr. til herskabet, 1704-06 var Peder Dinesens enke i restance på godt 11 rdlr. og 1706-12 anføres Christen Pedersen og hans moders restance med 19 rdlr. (6).

Peder Dinesen (Dyansen), der i matriklen 1688 figurerer med tilnavnet Hollunde, og som var født senest 1650, var vel søn af Dines Andersen, der nævnes 1651 som fæster af halvdelen af gården i Handest (7), og hvis "hustru" (enke?) i 1664 nævnes som fæster af gårdsparten sammen med (sønnen?) Christen Dinesen (8).

Peder Dinesen må - som ovenfor nævnt - være død emellem 1688 og 1694.

Han blev gift senest 1670, men konens navn kendes ikke; sønnen Niels' tilnavn Lang tyder afgjort på, at moderen var datter af Niels Nielsen Lang i Handest, der nævnes 1651 og 64, og hvis enke Anne Nielsdatter nævnes 1680 og 88 som fæster af gård nr. 7 i Handest, hvis hartkorn i 1688 blev forandret fra godt 11 tdr. til knap 8 tdr. (9).

Peder Dinesens enke må endnu have levet i 1705-06, men ellers vides intet om hende.

Ud over sønnen Niels Pedersen Lang, født senest 1670, se ane 6-7, havde dette ægtepar mindst 3 børn, hvoraf den mest fr mtrædende var sønnen Dines Pedersen, der døde 1731 i Randers. - Han havde fra før 1713 været forpagter på Dronningborg, hvor han ved sin død siges at være både forvalter og forpagter.

Dines Pedersen angives i 1713 at give godt 2000 rdlr. årlig for Dronningborgs forpagtning, og i 1716 kunne han låne Søren Pedersen Guldager knap 4000 rdlr. til indkøb af Volstrup i Rørbæk sogn (10).

- Dines Pedersen blev i mange år overlevet af sin enke Lene Rasmusdatter (Simonsen), der 1731 modtog arveafkald fra Dines' søskende (11), da hun og Dines var barnløse.

Maren Pedersdatter blev gift senest 1701 med Jens Nielsen (Randrup), ca. 1672-1728, forpagter af halvdelen af Svenstrup Hovgård i Svenstrup sogn.

Christen Pedersen, død 1753 i Handest, var en velhavende bonde, der kunne låne oberst Lüttichau til Tjele 750 rdlr.; han efterlod sig 3 børn, bl.a. sønnen Dines Christensen, ca. 1740-1794, der først boede i slægtsgården i Handest, men senere overtog Rørbæk Hovgård i Rørbæk sogn, hvor han blev stamfar til en hel slægt Dinesen (12).

Noter:

- 1 Dronningborg, Silkeborg og Mariager amters matrikel 1680 (1664), Z.6-4, fol.119b.
- 2 Dronningborg amts matrikel 1688, Z.9-8, fol.52.
- 3 Glenstrup kirkeregnskab 1634-82, K.R.B.-133, 1680-81.
- 4 Mariager kloster godsarkiv, adkomster 1546-1843, G.247-2.
- 5 Frederik IV's skøde 15.12.1721 på Mariager kloster m.m. til Frederik v. Arenstorff til Overgård, Overgård godsarkiv, skøde og pantebreve 1661-1875, G.255-1.
- 6 restancer 1704, 1704-06 og 1706-12 i Mariager kloster godsarkiv, forskelligt 1528-1842, G.247-7.
- 7 Mariager kloster lensjordebog 1651/52, Z.1-7, fol.27.
- 8 Frederik III's skøde 16.4.1664 til Albert Baltzer Berns på Mariager kloster m.v., Mariager kloster godsarkiv, relutionsdokumenter 1712-16, G.247-1.
- 9 kilde 7,8,1 og 2.
- 10 mandtal 1713 til krigsstyr, Dronningborg amt, Århus stiftamts arkiv, B.5.A.408, samt Aage Brask: Volstrup, s.44.
- 11 Christen Pedersens afkald 20.5.1731, læst 28.5., Niels Pedersens afkald 4.6., læst 11.6., samt Maren Pedersdatters afkald 28.6., læst 5.7., alt i Randers skøde- og panteprotokol 1728-36, B.50-SP.3, fol.83b, 86 og 89b.
- 12 Tjele skifteprotokol 1729-56, G.219-32, fol.226b, samt Jyske Samlinger, 2-2, 1889-90, Familien Kjeldsen fra Gundestrup, s.274.

Ane 14 LAURIDS NIELSEN BECH

født ca. 1646, død 1712.

Ane 15 IDE RUBECHSDATTER HUMBLE

født 1650, død efter 1677.

Laurids Bech var fra giftermålet 1670 bosat i fødebyen Hjørring til 1673, hvor han var købmand og rådmænd fra senest 1671 (1).

I anledning af et mislykket forsøg på at få ansat en organist ved byens kirke nævnes han 14. februar 1671 blandt dem, der ville give et årligt bidrag til aflønningen, nemlig 1 dlr. 2 mk.; hans bror - byens præst - ville give 2 dlr. årligt.

For Laurids Bech, der en overgang ejede knap 4 tdr. hartkorn af bymarken, gik det iøvrigt ikke økonomisk godt for; 16. maj 1672 udstedte han et pantebrev på 100 rdlr. til byens latinskole, der endnu i 1694 ikke havde fået dem igen. Samme år - 1672 - købte Bech dog jord i Hjørring af "svogeren" (svigermors halvbror) Peder Thomsen Aaby; men samme år solgte han den gård i Hjørring, hvor moderen havde boet, til rådstueskriver Christen Brun.

Efter en glad aften blev Laurids Bech 1. august 1672 om aftenen kl. 11 under en tur gennem byen med øl og spillemænd i optøget overfaldet på gaden af den ene af byens borgmestre, den brutale og vidtløftige Søren Bering, der gennem-borede ham med sin kårde "ovenfor hans højre Patte", så kården gik ud af ryggen ved skulderbladet. - Bech kom over det, men rigtignok mod det betydelige honorar af 30 rdlr. til to bartskærere.

Laurids Bech havde sammen med byens anden borgmester Mikkel M. Vendelbo og rådmænd Johan F. Wiltmann byens konsumtion i forpagtning for året 1673 mod 500 rdlr. (Konsumtion: Afgifter på bl.a. korn, drikkevarer og kød, der blev opkrævet ved indkørsel til byen).

Samme år opsigte han - vel under indtryk af byens almindelige tilbagegang - 2. august 1673 sit borgerskab; og samme år skal Laurids Bech have overtaget forpagtningen af herregården Kærsgård i Tornby sogn 8-9 km. nord for byen.

Endnu i 1678 skal Bech have boet på Kærsgård (2), hvorpå han fra omkring 1680 til 83 skal have haft den noget større Aggersborggård ved Aggersund ved Limfjorden i forpagtning (3).

Efter at han i 1684 var forpagter af Nordentoft i Sjørring sogn i Thy, blev han senest 1686 forpagter af Nørtorp i Rær sogn ved Hanstholm, hvor han endnu var i 1694, da han stadig skyldte de 100 rdlr. til Hjørring latinskole (4).

Senest 1696 (5) overtog han forpagtningen af den lille Slettegård på kun 6 tdr. hartkorn i Hjortdal sogn i Hanherred; samme år i august stod han og datteren Helvig faddere hos Niels Christensen i Hjortdal.

I 1697 havde Bech stridigheder med gårdens ejer Niels Jensen (Manstrup) vedrørende forpagtningskontrakten og vedligeholdelsen af gårdens huse (6).

Endnu i 1700 og 1701 var Laurids Bech forpagter af Slettegård, da han nævnes som fadder hos Mogens Marsvin og hustru Hedevig Agnethe von Zepelin i Torupgård i Hjortdal sogn.

Senest 1702 flyttede Bech til det sydlige Thy; i december 1702 nævnes han og datteren Anne Margrethe som faddere hos præsten Saxo Ascanius i Boddum. - Laurids Bech boede vel da hos nævnte datter og svigersøn Mikkel Christensen på Skibstedgård i Ydby sogn.

Laurids Bech var født ca. 1646 i Hjørring, søn af sognepræsten, magister Niels Lauridsen Bech og hustru Helvig Gertsdatter von Achen.

Han døde - vel på Skibstedgård - i Ydby sogn 1712, begravet 18. september, 66 år 3 mdr. på nær 5 dage gammel.

Han blev gift 1670 i Vrejlev i Vendsyssel, hvorom sognets kirkebog meddeler: Onsdagen d. 8. juni 1670, da holdtes ærlig og agtbare unge karl Laurids Nielsens og ærlig, dyderige og gudfrygtige pige Ide Rubechsdaters bryllup udi Lund præstegård.

Ide Rubechsdatte Humble var født 1650 (7) i Lund præstegård i Vrejlev sogn, datter af Rubech Christensen Humble, sognepræst for Vrejlev og Hæstrup sogne, og hustru Anne Pedersdatter Holm hun blev opkaldt efter fruén på Vrejlev kloster Ide Gøye.

Ide Humbles dødsår kendes ikke; hun hævdes at have levet i 1701 (8), men da hun hverken nævnes som fadder i Rær, Hjortdal eller Boddum og Ydby sognes kirkebøger, synes påstanden ikke at være holdbar.

Noter:

- 1 C. Klitgaard: Hjørring Bys Historie, 1925, S.84, 92-94, 202, 233, 262, 303-04, 319 og 343.
- 2 P. Filtenborg: Sognedegn Sejer Olesen Leths Slægtsbog, 1938, s.42.
- 3 kilde 1, s.202, 262, samt kilde 2.
- 4 kilde 1, s.303-04, samt C. Klitgaard: Opt. om vendsysselske Præstefamilier, 1945, s.142 og 370, og samme: Slettegård i V. Hanherred, Historisk årbog for Thisted amt 1954, s.160.
- 5 sagen 18.2.1702 i Ø. og V. Hanherreds justitsprotokol 1699-1706, B.32-5, fol.149b.
- 6 kilde 4 (Slettegård), sager 30.10. og 6.11.1697 i Ø. og V. Hanherreds justitsprotokol 1695-99, B.32-4, fol.159-60.
- 7 Lengnicks originale uddrag af Vrejlev sogns nu forsvundne kirkebog 1650-67 og 70-75 i landsarkivets håndskriftsamling, H.6(1)-38; hverken fødsels- eller døbsdag angives.
- 8 kilde 2.

Ane 22 SØREN OLUFSEN PIND

født ca. 1611, død 1671.

Ane 23 JOHANNE ERIKSDATTER

født senest 1620, død i 1680'erne.

Efter at Søren Olufsen Pind havde gået i Århus katedralskole blev han 1631 immatrikuleret ved universitetet i København. Fra før 1639 til sin død 1671 var han sognepræst i Haurum og Søby ved Hammel (1).

Præstegården i Njær i Haurum sogn var ved Søren Pinds ankomst "moxen (næsten) ganske øde", hvorfor han lod den opbygge på egen bekostning, som han skrev i 1661 (2).

- I 1651 måtte han afgive jordstykker fra præstegården til Oluf Parsberg til Tulstrup i nabosognet Sall (3).

1668 eller 69 efterfulgte han Christoffer Danielsen Galthen i Houlbjerg som provst i Houlbjerg herred (4), et embede som han dog blot kom til at beklæde i et par år.

Søren Pind var født ca. 1611 i Ørum på Djurslænd, søn af Oluf Christensen Pind, sognepræst i Ørum og Ginnerup, og hustru.

Han døde 1671 i Njær præstegård i Haurum sogn, ca. 60 år gammel.

Søren Pind blev gift senest 1638/39 (5) med Johanne Eriksdatter fra Vadsted.

Hun var født senest 1620 i Vadsted i Søby sogn, datter af Erik Sejersén og hustru Abild Jørgensdatter.

Johanne Eriksdatter, der må være død i 1680'erne, blev efter Søren Pinds død gift anden gang med hans eftermand som præst i Haurum Jens Andersen Brasen, der døde 1688/89.

- I skiftet efter Jens Brasen 16. april 1689 (6) mellem dennes anden kone og enke Maren Christensdatter og deres søn Anders omtales Jens Brasens stedbørn Peder Pind, Oluf Pind, Sejer Sørensen, Mette, Anne og Abild Sørensdatter, samt deres morbror salig Jørgen Eriksen i Vadsted.

Den nævnte Oluf Pind blev student 1664 fra Århus sammen med endnu en bror Erik; men desuden havde Johanne og Søren Pind døtrene Maren Sørensdatter, født ca. 1638/39, se ane 10-11, og Kirsten Sørensdatter, død i Oustrup i Røgen sogn - vel 1660/64, hvor hun først havde været gift med forpagter Jacob Jacobsen og derefter med aftakket kaptajn Howitz eller Houffwitz, der nævnes i Oustrup 1661 og 63 (7).

Noter:

1 sagen 15.1.1640 i Viborg landstings dombog 1640B, B.24-549, fol.12, samt Wibergs Præstehistorie, bd.1, 1870, s.558.

- 2 Århus bispearkiv, herredsbog 1661 for Houlbjerg herred, C.3-1086, fol.5-10.
- 3 afskrift af brev af 22.4.1651 i Århus bispearkiv, Houlbjerg herred vedkommende 1552-1845, C.3-606.
- 4 kilde lb (Wiberg), s.688, samt Århus bispearkiv, herredsbog 1690 for Houlbjerg herred, C.3- 1106.
- 5 datteren Maren, født ca. 1638/39, hr. Søren i Njær nævnes blandt svigerfaderens arvinger i kilde la (dombog).
- 6 Houlbjerg herreds gejstlige skifteprotokol 1684-1734, C.24.C-1, fol.15.
- 7 arvesagen 20.7.1724 i Skanderborg rytterdistrikts justitsprotokol 1723-28, B.61.F-2, fol.125, same S. Leth Danielsnn: Oustrupgård, Århus stifts årbog 1938, s.23.

Hun var født ca. 1620 i Hjørring, datter af Gert Petersen von Achen, sognepræst i Hjørring, og hustru Mette Melchiorssdatter.

Helvig Gertsdatter døde 1670 i Hjørring i sin alders 51. år og blev ligeledes begravet i kirkens kor; i den anledning gav sønnen, sognepræst Gert N. Bech i Hjørring et par vokslys til kirken for jorden at bryde til hendes lejersted.

Noter:

- 1 Københavns universitetsmatrikel, bd. 1, s.92.
- 2 Ehrencron-Müllers Forfatterlecikon, bd. 1, 1924, s.313, og bd. 9, 1932, s. 273.
- 3 Personalhistorisk tidsskrift 1-2, 1881, s.122.
- 4 C. Klitgaard: Hjørring Bys Historie, 1925, s.73,75, 79, 225, 239, 249, 259, 318-19 og 328, samt samme: Opt. om vendsysselske Præstefamilier, 1945, s. 142-43.
- 5 kilde 1, s.140, samt Personalhistorisk tidsskrift 1-3, 1882, s.272.
- 6 Præsteindberetninger til Ole Worm fra Ålborg og Ribe stifter, 1970, s.10.
- 7 kilde 4, s. 79 samt Kirkehistoriske samlinger 5-3, 1905-07, s.683.
- 8 gravskrift efter Albert Thuras beskrivelse af Ålborg stift omkring 1735 i Vendsysselske årbøger 1921, s.111, begravelsesdato fra Christen Stephensens årbog fortsat af bl.a. Jens Nielsen Skyt i Jyske samlinger 1-5, 1874-75, s.90, samt Traps Danmark, bd. 14, Hjørring amt, s. 52.

Ane 30 RUBECH CHRISTENSEN HUMBLE

født ca. 1616, død 1673.

Ane 31 ANNE PEDERSDATTER HOLM

født ca. 1630, død 1677.

Efter at have gået i Odense katedralskole blev Rubech Humble 1638 immatrikuleret på universitetet i København (1), og året efter indskrevet ved universitetet i Franeker (2) i Holland.

1642 blev han - 26 år gammel - medhjælper og efterfølger i Flemløse på Fyn hos præsten Jens Bang, der døde 1643 (3). I 1645 (4) blev han forflyttet til Vrejlev og Hæstrup i Vendsyssel med bopæl i Lund præstegård; en forflytning, der vel skyldtes fruene på Vrejlev kloster Ide Gøye, der kom fra Fyn.

I 1656 (5) fik han udgivet "Zions Glæde udi Gud ofver sin aandelige Prydelse" i een Liig-prædicken aff Prophetens Esaia 61. Capittel ofver erlig oc velbiurdig Frue, nu salig hos Gud, Fru Ide Giøe til Vregloff, sal. Jens Juels til Lindbergs Efterleverske

Fra senest 1670 var Rubech Humble provst i Børglum herred. - Han skal have været en ypperlig lærer, hvis valgprog skal have været: Er Gud for os, hvo kan da være imod os.

Rubech eller Rudbech Christensen Humble var født ca. 1616 i Humble på Langeland, søn af Christen Pedersen, sognepræst i Humble og provst i Sønderherred, og hustru Maren Gregersdatter, der havde ladet ham opkalde efter den lokale herremand, landsdommer Rudbek Pors til Skovsgård, død 1609.

Rubech Humble døde 31. januar 1673 i Lund præstegård i Vrejlev sogn og blev begravet 13. februar (6).

Han blev gift 1648 i Ålborg Budolfi kirke, hvorom kirkebogen fortæller: 9. juli (6. trinit.) lyst første gang for hr. Rubech Christensen Humle, sognepræst til Vrejlev og Hæstrup, og Anne Pedersdatter, som er til hendes mor-moders Anne, salig Niels Iversens. Hvilke tilforn udi Åby er trolovede. Viæde 30. juli (9. trinit.).

Anne Pedersdatter Holm var født ca. 1630 i Åby, datter af magister Peder Jacobsen Holm, sognepræst i Åby og Biersted i Kær herred, og hustru Gertrud Nielsdatter.

Anne døde 1677 i gården Saksager, Vrejlev sogn, hvorom kirkebogen oplyser: 31. juli døde salig Anne Pedersdatter i Saksager og blev begravet 9. august. - Gud give hende med alle Guds udvalgte børn en glædelig og ærefuld opstandelse på den yderste dag.

Efter Rubech Humbles død blev Anne Holm gift anden gang - tidligst 1. april 1674 (7) - med enkemand Peder Pedersen Husbond, sognepræst i Vrå, Em og Serrikslev, der dog allerede døde 10. juli samme år (8).

Efter Peder Husbonds død blev Anne Pedersdatter boende i præstegården i Vrå til 1675 (9), da hun flyttede til gården Saksager på 4 tdr. hartkorn i Vrejlev sogn, som hun vist fik overladt af herskabet på Vrejlev kloster.

19. juni 1673 blev skifte afholdt efter Rubech Christensen Humble i Lund præstegård (10) mellem enken Anne Pedersdatter og børnene Christen Humble, sognepræst for Vrejlev og Hæstrup, Peder Rubechsen, Iver Rubechsen, Ide Rubechsdatter gift med Laurids Bech, borger og rådmand i Hjørring, Ane Marie og Rebecha Rubechsdatter.

- Som enkens lavværge nævnes Hans Poulsen Tancke, sognepræst i Åby (gift med enkens halvsøster), og Niels Olufsen, sognepræst i Hillerslev i Thy (gift med enkens helsøster), nævnes som formynder for de to yngste døtre.

Blandt det rige indbo nævnes følgende sølv:

1 sølvkande på 106 lod, 1 sølvkande på 36 lod, 5 skeer på 16 lod, 9 gamle skeer på 21 lod, 3 forgyldte sølvbægre på 23 lod og 1 liden sølvkovsken på 3½ lod, alt vurderet til 147 slettedaler.

Præstegårdens besætning bestod af 8 køer, 9 stude, 4 kvier, 1 tyr, 6 kalve, 15 får og 7 væddere, samt 7 svin - foruden hele 15 heste og føl.

- Delingen af boet er uklar (skiftetbrevet er meget medtaget); enken fik 444 sldr. og sønnerne Iver og Peder hver 148, døtrene Ane Marie og Rebecha hver 74 sldr., hvorimod hverken sønnen Christen eller datteren Ide synes at have fået del i arven.

4. august (?) 1674 skiftedes efter Anne Pedersdatters anden mand Peder Husbond i Vrå (11) mellem enken, hvis lavværge stadig var Hans Tancke, og stedbørnene. - Blandt boets kreditorer nævnes enkens søn Iver Rubechsen og svigersønnen Laurids Nielsen (Bech) på Kærsgård.

Endelig blev der skiftet 7. september 1677 (12) efter Anne Pedersdatter i Saksager mellem børnene Christen Rubechsen, sognepræst i Vrejlev, Rebecha Rubechsdatter, Ide Rubechsdatter gift med Laurids Nielsen (Bech), forvalter på Kærsgård, Anne Marie Rubechsdatter, samt Peder og Iver Rubechsen.

I boet fandtes sølv for 101 sldr., nemlig 1 sølvkande, 3 forgyldte bægre, 1 skeer og 1 liden brændevins kovsken, ialt 47 lod sølv.

Gårdens besætning bestod af 7 heste, 6 køer, 2 stude, 4 stk. ungvæg, 1 kvie, 4 kalve og 7 svin.

Aktiverne blev til 570 sldr. og passiverne - inclusive nogle arvelodder - til 567 sldr., så der blev ikke meget at dele.

Noter:

- 1 Københavns universitetsmatrikel, bd. 1, s.141.
- 2 Personalhistorisk tidsskrift, 9-5, 1733, s.60.
- 3 Kirkehistoriske samlinger, 3-5, 1884-85, s. 133, Wibergs Præstehistorie, bd. 1, 1870, s.374, Historisk årbog for Odense og Assens amter, 1927, s. 292.

- 4 Klitgaard: Opt. om vendsysselske Præstefamilier, 1945, s.370.
- 5 Ehrencron-Müllers Forfatterlexikon, bd. 4, 1927, s.173.
- 6 Lengnicks originale uddrag af Vrejlev kirkebog, hvor der nu mangler indførsler 1670-75, Landsarkivets håndskriftssamling, H.6(1)-38.
- 7 skifte 30.3.1674 efter Husbonds forrige kone Lene Sørensdatter Galskyt i Ålborg bispearkiv, gejstlige skiftebreve 1671-79, C.1-427, nr. 5.
- 8 kilde 4, s.356.
- 9 Anne Pd. i Vrå fadder først på året 1675 hos sønnen Christen i Vrejlev, datteren Ane Marie Rubechsdatter i Saksager nævnes sidst på året 1675 som fadder hos en bonde i Vrejlev sogn.
- 10 kilde 7, nr. 4.
- 11 samme, nr. 6.
- 12 samme, nr. 13.

Zions Glæde udi Guds / ofver sin
Aandelig Prædelse /

I en Liig = Prædiken /
Aff Prophetens Elia: 61. Capittel /
ofver

Erlig og Velbyrdig Frue / nu salig
hos Gud /

Fru Ide Gøye /
til Vrejloff /

Sal. Jens Juels til Lindberg /
Efterfølste /

Der hendis Liigs sørgelig Begængelse / skeede udi
fornemme Adels Nærvarrelse / saa og Geistliges og Verds-
ges Føletrige og anseentlige Forsamling / udi Domkircken
i Viborrig / den 8. Januarij, Anno 1655

Prædickt aff

Rubeck Christenson Humble /

Guds Ords Tjenere til Vrejloff og Hestruppe Sogner /
i Bendsjyssel.

Psalm. 126. v. 5.

De som saae med Graad / skulle hørte med Glæde.

Riobenhaffn / tryckt hos Peder Jensen Mor-
sing / R. M. og Uniuers. Bogt. Aar 1656.

Ligprædiken 1656 over Ide Gøye til Vrejlev kloster
af Rubeck Christensen Humble, ane 30-31.

Ane 44

OLUF (OLE) CHRISTENSEN PIND

født ca. 1580, død 1628/29.

Ane 45

N.N. JENSDATTER

Oluf Pind nævnes 1602 i kommunitetsmatriklen (1) som studerende ved universitetet i København, og året efter i 1603, da han overtog embedet som sognepræst i Ørum og Ginnerup på Djursland, aflagde han prøve for biskoppen i Århus (2).

I 1610 og 20 (3) nævnes han ligeledes som præst i Ørum, hvor han blev til sin død 1628/29 efter 26 års præstegerning (4).

I 1623 nævnes han i anledning af herredsprovstens indberetning til Ole Worm (5).

Oluf Pind og hans formentlige bror Jørgen Christensen Pind, død 1655, der i 1604 nævnes som studerende i København (6), og som senere var sognepræst i Karlby og Voldby på Djursland i 44-45 år samt provst i Nørreherred (7), angives begge i herredsbogen 1661 at være født i Århus.

Oluf Pinds søn Søren, født ca. 1611, se ane 22-23, var vel opkaldt efter slægtingen Søren Pind, der døde 1611 som præst i Tranebjerg på Samsø, og som angives født 1567 i Århus (8), og leder tanken hen på Søren Pind, der i 1562 boede i Fiskergade i Århus (9), som en mulig farfar til Oluf Pind, samt til Christen Pind i Århus, der nævnes 1521 (10), som oldefar til Oluf, hvis far jo også må have heddet Christen Pind.

Oluf (Ole) Christensen Pind døde 1628/29 i Ørum omkring 50 år gammel. Han efterfulgtes af svigersønnen Laurids Jensen Rafn, og frem til 1803 sad Oluf Pinds efterkommere over kvindeled som præster i Ørum og Ginnerup.

Oluf Pinds kone, hvis navn ikke kendes, skal have været datter af formanden Jens Jensen Ryum, sognepræst i Ørum fra ca. 1563 til 1603, hvis kone igen skal have været datter af sognets første præst efter reformationen Rasmus Mikkelsen Rytter, død ca. 1563, der skal have været født i Emmelev i Rimsø sogn (12).

Noter:

- 1 Kommunitetsmatriklen 1577-1620, H.F. Rørdam: Historiske studier og samlinger, bd. 3, s. 352.
- 2 Præste- og lærerprøver fra Århus stift, Kirkehistoriske samlinger, 3-2, 1877-80, s.746.
- 3 Præster i Nørrejylland 1610, Kirkehistoriske samlinger, 5-2, 1903-05, s.553, og præster i Århus stift 1620, Kirkehistoriske samlinger, 3-2, 1877-80, s. 756.
- 4 svigersønnen Laurids Rasmussen Lidemarks indberetning 1661, herredsbogen 1661 for Djurs Nørreherred, Århus bispearkiv, C.3-1091.
- 5 Præsteindberetninger til Ole Worm fra Århus, Fyns og Lunde stifter, 1970, s. 19.
- 6 kilde 1, s.355.

- 7 Wibergs Præstehistorie, bd. 2, 1870, s.61.
- 8 samme, bd. 3, 1871, s.375.
- 9 Hübertz: Aktstykker vedk. Staden og Stiftet Aarhus 1404-1599, 1845, s.175.
- 10 samme, s.120.
- 11 kilde 7, bd. 3, 1871, s. 688, og bd. 4, 1873, s.189.
- 12 kilde 11 og 4.

Ane 46 ERIK SEJERSEN

født senest omkring 1595, død 1633/38.

Ane 47 ABILD JØRGENDATTER

født senest 1600, død i 1640'erne (?).

Erik Sejersens boede - vel fra giftermålet senest 1620 - i Vadsted i Søby sogn, hvorfra han tillige fungerede som ridefoged på Søbygård (1) i samme sogn.

Han nævnes 29. september 1624 og 22. november 1633 som vitterlighedsvidne i skøder til Christoffer Gersdorff på Søbygård (2).

Erik Sejersens enke må have beholdt fæstet af gården indtil sønnen Jørgen Eriksen 5. oktober 1650 (3) fik gården i Vadsted overladt af Peder Gersdorff "både for sine forældres så og for sin egen tro tjenestes skyld ... kvit og fri for al ægt, arbejde, skyld og landgilde hans livstid".

Erik Sejersens var født senest omkring 1595 i Oustrup i Røgen sogn, søn af Sejer Andersen og hustru Johanne Grøn.

Han nævnes sidste gang 1633 og må være død senest 1638, da lensmanden Laurids Ebbesen (Udsen) 16. januar 1639 stævnedes Mikkel Jørgensen i Javngyde for Viborg landsting for en dom af Gern herreds ting 3. februar 1638 mellem lensmanden og Erik Sejersens arvinger (4). - Erik skal være blevet skudt af kgl. skovrider i Skanderborg len Luth Walter (5), men herom er desværre intet fundet.

Érik Sejersens blev gift senest 1620 (6) med Abild Jørgensdatter, der uden tvivl var datter af Jørgen Jensen i Vadsted, der nævnes 1611 og 12 (7).

Abild Jørgensdatter levede 15. januar 1640 (8), da hun ved Viborg landsting nævnes som enke sammen med sønnen Sejer Eriksen, datteren Johannes mand hr. Søren (Pind) i Njær, samt bl.a. Anders Sejersens i Enslev (i Vellevej sogn, bror til Erik) og Jesper Pedersen i Oustrup (Eriks stedfar) i en sag om arvegods i Farre.

Abild Jørgensdatter er vel død i løbet af 1640'erne.

Noter:

- 1 Leth Danielsen: Oustrupgaard, Århus stifts årbøger, 1938, s.17, og Filtenborg: Sognedegn Sejer O. Leths Slægtsbog, 1938, s.15.
- 2 Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1624-37 (trykt), s. 17 og 208.
- 3 Fæste- og benådningsbrev af 5.10.1650 indført 1.5.1675 i Gern herreds tingbog 1674-79, B.61.A-10, fol.61.
- 4 Viborg landstings tingbog 1639, B.24-71, fol.3b.
- 5 Personalhistorisk tidsskrift, 9-1, 1928, s.16.
- 6 datteren Johanne, se ane 22-23, var født senest 1620.
- 7 Silkeborg lensregnskaber (rigsarkivet).
- 8 Viborg landstings dombog 1640B, B.24-549, fol.12.

Ane 56

LAURIDS JENSEN SUUR

født senest 1560, død 1632.

Ane 57

JOHANNE LAURIDSDATTER GULDSMED

født før 1580, død 1652.

Laurids Jensen Suur boede i Ålborg, hvor han må have været købmand, og hvor han nævnes første gang 1584 (1), da han blev optaget i det ansete Guds Legems Lav (Pappegøje-gildet), hvor han i 1597-98 var skaffer og i 1617 blev majgreve (2).

Laurids Suur nævnes fra 1606 til sin død 1632 som rådmand i Ålborg (3); et tillidshverv, som sønnerne Laurids og Thomas Lauridsen også blev betroet (4), mens svigersønnen Christoffer de Hemmer blev borgmester (5).

Laurids Jensen Suur, der var født senest 1560, var tydeligt nok fra Ålborg, hvor Suur-slægten kendes længere tilbage. - Den ansete vendelbo-genealog Peder Dyrskjødt, død 1707, 78 år gammel, hævdede (6), at slægten Suur stammede fra Skipper Klement, idet hans "moders morbroder salig Bertel Kjerulf i Aslund, som døde 1672 over 90 år gammel, fortalte engang i min ungdom dette til min salig fader om Skipper Klement:

Samme Skipper Klement var født i Vedsted i Åby sogn og var en rig bosiddende mand i Ålborg, havde selv både skibe, gårde og gods og besejlede både Østersøen, Lybeck, Riga, Reval og vidt om, og i Vestersøen af England, Nederland, Frankrig og Spanien, og konvojerede mange og var en fornem og agtet mand, før han indgav sig i den lybske rebellion. Det vides ikke, om han af børn havde sønner, men af døtre berettes det, at en af slægten Popp havde en, så og at en skulle være oldemoder i de Rhursers og Suurs slægter".

Carl Klitgaard (7), der skrev om Skipper Klement - eller Klemen Andersen, som han egentlig hed, født 1480/85 og henrettet ved Viborg landsting 9. september 1536, har desværre ikke kunnet blotlægge slægtsskabet mellem Skipperen og Laurids Suur.

Laurids Jensen (Suur), der døde 1. marts 1632 i Ålborg, mindst 70 år gammel, blev begravet i Vor Frue kirke i Ålborg, hvor der endnu i 1738 hang et epitafium over ham og konen (8).

Han synes at have været gift to gange, hvilket passer udmærket med, at hans kone Johanne Lauridsdatter skal være død 1591 (9), men så skulle begge Laurids Suurs koner have heddet det samme, hvilket jo er lidt påfaldende.

Laurids Suurs sidste kone Johanne Lauridsdatter, datter af en Laurids Guldsmed, døde 28. juni 1652; Johanne og Laurids Suurs søn Niels Bech, se ane 28-29, havde sikkert sit tilnavn fra moderens slægt.

Som enke nævnes Johanne Lauridsdatter, salig Laurs Jensen rådmands, blandt de dannekvinder, der i 1639 skulle vurdere den kendte købmand Jens Bangs afdøde kones gangklæder (10).

Noter:

- 1 Fra Himmerland og Kær herred, bd. 3, 1918-20, s.313.
- 2 Filtenborg: Sogndegn Sejer O. Leths Slægtsbog, s.38.
- 3 P.C. Knudsen: Ålborg Bys Historie, bd. 1, 1931, s. 163 og 197 (note 109).
- 4 A.H. Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Ålborg, 1879-80, s.127.
- 5 Brev af 2.6.1702 fra P. Dyrskjøt til biskop Bircherod, Jyske samlinger, 1-3, 1870-71, s.254.
- 6 samme, s.257, brev fra ca. 1702.
- 7 Vendsysselske årbøger 1925.
- 8 Klitgaard: Gravskrifter fra Vor Frue kirke i Ålborg efter rektor Th. Hoppes afskrift 1738, ny kgl. saml. 4.to, 747b, Det kgl. Bibliotek, Personalhistorisk tidsskrift, 6-6, 1915, s.226.
- 9 kilde 3 med henvisning til håndskriftet i kilde 8
- 10 D.H. Wulff: Jens Bang, 1885-86, s.175.

Ane 58 GERT PETERSEN VON ACHEN

født 1575/80, død 1635.

Ane 59 METTE MELCHIORSDATTER

født senest omkring 1590, død efter 1672.

Efter at Gert v. Achen fra oktober 1601 havde studeret ved universitetet i faderens fødeby Rostock, studerede han fra maj 1602 til april 1604 ved den katolske jesuitterskole i Braunsberg (Braniewo i det nuværende Polen) sydøst for Königsberg (Kaliningrad i det nuværende Rusland) i det daværende Østpreussen; også efter hjemkomsten havde Gert forbindelse med jesuitteren Pe-
trafontanus, som han havde truffet i Braunsberg (1).

Fra ca. 1606 var han sognepræst ved Skt. Catharina kirke i Hjørring med annekserne Skt. Hans og Skt. Olai, hvor han 18. juni 1609 underskrev et brev angående valget af biskop Jacob Holms efterfølger i Ålborg med navnet Gertt Peiterson (2).

4. maj 1625 indberettede han om kaldets indtægter og underskrev sig da Gertt von Acken (3).

Hr. Gert boede vist ikke i præstegården i Hjørring, hvoraf det meste var udlejet i 1627 (4), men derimod i sin egen gård tæt ved Stokbroen, som han en-
ke solgte til svigersønnen Niels Bech, se ane 28-29.

- Som enke ejede Mette Melchiorsdatter endnu en gård i Hjørring, som hun solgte 1662.

Efter Gerts død blev enken og børnene i 1636 indstævnet i anledning af embeds-
boligens istandsættelse.

Sønnen Melchior v. Achen, sognepræst i Haverslev og Bejstrup, lod i 1638 ud-
give (5) faderens ligprædiken: Refrigerium animæ. Det er: Siælens Vederquæ-
gelse eller oc huor met Guds Børn under Kaarsens Brynde oc Heede skal læse
sig oc stille den urolige oc bedrøffvede Siel tilfreds. - Aff den 16. Davids
Psalme: Udi Erlig, Velb. oc Salig Fru Sophie Basis, Erlig oc Velbyrdig Mands
Jørgen Ornings til Skorupgaard, hans kiere Hustruis Liigs Nedersettelse udi
Sanct Catharinæ Kircke udi Hiøring den 13. Martii Aar 1634.

Gert Petersen von Achen var født 1575/80 i Ålborg, søn af købmand Peter von
Achen og hustru Anna Gerts- eller Gerhardsdatter.

Gert døde 11. september 1635 i Hjørring (6), hvor han blev begravet i Skt.
Carharina kirkes kor under en nu forsvunden gravsten.

Han blev gift - allersenest 1614 - med Mette Melchiorsdatter fra Aggersborg
ved Aggersund.

Hun var født senest omkring 1590 i Aggersborg sogn, datter af Melchior Iver-
sen, sognepræst i Aggersborg, og hustru Margrethe Hansdatter.

Mette Melchiorsdatter døde efter 1672 - vel i Hjørring.

Noter:

- 1 Vello Helk: Johannes Petraftonus, Jyske samlinger, ny række, bd. 5, 1959, s.5-6.
- 2 Ny kirkehistoriske samlinger, bd. 6, 1872-73, s.107-08.
- 3 Wulff: Vendelbo Stift, 1872-74, s.119.
- 4 Klitgaard: Hjørring Bys Historie, 1925, s. 60, 290 og 318, samme: Opt. om vendsysselske Præstefamilier, 1945, s. 140.
- 5 Ehrencron-Müllers Forfatterlexikon, bd. 1, 1924, s. 61, og bd. 9, 1932, s. 265.
- 6 Årbog begyndt af præsten Christen Stephensen i Ålborg og fortsat af bl.a. præsten Erik Christensen i Sindal, Jyske samlinger, 1-5, 1874-75, s. 86, samt gravskrift efter Thuras Ålborg stift omkring 1735, Vendsysselske årbøger, 1921, s. 110.

REFRIGERIUM ANIMÆ

Det er:

Siaelens Læder

quægelse /

eller oc

Huor met Guds Børn vnder Kaar-
sens Brynde oc Herde/ skallæste sig/ oc
sille de h wrolige oc bedrøffede

Sielstræds.

Aff den 16. Davids Psalme: Vdi Erlig
Velb. oc Salig

SOPHIE BASSE

Erlig oc Velbyrdig Mand

Jørgen Ornings til Skorupgaard/ hans
tiere Hustruis Liigs Nedsættelse/ vdi Sanct
Catharina Kirke vdi Hjørring den

13 Martij Aar 1634

Fremset ved

Gert P. von Achen/

Den tid Sogne Prest der sammesteds.

Printet i Aarhus/hos Hans Hansøn
Ekon. Aar 1638.

Ligprædiken 1638 over Sophie Basse
af Gert von Achen, ane 58-59.

Ane 60 CHRISTEN PEDERSEN

født senest 1560, død 1624.

Ane 61 MAREN GREGERSDATTER

født senest omkring 1570, død 1618.

Christen Pedersen gik i skole i Svendborg 7 år og i Odense på katedralskolen i 6 år, hvorpå han kom til universitetet i København. Han synes i 1585 at være blevet hjælpepræst i Humble; men en tid studerede han i Rostock og var en tid rektor - vist 1590 og 91 - ved Odense katedralskole.

Ved farbroderen Christen Eriksens død 1592 blev han dennes efterfølger som sognepræst i Humble på Langeland (1).

I 1592 blev han viceprovst og i 95 provst i Sønderherred på Langeland. - I 1605 skrev Christen Pedersen sit navn i Laurentius Quenslovius' stambog, og i 1616 vidnede han om biskop Hans Knudsen i Odenses calvinistiske anskuelser (2).

Christen Pedersen, der var født senest 1560, angives i Wibergs Præstehistorie at være "af den gamle adelige Familie Uldsax"; en oplysning, der stammer fra Worms Lexicon 1771 (3), hvor det under omtalen af Marcus Humble, biskop i Stavanger, hedder, at faderen Christen Pedersen "skal have været af de gamle danske adelige Uldsaxers Familie".

Sandsynligheden taler imod, at han kan have tilhørt enten slægten Uldsax eller slægten Ulfsax (4). Da sønnen Erik (5) oplyste, at Christen Pedersen efterfulgte sin farbror (patruus) Christen Eriksen i Humble, må faderen have heddet Peder Eriksen, men om forældrene nævner sønnesønnen blot, at moderen døde 1591 og faderen 1603.

Den ukendte og konstruerede Peder Eriksen kunne imidlertid udmærket være identisk med Peder Eriksen af Stubberupgård-slægten, der vist også senere er blevet kaldt Ulv-ørn efter våbenet en halv ulv og en halv ørn i lodret delt skjold, der sammen med broderen Hans Eriksen ejede gården Stubbendrup (Stubberup) i Søllinge sogn mellem Ringe og Nyborg, som Peder måtte sælge 1588/90 (6). - Gården havde de arvet efter faderen, væbneren Erik Pedersen, der nævnes 1535-56, hvis enke Hilleborg levede endnu i 1585 (7), da hun klagede til kongen over sønnen Hans' uordentlige liv. Slægten stammede ellers fra Vejstrup ved Svendborg (8).

Endnu i 1588 var Peder Eriksen ejer af Stubbendrup, mens broderen Hans i 1589 boede i Skt. Nikolai sogn i Svendborg og havde "en boelskab" (en frille, elskerinde) hos sig (9).

Noget bevis for denne afstamning fra "Ulv-ørn'erne" på Stubbendrup haves ikke; men ting, der kunne tyde i den retning, er, at den ene (måske begge) brødrene Hans og Peder flyttede til Svendborg, hvor Christen Pedersen jo gik i skole, og at han lod sønner døbe Christen, Hans og Erik efter henholdsvis farbrødrene Christen og Hans Eriksen samt efter farfaderen Erik Pedersen på Stubbendrup.

Om Christen Pedersens død skrev sønnen Erik: 1624, tirsdagen den 25. maj døde min sl. fader, her Christen Pedersen og blev begravet ...dagen efter; Gud give hannem en glædelig opstandelse.

Om forældrenes vielse hedder det: Anno 1592, den 1. oktober var min S(alig) Faders, hr. Christen Pedersens bryllup med Maren Gregersdatter i Bøstrup.

Hun var født senest omkring 1570 i Bøstrup by og sogn på Langeland, datter af sognepræsten Gregers Nielsen og hustru.

Hun døde 30. juli 1618 kl. 12 og blev begravet 2. august; sønnen skrev: levede kristeligen og kærligen med sin husbond, min s(alig) fader hr. Christen Pedersen møxen (næsten) 25 år, og avlede de tilsammen 12 børn, som er 8 drenge og 4 piger.

Noter:

- 1 Christen Pedersens søn Erik Humbles optegnelser i Liber daticus for Tryggevlev og Fodslette 1563 (?)–1812, Landsarkivet for Fyn, fol. 325–29, Wibergs Præstehistorie, bd. 1, 1870, s.690.
- 2 Vello Helk: Laurentius Quenslovius, Personalhistorisk tidsskrift, 16–1, 1973, s. 160–61, Proces og Dom over Biskop Hans Knudsen i Odense 1616, Kirkehistoriske samlinger, 1–1, 1849–52, s. 492.
- 3 Jens Worm: Forsøg til et Lexicon over danske, norske og islandske lærde Mænd, bd. 1, 1771, s. 481.
- 4 Filtenborg: Sogneegn Sejer O. Leths Slægtsbog, 1938, s. 54, og Danmarks adels årbog, 1953, s. 19.
- 5 kilde 1.
- 6 Trap: Danmark, Svendborg amt, bd. 13, s. 919.
- 7 Kancelliets brevbøger 17.10.1585.
- 8 kilde 6, s. 860.
- 9 Biskop Jacob Madsens Visitatsbog, s. 70 og 190.

DISPUTATIONVM THEOLOGICARVM
DECIMA-TERTIA,
De
ROMANO PON-
TIFICE.

*CVIVS THESÈS
AVSPICE DEO OPT. MAX.*

SVB PRAESIDIO
M. GEORGI CALIXTI
HOLSATI
IN ILLVSTRI ACAD.

IVLIA

V. Kal. Sext.

DEFENDET
PETRVS IACOBI HOLMIVS,
Alburgensis Danus.

Helmstadt Saxonum
Ex officinâ typographicâ IACOBI LVCII,
ANNO

clb lb cXI.

Disputats 1611 af Peder Jacobsen
Holm, ane 62-63.

Ane 62 PETER JACOBSEN HOLM

født 1585/90, død 1636/39.

Ane 63 GERTRUD NIELSDATTER

født ca. 1606, død efter 1668.

Efter at Peder Holm vel havde været på universitetet i København, blev han 5. oktober 1609 immatrikuleret ved universitetet i Wittenberg mellem Berlin og Leipzig (1). I 1611 og 12 opholdt han sig ved universitetet i Helmstedt længere mod nordvest nær Braunschweig, hvor han i 1611 (2) under forsæde af sydslesvigeren Georg Calixtus fik udgivet: Disputationum Theologicarum dicimantertia de Romano Pontifice, og hvor han i 1612 blev magister (3).

I 1613 blev han personlig kapellan hos sognepræsten i Åby og Biersted, hvor han fra 1614 til sin død selv var sognepræst (4).

Peder Jacobsen Holm var født 1585/90, søn af Jacob Jensen Holm, sidst biskop i Ålborg, og hustru Else Pedersdatter.

Peder Holm døde 1636/39 i Åby.

Han var sikkert gift to gange; hans første hustru var vel formanden i Åby Laurids Justesens enke Anne Thomasdatter.

Peder Holm blev derpå gift 18. juni 1626 i Ålborg Budolfi kirke med Gertrud Nielsdatter.

Hun var født ca. 1606 i Ålborg, datter af borgmester Niels Iversen Skriver og hustru Anne Jensdatter.

Gertrud Nielsdatter levede endnu i 1668 (5), da hun stadig ejede bondeskyl- den af morfaderen Jens Bjørnsens gamle selvejergård Søndergård i Åsted by og sogn ved Frederikshavn.

Efter Peder Holms død blev Gertrud gift anden gang med eftermanden i Åby Thomas Henriksen Hjerring, født ca. 1612, død 1663.

Noter:

1 Personalhistorisk tidsskrift, 14-3, 1961, s. 162.

2 Jens Worm: Forsøg til et Lexicon over danske, norske og islandske lærde Mænd, bd. 1, 1771, s. 462.

3 Personalhistorisk tidsskrift, 10-3, 1936, s. 222.

4 Klitgaard: Opt. om vendsysselske Præstefamilier, 1945, s. 8.

5 Klitgaard: Vendsysselske Selvejerbønder, Vendsysselske årbøger, 1949, s.50.

Ane 92

SEJER ANDERSEN

født i 1550'erne (?), død 1598.

Ane 93

JOHANNE GRØN

født i 1560'erne eller før, død efter 1616.

Sejer Andersen overtog 1580/81 enstedgården Oustrup i Røgen sogn mellem Silkeborg og Århus, der ejedes af kronen.

Kong Frederik II boede flere gange på Oustrup under jagter i egnens skove; således overnattede han der i efteråret 1583, og samme år blev Sejer Andersen fritaget for at svare landgilde af gården i 3 år mod at forsyne den med gode bygninger og bekvemme værelser. - Også i 1587 og 98 blev han fritaget for afgifter.

Foruden at drive Oustrup havde Sejer Andersen hvervet som kongelig ridefoged i Skanderborg len.

Efter hans død 1598 blev enken Johanne Grøn gift anden gang senest 1599 med Jesper Pedersen, der snart efter blev herredsfoged i Gjern herred (1).

Sejer Andersen var vel født i 1550'erne; han var søn af Anders Bonde og hustru i Oustrup.

Han døde 6. september 1598 i Oustrup og blev begravet i Røgen kirkes kor. Over graven lagde enkens anden mand Jesper Pedersen i 1616 en ligsten, der endnu findes i kirken, med reliefportrætter af Sejer, Johanne og Jesper.

Sejer Andersen blev gift - vel i 1580'erne - med Johanne Grøn, der var født i 1560'erne eller før.

Hendes herkomst kendes desværre ikke; måske hed hendes far Erik Grøn og var af den gamle lavadelige slægt Grøn, men herom kan intet bestemt siges.

- I en arvesag fra 1724 (2) omtales hun som Johanne Grønsdatter Munch af gamle mænd, der kunne huske tilbage til midten af 1600-tallet - bl.a. af slægtingen Laurids Nielsen Munch i Galten, der var født ca. 1635 i Sorring.

Johanne Grøn levede endnu i 1616, da stenen blev anbragt i kirken.

Efter Sejer Andersens død var hun 1598/99 blevet gift anden gang med Jesper Pedersen fra Borum, der overtog Oustrup og blev herredsfoged i Gjern herred.

Jesper Pedersen, der døde 1645/51, blev efter Johanne Grøns død gift anden gang med Karen Pedersdatter, der nævnes 26. marts og 23. april 1651 som Jesper Pedersens enke i Oustrup (3), hvor hun boede til 1660, da hun flyttede til Røgen by (4).

Ligsten over Sejer Andersen (Bønde), Johanne Grøn og Jesper Pedersen i Røgen Kirke, aene 92-93.

Fra epitafiet over biskop Jacob Holm og familie i Budolfi kirke, aene 124-25.

Epitafium over Anna og Peter van Achen i Alborg Budolfi kirke, aene 116-17.

Forgylt alterkalk i Budolfi kirke udført af guldsmed Gert Hermans, aene 234-35.

Noter:

- 1 S. Leth Danielsen: Oustrupgaard, Århus stifts årbøger, 1938, s. 10-16 og 19-22, Filtenborg: Sogndegn Sejer O. Leths Slægtsbog, 1938, s. 12-15.
- 2 arvesagen 20.7.1724, Skanderborg rytterdistrikts justitsprotokol 1723-28, B.61.F-2, fol.125.
- 3 Viborg landstings tingbog 1651, B.24-80, fol.127b. og 141.
- 4 kilde 1 (Oustrupgaard), s. 21.

Ane 116 PETER VON ACHEN

født ca. 1549, død 1597.

Ane 117 ANNA GERTS- eller GERHARDSDATTER

født ca. 1560, død 1602.

Peter von Achen (eller van Acken) kom som ung fra fødebyen Rostock til Ålborg, hvor han i 1568 blev optaget i det ansete Guds Legems Lav; men først i 1576 fik han borgerskab som købmand i Ålborg (1).

Peter v. Achen var født ca. 1549 i Rostock i Nordtyskland, hvor hans forældre skal have været den ældre Peter v. Achen, født 1513, død 28. oktober 1583, og hustru Anna Eddeler (2). - Denne borgerlige slægt skal have ført et våben med en hvid sky med en fra heraldisk venstre (alm. højre) stikkende harniskklædt arm med et jægerhorn hængende i en kort kæde, alt i rødt skjold (3).

Peter v. Achen døde 1597 i Ålborg i sit 48. år og blev begravet i Budolphi kirke, hvor der endnu hænger et epitatium fra 1604 over ham, konen og hendes anden mand (4).

Peter v. Achen blev gift 1575/76 i Ålborg med Anne Gerts- eller Gerhardsdatter.

Hun var født ca. 1560 i Ålborg, datter af guldsmeden Gert (Gerhard) Hermans og hustru.

Anne Gertsdatter døde 1602 i Ålborg, 42 år gammel.

Efter v. Achens død blev hun gift anden gang 1597/98 med Martin Papke, Papeke eller Papke.

Martin Papke (Morten Papeke) blev i 1600 optaget i Guds Legems Lav i Ålborg (5); han var født ca. 1574/75 i Rostock og var sikkert søn af købmand Nikolaus eller Claus Papke og hustru Gesa Schlorff i Rostock (6).

Martin Papke døde 1602 i Ålborg i sit 28. år; både han og konen døde vel af pesten, som tog langt over 1000 mennesker i Ålborg (7).

Noter:

- 1 Fra Himmerland og Kær herred, bd. 2, 1915-17, s. 350.
- 2 Provst Filtenborg efter opl. fra friherre Charles v. Achen.
- 3 S.H. Finne-Grøn: Familien v. Achen i Skien og presteslekten Baar i Solum, Norsk slektshistorisk tidsskrift, bd. 13, 1952, s. 264-68.
- 4 Jyske samlinger, 1-10, 1884-85, s. 57, og J.P. Stenholm: Budolphi kirke, Fra Himmerland og Kær herred, 1923, s. 450-52.
- 5 Fra Himmerland og Kær herred, bd. 3, 1918-20, s. 329.
- 6 Familienkundliches Jahrbuch Schleswig-Holstein, bd. 7, 1968, s. 29ff.
- 7 Klitgaard: Hjørring Byes Historie, 1925, s. 43.

Ane 118 MELCHIOR IVERSEN

født senest 1550, død 1612.

Ane 119 MARGRETHE HANSDATTER

født i 1560'erne (?), død 1645.

Melchior Iversen blev mellem 1571 og 84 kaldet til sognepræst i Aggersborg ved Aggersund; 1584 og 1610 var han delegeret ved hyldingerne (1). - Fra før 1610 var han provst i Hanherred.

Melchior Iversen, der også omtales som Evert- eller Edwardsen, var født senest 1550; han må vel have haft tilknytning til navnet Demejer eller Mejer, sønnen Edvard (Evert) underskrev sig Demejer (2).

Melchior Iversen døde 3. september 1612 i Aggersborg og blev begravet i sognekirken under en endnu bevaret sten med indskrift.

Han var måske gift flere gange; hans sidste kone, med hvem han blev gift før 1590 (3), Margrethe Hansdatter, født i 1560'erne eller før, døde 4. marts 1645 i Hjørring, hvor hun tidligst 1617 var blevet gift anden gang med borgmester Svend Pedersen, død i maj 1639, hvis første kone Inger Pedersdatter døde i maj 1617 (4).

Sønnen Edvard (Evert) Demejer, død 1625, der i 1612 havde efterfulgt faderen som præst i Aggersborg, blev stamfar til den dansk-norske slægt Mejer, senere Meyer (5); hans oldedatter blev i 1720 gift med Tordenskjolds bror Ejler Vesel, provst og sognepræst i Ørlandet i Norge.

Noter:

- 1 Kirkehistoriske samlinger, 3-2, 1877-80, s. 201, og samme, 5-3, 1903-05, s. 345.
- 2 Klitgaard: Opt. om vendsysselske Præstefamilier, 1945, s. 24.
- 3 sønnesønnen Melchior E. Mejer var født c. 1613, kilde 2, s. 25 og 376.
- 4 Klitgaard: Hjørring Bys Historie, 1925, s. 248-49.
- 5 Niels Meyer: Den dansk-norske Slægt Meyer, København 1926.

Ane 124 JACOB JENSEN HOLM

født ca. 1543 (?), død 1609.

Ane 125 ELSE PEDERSDATTER

født ca. 1559, død 1591.

Jacob Holm skal omkring 1563 have studeret ved universitetet i København; 19. juli 1571 blev han immatrikuleret ved Luthers og Melanchtons berømte universitet i Wittenberg, hvor han studerede til 1574, da han blev magister (1), og hvor han i 1573 og 74 fik udgivet et latinsk og græsk værk; sidstnævnte tilegnet Absalon Juul, den senere øverste sekretær i danske kancelli, for hvem Jacob Holm var hovmester (2).

- Jacob Holms græsk viser en ikke almindelig evne til at udtrykke sig på sproget og forfatterens ret omfattende kendskab til græsk litteratur; for-talen er desuden oplysende med hensyn til Jacob Holms store pædagogiske in-teresse.

1574 rejste han hjem og overtog embedet som rektor for Viborg katedralskole, hvor han ca. 1575 sammen med bl.a. sin senere svigerfar, biskop Peder Thøgersen udarbejdede et nyt og bedre reglement for skolen (3).

Efter at have ledet katedralskolen på fortræffelig vis til 1581, hvor han bl.a. dimitterede den senere sjællandske biskop Hans Poulsen Resen til uni-versitetet, og have nydt indtægterne af et kannikedømme ved domkapitlet, blev han i 1582 sognepræst ved Viborg domkirke (4); et embede, han blot be-holdt i 5 år.

Fra 1587 til sin død 22 år senere beklædte Jacob Holm embedet som biskop o-ver Ålborg eller Vendelbo stift. Hans bispevirksomhed viser ham som en nid-kær værner af kirkelige interesser; hans lærdom og evne til systematisk tænk-ning gav sig et smukt udtryk i den betænkning, han i 1607 på de jyske bis-pers vegne affattede om exorcismen (djevleuddrivelse ved barnedåb), som han ud fra sit konservative synspunkt så afgjort ønskede bevaret (først afskaffet i 1700-tallet).

- I 1608 begav han sig på vej til København i anledning af valget af tronføl-ger, men måtte vende om på grund af sygdom; året efter døde han.

Jacob Jensen Hølm var efter dødsalderen født ca. 1543, hvorimod en gammel dag-bog angiver, at han var født 25. marts 1547 (5); hans far Jens Holm skal ha-ve været borger i Viborg.

Jacob Holm døde 29. maj 1609 i Ålborg, 66 år gammel. Han blev begravet i Ål-borg Budolfi kirke, hvor epitafiet over ham endnu hænger med portrætmalerier udført 1609 af Henrich Kycker af Holm, hans to koner og 13 børn, 5 sønner og 4 døtre af første og 3 sønner og 1 datter af andet ægteskab; ovenover prædi-ker Kristus for skarerne (6).

Jacob Holm blev gift første gang 15. december 1577 i Viborg med Else Peders-datter.

Hun var født ca. 1559 i Viborg, datter af Peder Thøgersen, sognepræst ved domkirken, senere magister og biskop over Viborg stift, og hustru Margrethe Jensdatter.

Else Pédersdatter døde - vel i barselsseng - 17. maj 1591 i Ålborg, 32 år gammel; hun havde da født 9 børn.

Efter hendes død blev Jacob Holm gift anden gang 8. november 1595 med Elsebe (Elsebeth eller Elisabeth) Pedersdatter Hegelund, født 29. august 1577 i Ribe, død 7. marts 1641 i Ålborg, datter af Peder Mortensen Hegelund, rådmand, tolder og sidst borgmester i Ribe, og hustru Marine Laugesdatter.

Efter Jacob Holms død blev hun gift anden gang 1610 med Lars Hansen, 1579-1630, borgmester i Ålborg, og tredje gang 1631 med Christen Hansen Riber, 1547-1642, biskop i Ålborg.

Jacob Holms datter af første ægteskab Kirsten Jacobsdatter, død 1653, gift med præsten Søren Bhie i Ingstrup, blev gennem datteren Mette, død 1687, og hendes mand præsten Niels Bjerregaard på Gjøll mormor til justitsråd, borgmester i Thisted og ejer af bl.a. Kølbygård og Vesløsgård i Thy Enevold Nielsen Berregaard, 1653-1731, der i 1726 blev adlet (7).

Den yngste datter af Jacob Holms første ægteskab Else Jacobsdatter, ca. 1591-1665, gift med præsten Thomas Mumme i Jerslev, blev gennem sønndatteren Elsebe Mumme, ca. 1651-1692, præstedatter fra Albæk, og hendes mand præsten Henrik Stampe i Hammer tipoldemor (8) til statsminister Henrik Stampe, 1713-1789.

Noter:

- 1 Personalhistorisk tidsskrift, 14-3, 1961, s. 141.
- 2 Ehrencron-Müllers Forfatterlexikon, bd. 4, 1927, s. 112, samt Brickas Biografiske Lexikon, bd. 7, 1893, s. 574, og Engelstoft og Dahls Biografiske Leksikon, bd. 10, 1936, s. 44.
- 3 C.E. Jørgensen: Viborg katedralskoles historie, 1960, s. 18-19.
- 4 Wibergs Præstehistorie, bd. 3, 1871, s. 543.
- 5 Kirkehistoriske samlinger, 5-1, 1901-03, s. 549.
- 6 Sylvest Grantzau: Aalborgmalere i 500 år, 1970, s. 10-12, og 16, samt J.P. Stenholm: Budolphi kirke, Fra Himmerland og Kær herred, 1923, s. 486-87.
- 7 Klitgaard: Opt. om vendsysselske Præstefamilier, 1945, s. 93, 207, og 09.
- 8 samme, s. 36, 102-03 og 177.

Niels Iversen Skriver døde 23. december 1617 i Ålborg, 72 år gammel, og blev begravet i Budolfi kirke, hvor enken Anne Jensdatters epitafium fra 1618 med maleri af borgmesteren, de to koner og tre døde børn endnu hænger; epitafiet er malet om i 1766 (13).

- Niels Iversen havde 1 barn i første og 5 i anden ægteskab, men blev blot overlevet af 4 børn af anden ægteskab med Anne Jensdatter.

Niels Iversen var gift første gang med Gertrud Justdatter, født ca. 1556, død 22. august 1602 i Ålborg under pesten, 46 år gammel.

Efter hendes død blev Niels Skriver gift anden gang 1603/06 med Anne Jensdatter fra Strandbylund ved Frederikshavn, der da var 18-20 år gammel og 40 år yngre end borgmesteren.

Hun var født ca. 1586, datter af Jens Bjørnsen i Strandbylund i Elling sogn og hustru Birthe Mouridsdatter.

Anne Jensdatter døde 10. juli 1649 i Ålborg, 63 år gammel.

- Anne Jensdatter, borgerske i Ålborg, fik 31. marts 1618 (14) kongelig stadfæstelse og fæste for livstid på kronens part af korntienden af Hvorum sogn, hvoraf hun årlig skulle svare 6 pd. rug og 4 pd. byg (1 pd. = 2 tdr.), og på kirkens part af korntienden af Åsted sogn hvoraf hun årlig skulle svare 7 pd. rug, 7 pd. byg og 1 pd. havre til kirken.

I nævnte Åsted by og sogn ejede Anne Jensdatter bondeskylden af den gamle selvejergård Søndergård, som hun havde arvet efter faderen (15).

Anne Jensdatter fik udvirket, at kongen 14. august 1621 (16) gav ordre til magister Hans Steffensen om at indtage en af afdøde Niels Skriver i Ålborgs sønner i Sorø skole, når der blev en ledig plads; planen om at lade en af sønnerne komme på akademiet i Sorø blev ikke til noget.

Skiftet efter borgmester Niels Skriver fandt først sted 1. juli 1623 (17) mellem enken Anne Jensdatter og hendes børn Gertrud Nielsdatter, 17 år, Bjørn Nielsen, 16 år, opholdt sig i Hamborg, Iver Nielsen, 15 år, opholdt sig i Viborg, og Hans Nielsen, 13 år, hjemme.

Som værge for enken nævnes byfoged Jacob Vognsen, mens Didrik Grubbe var værge for Gertrud, Iver Bertelsen for Bjørn, Gregers Christensen for Iver og Jesper Thuesen for Hans.

Af faste ejendomme og haver nævnes en halv snes stykker i Ålborg; ejendommene deltes således, at Anne Jensdatter fik halvdelen, nemlig hovedgården i Bispenegade til 1600 slettedaler og den "store have vester ved fjorden" for 440 sldlr., ialt 2040 sldlr.

Den anden halvdel vurderet til 2040 sldlr. blev efter modernes ønske delt lige mellem datteren og de tre sønner, så de hver kunne få faste ejendomme for 510 sldlr.

- Datteren Gertrud arvede således et hus i Skolegaden med en bod for 200 sldlr., en bod i Jomfru Annegade til 120 sldlr. og en have ved Klosteret for

80 sldlr., hvorefter hun endnu skulle have 110 sldlr. af brødrenes lodder.

I boet fandtes adskillige sølvkander, kovskner, stobe, skeer og andet sølv, ialt 800 lod (1 lod = 15,5 g, altså 12,4 kg.), hvoraf enken beholdt halvdel; derefter kunne der blive 100 lod sølv til hver af de 4 børn, datteren Gertrud fik sine 100 lod, mens brødrene hver fik 75 sldlr. i rede penge for deres 100 lod.

Anne Jensdatter beholdt boets beholdning af sengeklæder, lagner og duge, imod at hun gav hver af børnene en opredt seng så god som 100 sldlr., når de kom til lavalder eller fik behov derfor. Det øvrige indbo af kobber, messing og tin, bryggerredskab, skiver (= borde), sengesteder og andet træfang beholdt enken, mod at hun til mikkelsdag udbetalte 250 sldlr., nemlig 62½ sldlr. til hver af børnene, hvis værger skulle sætte dem på rente børnene til gavn og bedste.

Hver af børnene arvede altså 747½ sldlr. efter faderen, nemlig ejendomme for 510, sølv for 75, sengeklæder for 100 og indbo for 62½ sldlr.

Desuden lovede Anne Jensdatter, at hendes datter Gertrud skulle blive hos hende til fri kost og underholdning, indtil Gud ville hun "vorder forseeft udi mandsvold". For Bjørn ville hun betale dette års kost for hannem til Hamborg til året er ude og holde hannem for fornævnte års kost og tæring kvit og fri. Iver, som da var i Viborg, ville hun i lige måde et års kost og tæring for hannem der betale, så længe til hans år er ude; Hans, som endnu var hos hende, ville hun holde med sko, klæder og nødtørftig underholdning, indtil så længe han kan sendes ad Tyskland, og så der betale et års kost for hannem. - Og drengene skulle have deres salig faders igangsklæder, som var tre klædninger og to kapper, derforuden ville hun give den tredje søn sin (egen) salig faders kappe, så de hver kunne bekomme en kappe og en klædning.

- Boets gæld påtog Anne Jensdatter sig at tilsvare.

25. maj 1635 udstedte Anne Jensdatter sammen med "hendes svoger (svigersøn) og børn", nemlig Peder Jacobsen (Holm, præst i Åby, se ane 62-63), Iver Nielsen og Hans Nielsen et pantebrev på 200 rdlr. til pinsedag at betale, hvorfor hun pantsatte 2 boliger, nemlig Hulsig i Gerum sogn og Tørrildshave i Åsted sogn ved Frederikshavn (18).

Noter:

- 1 Fra Himmerland og Kær herred, 1918-20, s. 300.
- 2 samme, s. 304.
- 3 P.C. Knudsen: Aalborg Bys Historie, bd. 1, 1931, s. 159, 162, 193-94 (note 41) og 196 (note 93).
- 4 Repertorium over Legater og milde Stiftelser, 1899, s. 34.
- 5 Anne Levin, født Ferslew: Ferslew-Slægten fra Skagen, 1927.
- 6 kilde 1, s. 323.
- 7 samme, s. 334.
- 8 Ålborg skifteprotokol 1603, 1608-20, B.37-529, nr. 12, fol. 95.
- 9 Christen Stephensens årbog, Jyske samlinger, 1-5, 1874-75, s. 81.
- 10 kilde 1, s. 324.
- 11 Viborg landstings dombog 1616 (trykt), s. 15, samme 1617A (trykt), s.7.

- 12 kilde 1, s. 335.
- 13 J.P. Stenholm: Budolphi kirke, Fra Himmerland og Kær herred, 1923, s. 452-54, samt Jyske samlinger, 1-10, 1884-85, s. 56.
- 14 Kancelliets brevbøger 1616-20, s. 357.
- 15 Klitgaard: Vendsysselske Selvejerbønder, Vendsysselske årbøger, 1949, s.49.
- 16 Kancelliets brevbøger 1621-23, s. 151.
- 17 Ålborgs originale skiftebreve 1606-27, B.37-528, nr. 7.
- 18 Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1624-37 (trykt), s. 245.

4 samme 1566-70, s. 1 (3.1.1566).

5 Erik Broch: Resendal gennem 500 år, Fra Viborg amt 1960, s.199ff.,
samme: Selvejet i Hids herred, Fra Viborg amt 1972, s. 35-37, 51 og 63-64.

Ane 134

GERT (GERHARD) HERMANS

født omkring 1520, død efter 1589 (?).

Ane 135

N.N.

Gert Hermans kom til fastelavn 1536 i lære hos guldsmed Hans Schönermark i Breitestrasse 8 i Lübeck (1), hvorfra han engang i 1540'erne kom til Ålborg; 1548 fik han borgerskab i Ålborg som guldsmed, og i 1567 blev han optaget i det ansete Guds Legems Lav (2).

Som guldsmed i Ålborg udførte Gert Hermans i 1554 (3) en endnu bevaret segldåse eller kapsel i sølv til det kongelige segl under de nye privilegier, som Christian III gav byen 1540, efter at de gamle var gået tabt under Rantzaus belejring af byen i 1534.

I 1550'erne eller 60'erne lavede han endvidere den forgyldte sølvalterkalk, som borgmester Jørgen Konning og hustru Barbara skænkede til Ålborg Budolfi kirke, hvor kalken endnu findes (4).

Desuden skal han have lavet en sølv øreskål, der senere skal have tilhørt grosserer Foght i København.

Gert (Gerhard) Hermans, der må være født omkring 1520, var vel født i Lübeck; efternavnet Hermans må vel svare til det danske Hermansen. Hans forældre kendes ikke.

- Den ansete forsker Klintgaard (5) antager Hermann Gesmell, død 1635 i Sæby, hvor han var blevet gift ca. 1610 og nævnes som rådmænd fra 1616, for at være søn af Gert Hermans, hvorfor enten Gert eller hans kone vel må have haft tilknytning til slægtsnavnet Gesmell.

Gert Hermans døde vist efter 1589, da han vel er identisk med den Gert Guldsmed, der dette år havde et økonomisk udestående med Ender Skriver (6), ligesom han i 1575 nævnes i forbindelse med Guds Legems Lav (7).

Gert Hermans blev gift før 1560 (8), men hverken konens navn eller herkomst kendes.

Noter:

1 P. Filtenborg: Sognedegn Sejer O. Lehts Slægtsbog, 1938, s. 36, efter kilder i Lübeck stadsarkiv.

2 Fra Himmerland og Kær herred, bd. 2, 1915-17, s. 349.

3 Jyske samlinger, 1-9, 1882, s. 110.

4 C.A. Bøje: Danske guld og sølv smedemærker, 1946, s. 176.

5 Fremmedelementet i nordjyske Købstæder, Personalhistorisk tidsskrift, 10-2, 1935, s. 55.

6 skifte l. 2:1589 efter Ender Skriver, Ålborg skiftebreve 1584-1627, B. 37-527, nr. 2.

7 kilde 2, 1575.

8 datteren Anna, se ane 116-117, var født ca. 1560.

Ane 250 PETER THØGERSEN

født ca. 1532, død 1595.

Ane 251 MARGRETHE JENSDATTER

født omkring 1535, død 1602/03.

Efter skolegang i Viborg og studier på universitetet i København og i udlandet blev Peder Thøgersen kapellan ved Viborg domkirke hos svigerfaderen, magister Jens Hansen, som han i 1558 efterfulgte som sognepræst (1).

Samtidig fik han et kanonikat ved domkapitlet og tog i 1565 magistergraden i København. - 1571 afstod han embedet som sognepræst, da han blev valgt til biskop over Viborg stift; et embede, som han beholdt til sin død 24 år senere i 1595.

Som biskop synes han at have virket med dygtighed og nidkærhed; af betydning var hans gode forbindelse til hoffet gennem sin gamle skolekammeret, kansleren Niels Kaas. Ad denne vej lykkedes det i 1574 at få 38 sognes kongetiende henlagt til underhold for 30 disciple ved Viborg katedralskole; dette medførte en blomstringsperiode for skolen, hvortil bidrog det nære samarbejde mellem Peder Thøgersen og svigersønnen, den dygtige rektor Jacob Holm, se ane 124-25.

Peder Thøgersen var født ca. 1532 i Viborg, søn af præsten Thøger Jensen og hustru Anne Pedersdatter.

Biskop Peder Thøgersen døde 3. januar 1595 i Viborg; han blev begravet i domkirken, hvor hans ituslåede gravsten endnu findes.

Han blev gift senest 1559 (2) med Margrethe Jensdatter, der var født omkring 1535 i Viborg, datter af magister Jens Hansen, senere sognepræst ved domkirken, og hustru Maren Knudsdatter.

Margrethe Jensdatter, der døde 23. december 1602 eller 1603 i Viborg, blev efter Peder Thøgersens død gift anden gang 6. august 1598 med den lavadelige landstingshører og borgmester i Viborg Gunde Christensen Grøn, født ca. 1537, død ca. 1617, der før havde været gift med Mette Nielsdatter.

Noter:

- 1 Wibergs Præstehistorie, bd. 3, 1871, s. 542, Brickas Biografiske Lexikon, bd. 17, 1903, s. 388, Engelstoft og Dahls Biografiske Leksikon, bd. 24, 1943, s. 121, Filtenborg: Sognedegn Sejer O. Leths Slægtsbog, 1938, s. 48.
- 2 datteren Else, se ane 124-125, var født ca. 1559.

Ane 254 JENS BJØRNSEN

født i 1550'erne (?), død 1618/23.

Ane 255 BIRTHE MOURIDSDATTER

født før 1565, død efter 1600 (?).

Jens Bjørnsen boede fra før 1606 i gården Strandbylund i Elling sogn nord for Frederikshavn; endnu i 1618 nævnes han der (1), men var død før 1623, da der skiftedes efter svigersønnen Niels Iversen Skriver i Ålborg, se ane 126-127.

Strandbylund blev 1672 lagt sammen med Korsholt til een hovedgård, der fik navnet Bannerslund (2). - Strandbylund havde i Jens Bjørnsens tid vist været en større fæstegård under Ellinggaard, som Bjørn Kaas havde købt i 1568 (3). Mens han altså var fæster af Strandbylund, ejede han selv bondeskylden af den gamle selvejergård Søndergård i nabosognet Åsted (4); denne gård ejedes senere af datteren Anne og hendes børn Gertrud Nielsdatter, Iver og Hans Nielsen, se under ane 126-27 samt ane 62-63.

Jens Bjørnsen, der vel var født i 1550'erne (allersenest 1565), var ifølge den kendte vendelbo-genealog Peder Dyrskjød, 1630-1707, uægte søn af adelsmanden, rigsråd Bjørn Kaas, død 1581 (5). At Dyrskjød havde personlig kendskab til familien ses af, at han i 1667 repræsenterede Jens Bjørnsens datterdatter Gertrud Nielsdatter på Vennebjerg herreds ting i en sag angående Jens Bjørnsens gamle gård Søndergård (6).

- Vor tids største kender af vendsysselske slægter, postmester Carl Klitgaard tvivlede overhovedet ikke på rigtigheden af Dyrskjøds oplysninger angående Jens Bjørnsens afstamning (7).

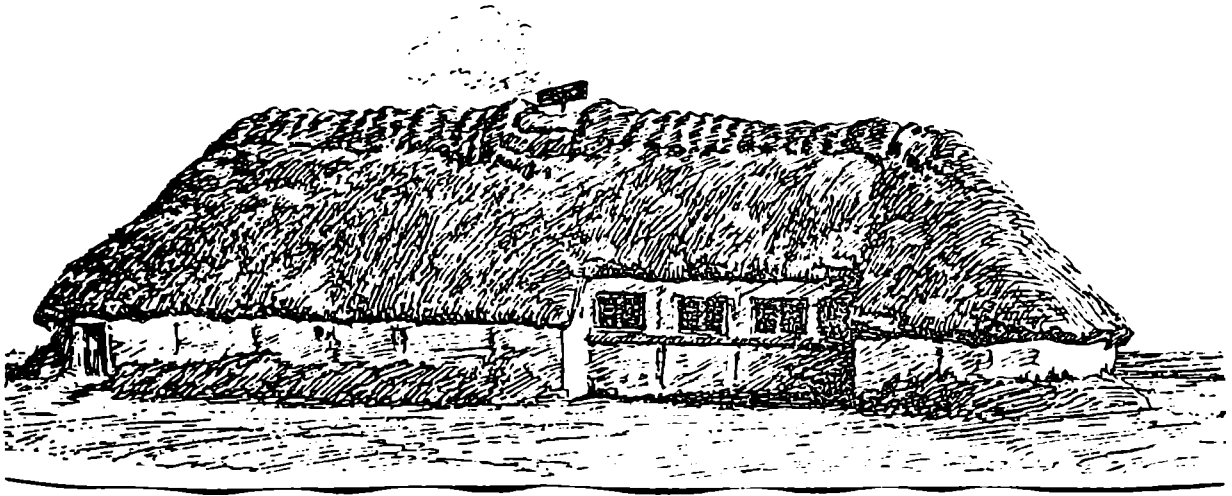
Jens Bjørnsen døde mellem 1618 og 23 i Strandbylund og blev begravet i Elling kirke, hvor der i 1730'erne midt i kirken hang et epitafium over Jens Bjørnsen og hustru, af hvis indskrift følgende er overleveret: Den højeste Viisdom, det mand veed Denne Levnet at dø, hedder det; vilt du leve ævindeligt, i Tide lær at dø, det raader jeg dig.

Nederst stod:... hensov i Herren ærlig Mand Jens Biørnsøn i Strandbylund, og hans Hustru Berthe Mouridts Dotter, som Herren kaldede den 15. januar..... Gud give dem en glædelig Opstandelse (8).

Jens Bjørnsen blev gift senest omkring 1585 (9) med nævnte Birthe eller Berthe Mouridsdatter.

Hun var født før 1565; enten hun eller måske Jens Bjørnsens ukendte mor var vel beslægtet med Svend Rød, hvis sønner i Toftegård i Jetsmark i 1568 nævnes som ejere af Søndergård i Åsted (10).

Birthe Mouridsdatters dødsår er ukendt.

Bondehus fra Mors - xylografi 1888

Bønder fra Salling
Xylografi 1887

Gammel bonde fra Salling
Xylografi 1887

(Fra Dansk bondeliv i forrige århundrede)

Noter:

- 1 Klitgaard: Vendsysselske Selvejerbønder, Vendsysselske årbøger 1949, s.49.
- 2 Trap: Danmark, bd. 14, Hjørring amt, s. 150.
- 3 samme, s. 149.
- 4 kilde 1.
- 5 Filtenborg: Sogndegn Sejer O. Leths Slægtsbog, s. 52, med henvisning til Det kgl. Biblioteks manuskript, ny kgl. samlinger 4.to, nr. 746.
- 6 kilde 1, s. 50.
- 7 kilde 1 og 5.
- 8 Thuras beskrivelse af Ålborg stift omkring 1735, Vendsysselske årbøger 1920, s. 333.
- 9 datteren Anne, se ane 126-127, var født ca. 1586.
- 10 kilde 1, s. 49 og 84-86.

Ane 500

THØGER JENSEN

født i 1490'erne eller før, død 1540/42.

Ane 501

ANNE PEDERSDATTER

født før 1510, død efter 1580 (?).

Thøger Jensen skal i sin ungdom have været munk (korsbroder) i Johaniterklosteret i Ibsgade i Viborg, hvortil Hans Tausen blev sendt 1525 - efter at have mødt Luther i Wittenberg.

Senere i 1520'erne fulgte Broder Thøger med Hans Tausen ud af klosteret til virksomheden som reformationsprædikant i Viborg - og måske til København og/eller Odense, hvor en anden viborgenser Jørgen Jensen (Sadolin) holdt skole i 1531.

Omkring 1530 giftede Broder Thøger sig - efter Luthers eksempel med en tidligere nonne; og senere i 1530'erne blev Thøger Jensen den første (eller anden) lutherske sognepræst ved Sortebrødre kirke (Søndre sogns kirke) i Viborg.

- De sidste par år af sit liv var Thøger Jensen måske tillige teologisk læsesemester eller lektor ved domkirkens præsteskoie (1).

Thøger Jensen, der var født i 1490'erne eller før, var af ukendt herkomst; men få genealogiske problemer er blevet diskuteret så meget som hans påståede afstamning fra den adelige slægt på Avnsbjerg og Tjele, der i 1526 tog navnet Løvenbalk efter slægtsvåbnet. Diskussionen drejer sig hovedsagelig om, hvorvidt Thøgers oldesøn, Viborg-bispen Peder Villadsen, 1610-1673, og/eller sønnen, historikeren Niels Slanges oplysninger om, at Thøger var en Løvenbalk (2), står til troende.

- Tilknypningen til Løvenbalk'erne grundedes på en tradition om tilknytning til det kapel ved Gråbrødre kirke (Nørre sogns kirke, tidligere franciskanerkloster), hvor landsdommer Jens Nielsen (Løvenbalk) til Avnsbjerg, død 1438 (?), ligger begravet.

Thøger Jensen døde 1540 eller 42, måske i maj måned kort før pinse.

Han blev som nævnt gift omkring 1530 med Anne Pedersdatter, der skal have været nonne.

Hun var født før 1510, men hendes herkomst kendes ikke; hun døde vist efter 1580 (3).

Efter Thøger Jensens død 1540/42 blev hun gift anden gang senest ca. 1542 med Morten Mortensen Hvas, død 1577, der overtog embedet som sognepræst ved Sortebrødre kirke efter Thøger.

Noter:

- 1 N.V. Steenstrup: Thøger Jensen - endnu engang, Personalhistorisk tidsskrift, 15-1, 1966, s. 1-12, Henning Paulsen: Broder Thøger Jensen og slægten Løvenbalk, Personalhistorisk tidsskrift, 16-4, 1976, s. 85-87, samt Steenstrups replik sst., s. 88-89.
- 2 afskrift af Peder Villadsens tale 1672 om Viborg katedralskole, Kirkehistoriske samlinger, 3-4, 1882-84, s. 503.
- 3 Filtenborg: Sogndegn Sejer O. Leths Slægtsbog, s. 44.

Ane 502

JENS HANSEN

født i 1490'erne eller før, død 1558.

Ane 503

MAREN KNUDSDATTER

født før 1510, død efter 1573.

Jens Hansen var fra senest 1525 katolsk kannik ved Viborg domkapitel (1), da han sammen med kantoren og en anden kannik fik kapitlets fuldmagt til at møde for rigets prælater på herredagen i København i anledning af en strid med biskop Stygge Krumpen over Vendelbo stift angående indtægter fra Læsø.

- Allerede omkring 1529-30 skal Jens Hansen have sluttet sig til reformationsfolkene i Viborg og i harnisk have deltaget i modstanden mod biskop Jørgen Friis, der i en klage til kongen 1530 bemærkede, at Jens Hansen var født af bønderfolk. Omtrent på den tid må han have giftet sig, for 1535 udstedte kongen beskærmelsesbrev for Jens Hansen, hustru og børn (2).

Efter reformationens fuldbyrkelse nævnes han, mester Jens Hansen, kannik, i en landstingsvidisse af 2. februar 1538 (3) af Valdemar Sejrs privilegier for Viborg domkapitel sammen med bl.a. svigersønnen Thøger Jensen, præst og prædikanter i Viborg.

Jens Hansen, der var født i 1490'erne eller før, var måske fra Vammen i Nørlyng herred, hvor han ialfald i 1539 havde arve-interesser i jordegods (4). Han døde 2. september 1558 i Viborg og blev begravet i domkirken, hvor der omkring 1740 fandtes en mindetavle over ham og hustruen Maren Knudsdatter (5).

Jens Hansen blev som nævnt gift omkring 1530 med Maren Knudsdatter, der var født før 1510. Hendes brødre var Knud Knudsen Brynild eller Brynnild, død 1589, der fra før 1562 var præst i Rødding og Krejbjerg i Salling samt provst (6), og Bendid (Benedict eller Bendt) Knudsen, der døde 1572 i Ribe (7).

- Forældrene anfører Chr. Heilskov (8) som Knud Nielsen og hustru Maren Brynild.

Efter Jens Hansens død blev Maren Knudsdatter gift anden gang med enkemand Niels Andersen, borgmester i Viborg, død 1575 (9), der i 1573 gav afkald på konens vegne på arv efter hendes bror i Ribe; Maren Knudsdatter må altså være død efter 1573.

Noter:

1 Heises Diplomatarium Vibergense, s. 160.

2 Filtenborg: Sogendegn Sejer O. Leths Slægtsbog, 1938, s. 48.

3 kilde 1, s. 211.

4 Det kgl. rettertings domme og rigens forfølgninger i Christian III's tid, bd. 1, 1959, s. 813-814.

5 Pontoppidans Marmora Danica, bd. 2, 1741, s. 207.

6 Wibergs Præstehistorie, bd. 2, 1870, s. 677, Jyske samlinger, 1-6, s. 224 og 28, samt kilde 1, s. 362.

- 7 Peder Hegelunds Almanakoptegnelser 1565-1613, 1976, bd. 1, s. 86 (og 94),
bd. 2, s. 54 (og 61).
- 8 Chr. Heilskovs optegnelser i landsarkivets håndskriftsamling H.1(9)-30.
- 9 Viborg bys historie, bd. 3, s.798.

Ane 508

BJØRN KAAS

født 1517/20, død 1581.

Ane 509

N.N.

Bjørn Kaas til Stårupgård var rigsråd og lensmand på Frederik II's tid.

Han var født 1517/20 - vel på Tårupgård i Tårup sogn øst for Skive, søn af Niels Jensen Kaas til Tårupgård, senere tillige ejer af Stårupgård i Højslev sogn, og hustru Anne Bjørnsdatter (Bjørn).

Bjørn Kaas døde 26. marts 1581 på Bygholm ved Horsens og blev begravet i kuppet ved Højslev kirke, hvor hans ligsten med portrætrelief og 8 anevåben endnu findes.

Han blev gift 4. november 1554 på Stårupgård med Christence Nielsdatter (Rotfeld) til Bjersøholm (Bjeresjöholm) ved Ystad i Skåne, datter af Niels Jensen (Rotfeld) til Bratskov i Hanherred og hustru Anne Nielsdatter Høg (Banner) til Eskær i Salling; Christence døde 1601 på Bjersøholm og blev begravet i Bjersø kirke.

- Christence var jo ikke mor til Bjørns søn Jens Bjørnsen, se ane 254-255, der var født udenfor ægteskab.

Bjørn Kaas' liv og levned er veloplyst (1):

Faderen Niels Kaas blev efterhånden eneejer af herregårdene Tårupgård i Tårup sogn og Stårupgård i Højslev sogn, begge i Fjends herred øst for Skive. Ud over disse to hovedgårde har han vel været ejer af en del bøndergods på egnen; men nogen hovedrig mand var han langt fra - vel som hans fædrene slægt, en ganske jævn adelsfamilie, der fra sidst i 1200-tallet havde hørt hjemme på gården Kås i Lihme sogn ved Limfjorden i Salling's sydvestre hjørne, hvorfra slægten i første halvdel af 1400-tallet fik fodfæste i Fjends herred med hovedsæde på Tårupgård. Slægten førte fra gammel tid - ialfald fra omkring 1300 - en rød sparre i sølvfelt; sparren er en heraldisk figur som et sæt spær til et hus.

Bjørn var den næstældste af søskendeflokken, der tidligt blev forældreløse; ved faderens død 1534 var den ældste søn Jens 18 år, og moderen ventede da det 10. barn, den senere så kendte kansler i Christian IV's drengeår Niels Kaas, 1535-1594; - og efter kun 5 års forløb døde også moderen Anne Bjørnsdatter i 1539.

Børnene blev vel efter tidens skik allerede som børn sendt bort til slægtninge for at blive opdraget. Bjørns levned synes i alfald at falde udmærket sammen med andre af tidens typiske adelsmænds liv.

Allerede 1540 var han udenlands, 8 år senere fulgte han som hofsinde den danske prinsesse Anne på hendes brudfæld til Sachsen, og i årene derefter var både han og hans ældre bror Jens i fremmed krigstjeneste. En tredje bror ved navn Jørgen opholdt sig ligeledes i Tyskland i årene omkring 1550 - han dræbte under et opløb i Lüneburg 1552 en mand, hvorfor han blev dømt til døden.

Kongen, Christian III, søgte at forhindre hans henrettelse, men forgæves. Resultatet blev, at efter Jørgens henrettelse førte de to brødre Jens og Bjørn i årene frem til 1554 privat fejde eller krig mod Lüneburg, der forgæves bad Christian III om at mægle i striden.

1554 vendte Bjørn hjem og blev i november gift med Christence Nielsdatter (Rotfeld), død 1601. Dette ægteskab bragte Bjørn, hvis arvegods vist kun bestod af hovedgården Stårupgård og noget bøndergods, en rigdom og velstand, der bl.a. bestod af hovedgårdene Vangkær og Kærsgård i Vendsyssel og Bjersøholm i Skåne, senere i 1568 blev Bjørn i stand til at købe Ellinggård ved Frederikshavn. Og efter broderen Jens arvede han Vorgård i Himmerland, mens han efter sin mors slægtninge arvede Tybjerggård på Sjælland.

I de første år efter giftermålet sørgede Bjørn for at få sine store godskomplekser arronderede og samlede i større enheder - 1564 fik han oprettet Højslev eller Stårupgård birk omfattende bøndergodset i Højslev og enkelte nabosogne. Et birk var et selvstændigt og afsluttet retsområde begrundet på omfattende godssamlinger, hvor godsejeren havde en større indflydelse.

I disse år boede Bjørn og familien på Stårupgård, hvor han byggede den endnu eksisterende hovedbygning. - Men fra begyndelsen af 1560'erne og resten af sit liv flyttede Bjørn Kaas med kone og børn fra et kongeligt slot til et andet som kongens betroede lensmand.

1561 blev han udnævnt til lensmand på Vordingborg slot, hvor han blev til 1563, da han en kort overgang sad på Jungshoved på Sjælland som lensmand; samme år overtog han Helsingborg slot, som han kun beholdt i to år.

Året efter - 1564 - blev han udnævnt til proviantmester i Skåne sammen med Axel Viffert. De skulle bl.a. sørge for leverancerne til hæren - og Bjørn kan vist ikke fritages for medansvaret for den dårlige forsyning, der til dels lammede krigsførelsen under Syvårskrigen mod Sverige 1563-1570.

Bjørns stjerne hos kongen kan dog ikke være dalet synderligt, for 1565 afløste han rigshovmester Ejler Hardenberg som lensmand på Malmøhus, der var blandt rigets allervigtigste len.

I 15 år frem til 1580 sad Bjørn Kaas på Malmøhus og modtog og udførte regeringens ordrer - ofte for hele Skåne; og fortsat havde han med hærens leverancer at gøre, men disse blev i de følgende år noget bedre.

Sammen med de øvrige skånske lensmænd samlede han ofte landsdelens bønder til modstand mod de svenske angreb. Han var således også blandt de ledende i det mislykkede bondeangreb på Småland sidst på året 1567. - Samme år var han blevet medlem af rigsrådet og havde sammen med Frans Brockenhuus ledet den afdeling landsknægte, der var sendt til Norge, hvor de ved hjælp fra Bergenhus tvang svenskerne til at opgive belejringen af den vigtige fæstning Akershus ved Oslo.

Bjørn Kaas' liv var i 1570'erne præget af de forskellige diplomatiske hverv, som blev betroet ham. Han var således stærkt engageret i og blandt de ledende i forhandlingerne med hansestaden Lübeck om tilbageleveringen af Bornholm, som lybækkerne havde haft i pant siden året 1525. Sammen med et andet rigsrådmedlem modtog han på regeringens vegne øen i 1576.

1580 afstod Bjørn Malmøhus og blev i stedet lensmand på det noget mindre betydningfulde Bygholm lige uden for Horsens -og her døde han 1581 omkring 60 år gammel.

Bjørn Kaas hørte ikke til iblandtadelens største personligheder fra 1500-tallet, men må vist anses for værende et typisk, menigt medlem af rigsrådet med en begrænset indflydelse på landets politik - ydre såvel som indre. - Eftertiden har hæftet sig mere ved mindet om Bjørns yngre bror, kansleren Niels Kaas.

Bjørn Kaas har dog været af en sådan støbning, at den kendte professor Niels Hemmingsen i 1570 fandt det passende at tilegne ham sit værk "Livsens Vej".

Bogen, der er den eneste af professorens 30-40 værker, der blev skrevet på dansk, var nemlig bestemt til menigmands opbyggelse. - Hos Niels Hemmingsen havde Bjørn Kaas i sin tid fået sin yngre bror Niels anbragt til oplæring; visse ting tyder på, at familien Kaas på Stårupgård i lighed med Niels Hemmingsen har vist interesse for calvinismen.

Den søn af Bjørn, der overtog Stårupgård, hed Niels Kaas, død 1597, og hans enke Birgitte Timmesdatter Rosenkrantz blev henrettet 1603 for blodskam begået med sin afdøde mands fætter Gjord Kaas.

Noter:

- 1 Engelstoft og Dahls Biografiske Leksikon, bd. 12, 1937, s.281, hvor brødrene Jens og Niels er biograferede s. 290 og 92, M. Brandt: Bjørn Kaas til Stårupgård og Niels Hemmingsen, Julen i Skive, Salling og Fjends, 3. årgang, 1933, s. 19-22, samme: Fruen paa Bjerresjöholm, Skivebogen, 27. årg., 1935, s. 36-70, samt Danmarks adels årbog, 16. årg., 1899, s. 199, og S. Nygaards artikel om Taarupgaard og S. Egelunds om Stårupgaard, begge i Danske Slotte og Herregårde, bd. 12, 1966, s. 9 og 31.

BJØRN KAAS' FORSLÆGT.

Slægten Kaas

Slægten Løvenbalk

Kongeslægten

En anetavle for rigsråd Bjørn Kaas kan uden besvær opstilles ud fra oplysninger i bl.a. Danmarks adels årbog 1884 ff. Men en sådan tavles mange navne og forholdsvis få data ville ikke sige denne bogs læsere så forfærdentlig meget, hvorfor her blot skal meddeles en enkelt slægtslinje eller stamrække tilbage i tiden fra Bjørn Kaas (1).

Forslægtens personer er hidtil betegnet med en fortløbende nummerering, der fordobles for hver generation; dette system ville i denne stamrække eller slægtslinje være uoverskuelig hvorfor Bjørn Kaas' forældre betegnes 1, bedsteforældrene 2, oldeforældrene 3 o.s.v. - den danske konge Christoffer II, fra hvem Bjørn Kaas nedstammede i 8. led, får således nr. 8 og Valdemar Sejr nr. 11.

Bjørn Kaas var søn af:

1. Niels Jensen Kaas, død 1534, nævnt fra 1505, ejer af Tårupgård og Stårupgård ved Skive.

Gift senest 1515 med Anne Bjørnsdatter (Bjørn), født ca. 1495, død 1539, datter af Bjørn Andersen (Bjørn), nævnt 1490-1506, ejer af Stenalt ved Randers, og hustru Anne Henriksdatter Friis, død 1542.

Bjørn Andersen er kendt for sammen med Ebbe Strangesen i 1502 at have kastet rigets højeste embedsmand, rigshovmester Poul Laxmand i vandet fra Højbro i København, hvor han druknede.

Bjørn Andersens farmor Margrethe Andersdatter (Hvide), død 1449, stammede i lige mandlig linje fra marsk Stig Andersen, død 1293, der som bekendt blev dømt fredløs for drabet på Erik Glipping i Finderup lade 1286.

Anne Henriksdatter Friis' mor Anne Olufsdatter Lunge til Odden i Vendsyssel stammede gennem sin farmors mor Else Christiernsdatter Vendelbo fra Niels Bugge til Hald, der blev dræbt i Middelfart 1359.

Niels Kaas var søn af:

2. Jens Nielsen Kaas, nævnt 1477-1519, arvede Votborg i Tæbring sogn på Mors og Tårupgård i Fjends herred, hvor han giftede sig til Stårupgård med Edel Laggedatter (Saltensee), datter af Lage Jepsen til Stårupgård og hustru Ide

Iversdatter (Juël) til Daubjerggård.

Jens Kaas var søn af:

3. Niels Jensen Kaas, nævnt 1446-71, ejer af en del af Kås i Sydsalling, samt Tårupgård, ridder, rigsråd og landsdommer i Nørrejylland.
Gift med søhelten Peder Skrams faster Ellen Pedersdatter Skram, datter af Peder Skram til Urup og Voldbjerg og hustru Anne Nielsdatter (Banner), datter af rigsråd Niels Eriksen (Banner) til Vinstrup på Sjælland og hans meget omtalte hustru Johanne Andersdatter (Panter), kaldet Sappi, til Asdal i Vendssysel. - Fru Johanne skænkede på sine gamle dage jord til Dueholm kloster på Mors mod at få ophold og begravelse der; hun døde 1479 som en meget gammel dame.
Niels Kaas var søn af:
4. Jens Nielsen Kaas, nævnt 1408-29, ejede fødegården Kås og vist også Tårupgård, søn af Niels (Nisse) Kaas til Kås. - Slægten kan følges tilbage til ridderen Jens Nielsen til Kås, nævnt fra omkr. 1300 til 1325, hvis far skal have været ridderen Niels Lændi, død 1307/14. der nævnes fra 1292.
Jens Nielsen Kaas blev gift før 1420 med Maren Jensdatter (Løvenbalk), født senest 1400, datter af:
5. Jens Nielsen (Løvenbalk), død 1438 (?), nævnt 1396-1430, ejer af Avnsbjerg syd for Viborg, ridder, rigsråd og landsdommer i Nørrejylland fra 1396.
Moderen til Maren Jensdatter skal have været Jens Nielsens første hustru Ellen Pedersdatter (Munk) fra Holbækgård ved Randers.
Jens Nielsen (Løvenbalk) var søn af:
6. Niels Eriksen (Løvenbalk), nævnt 1377, ejer af Avnsbjerg.
Hans hustru skal have været Sofie Johansdatter Rantzau, datter af den holstenske ridder Johan Rantzau, nævnt 1315-26.
Niels Eriksen var søn af:
7. Erik Christoffersen (Løvenbalk), der skal have været nævnt i nu forsvundne dokumenter fra 1328 og 40; han ejede vist også Avnsbjerg. Denne Erik Christoffersen var ifølge troværdige overleveringer uægte søn af den danske kong Christoffer II og "en Jomfru af de gamle Lunge'r" fra Sjælland; overleveringen styrkes af slægtens våben: en blå løve gående over to blå bjælker i guldfelt, altså en formindskelse af de danske kongers våben med de tre blå løver i guldfelt østrøet med søblade (senerehjerter). I middelalderen var det almindeligt, at yngre sønner eller uægte sønner af fyrstelige personer fik sådanne forenklede udgaver af faderens våben.
Erik Christoffer (Løvenbalk) var altså søn af:
8. Christoffer II, 1276-1332, konge af Danmark 1320-26 og 30-32, begravet i Sorø klosterkirke; Danmarks med rette eller urette mest uglesete konge.
Han var søn af:
9. Erik Glipping, ca. 1249-1286, konge af Danmark 1259-86, dræbt i Finderup lade og begravet i Viborg domkirke.
Gift 1273 med Agnes af Brandenburg, ca. 1257-1304, begravet i Ringsted Skt. Bendts kirke (se nedenfor)
Erik Glipping var søn af:
10. Christoffer I, ca. 1219-1259, konge af Danmark fra 1252, begravet i Ribe domkirke.
Gift 1248 med Margrethe Sambiria, kaldet Sprænghest, ca. 1230-1282, der regerede landet 1259-64, hvorefter hun rejste til sit hjemland og døde i Rostock, begravet i klosterkirken i Doberan vest for Rostock, hvor hendes gravminde med træfigur stadig findes.
Hun var datter af Sambor II, 1204-1278, hertug fra 1220 over området omkr. Lübschau (nu Tczew) syd for Gdansk (Danzig), dengang kaldet Pommerellen eller Bagpommeren (nu en del af Polen).

Margrethes mor, Mechtilde af Mecklenburg med hvem Sambor var blevet gift i 1229, var datter af den mecklenburgske fyrste Henrik Burwin (Burwy) II, død 1226, hvis mor Mechtilde eller Mathilde var uægte datter af Henrik Løve, 1129-1195, hertug af Sachsen og Bayern, sin tids mægtigste mand i Nordtyskland (2). Christoffer var søn af:

11. Valdemar II Sejr, 1170-1241, konge af Danmark fra 1202, begravet i Ringsted; Danmarks store middelalderkonge, hvis udenrigspolitik (Holsten, Østersøkysten og Estland) og indenrigspolitik (Jyske Lov og landets deling i len) er velkendt.

Christoffers mor var Valdemars anden ægtefælle (med hvem han blev gift 1214) Berengaria (Bengerd) af Portugal, ca. 1180-1221, datter af Sancho I, død 1211, konge af Portugal fra 1185, og Dulcia (Douce) af Barcelona og Aragonien, død 1198. Berengarias forslægt hørte til i Middelhavslandene; hendes lige fædrene slægt stammede f.eks. fra den franske konge Hugo Capet, død 996, andre linjer førte dog tilbage til hertugerne af Normandiet og deres stamfar, vikingen Rollo, død 926, og den syditalienske normannermagts grundlægger Robert Guiscard, død 1085, hertug af Apulien og Calabrien, der var søn af vikingætlingen Tancred af Hauteville i Normandiet (3).

Valdemar Sejr var søn af:

12. Valdemar I den Store, 1131-1182, konge af Danmark fra 1157; en dygtig konge, der bl.a. opførte Valdemars-muren ved Dannevirke, et af de allerførste bygningsværker af teglsten her i landet.

Gift 1157 med den russiske Sofie, ca. 1140-1198, datter af fyrst Volodar og Richiza (Regitse) af Polen, der igen var datter af den polske hertug Boleslav III, død 1138, gennem hvem en afstammingslinje kan følges tilbage til bl.a. de tyske kejsere Otto I den Store og Otto II, død 983, gift med den byzantinske Theophano.

Valdemar var søn af:

13. Knud Lavard, ca. 1096-1131, sønderjysk grænsejarl i Slesvig fra 1115 og kne (fyrste) over de vendiske obotritter øst for Lübeck; han blev som bekendt myrdet af fætterten Magnus Nielsen i skoven ved Haraldsted og begravet i Ringsted, - kanoniseret som helgen 1169. Knud Lavard har fået skyld for at have indført tyske hofskikke og tysk kultur.

Gift ca. 1116 med Ingeborg af Kiew, datter af den russiske storfyrst Mstislav I (Harald) af Kiew, død 1132, og Christine af Sverige, der var søster til den danske kong Niels' dronning Margrethe med tilnavnet Fredkulla. - Ingeborg lod sin søn Valdemar opkalde efter sin egen farfar Vladimir II Monomachos, død 1125, storfyrste i Kiew fra 1113; Vladimir betyder behersk verden.

Knud Lavard var søn af:

14. Erik Egode eller Ejegod, ca. 1056-1103, konge af Danmark fra 1095. 1098 var Erik hos paven i Rom, hvor han fik dennes billigelse til broderen Knud (den Hellige)'s helgenkåring, samt fik udvirket at Lund i Skåne blev ærkebispesæde.

Med sin ægtefælle Bodil, der skal have været en efterkommer af de norske Lade-jarler i Trøndelagen, rejste Erik på pilgrimsfærd mod Jerusalem; på vejen døde kongen på Cypern og dronningen på Oliebjerget ved Jerusalem.

Erik var søn af:

15. Svend Estridsen, ca. 1019-1074, konge af Danmark fra 1047; konge Svend lod landet dele i bispedømmer. Han var gift et par gange; men de 5 sønner, der efter hinanden blev konger i Danmark, hørte alle til de ca. 20 børn, som kongen havde med forskellige frilærere.

Svend Estridsen var søn af:

16. Ulf Jarl, død ca. 1026, svogeren kong Knud den Stores jarl i England og senere i Danmark, hvor kongen lod ham dræbe i kirken i Roskilde.
Gift omkring 1015 med Estrid Svendsdatter, datter af:
17. Svend Iveskæg, ca. 960-1014, konge af Danmark fra ca. 986; han erobrede 1013 England, hvor han døde året efter i Gainsborough.
Datteren Estrids mor var vel den polske Gunhild, der var enke efter den svenske konge Erik Sejersæl og datter af hertug Mieczyslav I af Polen, død 992, og Dubrowka af Böhmen, død 977.
Svend Iveskæg var søn af:
18. Harald Blåtand, død c. 986, dansk konge fra omkring 940, samlede og kristnede landet.
Svend Iveskægs mor var vel den Iove (Gunhild?), datter af obotriterfyrsten Mistivoj, der i Sønder Vissing i Jylland lod sætte en runesten over sin mor.
Harald Blåtand var søn af:
19. Gorm den Gamle, død omkring 940, dansk konge fra før 930, måske søn af Hardeknud Svendsen.
Gorm og hans dronning Thyra (Tyre) Danebod, der døde før ham, blev som bekendt gravsat i hujene ved kirken i Jelling.

Med udgangspunkt i kong Christoffer II kan der opstilles en meget omfangsrig anetavle, hvor kejser Karl den Store, død 814, vil forekomme adskillige steder. Christoffers mor Agnes af Brandenburg, hans farmor Margrethe Sambiria (Sprænghest) og oldemoderen Berengaria af Portugal stammede alle tre på flere måder fra Karl den Store.

Her skal blot fortælles om en enkelt af afstammingslinjerne til Karl, der gennem Christoffers mor Agnes af Brandenburg viser forbindelse til flere fremtrædende personligheder og slægter fra Europas tidligere middelalder-historie (4).

Bjørn Kaas stammede som anført i 9. led fra:

9. Agnes af Brandenburg, ca. 1257-1304, der efter mordet på Erik Glipping i 1286 blev gift anden gang 1293 med Gerhard II den Blinde, død 1313, greve af Holsten, med hvem hun blev mor til den ene af de ildelidte holstenske grever, "den milde" grev Johan (III) af Plön, død 1359.
Agnes var datter af:
10. Johan I., ca. 1213-1266, markgreve af Brandenburg (landskabet omkring og nord for Berlin mellem floderne Elben og Oder), søn af Albrecht II (af det askanske hus), død 1220, markgreve af Brandenburg fra 1205, og Mechtilde af Lausitz, død 1253/55, der tilhørte huset Wettin, der regerede i Sachsen m.v. 1423-1918, i Portugal 1837-1932 og endnu sidder på tronen i Belgien, hvor slægten har siddet siden 1831.
Efter at markgreve Johan I havde været gift første gang med Valdemar Sejrs datter Sofie, blev han 1255 gift med sit næstsøskendebarn, askanieren Jutta af Sachsen, der ligesom han var oldebarn af margrevskabet Brandenburg (den sachsiske Nordmark)'s grundlægger Albrecht I Bjørn (der Bär), død 1170.
Jutta var datter af:
11. Albrecht I, død 1261, hertug af Sachsen fra 1212, søn af Bernhard, greve af Anhalt og hertug af Sachsen, og den polske hertugdatter Judith.
Albrecht I var gift med Agnes af Thüringen, født ca. 1206, død før 1247, datter af:
12. Hermann I, død 1217, landgreve af Thüringen (sydvestlige del af det nuværende Østtyskland omkring Erfurt) fra 1190; han var en tid den tyske lyriker, minnesangeren Walther von der Vogelweides mæcen på Wartburg (der senere blev kendt som Luthers tilholdssted).

Landgrev Hermann blev gift anden gang 1196/97 med Sophie af Bayern, ca. 1171-1232/38, datter af wittelsbacheren (den danske Christoffer af Bayerns slægt, der regerede i Bayern til 1918) Otto I. død 1183, hertug af Bayern fra 1180, og Agnes af Loon.

Hermann I var søn af:

13. Ludvig II, ca. 1128-1172, landgreve af Thüringen fra 1140, søn af Ludvig I, død 1140, landgreve af Thüringen fra 1130, og grevedatteren Hedevig af Guedensberg.
Ludvig II blev gift ca. 1150 med den berømte tyske kejser Frederik I Barbarossas yngre halvsøster Jutta af Schwaben, ca. 1135-1192, datter af:
14. Frederik II, 1090-1147, hertug af Schwaben (øst for Rhinens øvre løb) fra 1105.
Efter at hans første ægtefælle - Frederik Barbarossas mor - welferen Judith af Bayern (Henrik Løves faster) var død 1129/35, blev Frederik gift anden gang senest 1135 med Agnes af Saarbrücken, datter af grev Frederik I af Saarbrücken.
Frederik II af Schwaben var søn af:
15. Frederik I, ca. 1050-1105, hertug af Schwaben fra 1079; han var grundlæggeren af dynastiet Hohenstaufens storhed.
Gift 1089 (trolovet) 1079) med kejserdatteren Agnes, født omkring 1075, død 1143, datter af:
16. Henrik IV, 1050-1106, tysk konge 1056-1105 og kronet 1084 som tysk-romersk kejser; han blev fordrevet 1105 af sønnen Henrik V.
Kejser Henrik IV huskes for sin strid med pave Gregor VII (investiturstriden mellem kejser og pave om retten til at besætte bispeembederne), der sluttede med Henriks "gang til Canossa" 1077.
Datteren Agnes var af Henriks første ægteskab - indgået 1066 - med Bertha af Savoyen (Savoie) og Torino, 1051-1087, datter af Oddo (Otto) I, død 1057/60, greve af Savoyen (mellem Genève og Grenoble i Sydvestfrankrig) fra 1051, samt markgreve af Torino i Italien, og markgrevedatteren Adelheid af Torino; de italienske konger i forrige og i dette århundrede tilhørte huset Savoie.
Kejser Henrik IV var søn af:
17. Henrik III, 1017-1056, tysk konge fra 1039 og kronet 1046 i Rom som tysk-romersk kejser; i modsætning til sønnen styrkede Henrik III kirkens stilling.
Efter at han havde været gift med den dansk-engelske kong Knud den Stores datter Gunhild, blev han gift 1043 med Agnes af Poitou og Aquitanien, ca. 1022-1077, datter af Vilhelm V, død 1030, hertug af Aquitanien og greve af Poitou (som Vilhelm III), og Agnes af Burgund; hertug Vilhelms farmor Adela var datter af den nordiske viking Rollo, der døde 926 som hertug af Normandiet.
Henrik var søn af:
18. Konrad II, 990-1039, hertug af Franken, tysk konge fra 1024 og kronet som tysk-romersk kejser i Rom 1027 i overværelse af bl.a. den dansk-engelske Knud den Store.
Konrad, der var søn af grev Henrik af Speyer og brorsøn af pave Gregor V, var oldesøn af hertug Konrad II af Lothringen ved Worms, død 955, der i 947 var blevet gift med kejserdatteren Luitgard eller Liutgard, død 953, datter af Otto I den Store, 912-973, tysk konge fra 936 og tysk-romersk kejser fra 962, og dennes første ægtefælle, den engelske prinsesse Edith eller Eadgyth, død 946.
Kejser Konrad II blev gift 1016 med Gisela af Schwaben, død 1043, datter af:
19. Hermann II, død 1003, hertug af Schwaben fra 997.
Gift ca. 988 med grev Hermann af Werls enke Gerberga (Guepa) af Burgund, født 965/70, død tidligst 1016, datter af:

20. Konrad, død 993, konge af Øvre Burgund fra 937; han tilhørte welfernes berømte slægt.
Gift ca. 964 med karolingeren Mathilde af Frankrig, 943-981/92, datter af:
21. Ludvig IV den Oversøiske, 920-954, konge af Frankrig (Vestfranken) fra 936.
Gift 939 med hertug Giselbert af Lothringens enke, den tyske Gerberga, død 984, søster til den under 18 nævnte tyske kejser Otto I den Store og altså datter af Henrik I Fuglefænger, 875-936, hertug af Sachsen og fra 919 tysk konge, og dennes anden ægtefælle (gift 909) Mathilde, ca. 890-968, der var tipoldebarn af sachsernes berømte fører Widukind, død efter 785, der i 770'erne kæmpede mod Karl den Store, bukkede under og sammen med mange sachser tvangsdobt. - Henrik Fuglefængers svigermor var datter af den danske viking Godfred eller Gottfried, død 885 som hertug i Friesland.
Ludvig IV var søn af:
22. Karl (Charles) III den Enfoldige, 879-929, fransk konge 893, enekonge i Vestfranken (Frankrig) fra 898, samt tillige konge i Lothringen fra 911; men 922 blev han afsat, og fra 923 til sin død levede han i fangenskab.
Efter fra 907 at have været gift med Frederune, død 917, søster til Henrik Fuglefængers ægtefælle Mathilde, blev Karl III gift anden gang 919 med Eadgifu (Edgiva, Ogiva), død efter 951, datter af den engelske konge Edward I af Wessex, død 924/25, der havde været konge fra 901, da han efterfulgte sin mere kendte far Alfred den Store på tronen.
Eadgifu flygtede 923 fra Frankrig til England, kom tilbage 936 (med sønner Ludvig, der deraf fik tilnavnet den Oversøiske), blev abbedisse i klosteret Notre Dame i Laon, men blev afsat 951, da hun giftede sig med grev Heribert af huset Vermandois.
Karl III den Enfoldige var søn af:
23. Ludvig II den Stammende, 846-879, fra 856 konge i Neustrien, 867 konge af Aquitanien og endelig fra 877 konge i hele Vestfranken.
Nævnte søns mor var Karl III's sidste ægtefælle (gift ca. 875) Adelheid, født 855/60, død efter 901, hvis fars mormor var Ludvig I den Frommes frilledatter Alpais.
Ludvig II var søn af:
24. Karl II den Skaldede, 823-877, hertug (dux) i Alemanien, Rätien og Elsass fra 829, fra 838 konge i Neustrien og fra 840/43 konge i hele Vestfranken; fra 875 tillige konge i Italien og samme år kejserkronet.
Nævnte søns mor var Karl II's ægtefælle fra 842 Ermentrud, ca. 830-869, datter af grev Odo af Orléans.
Karl II var søn af:
25. Ludvig I den Fromme, 778-840, fra 781 konge af Aquitanien, medkejser 813; 833-34 var han sat fra styret i Vestfranken. Nævnte søns mor var Ludvig I's sidste ægtefælle fra ca. 819 Judith, død 843, datter af den frankiske grev Welf (stamfar til welferne, hvoraf den yngre slægt endnu lever som hertuger af Braunschweig-Lüneburg; til slægten hørte den engelske dronning Victoria, død 1901), og dennes sachsiske ægtefælle Heilwich.
Ludvig I var søn af:
26. Karl den Store (Charlemagne), ca. 742-814, frankisk delkonge fra 768 og enekonge fra 771; fra 774 tillige longobardernes konge i Norditalien og endelig kejserkronet i Peterskirken i Rom juledag 800. Moderen til nævnte søn var Karls ægtefælle fra 771 Hildegard, 758-783, datter af den frankiske grev Gerold og Imma, der igen var datter af alemanernes fører (dux) Hnabi.
Karl den Store var søn af:
27. Pippin, 714-768, hushovmester fra 741 hos frankernes konge af merovinger-slægten; da kongen var svag og Pippin stærk, blev kongen med paven's billigtelse afsat 752 og Pipin blev kronet.

Pippins ægtefælle Bertrada, død 783, var datter af grev Heribert af Laon, nævnt 721, hvis slægt skal kunne følges tilbage til sidste halvdel af 600-tallet.

Pippin var søn af:

28. Karl Martell, død 741, overtog som hushovmester den virkelige magt i frankeriget efter faderens død 714; Karl styrede landet dygtigt og lod en tid tronen stå ubesat. - I 732 standsede han arabernes hær ved Poitiers. Nævnte søn var født i ægteskab med Chrodtrud, hvis herkomst ikke kendes. Karl Martell var søn af:
29. Pippin den Melleste, død 714, skal fra senest 685 have været hushovmester; han sad inde med den største magt i landet. Den nævnte søns mor hed Chalpaida, men var af ukendt herkomst. Pippin var søn af:
30. Ansegisel, død senest 679, hushovmester. Han var søn af Arnulf, død ca. 640, der havde været biskop i Metz 614-29; derpåeneboer i Vogeserne.
- Hverken Arnulfs egen eller hans hustrus afstamning kendes, men de var uden al tvivl frankere. Ansegisel var gift med Begga, død 693, datter af:
31. Pippin den Ældre, død 640, hushovmester for de svage merovingerkonger Chlotar II og Dagobert I, i hvis navn han styrede landet sammen med ovennævnte biskop Arnulf af Metz. Pippin blev gift senest 615 med Itta eller Iduberga, 592-652, med hvem han bl.a. fik sønnen Grimoald; dette sidste har ledt til en teori om, at Itta/Iduberga skulle have været datter af en ældre frankisk stormand Grimoald, der skal have været søn eller svigersøn af Theudebald, død 555, konge i Austrasien fra 548, hvis farfar Theuderich I, død 534, konge i Austrasien fra 511 med hovedstad i Reims, var uægte søn af merovingernes stamfar Clodewig, død 511; men med sikkerhed kan Karl den Stores slægt altså ikke følges længere tilbage end til sidst i 500-tallet.

Noter:

- 1 Specielt Danmarks adels årbog, 16. årg., 1899, s.195-99, og 20. årg., 1903, s.289-91, samt P. Filtenborg: Sogndegn Sejer O. Leths Slægtsbog, 1938, s. 202-10, S. Otto Brenner: Die Nachkommen Gorms des Alten, 1978, og Mogens Bugge: Vore Forfedre, 1939.
- 2 Adolf Hofmeister: Die Ahnentafeln der Markgrafen von Brandenburg, Forschungen zur Brandenburgischen und Preussischen Geschichte, bd. 33, 1920-21, s. 62 (og 56).
- 3 kilde 2, s. 62, 74-76, samt bl.a. Wilhelm Karl, Prinz von Isenburg: Stamtafeln zur Geschichte der Europäischen Staaten, Berlin 1936ff.
- 4 kilde 2, s. 58 (56, 52-53, 82), K.F. Werner: Die Nachkommen Karls des Grossen bis Zum Jahr 1000, 1967, nemlig bd. 4 af Wolfgang Braunsfels: Karl der Grosse, Lebenswerk und Nachleben, samt bd. 1 af samme værk., 1965, Eduard Hlawitschka: Die Vorfahren Karls des Grossen.

R E G I S T E R

REGISTER

Registeret omfatter direkte efterkommere efter brødrene Christen Poulsen Dahlgaard.

A.	side		side
Aggerholm, Anna Marie	57	Andersen, Sonja Østerg.	41
- Anne Cecilie	57	Andreassen, Hanne	90
- Annette	59	- Jette	90
- Bente	57	- Morten	90
- Ebbe	55		
- Frede Ejler	59	B.	
- Helle	55	Bach, Else	215
- Ingrid Christine	58	- Jens Christian	214
- Jane	59	- Lene	215
- Jens	59	- Mette Jensen	214
- Jens Kristian	55	- Peter	215
- Mette Marie	56	Bak, Jens-Thorkild Dahlg.	110
- Per	57	- Johanne Kirstine	
- Viggo Emil	57	Dahlg.	110
Albertsen, Henrik	207	- Karen K.	219
- Lone	207	- Lennart G.	218
Albrektsen, Annette	258	Balle, Henriette	143
- Kim	258	- Kasper	143
- Majbrit	258	Barnwell, Jeppe Lindquist	297
Andersen, Birgitte	155	Bertelsen, Birgitte	156
- Bjarne Dalg.	248	- Kirsten	156
- Bodil Kjærsg.	179	- Susanne	156
- Brian Dalg.	248	Berth, Helle	125
- Ellen Kjærsg.	179	- Jesper	125
- Frede	41	- Lajla	125
- Hanne Sønderg.	40	- Lisbeth	125
- Jens Chr. Østerg.	37	Birk, Arne Blaabjerg	68
- Jens Kristian		- Mette Blaabjerg	68
Østergaard	40	Bligaard, Mette Gudiksen	148
- Johanne Østerg.	39	- Vibeke Gudiksen	147
- Johannes	38	Bodilsen, Lotte Gade	221
- Kaj	41	- Mette Gade	221
- Kirsten	154	- Michael Gade	221
- Kresten L. Bø-		- Thomas Gade	221
gild	303	Bové, Klaus	206
- Kim Tommy Dalg.	248	- Søren	206
- Leif Kjærsg.	179	- Tina	206
- Lisbeth Kjærsg.	179	Brodersen, Ditlev Egeskov	89
- Lone	42	- Ditte Louise Ege-	
- Mette Kirstine	37	skov	89
- Mogens Allan Bø-		Bugge, Hans Dalgaard	271
gild	303	- Helle Dalgaard	271
- Ole Ronald Bø-		- Kaj Dalgaard	271
gild	303	Bundgaard, Dorthe	106
- Poulaine Marie		- Line	106
Østergaard	38	- Marianne	106
- Ruth	41	Burchardt, Annette	129
- Sarah	155	- Jesper	129

C.	side	Dalgaard/Dahlgaard	side
Carøe, Claus Carsten	124	- Bent	99
- Ida	124	- Bente	229
Christensen, Alex	9	- Bertel	162
- Anders M.	186	- Betty	236
- Arne M	187	- Birgit	269
- Axel	174	- Birgitte 102-107-	272
- Esben	187	- Birgitte N.	127
- Esther	174	- Birthe Marie	225
- Frank Hyldig	9	- Bo Michael	116
- Frede	175	- Bodil	122
- Frida	175	- Charlotte	272
- Helene Marie	188	- Chresten	239
- Holger	9	- Christen	75
- Jens M.	185	- Christen August	245
- Johannes	174	- Christen P.	1
- Johannes D.	116	- Dagmar	123
- Johannes M.	187	- Dagny P.	117
- Karen Margre-	-	- Dorthe	131
- the	206	- Edith	96-122
- Karl	174	- Ejnar	128
- Kirsten Marie	186	- Ejvind	94
- Kristian M.	186	- Elin	230
- Lise Nygaard	187	- Erik	99
- Mads Kristian	-	- Esther	266
- Hyldig	9	- Eva Marie	246
- Margit	187	- Finn	126
- Mariane	188	- Frands	125
- Mary-Anna	236	- Frank	166
- Mette	203	- Gerda	95
- Mette N.	187	- Grethe 101-121-128-	235
- Mia Hove	63	- Gunnar	92
- Niels	207	- Hanne	238
- Niels Peder D.	116	- Hans	126
- Sonja	175	- Hans Peter	230
- Thomas Erik	235	- Helga	249-270
- Thommas K.	277	- Helle	102
- Torben K	277	- Helle Vibeke	246
- Vagn	188	- Henning	238
- Aage	235	- Henrik	101-262
		- Holger	229
D.		- Ida Brix	86
Dalgaard/Dahlgaard:		- Inga	247-250
- Aksel	127	- Inger	123-130
- Ane Cecilie	79	- Ingrid	94
- Anette	100	- Ingrid Elisabeth	230
- Anker	98	- Jan	100
- Anna Kirsten	251	- Janne	252a
- Anna Margrethe	227	- Jens	101
- Anna Maria	116	- Jens Jakob	126
- Anna P.	115	- Jens Jørn	126
- Anne Lise	126	- Jens Ole	230
- Anne Rikke	165	- Jens Peter 118-119-	124
- Astrid	270-272		

Dalgaard/Dahlgaard	side	Dalgaard/Dahlgaard	side		
-	Jens Peter N.	127	-	Niels Aage	237
-	Jens Rasmussen	123	-	Peder	108
-	Jesper	126-166-238	-	Peder P.	115
-	Jette	124	-	Peter	165
-	Johanne	6-76-129	-	Petra	84
-	Johanne Carstensen	103	-	Poul	98-103-120-164
-	Johanne Marie	249	-		233-250-252
-	Johanne Pedersen	112	-	Poul Chr.	71-245
-	Johannes	224	-	Poul Pedersen	115
-	Johannes Pedersen	118	-	Pouline	83
-	Jørgen	129-230-262	-	René Sass	252
-	Kaj Terndrup	100	-	Rikke	93
-	Karen	115-224	-	Robert	246
-	Karen Marie	269	-	Robert Stæhr	252a
-	Karen Kirstine	234	-	Rikke Kye Sook	124
-	Karen Marie K.	299	-	Sidsel	209
-	Karl Anton	235	-	Signe	88
-	Kirsten	95-230	-	Sonia	166
-	Kirsten Chrd.	253	-	Sonja	236
-	Kirsten Marie	6-144-169	-	Stella	246
-	Kirsten Marie Kr.	275	-	Svend	271
-	Kirsten Nannerup	127	-	Svend Aage	92
-	Kirstine	105	-	Søren	116-166-233
-	Klaus	164-268	-	Søren Chr.	111
-	Klaus Kr.	263	-	Tage	248
-	Knud	128-237	-	Thomas	164-211-229
-	Kristen	99-223-265	-		233-238
-	Kristian	270	-	Thorvald Kj.	252a
-	Kristian M.	268	-	Torben	238
-	Kristiane	121	-	Trine	167
-	Kristoffer	261	-	Tullia Tove	167
-	Lauge	164	-	Tyge	166
-	Laurits Kr.	249	-	Vibeke	172
-	Lene	93	-	Villy	247
-	Leo	109	-	Aase	233
-	Line	209	Dalgaard-Knudsen	Frants	260
-	Lisbeth	269	-	Jens	260
-	Lissie	247	-	Jesper	260
-	Løtte	94	-	Karen	261
-	Louise Lybye	165	-	Kirsten	261
-	Magnus Christian	103	-	Knud	260
-	Maren	75-177-271	Dalsgaard, Else Gade		216
-	Maren Kr.	313	-	Hans	216
-	Margit	109	-	Jens	216
-	Marie P.	113	Dantoft, Søren Dybdal		293
-	Mary	109	Danielsen, Dorte		64
-	Mary Dagmar Louise	89	-	Lars Martin O.	64
-	Mee-Ra	124	deRoo, Barbara		219
-	Mette Elisabeth	132	, Colette		219
-	Mette Kirstine	212	Ditmann, Espen		167
-	Nanna	101-272	Elholm, Gerda		249
-	Niels	93	Eriksen, Bodil		85
-	Niels Andreas	252			

	side		side
Eriksen, Gitte	85	Gambell, Carsten	102
Espersen, Bo	77	- Per	102
- , Lene	77	Gammel, Anna Dahlgaard	112
F.		Geertsen, Anne Marie	117
Fogh, Ebbe	94	- Gitte	118
- Hanne	94	- Jens	117
Frisgaard, Ester	83	- Rikke	118
G.		Gislinge, Christoffer	237
Gade, Aksel Hansen	222	- Katrine	237
- Anette Hansen	220	- Nicolai	237
- Anna Hansen	213	Glintborg, Anna Margrethe	45
- Anne Margrethe	66	- Gerda Andersen	40
- Birgitte Kristine	217	- Henrik Andersen	40
- Birthe	216-218	- Ingrid Østergaard	44
- Elin Englev	65	- Karl Andersen	40
- Ellen Margrethe	64	- Mette Kirstine	42
- Else Marie	221	- Vera Emilie	46
- Else Katrine	222	- Villy Andersen	40
- Elsebeth	216	Gotfredsen, Karin	89
- Esther	219	- Kirsten	88
- Gunhild Hansen	223	- Klaus	89
- Hanne Mette	222	Graversen, Birgitte	311
- Hans Erik	217	- Gravers	311
- Hans Peter	65	Gregersen, Susanne	213
- Helge	65-219	Gudiksen, Anna D.	149
- Inger	221	- Anne	135-153
- Jens Peder	222	- Bente Johanne St.	161
- Jesper Bang	66	- Christian	159
- Jesper Bollerup	218	- Gudik	152
- Justin Hedefelt	220	- Else	159
- Karen Marie H.	212	- Else Dahlgaard	147
- Karl Edvard H.	220	- Gerda Margrethe D.	154
- Knud Laurids	217	- Gunner D.	155
- Laurits Peter Kr.	63	- Hanne D.	157
- Lone	217	- Hans Peder	160
- Maren Kirstine	216	- Harald D.	152
- Maria Charlotte	227	- Inge	155
- Mette Johanne	67	- Inger Marie	160
- Mette Kirstine	218	- Jens Kristian	156
- Morten Ulrik	217	- Johannes D.	158
- Nanna	64	- Karen	154
- Peder Chr.	222	- Karsten	153
- Peder Kr.	215	- Kirsten D.	150
- Peder Martin	219	- Knud D.	157
- Rico Hedefelt	220	- Lars Gudik	161
- Svend	219	- Mette D.	158
- Søren Hansen	212	- Morten	157
- Thomas Bang	66	- Niels	152-157
- Thomas Dahlgaard	215	- Niels D.	151
- Thorvald Hansen	218	- Niels Fred	159
- Ulla Englev	65	- Niels Kristian	153
		- Peter	159
		- Poul D.	-147-150-157
			160

	side		side
Gudiksen, Signe	157	Hyldig, Ellen Marie	16
- Stig	153	- Hans Christian	17
- Svend D.	151-160	- Johannes	18
- Søren	135	- Karen Margrethe	16
- Torben	159	- Kim Gregers	18
- Troels	152	- Klaus	12
- Aase	151	- Klaus Peter	17
Gynther-Sørensen, Esben	151	- Kristen	13
- Uffe	151	- Kristine	12
		- Kurt Peter	19
H.		- Laurits Peter	9
Hansen, Anne Stidsholt	229	- Mads Kristian	8
- Arne Hyldig	15	- Margrethe	13
- Birthe Dahlgaard	228	- Mariane	8
- Dorte	31	- Mariane Elisabeth	14
- Gitte	31	- Mette Elisabeth	21
- Grethe Dahlgaard	226	- Mette Pia	18
- Hanne Holmskov	96	- Peter	13
- Hanne Margrethe	15	Isager, Christine	106
- Henriette Holmskov	96	- Morten	106
- Inge Dahlgaard	227	J.	
- Jakob	78	Jacobsen, Inge-Lise	131
- Karin	78	- Jacob	131
- Kirsten	78	- Niels Jørgen	131
- Klaus Krog	227	Jensen, Anna Blaabjerg	68
- Klavs Dahlgaard	227	- Anna Kirstine	49
- Lars Krog	227	- Bent Leo	51
- Lorenz Chr. Dahlg.	234	- Børge Blaabjerg	68
- Mette Dahlg.	229	- Carsten Frisgaard	84
- Peter	77	- Christina	15
- Poul Dahlg.	228	- Clas	30
- Søren Frederik D.	35	- Claus Pinholt	290
- Tove Dahlg.	225	- Erik Frisgaard	84
- Vagn Dahlg.	226	- Flemming Bo	51
Hartmann, Frida	251	- Flemming Pinholt	290
- Poul-Henry	251	- Franck	52
- Rikke	251	- Gitte	39
- Rune	251	- Hans Blaabjerg	70
Heide, Kirsten	273	- Henrik	225
- Mette	273	- Henrik Bache	82
- Morten	273	- Henrik Østergaard	33
Henriksen, Dorthe Dahlg.	121	- Henry Blaabjerg	62
- Markus Dahlg.	121	- Holger	51
- Michael Dahlg.	121	- Jesper Norge	259
Holst, Rasmus	154	- Johanne Margrethe	50
- Sune	154	- Jørgen Balle	27
Hove: se også Kristensen		- Karen Blaabjerg	69
- Thorkild	61	- Karen Margrethe Fr.	84
Hyldig, Agnes Amalie	21	- Kristian Milter	35
- Anna	19	- Lauritz Peter Madsen	51
- Anna Kirstine	14	- Leila	30
- Carsten	19	- Lotte Sloth	109
- Edel Mariane	12	- Niels Andreasen	49

	side		side
Jensen, Niels Arne	51	Johannesen, Edith	134
- Peder Blaabjerg	68	- Elisabeth	134
- Per Frisgaard	84	- Eric	134
- Pernille Blaabjerg	69	- Hans Peter	134
- Peter Milter	35	- Karin Birked.	130
- Pia Margareta	52	- Kurt Birked.	129
- Rigmor Frisgaard	84	- Malene Birked.	130
- Steen	52	- Pernille B.	130
- Søren	224	- Ruth	133
- Tanja	15	Johansson, Jens Mattias	155
- Tove	39	Johnsson, Christian Dahlg.	228
Jeppesen, Jan Aggerholm	58	- Christina Dahlg.	228
- Jane	39	K.	
- Jørgen Aggerholm	58	Kiillerich, Bo	102
- Morten	39	- Jesper	102
- Pia Aggerholm	58	Kjeldbjerg, Frederik Fl.	46
- Preben Aggerholm	58	- Hanne	46
- Tina Aggerholm	59	Kjærsgaard, Anne	181
Jespersen, Andreas Evald	291	- Bent	179
- Ane Marie	285	- Jens	180
- Benny	283	- Johannes	180
- Bent	283	- Kristian	183
- Britta	293	- Lars	180
- Carl Villiam	293	- Margrethe L.	181
- Christian	281	- Signe	179
- Else Marie	295	- Tage	180
- Emma Louise	256	- Vilhelm	178
- Flemming	284	Kjærulf, Annemette	188
- Hans	283	Klausen, Aksel	171
- Henning	292	- Anne Dissing	171
- Hilda Elisabeth	296	- Anne Marie	172
- Holger Ib	282	- Ejnar	172
- Jens Anneberg	284	- Elin Marie Kusk	173
- Jens Theodor	297	- Elsebeth Dalgaard	270
- Jesper	281	- Hanne Dalgaard	270
- Jesper Olesen	279	- Henry	171
- Kirsten Marie	281	- Inger-Lise	172
- Knud Mogens	281	- Jørgen Dalgaard	270
- Kristen Dalgaard	285	- Klara Ingrid	171
- Kristian	281	- Kristian	171
- Leif	292	- Lars Dalgaard	270
- Linda	292	- Margit	173
- Lone Anneberg	284	- Martin	172
- Mary Povline	286	- Søren	171
- Mette Kathrine	275	Klitte, Gitte Merethe	308
- Michael	283	- Kristian Knud	308
- Ole	281	- Lajla Annette	308
- Olga Magdalene	288	- Pia	308
- Theodora Marie	286	Knudsen, Ane Marie Dalgaard	255
- Tove	294	- Helga Dorte	259
- Aage Frederik	292	- Knud Poulsen	253
Johannesen, Anders	133	- Kristen Dalgaard	254
- Beryl	134	- Maren Kirstine	253
- Carl Robert	134	- Sara Magdalene	261

	side		side
Kobæk, Bodil	91	Kvols, Verner Østergaard	24
- Eli	90	- Annemarie Ø.	24
- Hans	91	- Birthe Østergaard	25
- Henrik	91	- Bo Østergaard	23
- Jens	90	- Dorthe Østergaard	25
- Rikke	91	- Heidi Østergaard	24
Krejberg, Anna	182	- Henrik Trab	24
- Arne	182	- Ivan Østergaard	24
- Frits		- Jens Chr. Ø.	24
- Laust	182	- Johannes Ø.	23
- Mette	182	- Karin Østergaard	26
- Mona	183	- Knud Østergaard	25
- Ove	182		
- Svend	183	L.	
- Aage	181	laPia, Giuliano	191
Kristensen, Arne Hove	62	- Marcello	191
- Bo	294	- Stefano	191
- Børge Hove	61	Larsen, Anni Aggerholm	56
- Claus Peter H.	62	- Betina Juul	100
- Eva	152	- Elin Aggerholm	56
- Heidi	294	- Inger	77
- Jane Hove	62	- Jette Dahlgaard	79
Kristiansen, Birgit Norge	258	- Kjeld Aggerholm	56
- Harald K. N.	257	- Kristen Dahlgaard	79
- Henning	200	- Lise	76
- Jakob Vesterg.	136	- Per Skovgaard	79
- Kirsten Norge	258	- Aage	76
- Lillian Pilg.	257	Lynggaard, Jørgen	45
- Mette	200	- Kaj	45
- Pia Vesterg.	136	- Ole	45
- Vera K. Norge	255	Lauritsen, Dorthe Stengade	288
Kudsk, Henry Kristian M.	169	- Jane Stengade	288
- Karoline Kristine M.	174	Lausten, Gerda	195
- Kristen D. Mikkelsen	175	- Hans	196
- Maren Kirstine M.	170	- Kirstine	195
- Mette Kirstine M.	173	Lindquist, Ida	296
- Millian Christian M.	169	- Ingeborg	296
- Torben Henry B.	170	- Ole	297
Kuipers, Birte	277	Lunderskov, Anders	301
- Dinah Marie	278	- Lise	302
- Jan	276	Lynggaard, Poul	209
- Jørgen	278		
- Mette	277	M.	
- Morten	278	Madsen, Aksel Christian D.	47
- Ole	277	- Anna	54-63
- Olgert	276	- Anne Mette	60
- Poul	278	- Arne	183
Kvistgaard-Pedersen,		- Birgitte	182
- Ann Charlotte	158	- Bjørk Dahlgaard	47
- Hanne	158	- Dorte	183
Kvols, Mette Brix	26	- Eli	182
- Pernille Østergaard	24	- Emilie	48
- Stine Brix	26	- Fride Johanne D.	48
- Svend Aage	46	- Hilda Dorthea Marie	48

	side		side
Madsen, Jensine	49	Mikkelsen, Jens Kusk	200
- Johanne	53-70	- Johanne Dahlg.	54
- Johanne Katrine	70	- Johannes	32
- Johanne Larsine P.	70	- Jørgen Kristian	195
- Kirstine Marie	46	- Karen	200
- Kresten Dahlgaard	47	- Karoline Kristine	203
- Laurids Peder	59	- Kirsten Bisgaard	32
- Laurits Peter	47	- Kirsten Marie	197
- Mads Peter	46	- Kirstine	193
- Mariane	7	- Kresten Kusk	201
- Marie	60-61	- Kristen	192
- Mette Marie	59	- Kristen D.	199-208
- Mette Kirstine	21	- Kristian	192
- Nikoline	70	- Kristian Dahlg.	54
- Peter Kristian	53	- Leon	30
- Søren	47	- Magnus Kristian	34
- Søren Gade	54	- Margrethe	194
Martinussen, Anette Dalg.	267	- Marianne	193
- Anna-Lis D.	231	- Marie	193
- Inger Dalg.	267	- Mern Kirstine	177
- Johanne Dahlg.	231	- Mette	189
- Jonna Hyldig	17	- Mette Kirstine	178
- Jørgen Hyldig	17	- Mikkel Kristian	184
- Karen Marie D.	266	- Niels	193
- Ole Dahlgaard	232	- Ole	30-36
- Poul	17	- Per	30
- Thomas Hyldig	17	- Peter	193
Mikkelsen, Agnes	195	- Preben Kurt F.	31
- Aksel Frøslev	29	- Sonja K. F.	31
- Allan	34	- Svend Dahlg.	54
- Anders	36	- Aage Dahlgaard	53
- Anna	195	Mortensen, Anders	199
- Anna Margrethe	192	- Bente Dahlgaard	195
- Anne	201	- Birgith	85
- Anny Margrethe F.	30	- Edith Spanggaard	302
- Bitten	35	- Ellen	85
- Carlo Odgaard	34	- Else	303
- Conny Dahlgaard	54	- Henrik Dahlg.	95
- Ejvind Odgaard	32	- Ingrid	302
- Erik	194	- Karen	197
- Frede	201	- Klaus Dahlgaard	95
- Frede Østergaard	35	- Karin Kjærsg.	86
- Frida	67	- Kurt Kjærsgaard	86
- Gudrun	66	- Morten Holm	198
- Gunhild Odgaard	33	- Ove Kjærsgaard	86
- Henning	35	- Per Kjærsgaard	86
- Henny Kusk	201	- Rasmus Holm	199
- Holger Emil	29	Muhlig, Anna Mirjam	98
- Holger Kusk	202	- Jakob Daniel	98
- Ingelise Odgaard	33	- Peter Samuel	98
- Ingrid Kristine	202	Møller, Eli	198
- Ivan Bisgaard	32	- Inge Lene	193
- Jan	30	- Jytte	198
- Jens Christian	31	- Jørgen	199

	side		side
Møller, Lars Bo	193	Nielsen, Niels Ole	190
		- Ole	82
N.		- Ole Ruddi Sønderh.	43
Nannerup, Lars	130	- Per	25
- Lisbeth Dahlgaard	122	- Peter	189
- Mariane	131	- Poul Erik	287
- Poul Dahlgaard	122	- Rikke Dahlgaard	115
- Susanne Dahlg.	122	- Stine West	311
Nielsen, Anders Dahlgaard	114	- Søren	82
- Anemarie Hovgaard	255	- Søren Dahlgaard	113
- Anna Linda Holm	160	- Tue Ilsøe	97
- Anne Marie	287	- Aase Ilsøe	97
- Annette Dahlgaard	113	Nissen, Jytte	250
- Bente Hyldig	14	- Nancy	250
- Bente Søndergaard	67	Nørgaard, Birte Glintborg	44
- Christen	25	- Christian	44
- Claus Dahlgaard	114	- Ejvind Glintborg	44
- Dagny	191	- Ellen Margrete	45
- Dorthe Dahlgaard	114	- Gitte	44
- Else Marie	286	- Hans Peter Glintb.	43
- Else Marie Dahlg.	113	- Tove Glintborg	43
- Erling Ilsøe	98		
- Esben Dahlgaard	113	O.	
- Ester	190	Olesen, Birgitte	282
- Flemming Ilsøe	97	- Jenny Anneberg	282
- Hanne	81	- Knud Mogens	282
- Hans Kristian	287	- Lasse Verner	191
- Hans Ole Hovgaard	257	- Marianne	282
- Henrik Gade	65	- Mejner Marius	282
- Ingelise Hovgaard	256	- Rikke Verner	191
- Ingrid	191		
- Jakob	189	p.	
- Jens Dahlgaard	114	Pedersen/Petersen	
- Jens Ole	286	- Anette	204
- Jens Peter Hovg.	256	- Carsten	201
- Jesper	190	- Charlotte Gade	223
- John	287	- Conny	236
- Johnny Ilsøe	97	- Einar	105
- Jørgen	287	- Elsebeth	201
- Karen-Margrethe H.	256	- Gunnardo	104
- Kasper Holm	160	- Hanne	112
- Kirsten Marie	287	- Harald Gammel	112
- Kristine Hovgaard	257	- Jens Dalgaard	261
- Lars Ilsøe	97	- Jesper Ringgaard	92
- Lars Peter Sønderh.	43	- Johan	236
- Lene Dahlgaard	115	- Karen	236
- Majbritt Raunholdt	139	- Kirsten	112
- Malene Dalgaard	269	- Lena	236
- Margit Ilsøe	97	- Linda	236
- Marianne Sønderh.	43	- Lisa Elena	104
- Marie	190	- Lone	101
- Mette Dahlgaard	114	- Marianne	101
- Mikkel West	311	- Pedro Cristian	104
- Morten Tange H.	257	- Poul Dahlgaard	104

	side		side
Pedersen/Petersen		Spanggaard, Aksel	310
- Poul Torpegaard	50	- Anders	300
- Sigurd Gade	223	- Anders Chr. I.	307
- Susana Margarita	104	- Anders Kr.	299
- Søren Ringgaard	92	- Ane Marie	306
- Torben	204	- Anne Sofie	300
Pinholt, Helene	290	- Birgitte	310
- Johanne Kirstine	288	- Birthe	313
- Kirsten Marie	289	- Erik	312
- Søren	290	- Ester Theodora	311
- Tage	290	- Hanne	300
Poulsen, Anne Mette	213	- Hanne Dorthea D.	300
- Arne Bech	289	- Hans Ingvar	304
- Bodil Bech	289	- Harald	305
- Erling Bech	289	- Henriette	313
- Frits Hyldig	16	- Ib	305
- Henrik Stensgaard	294	- Ingrid Gerda	309
- Jette Hyldig	16	- Johannes	303
- Mogens Poul Ejby	149	- Karen	302
- Per Marius Ejby	149	- Karen Marie	301-304
- Søren Svenning A.	37	- Kirsten	313
		- Kirsten Inge	304
Q.		- Knud Erik	307
Qvortrup, Anders	148	- Knud Georg	308
- Niels	148	- Kristen Dahlg.	301
		- Kristen Dissing	300
R.		- Lisbeth	313
Rindebæk, Gitte	141	- Lotte	306
- Mette	141	- Margit Grethe	308
Riis, Lisbeth	207	- Micael	313
- Niels	207	- Mikael	310
Rosendahl, Lone	149	- Morten	313
- Mette	149	- Peter	312
Roslev, Lasse	231	- Poul	312
- Svenne	231	- Rikke	306
		- Sam	309
S.		- Samuel	312
Schroll, Birgit Vesterg.	140	- Svend Erik	309
- Carsten Lundager	141	- Svend Aage	307
- Kirsten Vesterg.	140	- Tine	306
- Klaus Vestergaard	141	Stisen, Anne Bach	205-214
- Søren Lundager	141	- Birte	206
Sell, Erling Knud	50	- Børge	204
Schrøder, Pia	258	- Ellen	205
- Tim Norge	258	- Erik Bach	205-214
Simonsen, Jytte	89	- Jesper Bach	205-214
- Karen	88	- Karen Margrethe	204
Sjørring, Kim Christian	295	- Laurids	205
- Steen	295	- Peter Bach	205-214
Skipper, Majbritt Aggerholm	58	Søby, Ada	148
- Per Aggerholm	58	- Magnus	148
- Steen Aggerholm	58	Sørensen, Anders	83
Skjøth, Mette	138	- Anker	82
- Trine	138	- Annette Dahlgaard	225

	side		side
Sørensen, Arne Kjær	80	Vestergaard, Poul Dahlgaard	136
- Asta	80	- Søren	137-226
- Finn Odgaard	34	- Tage	139
- Helge Kjær	80	- Thyra	133
- Helle	78	- Tove	135
- Henrik	83	- Vagn	135
- Karen Bendix	87	- Aage	138
- Knud	80	Westerhof, Berit Spanggaard	304
- Lars Østergaard	87	- Vibe Spanggaard	304
- Lene	78-83	Y.	
- Magda	81	Yde, Jeppe Dalgaard	267
- Marianne Kjær	80		
- Niels Peter Dahlg.	226	Ø.	
Svenningsen, Marianne Bukh	45	Østergaard, Agnes Amalie	37
T		- Ana Karolina	108
Thomsen, Janni	234	- Andreas	36
- Maria Louise	246	- Anna	20-87
- Mette	234	- Anna Kirstine	29
Thorsen, Dorthe	117	- Ellen Margrethe	28
- Peter Svane	117	- Elsa	108
Truelsen, Anna Marie	81	- Else	87
- Asta	165	- Else Marie	28
- Elin Cecilie	81	- Hanne Rikke	238
- Graves	107	- Inge Sandal	21
- Niels Erik	81	- Ingrid	36
- Signe	106	- Jacob	238
Tøgersen, Bjarne	67	- Jens Christian	28
- Dorthe	67	- Johanne	27
V, W.		- Johannes	22
Vessel, Maibritt	173	- Jorge (Jørgen)	108
Vestergaard, Arne	139	- Kirsten	26
- Bodil	139	- Kristian	27
- Else	140	- Laurits Peter	27
- Esper Christ.	142	- Mads	20
- Eva	136	- Mariane	20
- Hans Peter	137-140	- Mette	267
	-142	- Mette Kirstine	26
- Inga	143	- Michael	238
- Ingrid	139	- Niels Sandal	20
- Jakob Hansen	134	- Olga Elise	42
- Jette D.	122- 42	- Peder Christian	28
- Karen	140	- Per Andreas	21
- Kristian	137	- Poul Erik	38
- Lars	137	- Rigmor Elisabeth	28
- Lars D.	122-142	- Ruth	88
- Lene	138-226	- Sonia	108
- Mads	138	- Torkild	41
- Mette	136	- Valborg	23
- Mette Elisabeth	143	A.	
- Morten	226	Aamand, Gerda	198
- Ove	142		

Hans Fisker Christensen tog studentereksamen i Nykøbing og dimitteredes 1973 som ingeniør fra akademiet i Ålborg. Han har ansættelse i et byggefirma i Ålborg.

Ella Pia Rasmussen er uddannet som kontorassistent.

Børn: V.G.3.a.1)- V.G.3.a.2)

V.G.3.a.1) SUNE FISKER CHRISTENSEN

er født den 10. maj 1973 i Ålborg.

V.G.3.a.2) KAARE FISKER CHRISTENSEN

er født den 16. april 1975 i Ålborg.

V.G.3.b. GUNNAR FISKER CHRISTENSEN

er født den 14. april 1952 i Grinderslev. Han blev gift 1975 i Roslev med Marit Andersen, der er født den 27. september 1951 i Roslev som datter af varmemester Jens Andersen og hustru Bodil Østergaard.

Bosat: Lervænget 10, Vester Assels, 7990 Øster Assels.

Gunner Fisker Christensen tog realeksamen i Breum og blev derefter udlært som elektriker, hvorefter han tog installatørexamen i Århus. Værnepligten aftjente han i Århus 1974-1975.

Marit Andersen gik i skole i Roslev og tog teknisk forberedelsekseksamen i Skive. Hun er økonomauddannet.

Børn: V.G.3.b.1)- V.G.3.b.2)

V.G.3.b.1) CASPER FISKER CHRISTENSEN

er født den 15. maj 1974 i Århus.

V.G.3.b.2) MIKKEL FISKER CHRISTENSEN

er født den 17. oktober 1976 i Århus.

V.G.3.c. MARGIT FISKER CHRISTENSEN

er født den 11. april 1954 i Grinderslev.

Bosat: Gl. Kærvej 8, 9000 Ålborg.

Margit Fisker Christensen tog studentereksamen i Skive og tog 1979 lærerek-

samen fra Ålborg seminarium.

V.G.3.d.

IDA FISKER CHRISTENSEN

er født den 12. februar 1958 i Grinderslev.

Bosat: Ø. Sundbyvej 10, 9000 Ålborg.

Ida Fisker Christensen tog realeksamen i Breum, besøgte Skals håndarbejds-skole og var på Brandbjerg højskole, hvorefter hun blev uddannet til teknisk assistent i Ålborg. Hun er ansat i et ingeniørfirma.

VIII.A.

METTE KIRSTINE DAHLGAARD

og Peder Kristian Hansen Gade.

Peder Kristian Hansen Gade og hans yngre søskende Ane Kristensen Gade, født 1878, og Hans Peter Kristensen Gade, født 1884, var alle tre gift ind i Dahlgaard-slægten; Ane og Hans Peter Gade var gift med Peder Kristian Gades kone søskendebørn P. Kristian Madsen og Anna Madsen (se (A) II.G. og K).

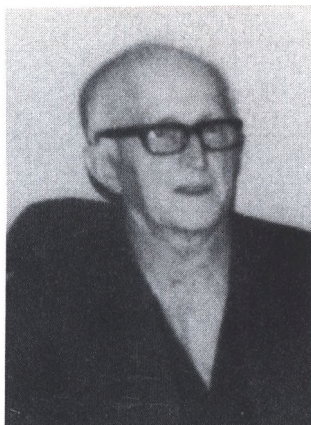
Disse tre søskende Gade var børn af Søren Christensen (Gade), gårdejer i Vodstrup, Tødsø sogn, og hustru Ane Pedersen. Søren Gade var født 1845 i gården i Vodstrup som søn af Christen Christensen Gade, 1798-1870, og hustru Anne Laursdatter, ca. 1800-1898.

Christen Gaade (født 1798 i Sundby, søn af husmand Christen Christensen Gade, 1751-1830, der igen var fra Gadegård i Sundby) giftede sig 1837 til gården i Vodstrup med Søren Christensen Leginds enke Anne Laursdatter, datter af Laurs Christensen Vester i Vodstrup.

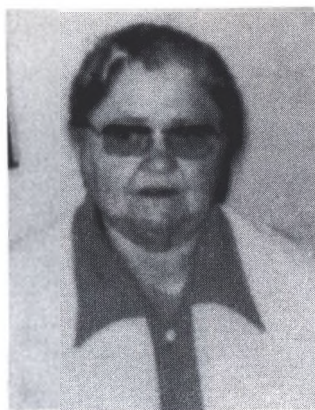
Christen Gade i Vodstrup blev i sommeren 1856 tegnet af kunst- og historiemaleren F.C. Lund; billedet blev brugt til udstilling i Paris 1878 og offentliggjort som planche 18 i Lunds værk Danske Nationaldragter (2. udgave, 1890). Samtidig blev Gades kone tegnet ved spinderokken, men dette billede er aldrig mangfoldiggjort (Morsingboer i gamle Dage ved Aug. F. Schmidt, bd. 1, 1930, s. 64).

De 3 søskende Gade var beslægtede med deres ægtefæller af slægten Dahlgaard, idet deres mor Ane Pedersen var født 1852 i Bjørndrup som datter af gårdejer Peder Christian Hansen i Bjørndrup, der igen var født 1822 som søn af Hans Pedersen, ca. 1790-1856, gårdmand i Bjørndrup, og hustru Anne Christensdatter (Dahlgaard), 1791-1873, der omtales under ane 4-5 i forslægten.

(Afd. A) VIII.D.8.'s hustru er datter af Axel Korsgaard, ejer af Hvidbjerggård, og hustru Anne Kjær.

V.K. Aage Frederik Jespersen

V.K. Anna Sørensen

V.K.1. Else og Henning Jespersen

V.K.2. Lelf Jespersen

V.K.3. Linda og Pauli Dybdahl Dantoft

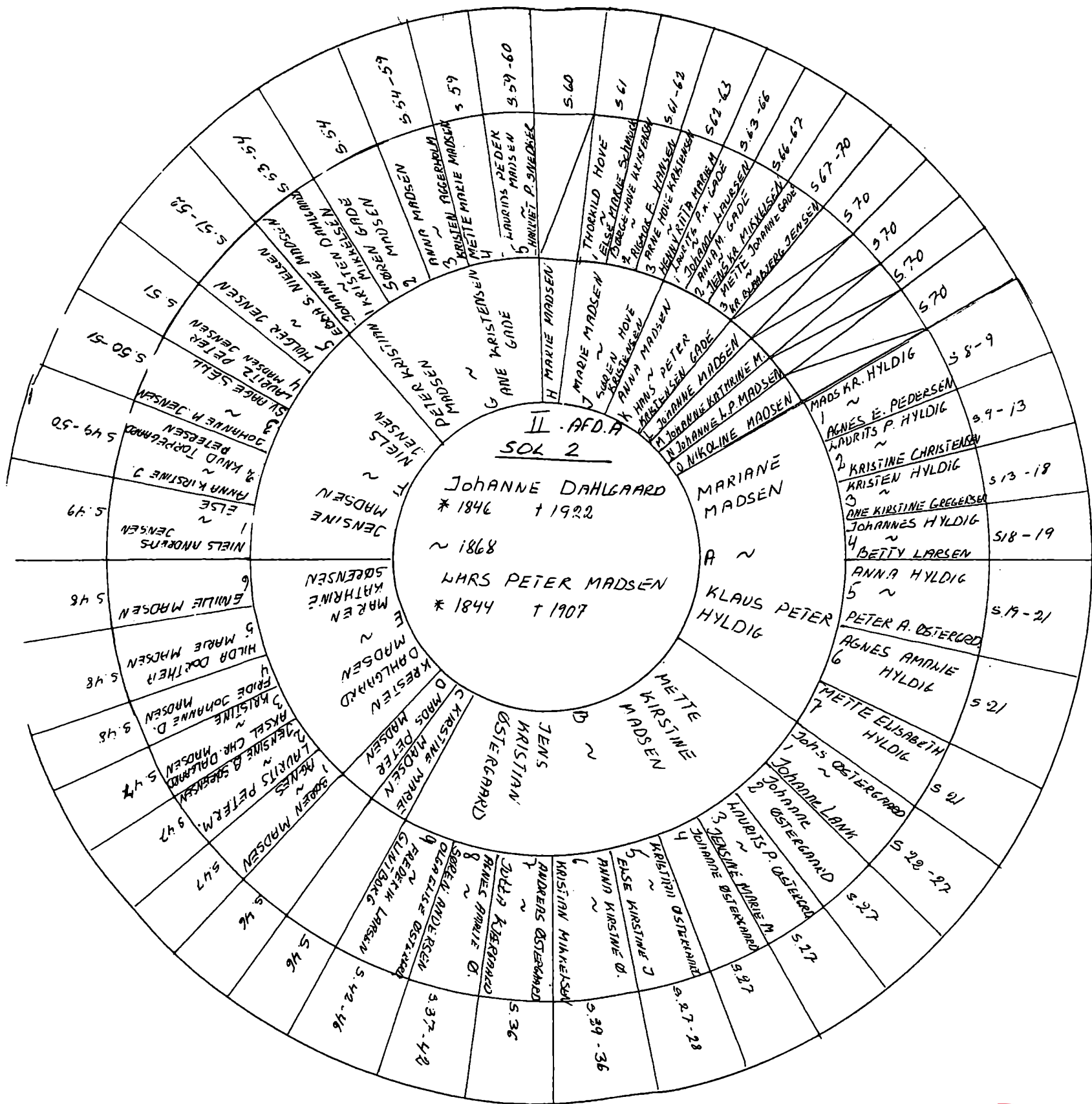
V.L. Anna og Carl William Jespersen

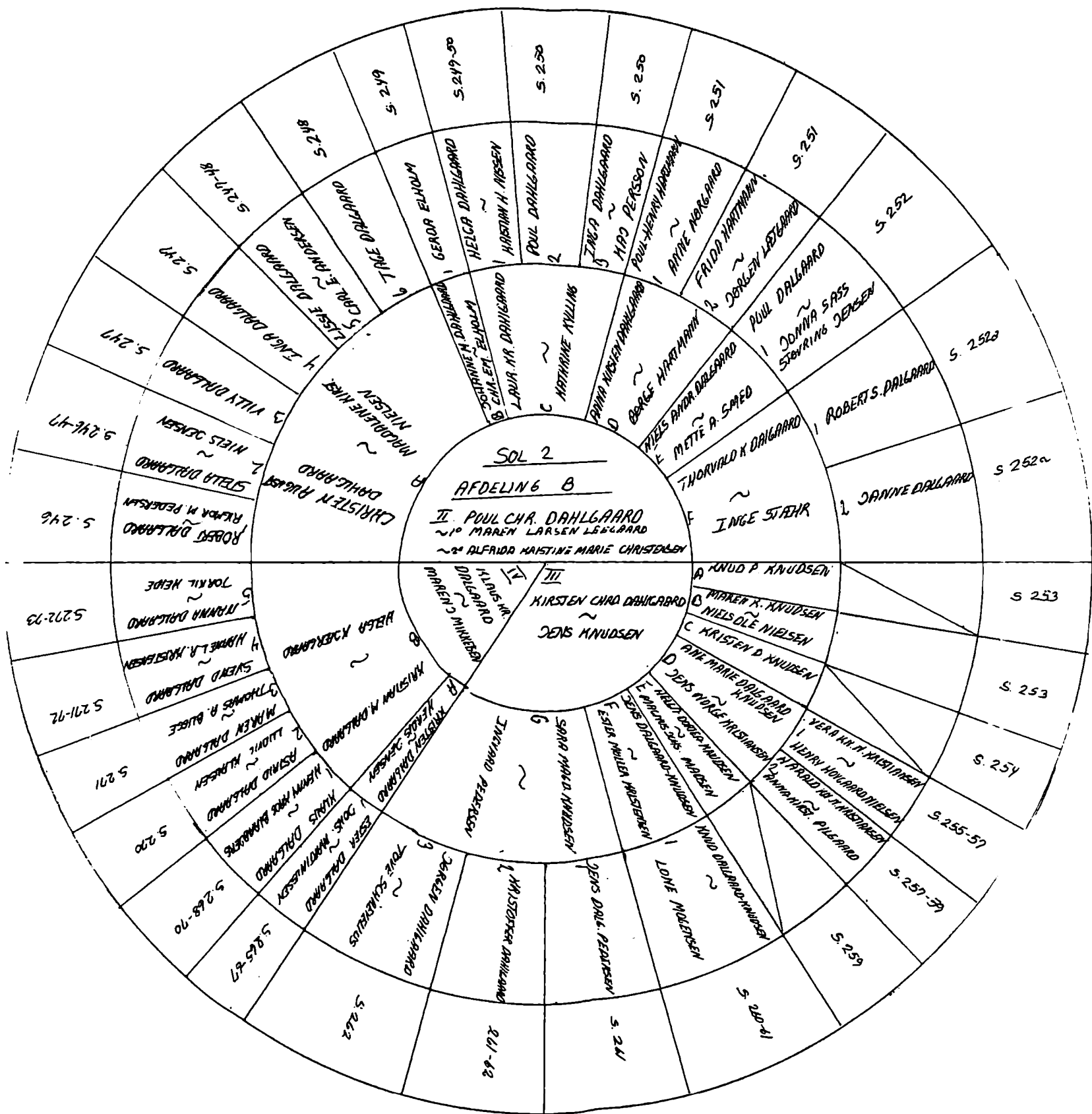

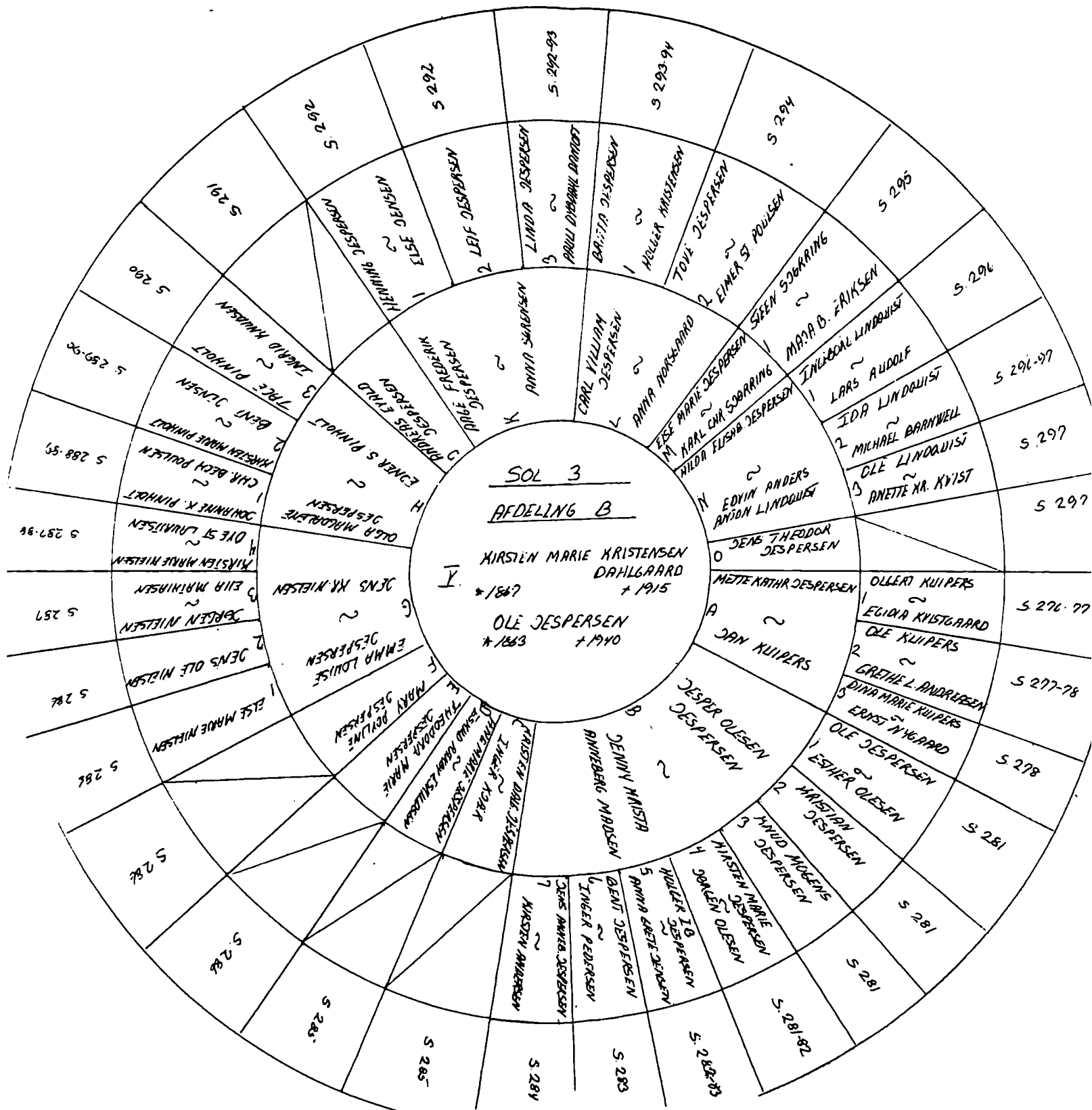
V.L.1. Britta og Halger Kristensen

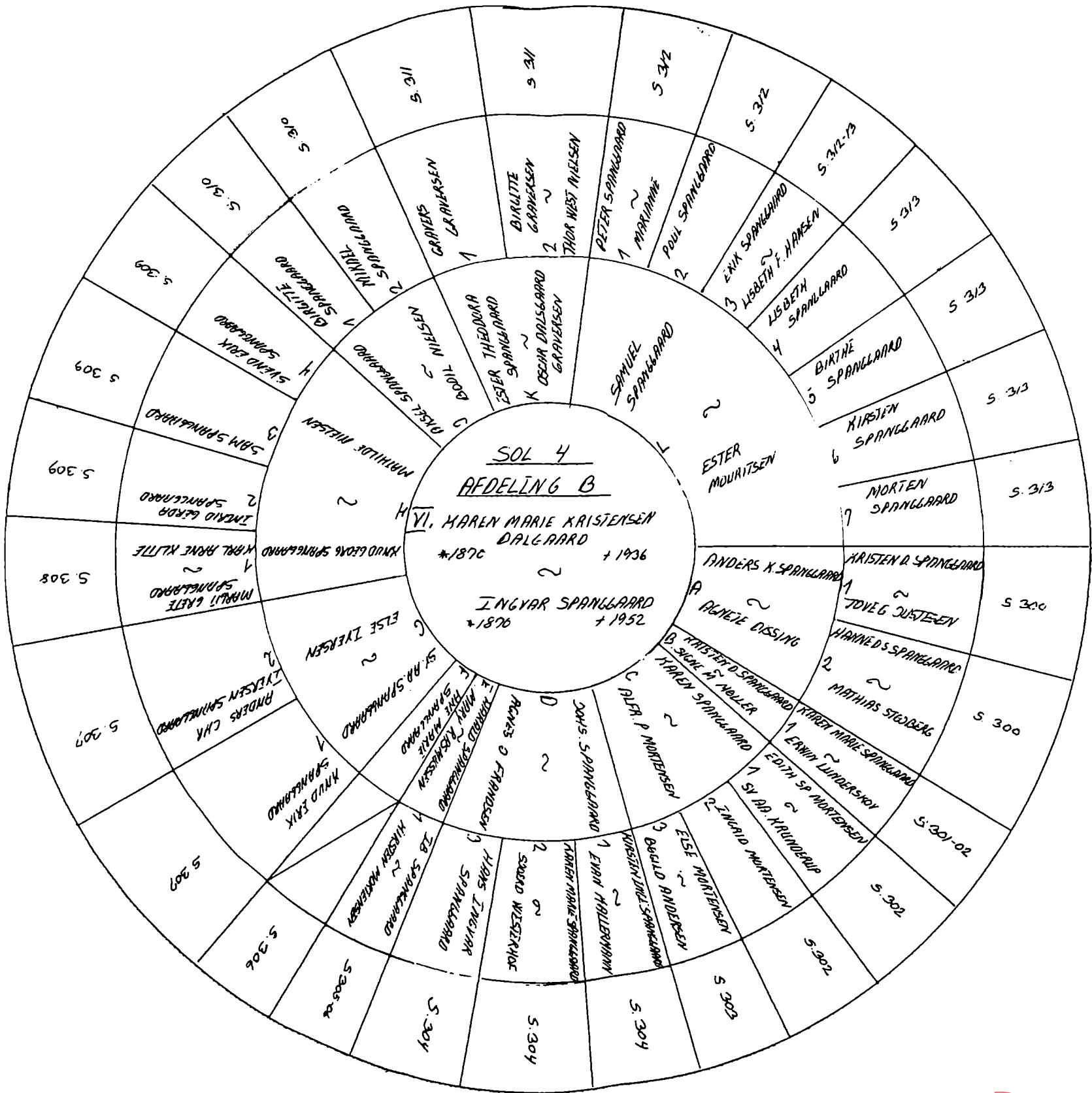

V.L.2. Tove og Elmer Steensgaard Paulsen

Præst	Fødselsår	Medlemsnr.	Øktersnr.	Tip 1 - tidlige år	Tip 2 - tidlige år	Tip 3 - tidlige år
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						
36						
37						
38						
39						
40						
41						
42						
43						
44						
45						
46						
47						
48						
49						
50						
51						
52						
53						
54						
55						
56						
57						
58						
59						
60						
61						
62						
63						
64						
65						
66						
67						
68						
69						
70						
71						
72						
73						
74						
75						
76						
77						
78						
79						
80						
81						
82						
83						
84						
85						
86						
87						
88						
89						
90						
91						
92						
93						
94						
95						
96						
97						
98						
99						
100						
101						
102						
103						
104						
105						
106						
107						
108						
109						
110						
111						
112						
113						
114						
115						
116						
117						
118						
119						
120						
121						
122						
123						
124						
125						
126						
127						

Christen Poulsen Dahlgaard, 161b-64, og Christen Poulsen Dahlgaard, 1627-1904

Formid	Bedstefornavn	Olderforældre	Tidligere forældre	Tidligere forældre	Tidligere forældre
2					
3					
4	Ole (Oluf) Villadsen ca.1667 1734				
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					
52					
53					
54					
55					
56					
57					
58					
59					
60					
61					
62					
63					
64					
65					
66					
67					
68					
69					
70					
71					
72					
73					
74					
75					
76					
77					
78					
79					
80					
81					
82					
83					
84					
85					
86					
87					
88					
89					
90					
91					
92					
93					
94					
95					
96					
97					
98					
99					
100					
101					
102					
103					
104					
105					
106					
107					
108					
109					
110					
111					
112					
113					
114					
115					
116					
117					
118					
119					
120					
121					
122					
123					
124					
125					
126					
127					